

Sadoc
iustificatus
Thomas
abysus
Zorobabel
ipse magister
babilonis
habitaculum
Zaccheus
iustificatus si
ue iustificandus

mattheus
marcus
iohannis

Lucas Iohannes Mathe

XX xxx cclxii cclxii cclxxviii	CCxxiiii ccxxii cc iii ccxiiii ccxxiiii	lxxu lxxi lxxxiiii xxi xxi iiii	ccxxxiiii ccxl ii cclxu iii cclxxiii cclxxx iii	Incipit canon x in quo
cclxxiiii cclxxviii ccciii cccviii cccxii	ccxxiii ccxxx i ccc ccc ccc	c cii ciiii cxii cxu	ccc iii ccc xiiii ccc xxiii ccc xxiii ccc xlu	mar propriae
ccc iii ccc iiii ccc xii ccc iii ccc iiii	clxxxii clxxxiii clxxxiii clxxx ii clxxx ii	cxu iii cxx iiii cxxii cxxxii cxl	cccli ccclu Incipit can. non x in quo mr. propriae mar.	Incipit canon in quo lucas propriae
ccc xii ccc xl ccc xl ccc xli ccc xli	clxxx ii cxc iii cxc iiii cc xxi cc xxiii	cli clu clxiii clxxi clxxiii	XIIII xxxi xliii xliii liiii	Incipit canon x in quo mat. propriae
ccc xli Explicit canon viiii Incipit canon x in quo	cc xxi mathe propriae	clxxxl clxxxiiii clxxxiii clxxxiiii cxci	lxi lxx lxxiii lxxi lxxxiiii	Incipit canon in quo lucas
Matheus ii iiii iii xiii xxiiii		cxiii cc ccx ccxi ccxiiii	xc xcii xc iiii ci ciii	Propria
xxii xxiiii xxxii xxxii xxxiii	xxxiiii Ex clu plicit clu canonis Lu in quo ma Lu the pro pria ca	ccxxi ccxxiii ccxx ccxxiii [illegible]	cxxiii cxxii clxxii cc iii	cc [illegible]

[illegible] no dimit q[illegible] bro[illegible] he
[illegible] cumanum. do dimma [illegible] do enaib [illegible]
[illegible] hu[illegible] [illegible] cocore...

Lucas Iohannis

Lucas		Iohannis	
I	[illegible]	IIII	xcuiiii
iii	[illegible]	uiii	cii
[illegible]	[illegible]	uiiii	ciii
[illegible]	[illegible]	xi	ciii
[illegible]	[illegible]	xiii	ciiii
xx	[illegible]	xvii	cx
[illegible]	[illegible]	xuiii	cxii
[illegible]	[illegible]	xcl	xii
[illegible]	[illegible]	xviii	cxiii
[illegible]	[illegible]	xxiii	[illegible]
Lucas			
[illegible]	[illegible]	xxuiiii	cxviii
[illegible]	[illegible]	xxx	cxxii
[illegible]	cclxiii	xxxi	cxxiii
[illegible]	cclxxl	xxxiii	cxxx
[illegible]	[illegible]	xxxiii	[illegible] xii
		xxxuiiii	
[illegible]	[illegible]	xli	cxxxuiii
[illegible]	[illegible]	xliii	cxxxiii
[illegible]	[illegible] lxxxiiii	xliu	cxxxuiii
[illegible]	cclxxxuiii	L	cxl
[illegible]	ccxciii	lii	cxlii
ccxci	ccxcuiii	liiii	cxliu
ccxciii	ccc	liii	cxluii
cccci	cccuii	liiii	cxluiii
ccii	ccciii	lx	cli
ccluiiii	cccuiii	lxii	cliii
cli	cccxiii	lxiiii	cliu
cliii	cccxix	lxiii	cliiii
liiiii	cccxxiiii	lxuiii	cluiiii
lxiii	cccxxxi	lxxi	cluiii
lxiiii	cccxxxuiii	lxxiii	cluiii
clxiii	cccxxxuiiii	lxxii	cluiii
clxxiiii	cccxlii	lxxiiii	clxiiii
clxxiii	[illegible]	[illegible]	clxx
clxxiiii	canon iii	lxxxi	clxxiii
clxxx	[illegible]	[illegible]	clxxiiii
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	clxxxi
[illegible]	[illegible]	[illegible]	clxxxuiii
ccc	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ccxii
cc
ccii
ccu
ccuii
[illegible]
ccxu
ccxuiii
[illegible]
ccxuiii
ccxx
ccxxuiii
ccxxuii
ccxxuiii
ccxx[illegible]
[illegible]

[illegible] capit[ulum] de [illegible] [illegible]

† Nuimir [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Loscad ... mac Maelsechnaill mic Domnaill hui Maelsechnaill ... comarba Coluim Cille ... Domnall mac ...

... iar ... ...

... ... Domnall mac ... ... Cormacc mac ...

... comarba ... ... Coluim Cille ... ...

... Coluim Cille ... ...

... ...

... ...

... ... mac ... ri ... ...

... ... Mide ... mac Maelsechnaill mac Domnaill hui Mael

[illegible] ... Mide ... Donnchad mac

... hui ... ...

... ...

... ...

... ... Coluim Cille ... ...

... ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dorairte cille delga inso.

Fechtas tánic Conchobor ua Maelsechlainn do díchennad [illegible]
[illegible] Cotraige comarba coluim cille [illegible]
[illegible] co fearann [illegible] col cille
[illegible]
[illegible]
cill delga [illegible] do dia 7 do colum cille [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] do col cille [illegible]
[illegible] brathair he do col cille ...

[illegible]

ihu ex egipto in nazareth ·· baptisma ··
De babtismo iohannis in iordane et xpi
Ubi zabuslus temptat ihm et ieiunauit ihs
xl diebus ·· Ubi iohannes traditus est et
secessit ihs in cafarnaum ·· Ubi petrum
et andream piscatores conuocat ·· ··
De beatitudine et altera mandata ad dis
cipulos suos loquitur ·· Non uenit ihs so
luere legem sed adimplere ·· Non moechan
dum ·· De dilectione inimicorum ·· ··
De elimosinis nesciat sinistra quid faciat
dextera ·· non multum
In ieiuniis non conclamandum et in oratione
loquendum et de thesauro in caelo ·· De uo
Nemo potest duobus dominis seruire et
latalibus et lilialibus et sollicitudine diei ··
De festuca et de trabe in oculo de margari
tis non mittendis ante porcos ··
Intrate per angustam portam et cauete ·

a falsis profetis ·: in regnum caelorum

Non omnis qui dicat mihi dñe dñe intrabit

& de domo aedificata super petram

& harenam ·: dixit

Descendens ihs de monte leprosum mun

Ubi puerum centorionis ihs saluum fecit·

Ubi socrum petri a febribus liberauit ·:

Ubi quidam dixit magister sequar te & a

lio dixit ihs sequere me · & in nauicula dormi

ens excitatur a discipulis suis ·: eicit

In terra gerasenorum legionem demonum

Ubi paraliticum iussit ire · cum lecto suo

& matheum uocat de te-lonio suo ·:

Non egent sani medicum sed male habentes

Non ieiunant filii sponsi quamdiu cum illis

est sponsus ·: & filia princi

Ubi mulier a profluuio sanguinis curatur

pes a morte suscitatur ·: & mutum

Ubi caecis oculos aperuit · & surdum

demonium eicit ⁘ ⁘ ⁘ Et dat apostolis

Messis quidem multa operari autem pauci

potestatem curandi ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ omni doc

Nomina apostolorum dicit quos misit cum

trina . si uos persequuntur in unam ciuita-

tem fugite in aliam ⁘ ⁘ ⁘ non est

Qui dilegit patrem aut matrem super me

⁘ ⁘ ⁘ ⁘ dignus ⁘ ⁘ ⁘ iohannes ad turbas

Iohannis ad ihm de carcere misit et ihs de

loquitur lex et profetae usque ad iohannem

Ubi inproperat choros ain et bethsaida

ciuitatibus ⁘ Confiteor tibi dne pater

caeli et terrae quia abscondisti haec a sa-

pientibus et reuelasti ea . paruulis ⁘ ⁘ ⁘ ⁘

Ubi discipuli spicas uellunt sabbatis ⁘

Ubi manum aridam sanauit hominem

ad demonio cecum et mutum curauit ⁘ ⁘

Ubi scribae et farisaei signum petunt

ab ihu ⁘ Mater tua . Et fratres tui dicunt

ad illum stant foris sedens in nauicula ihs tur
bis parabulas exponit et de semine super
petram et spinas et in bona terra seminatu
De zizania tritico de grano sinapis et fer
mento [illegible]
De thesauro absconso et de bona margari
tae : De iohannis capite in disco allato:
De quinque panibus et duobus piscibus in
quinque milibus hominum : gentem eleuat
Ubi super mare ambulat et petrum mer.
De manibus lauandis et de his quae de ore
exeunt quia coinquinant hominem non quae
intrant : gentes fimbriam uestis ihu :
In terra generasenorum multa curata sunt [illegible]
De filia mulieris quam a daemonio curauit
De septem panibus et paucis piscibus in
quattuor milia uirorum et saducaei petunt
ab illo signum et de fermento farisaeorum
et de episcopatu petri super petram

Ubi dicit ihs siquis uult post me uenire tollat
crucem suam et sequatur me

Ubi in monte cum moyse et helia apparet
et puerum lunaticum saluat. Et de fide
dicit sinapis granum — qui fuit more

De dragma dicit petro reddere de statere
piscis — de oculo eruendo

De humilitate sicut puer et de manu et pe
et de oculo uerruca — ter alteri

Et de correptione fratrum et indulgere al

Qui conseruum suum propter denarios cen
tum suffocat — bus

Uxorem non debere dimitti et de spadoni

De dite quod difficile intrabit in regnum
caelorum. Et erunt primi nouissimi
et nouissimi primi — e

De filiis zebedei et primis ac cubitis caen

De duobus caecis secus uiam sedentibus
et cum ihs sedere super pullum assinae

nummularios iecit de templo :- mo filios
De arbore ficus quae arida facta est et ho
minem mittit :- Parabulam de puplica
nis et meretricibus dicit de uinea locata
colonis ubi interficiunt missos a se et unica
ti contempnunt uenire ad nuptias :- cesaris :-
Reddite dō quae sunt dī et caesari q: sunt
De muliere quae septem fratres habuit et
farisaeos interrogat de xpo cuius filius
esset :- Quae farisaei dicunt ut faciant et
quae faciunt non faciant :- et uae illis et
De proselito de iuramento et de camillo
calice et catino de monumentis dealbatis
et de monumentis profetarum :- profetas :-
Hierusalem hyrusalem quae interficis
De secundo xpo proximare diem nouissimum
De breuitate uitae temporum et secundo
profetas :- De decem uirginibus et de ta
lentis :- De segregatione omnium

//

Et de dolorum

lxxii De unguento mulieris quae perfudit caput ihu

lxxiii Et dicit ihs ad discipulos suos quod unus eum traderet. Et de sacramento corporis sui et sanguinis dicit. Et oratio ihu ad patrem

lxxiiii Petro dicit quod ter eum abnegaturus esset ubi iudas eum tradidit. Et petrus tertio abnegavit et lacrimatus est. Et ubi iudas laqueo se suspendit. Et de agro figuli. Et de passione dni ihu. De resurrectione ihu

Item de mandatis et de doctrina eius et de baptismo

Finiunt breves causae

Evangelii secundum matheum

Incipit argumentum evangelii

secundum matheum

daessicutprimus poni
tur inordine

Itaeuangelium iniudia primus scripsit cuius
uocatio addm expuplicanis actibus fuit
duorum ingeneratione xpi principia prae
sumens unius cuius prima circumcisio in
carne alterius cuius secundum cor electio
fuit etexutrisque inpatribus xps sicque
quaternio denario numero triformiter
posito principium acredendi fide inelec
tionis tempus porrigens etexelectione intra
ns migrationis diem dirigens atque atrans
migratione usque inxpm desiniens decursa
aduentus dni ostendit generationem ut
etnumerosatis faciens ettempori etse quod

esse ostenderet. Et in se opus demons
trans etiam in his quorum genus posuit xpi
operantis a principio testimonium non nega
ret. quarum omnium rerum tempus ordo
numerus dispositio uel ratio quod fidei ne
cessarium est ds xps est qui factus ex muli
ere factus sub lege natus ex uirgine passus
in carne omnia in cruce fixit ut triumphans ea
in semet ipso resurgens in corpore
et patris nomen in patribus filio et filii
nomen patri restitueret ere in filiis sine
principio sine fine ostendens unum se cum
patre esse quia unus est in quo euangelio
utile est desiderantibus dm sic prima uel
media uel perfecta cognoscere ut et
uocationem apostoli et opus euangelii et
dilectionem di in carne nascentis per uniuersa
[illegible] legentes intellegant [illegible] in quo [illegible]
[illegible] conprehendi [illegible]

nobiscum hoc in studio argumenti fuit. Et fi
dem facti re tradere. Et operantis dī intel
legendam esse diligenter dispositionem
quaerentibus non tacere

IOHANNIS FILIUS ZACHARIAE

...it super eum sp̄s dī et fuit ...
temptatus. Et postquam traditus est iohan
nis praedicauit ihs et uocauit discipulos. Et
hominem ab sp̄u inmundo curauit. Febrib...
Socrum petri a febribus liberauit. Et cum
cum turbis ...
Rogauit ihm leprosus et mundat...

Et sanans paralyticum dixit et tolle graba-
tum tuum et uade. Et iacob secutus est eum.
Non est opus sanis medicus sed male ha-
bentibus. Et non possunt ieiunare filii spon-
si sponso praesente. Discipuli uellentes
spicas sabbatis manducabant. Dum in
synagoga hominem habentem manum ari-
sanauit. Nominatim uocauit.
Et cum multos infirmos sanauit apostolos.
Omne regnum aduersus se diuisum non stabit.
Et qui dixerit in spiritu sancto non remittetur ei. Et hii
sunt fratres mei qui faciunt uoluntatem
patris mei. Dum seminat. Et altera.
Et ecce exiit qui seminat. Et seminare et
homo misit semen et cum dormit exiit
semen et fecit spicam et misit falcem.
Et dormiens in nauicula ihs facta tempes-
tate excitatus conpescuit uentos et mare.
In regione gerasenorum hominem a legione.

mundauit :· Et cum filiam principis cinor
tuis saluare mulierem a profluuio sanguinis
saluat :· Non est profeta acceptus in patria
sua renit Et curarent infirmos
Et misit duodecim discipulos ut praedica:
Et herodis decollauit iohannem Et ueneru
nt ad ihm discipuli Et refecit eos :· hum
De quinque panibus in quinque milia homi
ubi super fluctus ambulauit Et infirmos
curauit :· homi
Non lotis manibus edere non quo inquinat
Non licet tollere panem filiorum Et dare
canibus Et mundata est puella a demonio :·
Hominem sordum Et mutum curauit ut au
diret Et loqueretur :· cauete a fermento
De cum panibus in quattuor milia hominum
farisaeorum Et caecus dixit uideo homine
ut arbores :· Et dixit qui uult me
Et dixit ihs quem me dicunt homines esse

sequi tollat crucem suam :· leas ·:

Et in monte uisi sunt cum ihu moyses et he·

Puerum a demonio mundauit quem discipu·

li eicere non potuerunt :· tem demoni· a

Dixit ei iohannis uidimus quendam eicien

qui non sequitur nobiscum et de manu et pede

et oculo eruendo :· regnum ut puer ·:

Non debere dimitti uxorem et suscipere

Qui pecuniam habent difficile intrabunt

in regna caelorum :· nium seruus

Quicumque uoluerit in uobis esse primus erit om

Quendam caecum bartimeum sedentem

secus uiam inluminauit ihs :· bene dic

Sedentem ihm super pullum asinae tur

mabant ossanna :· tes eiciebat de tem plo

Cum maledixit ihs arborem ficus et uident

baptisma iohannis de caelo fuit an ex

hominib· De uinea et colonis qui occi

derunt heredem· Reddite quae di

sunt dō et quae caesaris caesari
Desceptem fratribus qui unam uxorem
habuerunt et dilegere dm̄ et proximum
Et cum interrogaret de xp̄o cuius filius
sit dixit cauete a scribis
Et laudauit ihs̄ uiduam quae miserat qua
drantem in gazofilacio :· uit nouissimum
Et cum diceret de lapidibus templi designat
tempus :· ui iguento abiit iudas
Et mulier quaedam cum perfunderet ihm̄
ucraberet eum et manducauit ihs̄ cum disci
pulis pascha :· qui pro multis effudit
Et dixit ihs̄ hoc est corpus meum et sanguis
Et cum dixisset petro ter me negabis antorate
neueniatis in temptationem :· aebatur
Cum duceretur ihs̄ ad caifan quidam sequ
amictus sindonem Et ductus est ihs̄ ad passi
onem :· Post resurrectionem apparuit a
postolis et dixit qui crediderit et baptizatus

fuerit salvabitur qui non crediderit damna
bitur Et receptus est in caelis [illegible]

[illegible]

[illegible]

MARCUS EVANGELISTA DEI ELEC

tus Et petri in baptisma
te filius atque in diui
no sermone discipulus sacerdotium in Is
rahel agens secundum carnem levita conver
sus ad fidem xpi evangelium in italia scripsit
ostendens in eo quid et generi suo deberet Et
xpo nam initium principii in voce profetice
exclamationis instituens ordinem leviticae
electionis ostendit ut praedicans praedesti
natum iohannem filium zachariae in voce
angeli adnuntiatum emissum non solum ver
bum caro factum sed et corpus dni in omnia

peruerbum diuinaeuocis adnimatum initium
euangelicae praedicationis ostenderet ut quis
haec legens sciret cuinitium carnis crederet
in dño ihu xpi aduenientis habitaculum caro
deberet agnoscere atque insemperuerbum
uocis quod inconsonantibus perdiderat at
inueniret denique perfecti euangelii opus
intrans monstrans ipse et baptismo dñi
praedicare dm inchoans nonlaborauit na
tiuitatem carnis quaminprioribus uiderat
dicere sedtotus inprimis expulsionem
deserti ieiunium numeri temptationem
diaboli congregationem bestiarum et minis
terium protulit angelorum uanfaciens
nos adintellegendum singula inbreui con
figens necauctoritatem factaerei ademeret
et perficiendo operi plenitudinem nonne
garet denique amputasse sibi post fidem
pollicem dicitur et sacerdotio reprobus

haberetur. sed tamen in consentiens fidei prae-
distinatae. potuit electio in uno esse sic in opere uer-
bi perdiderat quod prius meruerat in gene-
re. nam alaxandriae episcopus fuit cui-
us per singula opus scire et euangelii in
se dicta disponere et disciplinam in se le-
gis agnoscere est et diuinam dni in carne
intellegere naturam quae a nos primum
requiri dehinc inquaesita quisita uolumus
agnosci habentes mercedem exortationis
quoniam qui plantat et qui inrigat unum
sunt qui autem incrementum dat ds est

prefat ds est

tione ante ochensis urbe

medicus discipulus apostolorum postea
paulum secutus usque ad confessionem
eius seruiens d͞o sine crimine nam neque
uxorem umquam neque filios habens
lxxx .iiii. annorum obiit in bethania ple
nus sp͞u s͞co qui cum iam descripta essent
euangelia per mattheum quidem in iudea
per marcum autem in italia s͞co instigante
sp͞u in achaiae partibus hoc scribsit euangeli
um significans etiam ipse in principio ante
alia esse descripta cui extra ea quae ordo
euangelicae dispositionis exposcit ea maxime
necessitas fuit laboris ut primum grecis
fidelibus omni praefatione profectione
uenturi in carnem d͞i mani festata ne iuda
icis fabulis intenta in solo legis desiderio
detenerentur uel ne hereticis fabulis et stul
tis sollicitationib: seducti exciderent a ue
ritate elaboraret dehinc ut in principio

euangelii iohannis natiuitatis se praesump
tam cum euangelium scribere et in quo
electus scribere indicaret contestificans
in se conpleta esse quae ab alis inchoata
sunt cum de eo post baptismum filii dei a per
fectione generationis in xpo inpletae et
repetendae a principio natiuitatis huma
nae potestas permissa est ut requirentibus
demonstraret in quo adpraehendens erat
per natam filium in ternomi recurrentis in
dm generationis admiso indisparabilis
ds ut praedicans in omnibus hominibus
suum xpi nomen perfecta opus hominis redi
re in se per filium faceret qui per dauid
patrem uenientibus iter praebebat in
xpo cui lucae non inmerito etiam scriben
dorum apostolicorum actuum potestas
in ministerio datur ut do in dm pleno ac fili
proditionis extincto oratione ab apostolis

facta sorte domini electionis numerus comple-
retur sicque paulus consummationem
apostolicis actibus daret quem diu contra
stimulos recalcitrantem dominus elegisset
quod legentibus ac requirentibus deum haec
si per singula explorari a nobis utile fuit sci-
entes tamen quod operantem agricolam
oportet de fructibus suis edere uidamus
publicam curiositatem ne non tam uolenti-
bus deum demonstrare uideamur quam
fastidientibus prodidisse

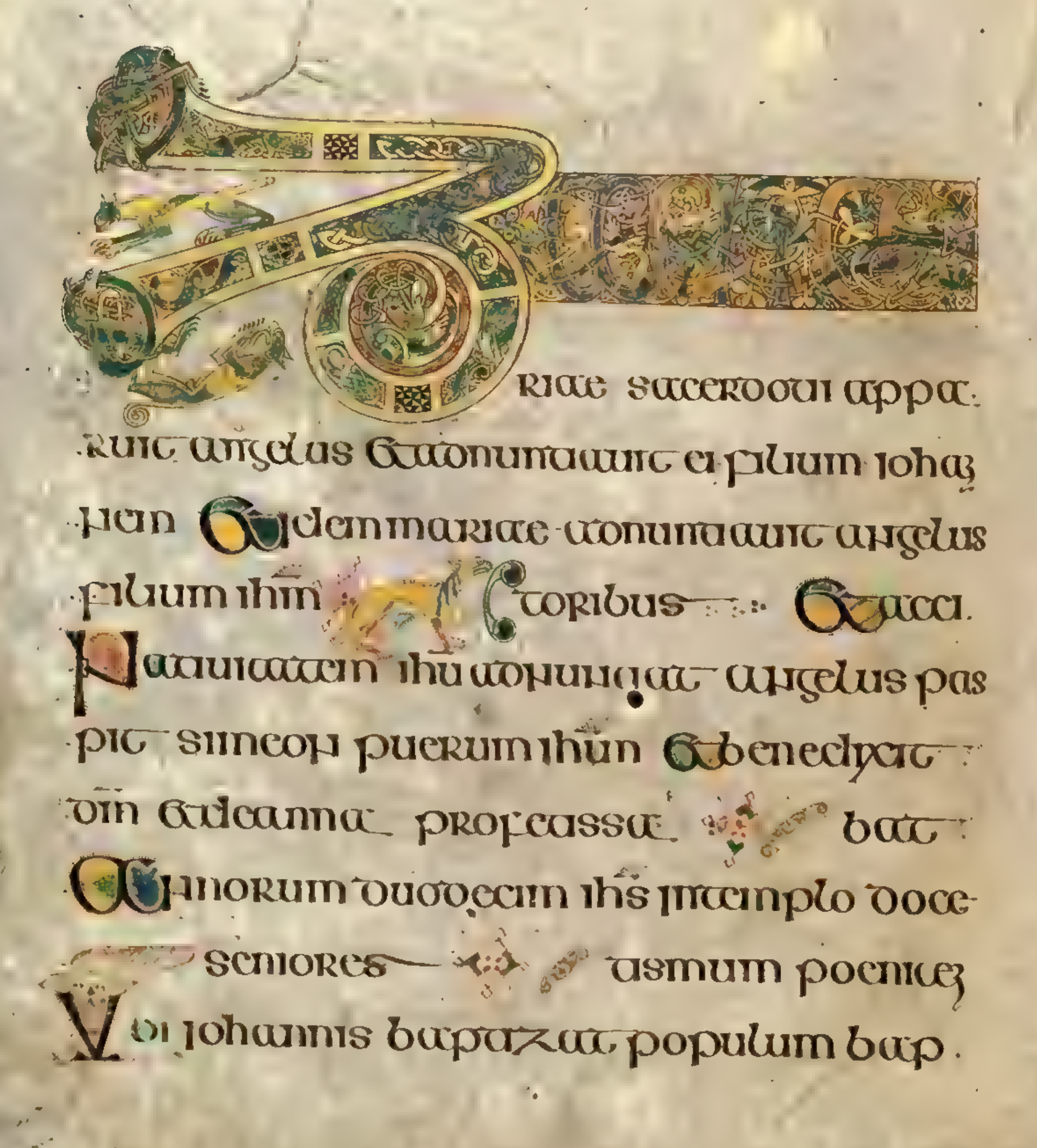

gelista unus de duodecim
discipulis dei qui uirgo electus a deo est quem
de nuptiis nubere uolentem reuocauit deus

cui uirginitatis in hoc duplex testimonium
in euangelio datur quod et praeceteris di
lectus a do dicitur. et huic matrem suam iens
ad crucem commendauit ds ut uirginem
uirgo seruaret. denique manifestans in
euangelio quod erat ipse incorruptibilis
uerbi opus inchoans solus uerbum caro
factum esse nec lucem a tenebris fuisse con
praehensam testatur. primum signum po
nens quod in nuptiis fecit ds ut ostendens
quod erat ipse legentibus demonstraret
quod ubi dns inuitatur deficere nuptiarum
uinum debeat ut ueteribus inmutatis noua
omnia quae a xpo instituuntur appareant.
de quo singula quaeque in ministerio acta
uel dicta euangelii ratio quaerentibus mon
strat. hoc autem euangelium scribsit
in assia postea quam in pathmos insula
apocalipsi inscribserat ut cui in principio

cationis corruptibile principium in genisi
et incorruptabilis finis per uirginem in apo
calipsi redderetur dicente xpo ego sum alpha
et ω et hic est iohannis qui sciens superuenis
se diem recessus sui conuocatis discipulis
suis in effesso per multa signorum experim[en]
ta comprobans xpm discendens in de fossum
sepulturae suae locum facta oratione
adpositus est ad patres suos tam extraneus
a dolore mortis quam a corruptione carnis
alienus inuenitur. qui et si post omnes euan
gelium scribsit sed tamen in dispositione
canonis ordinati post mattheum ponitur
quoniam in dno quae nouissima sunt non
uelud extrema et abiecta numero sed
plenitudinis opere perfecta sunt et hoc
uirgini debebatur quorum tamen uel scri [b]
torum in tempore dispositio uel librorum
ordinatio ideo per singula a nobis non

exponitur ut sciendi desiderio collocato et
quaerentibus fructus laboris et deo magiste-
rii doctrina servetur

riae sacerdoti appa-
ruit angelus et adnuntiauit ei filium iohan-
nen et idem mariae conuntiauit angelus
filium ihm ... toribus ... et acci-
Natiuitatem ihu conuntiat angelus pas-
pit simeon puerum ihm et benedicit
dm et ad anna profetissa ... bat
Et annorum duodecim ihs in templo doce-
... seniores ... asmum poenitentiae
Ubi iohannis baptizat populum bap-

[illegible]

Et in nazareth legit ihs librum esaiae. Et dixit
non est acceptus profeta in patria sua.

In sinagoga hominem habentem demonium
mundauit [illegible] captores hominum.

Ubi [illegible] ihs dicit uenite faciam uos pis[catores]

Ubi leprosus rogauit ihm et mundauit eum.

Paraliticum curauit dns qui tollens gra
batum suum abiit in domum suam.

Et secutus est ihm publicanus homine leui
Et dixit ihs nemo mittit uinum nouum in
utres ueteres [illegible] eos et manducabant.

De sabbato discipuli uellebant spi[cas]
et in sinagoga ihs curauit hominem [illegible] manu[m]

aericlam · Ubi discipulos eligit & nomina eorum
designat & loca · beatitudinem

De festuca & trabe de oculo et uento & de domo
aedificata supra petram & harenam

Ubi centurionis seruum curauit ihs

Mortuum unicum filium uiduae · resuscitat ihs
& matri reddit · Uenerunt ei & ihs declarat
Iohannis de carcere · Ad ihm mittit discentes qui
bus de iohanne loquitur · mulier ingressa

Recumbens ihs in domum farissaei quaedam
lacrimis lauit pedes eius & capillis tergens os
culabatur · & unguento

Proponit parabulam seminantis & adaperit
eam discipulis suis · Nuntiabatur ei mater
& fratres eius [illegible] foris stare

Et dormiente ihu in nauicula facta est tem
pestas & rogatus a discipulis conpescuit mare
& filum [illegible] ihm [illegible]
[illegible] legione [illegible] daemoniorum [illegible]

erant II porcos

Filiam principis resuscitat ihs et mulierem
a profluuio sanguinis saluat

Potestatem dat ihs discipulis suis demonia
expellere et langores sanare milia

De quinq; panib: et duobus piscib: in quinque
uirorum Et dicit qui uult tol

Interrogat ihs discipulos quem eum dicerent
lat crucem suam et saequatur me

In monte loquebatur cum moyse et helia dis
cendens ihs de monte puerum a demonio
curauit et docebat humilitatem sicut pu-
eros fieri deuotum prohibito qui non se
quebatur II

Dixerunt iacob: et iohannis dne sinis pta
mus ignem ut fecit helias de caelo

Et ait quidam ad illum sequar te et alio dicit
sequere me et sine mortuos sepelire mor-
tuos suos et ad aratra

Et designauit ihs [illegible] et mandauit eis di[illegible]

in properat ciuitatibus [illegible] dicite quia [illegible]

Et reuersi lxx cum gaudio et dicit eis ihs gau

dete quia scripta sunt in caelo et confessio ihu

ad patrem [illegible] lem [illegible]richo et macht

hominis paratabulam [illegible] usae

in latrones. [illegible]

[illegible] ihs marthae. mariae optimam partem

Et petitus eius docere discipulos [illegible] et

propo[illegible] p[illegible] petere [illegible]

[illegible] demoni[illegible]

Et cum diceret eum quod in belzebul eicere

diuit omne regnum diuissum aduer

susse non stabit

De [illegible] prophetae et [illegible]erna cor

[illegible] oculus [illegible] foris

De calice et catino mundatis farisaeis

De epis[illegible] cathedras et in [illegible] p[illegible]rum

inproperat dñs pharisaeis

Dicit discipulis adtendite a fermento pharisaeorum

Et quid dicatis in spu sco non simulatam · et et nolite

cogitare quid loquimini

D[illegible]

N[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] bularum ab

Ho[illegible] potens [illegible] [illegible] de ipso dicens parabolam

[illegible] ficus plantata [illegible] in uinea [illegible] quae non facit

fructum per annos tres Cum sacrificiis

De sanguine galilaeorum quem miscuit pylatus

Mulierem confirmat [illegible]

[illegible]

[illegible] infirmitate [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] p[illegible] [illegible] diadema non
[illegible] sed purpuras [illegible]

Dec[illegible] qui uoluit turrem aedificare Ex[illegible]

Dec[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] subtra[illegible]

Homo quidam habuit duos filios [illegible]
tiam [illegible] [illegible]

Dec[illegible] [illegible] quod perdiderit [illegible]
[illegible]
[illegible] scandalum [illegible]

De quodam diuite [illegible] Explicit [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Decem uirginibus [illegible] unus [illegible]

Se[illegible] regnum [illegible] nobis [illegible]
[illegible] corpus [illegible]

[illegible]
[illegible] Quo [illegible]

[illegible] in cor. iudae ut traderet ihm ·

Et dixit dīs discipulis se parari ipsum pascha.
dixit sacramentum corporis et sanguinis
sui [illegible] in nobis esse [illegible]

Qui habet tollat et peram et qui non habet
uendat tunicam et emat gladium ·

Et [illegible] solus orasse dixit discipu
lis orate ne intretis in temptationem

Et dixit ihs iudae osculo filium hominis tradis;

Et duxerunt ad [illegible] principes sacerdotum et
[illegible]
pilato et herodi

Et in passione dixit ihs patri dimitte illis
[illegible]
hodie mecum eris in paradiso

Post resurrectionem apparuit ihs duob:
euntibus [illegible]

Et ascendit in caelis

[illegible] testimonium perhibet de ih̄u [illegible]
[illegible] electione discipulorum [illegible]
[illegible] Et ait iohannis ecce [illegible]
ecce qui tollit peccatum mundi

Ostendit ih̄s discipulis suis ubi maneret et
secuti sunt eum. Ubi ih̄s de aqua uinum fecit
in channa galilaeae. Eiecit ih̄s de templo om
nes uendentes et dixit domus orationis est
domus patris mei. Quia nisi quis renatus fuerit denouo
ex aqua et sp̄u sc̄o non intrabit in regnum dei.
Ubi baptizat ih̄s et dixit iohannis discipulis
ego non sum xp̄s. Ubi secessit ih̄s audiens et
abiit in samariam [illegible] petit bibere et
Sedens super puteum mulierem samaritanam.
ait discipulis suis alii laborauerunt et uos in la
borem ipsorum introistis. Quia nemo propheta sine
honore est in patria est. Ubi filium reguli sana
uit

IN portacu salamonis ac de natatoriam piscinam
hominem ab infirmitate — hordiaceis
Annorum xxxuiii sanauit. De quinq: panibus
et duob: piscib: ubi uolunt eum et de hiebrae-
in regem et fugit et uenit ad discipulos suos
ambulans supra mare et dixit Ego sum
panis uitae — num quid et uos uultis me·
Cum aliqui de discipulis abierunt retro dixit
Et dixerunt ad ihm fratres eius uade hinc
in iudeam Et dixit ihs nolite iudicare se-
cundum faciem quaeritis me et ubi sum non
potestis uenire — Mulier in adulterio
Quae sicut scriptum est. Adiuuant ad eum mu
de praechentiam. Et dixit ihs iudaeis Cum
exaltaueritis filium hominis cognoscetis
quia ego sum et ante abraham ego sum·
De caeco a natiuitate · in limum · oculos et
dixit uade ad siloam

Ego sum pastor bonus qui pono animam meam
pro ovibus meis. lam...

Dicunt ei farisaei si tu es Xps dic nobis pa

Ubi lazarum resuscitat quarta die. ihu

Et accipit maria unguentum et unxit pedes
et farisaei volebant occidere lazarum.

Et turbae acceperunt flores palmarum et
dicebant ossanna et dicebant ihs qui
amat animam suam perde- eam.

Cum multa signa fecisset ihs dicebat Ego
lux in hunc mundum veni ...

Ubi ihs pedes discipulorum lavit

Et cum exiret iudas ut traderet ihm dixit
ei ihs quod facis fac celerius.

Et cum dicit ihs discipulis suis dilegite in
vicem vos et petro dicit ter me ne
gabis Ego sum via et veritas.

Si diligitis me praecepta mea custodite

Et ego rogabo patrem meum . et mittat uo
bis spm ueritatis . me diligeritis gau
Ego sum uitis uera et pater meus agricola si
deritis quia uado ad patrem
Uenit hora ut qui uos occiderit puta
se obsequium dō facere . et tristitiam
habebitis sed iterum uidebo uos et
gaudebit cor uestrum et eleuatis
oculis ihs dixit pater clarifica filium tuum .
Pater sce serua eos in nomine tuo id est
discipulos . et ad pilatum .
Et duxerunt ihm ad annam et caifan
Et de cruce dixit ihs discipulo quem di
ligebat ecce mater tua
Post resurrectionem apparuit ihs disci
pulis et non credebat thomas et iterum ap
paruit ei increbat eum . thy pasce oui
Et cum dixisset manifestauit se ihs discipulis dixit petro dicens
mea et sequere me

A . ista	tes sollempniter suam
aaron	mons eorum
an	gratia eius
aser	beatus
amos	onerat—is
addai	robustus / one—
arfaxat	sanans depopulatio
adam	homo terrenus
amminadab	populus abiectus
aceldama	possessio principa-lis
acerenen	heredes
eosan	diuinans
ariam	lucatis
eliachiam	ager consulationis
cheber	transitus
hiroch	pellicanus

[illegible] — dī mei saturitas
hel[illegible] — ascendens
el[illegible] — dī mensura
e[illegible] — uigilans
e[illegible] — oculus eorum
el[illegible] — dī salus
p[illegible] — facies dī / dicimus pascha
p[illegible] — transitus quod nos
philippus — os lampadis / dī
gabriel — fortitudo dī siue confortatio
gal[illegible] — uolutabilis / gerger
ge[illegible] — aduepsacaus siue trans
ge[illegible]um — salus bona
iairre — montana iae
iordanis — dns census
iori — columba mea
iairim — dns exultans
iohanna — dns gratia eius
iuri — inluminan

Sochin ardabrecan o rig ... mac murchada ... ua maelechlaind ...
sechlaind ... ri ... lorcain ... ocus ... ua ... mac ... alban. In ule
sochin ... ri ... ardabrecan ... comarba ... la ...
... ri midi ...
... ri cobnach ... co ...
... na huile ... con ...
... ocus ...
ri ... gillamichel ... comarba patraic ... mac ...
mac domnaill ... ri ... cingalach
mac ... ri gall ... domnall ...
mael ... ua ... ri cairpre ... mac gillai ...
... mac ... ri ... gabna ...
na ... cobnach ...
ardabrecan ... albia ...

ihu xpi filii da-
uid filii abra-
ham abra-
ham autem
genuit isac
isac autem ge-
nuit iacob ia-
cob autem ge-
nuit iudam
et fratres eius
iudas autem
genuit phares
et zaram de
thamar

phares autem
genuit esrom
esrom autem
genuit aram
aram autem
genuit amina-
dab amina-
dab autem ge-
nuit naason
naason autem
genuit salam
on salamon
autem genuit
booz de ra

chab booz h̃
genuit obed ex
ruth obed au
tem genuit ies
se iesse autẽ
genuit dauid
regem dauid
autem genuit
rex salamo
nem ex ea quae
fuit uriae
Salamon h̃
genuit

roboam robo
am autem gen̄
it abiam abia
autem genuit
asam asa h̃
genuit iosafat
iosafat autẽ
genuit ioram
ioras autem
genuit oziam
Ozias autem
genuit ioathaz
ioathas autẽ

genuit achaz
achaz h genuit
ezechiam eze-
chias autem
genuit manas
sen manasses
h genuit am
os amos autem
genuit iosiam
iosias h genuit
iechoniam et
fratres eius
in trans migra

tionem babylo
nis · et post tra
ns migrationē
babilonis · ie-
chonias genuit
salathiel sala
thiel h genuit
sorobabel so
robabel autem
genuit abiud
abiud autem
genuit eliachim
eliachim

h genuit asor
asor autem
genuit sadoc
sadoc autem
genuit achim
achim autem
genuit eliud
eliud autem
genuit eleazar
eleazar autem
genuit mathan
mathas autem
genuit iacob
iacob autem
genuit ioseph
uirum mariae
de qua natus
est ihs qui uoca
tur xps
Omnes ergo
generationes
ab abracham
usque ad dauid
generationes
xiiii. Et ab da
uid usque ad

trans migrationem babilonis xiiii · Et a
trans migrationem babilonis usque ad
xp̄m generationes xiiii ∴

h generatio

sic erat cum esset disponsata mater
eius maria ioseph ante quam conueni
rent inuenta est inutero habens de spu
sco

Ioseph autem uir eius cum esset
iustus nollet eam traducere uo
luit occulte dimittere eam

Haec autem eo cogitante ecce ange
lus dni in somnis apparuit ei dice
ns ioseph fili dauid noli timere ac
cipere mariam coniugem tuam quod
enim in ea natum est de spu sco est

Pariet autem filium et uocabis no
men eius ihm ipse enim saluum faciet
populum suum a peccatis eorum hoc
autem totum factum est ut conple
retur quod dictum est a dno per

isaiam profetam dicentem· Ecce uirgo
in utero habebit et pariet filium et uo
cabunt nomen eius emanuhel· quod est
interpraetatum nobiscum deus·

Exsurgens autem ioseph a sump
no fecit sicut praecipit ei angelus
domini· Et accipit coniugem suam et non
cognoscebat eam donec peperit fili
um suum unigenitum Et uocauit no
men eius ihesum

Cum ergo natus esset ihesus in bethlem
iudae in diebus herodis regis ecce magi
ab oriente uenerunt in hierusolimam
dicentes ubi est qui natus est rex iudeo
rum uidimus enim stellam eius in ori
ente et uenimus adorare eum

Audiens autem herodis rex

turbatus est et omnis hierusolima cum
eo et congregans omnes principes sacer
dotum et scribas populi sciscitabatur
ab eis ubi xps nasceretur
At illi dixerunt in bethlem iudae
sic enim scriptum est per profetam
Et tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda ex te
enim exiet dux qui regat populum
meum israhel
Tunc herodis clam occulte uoca
tis magis diligenter didicit ab eis tem
pus stellae quae apparuit eis Et
mittens eos in bethlem dixit ite et in
terrogate diligenter de puero et cum
inueneretis eum renuntiate mihi ut
et ego ueniens adorarem eum quicumau

dissent regem abierunt. Et ecce stella quam
uiderant in oriente antecedebat eos us
que dum ueniens staret supra ubi erat
puer. Uidentes autem stellam gauisi
sunt gaudio magno ualde. Et intran
tes domum inuenerunt puerum cum
maria matre eius. Et procedentes ad
orauerunt eum. Et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurum tus
et murram. Et responso accepto in
somnis ne redirent ad herodem sed
per aliam uiam regresi sunt in regionem
suam qui cum regressisent ecce ange
lus domini apparuit in somnis ioseph
dicens. Surge et accipe puerum et matr
em eius et fuge in aegyptum et esto ibi usq;
dum dicam tibi futurum est enim ut he

& ueniens habitauit in ciuitatem quae
uocatur nazareth · ut adimpleretur
quod dictum est per profetas quoniam
nazareus uocabitur

Math.
cap. III

In illis diebus uenit iohannis bap
tista praedicans in deserto iude
ae · & dicens paenitentiam agite adpro
pinquauit enim regnum caelorum
Hic est enim qui dictus est per essaiam
profetam dicentem
Uox clamantis in deserto parate
uiam dñi rectas facite semitas eius
Ipse autem iohannis habebat uesti
mentum de pillis camellorum & zo
nam pelliciam circa lumbos suos es
ca autem eius erat lucustae & mel
siluestrae · Tunc exibat ad eum hieru

solima et omnis iudea et omnis regio cir
ca iordanen et baptizabantur in ior
dane ab eo confitentes peccata sua
Uidens autem multos phariseorum
et sadducaeorum uenientes ad baptismum
suum dixit eis progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a fu
tura ira facite ergo fructum dignum
paenitentiae et ne uelitis dicere intra
uos patrem habemus abracham dico
enim uobis quoniam potest ds ex lapi
dibus istis suscitare filios abrachae
iam enim securis ad radicem arborum
posita est
Omnis ergo arbor quae non facit
fructum bonum exceditur et in ignem
mittitur

Ego quidem uos baptizo in aqua inpe-
nitentiam qui autem post me uenturus
est. fortior me est cuius non sum dig
nus calciamenta portare ipse uos
baptizabit in spu sco et igni
Cuius uentilabrum in manu sua et
permundabit aream suam et congre-
gabit triticum suum in horreum pa
leas autem conburet igni inextinguibili
Tunc uenit ihs a galilea in iordanen
ad iohannem ut baptizaretur ab eo
iohannis autem prohibebat eum
dicens ego a te debeo baptizari et tu
uenis ad me. Respondens autem
ihs dixit ei sine modo sic enim decet nos
implere omnem iustitiam tunc dimis
sit eum

Baptizatus autem ihs confestim
ascendit de aqua et ecce aperti
sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem de caelo sicut columbam uenien
tem super se et ecce uox de caelis dicens
hic est filius meus dilectus in quo mihi
bene conplacui

Tunc ihs ductus est in desertum a sp Math
u ut temptaretur a diabulo

Et cum ieiunasset xl diebus et
xl noctibus postea esurit et acce
dens temptator dixit ei si fili
us di es dic ut lapides isti panes fiant
Qui respondens dixit scriptum est
non in pane solo uiuit homo sed in
omni uerbo quod procedit de ore di

Tunc adsumpsit eum zabulus in scam

ciuitatem et statuit eum supra pin
naculum templi. et dixit ei si filius di
es mitte te deorsum scriptum est
enim quia angelis suis mandauit de te
et in manibus tollent te ne forte offen
das ad lapidem pedem tuum

Ait illi ihs rursum scriptum est
non temptabis dnm dm tuum Iterum
adsumpsit eum zabulus in montem
excelsum ualde et ostendit ei om
nia regna mundi et gloriam eorum
et dixit illi haec tibi omnia dabo si ca
dens adoraueris me. Tunc dicit
ei ihs uade retro satanas scriptum
est enim dnm dm tuum adorabis et
illi soli serues

Tunc reliquit eum zabulus et ecce

angeli accesserunt et ministrabant ei·
Cum autem audisset ihs quod iohan
nis traditus esset secessit in galileam
Et relicta ciuitate nazareth uenit
et habitauit in capharnaum maritima
in finibus zabulon et nepthalim ut im
pleretur quod dictum est per essaiam
pro fetam dicentem terra zabulon
et terra nepthalim uia maris trans
R· iordanen galileae gentium populus
qui sedebat in tenebris lucem uidit
magnam et sedentibus in regione
et umbra mortis lux orta est eis
Exinde coepit ihs praedicare
et dicere penitentiam agite ad
propinquauit enim regnum caelo
rum ambulans autem iuxta mare

galileae uidit duos fratres simonem
qui uocabatur petrus et andream fra
trem eius mittentes rete in mare erant
enim piscatores
Et ait illis ihs uenite post me et
faciam uos piscatores fieri
hominum at illi continuo relictis reti
bus secuti sunt eum
Et procedens inde uidit alios
duos fratres iacobum zebedei et io
hannem fratrem eius in naui cum ze
bedeo patre eorum reficientes retia
sua et uocauit eos illi autem statim
relictis retibus suis et patre secuti
sunt eum
Et circumibat ihs totam galile
am docens in sinagogis eorum et prae

dicans euangelium regni et sanans
omnem languorem et omnem infirmita
tem inpopulo am et obtule-
Et abiit opinio eius in totam siri
runt ei omnes male habentes uaris
languoribus et tormentis conprae-
hensos et quidemonia habebant
Et lunaticos et paraliticos et cura
uit eos et secutae sunt eum turbae
multae a galilea et decapuli et de
hierusolimis et de iudea et de trans
iordanen
Videns autem ihs turbas ascen
dit in montem et cum sedisset
accesserunt ad eum discipuli eius et
aperiens os suum docebat eos
dicens

Beati pauperes spu quoniam
ipsorum est regnum caelorum:
Beati mites quoniam ipsi possi
debunt terram
Beati qui lugent nunc quoniam
ipsi consulabuntur
Beati qui essuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi satu
rabuntur
Beati misericordes quoniam
ipsi misericordiam consequentur
Beati mundo corde quoniam
ipsi dm uidebunt
Beati pacifici quoniam filii di
uocabuntur
Beati qui persecutionem patiun
tur propter iustitiam quoniam

ipsorum est regnum caelorum
Beati estis cum maledixerint uos
homines et persecuti uos fuerint
et dixerint omne malum aduer
sum uos mentientes propter me
gaudete et exsultate quoniam mer
ces uestra copiosa est in caelis
Sic enim persecuti sunt et prophetas
qui fuerunt ante uos
Uos estis sal terrae quod si sal e
uanuerit in quo salietur. ad nihil ua
lebit ultra nisi ut mittatur foras
et conculcetur ab hominibus
Uos estis lux mundi non potest ci
uitas abscondi supra montem
posita neque accendunt lucer
nam et ponunt eam sub modio

sed supra candellabrum ut luceat om
nibus qui in domu sunt. Sic luceat lux
uestra coram hominibus ut uideant
opera uestra bona. Et glorificent pa
trem uestrum qui in caelis est.
Nolite putare quoniam ueni soluere legem
aut profetas non ueni soluere
sed conplere. transeat cae
Amen quippe dico uobis donec
lum et terra iota unum aut unus
apex non praeteribit a lege donec
omnia fiant. tis istis
Quis ergo soluerit unum de manda
minimis et docuerit sic homines mi
nimus uocabitur in regno caelorum.
Qui autem fecerit sic et docuerit hic
magnus uocabitur in regno caelorum.

Dico enim uobis quia nisi abundauerit
iustitia uestra plus quam scribarum
et farisseorum non intrabitis in regnum
caelorum
Audistis quia dictum est antiquis
non occides qui autem occiderit reus
erit iudicio· Ego autem dico uobis quia
omnis qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio· qui autem dixerit fra
tri suo racha reus erit concilio· Qui au
tem dixerit fatue reus erit gehennae ignis
Si ergo offeres munus tuum ad altare
et ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquit aduersum te relin
que ibi munus tuum ad altare· Et
uade prius reconciliare fratri tuo
et tunc ueniens offeris munus tuum

Esto consentiens aduersario tuo cito
dum es in uia cum eo ne forte tradat te
aduersarius iudici et iudex tradat
te ministro et in carcerem mittaris
Amen dico tibi non exies inde donec
reddas nouissimum quadrantem
Audistis quia dictum est antiquis
non mechaberis ego autem dico uobis
quoniam omnis qui uiderit mulierem
ad concupiscendam eam iam mecha
tus est eam in corde suo
Quod si oculus tuus dexter scanda
lizat te erue eum et proiece abs te ex
pedit enim tibi ut pereat unum mem
brorum tuorum quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam. Et si dex
tera manus tua scandalizat te ab

scideeam & proiece abste expedit enim
tibi ut pereat unum membrorum tuo
rum quam totum corpus tuum mittatur
in gehennam: dictum est enim quicum
que dimisserit uxorem suam det illi
libellum repudii: Ego autem dico uobis
quia omnis qui dimisserit uxorem suā
excepta fornicationis causa facit eam
moechari & qui dimissam duxerit
adulterat
Iterum audistis quia dictum est anti
quis non periurabis reddes autem dno
iuramenta tua
Ego autem dico uobis non iurare om
nino neque per caelum quia thronus
di est neque per terram quia scabellū
est pedum eius neque per hieruso

limam quia ciuitas est magni regis neque
per caput tuum iuraueris quia non po
tes unum capillum tuum album face
re aut nigrum. Sit autem sermo uester
est est non non quod autem his abun
dantius a malo est

Audistis quia dictum est antiquis
oculum pro oculo dentem pro dente.

Ego autem dico uobis non resistere
a malo

Sed si quis te percusserit in dexte
ram maxillam tuam praebe illi
et alteram et ei qui uult tecum iudi
cio contendere et tunicam tuam tol
lere dimitte ei et pallium

Et qui te angarizauerit mille
passus uade cum illo alia duo

qui petit a te da ei et uolenti a mutuari a te :
ne auertaris :- diliges proxi
Audistis quia dictum est antiquis
mum tuum et odies inimicum tuum
Ego autem dico uobis diligite inimicos
uestros et benefacite his qui oderu
nt uos et orate pro persequentibus
et calumpniantibus uobis ut sitis filii
patris uestri qui in caelis est · Qui solem
suum oriri facit super bonos et malos
et pluit super iustos et iniustos — :·
Si enim diligatis eos qui uos diligunt
quam mercedem habebitis nonne
et publicani hoc faciunt · Et si salu
taueritis fratres uestros tantum quid
amplius facitis nonne et ethnici hoc
faciunt estote ergo uos perfecti

sicut et pater uester caelestis perfectus est.

MATH. VI

Attendite ne iustitiam uestram facia
tis coram hominibus ut uideamini ab ei[s]
s. Alioquin mercedem non habebitis apud
patrem uestrum qui in caelis est.
Cum ergo facies elimosinam noli tu
ba canere ante te sicut hypochritae
faciunt in synagogis et in uicis ut hono
rificentur ab hominibus. Amen dico
uobis perciperunt mercedem suam.
Te autem faciente elimosinam nesci
at sinistra tua quid faciat dextera tua
ut sit elimosina tua in abscondso et pa
ter tuus qui uidet in abscondso reddet [bi]
Et cum oratis non eritis sicut hypo
critae qui amant in synagogis et in an
gulis platearum stantes orare ut uid[e]

antur ab hominibus

Amen dico uobis receperunt
mercedem suam tu autem cum orabis
intra in cubiculum tuum et cluso ostio
tuo ora patrem tuum in absconso
et pater tuus qui uidet in absconso red
det tibi

Orantes autem nolite multum lo
qui sicut ethnici putant enim quia
in multa loquio suo exaudiantur noli
te ergo adsimilari eis sciet enim pa
ter uester quid uobis opus sit ante
quam petatis ab eo sic ergo uos orabitis
tur nomen tuum

Pater noster qui es in caelis scifice
adueniat regnum tuum fiat uo
luntas tua sicut in caelo et in terra

45

panem nostrum supersubstantialem
da nobis hodie et dimitte nobis de-
bita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris · Et ne inducas nos
in temptationem sed libera nos a malo
Si enim dimisseritis hominibus peccata
eorum dimittet et uobis pater ues
ter caelestis dilicta uestra caelestis si h
non dimisseritis hominibus nec pater
uester dimittet uobis peccata uestra
Cum autem ieiunatis nolite fieri
sicut hypocritae tristes demoliuntur
exterminant enim facies suas ut pare
ant hominibus ieiunantes
Amen dico uobis quia receperunt
mercedem suam · Tu autem cum
ieiunas unge caput tuum et faciem tuam

laua ne uidearis hominibus ieiunans
sed patri tuo qui in absconso est et pa
ter tuus qui uidet in absconso reddet tibi
Nolite thesaurizare uobis thesauros
in terra ubi erugo et tinea demolitur et
ubi fures effodiunt et furantur
Thensaurizate autem uobis thens
auros in caelo ubi neque erugo neque tinea
demolitur et ubi fures non effodiunt
nec furantur ubi enim fuerit thensau
rus tuus ibi erit et cor tuum
Lucerna corporis tui est oculus tuus
si fuerit oculus tuus simplex totum
corpus tuum lucidum erit
Si autem oculus tuus nequam fuerit
totum corpus tuum tenebrosum erit
Si ergo lumen quod in te est tenebrae

sunt tenebrae ipse quantae sunt

Nemo potest duobus dominis seruire
aut unum enim hodio habebit et al
terum diliget aut unum sustinebit et
alterum contemnet non potestis ser
uire deo et mammonae

Ideo dico uobis ne soliciti sitis animae
uestrae quid manducetis neque corpo
ri uestro quid induamini nonne anima
plus est quam esca et corpus plus qu
am uestimentum

Respicite uolatilia caeli quoniam
non serunt neque metunt neque con
gregant in horrea

Et pater uester caelestis pascit
illa nonne uos magis pluris estis
illis quis autem uestrum cogitans

potest adiecere ad staturam suam cu
bitum unum. Et de uestimento quid sol
liciti estis considerate lilia agri quomodo
crescunt non laborant neque neunt.
Dico autem uobis quoniam nec salamon
in omni gloria sua coopertus est sicut
unum ex istis
Si autem faenum agri quod hodie est
et cras in clibanum mittitur ds sic ues
tit quanto magis uos minimae fidei
Nolite ergo solliciti esse dicentes
quid manducabimus aut quid bibemus
aut quid operiemur. haec enim omnia
gentes inquirunt. Scit enim pater
uester quia his omnibus indigetis
Quaerite ergo primum regnum dei
et iustitiam eius et omnia haec adici

citur uobis· Nolite ergo solliciti esse
in crastinum· Crastinus enim dies sol
licitus erit sibi ipse· sufficit enim
diei malitia sua·

Nolite iudicare ut non iudicemini in
quo enim iudicio iudicaueritis iudi
cabimini et in qua mensura mensi fu
eritis remetietur uobis·

Quid autem uides fistucam in oculo
fratris tui et trabem in oculo tuo
non uides aut quomodo dicis fratri tuo
sine eiciam fistucam de oculo tuo et ec
ce trabis est in oculo tuo·

Hypocrita eice primum trabem de
oculo tuo et tunc uidebis eicere fistu
cam de oculo fratris tui·

Nolite dare sanctum canibus neque

mittatis margaritas uestras ante porci
ne forte conculcent eas pedibus suis et
conuersi disrumpant uos
Petite et dabitur uobis querite et
inuenietis pulsate et aperietur uo
bis omnis enim qui petit accipit
et qui quaerit inuenit et pulsanti ape
rietur
Aut quis est ex uobis homo quem si
petierit filius suus panem numquid
lapidem porriget ei Aut si piscem
petierit numquid serpentem porri
get ei Si ergo uos cum sitis mali nostis
bona dare filis uestris quanto magis
pater uester qui in caelis est dabit
bona petentibus se
Omnia quaecumque uultis ut hom

ut faciant uobis homines ita et uos fa
cite eis haec est enim lex et profetae
Intrate per angustam portam quia
lata porta et spatiosa uia quae
ducit ad perditionem et multi sunt
qui intrant per eam quam angusta po
rta et arta uia quae ducit ad uitam
et pauci sunt qui inueniunt eam
Attendite autem uobis a falsis profe
tis qui ueniunt ad uos in uestimentis o
uium intrinsecus autem sunt lupi ra
paces a fructibus eorum cognoscetis eos
Numquid colligunt de spinis uuas
aut de tribulis ficus
Sic omnis arbor bona fructus facit
bonos mala autem arbor malos
fructus facit non potest arbor bona

malos fructus facere . Neque arbor ma-
la fructus bonos facere . Omnis ar-
bor quae non facit fructum bonum ex
cidetur et in ignem mittetur . Igitur ex
fructib: eorum cognoscetis eos

Non omnis qui dicit mihi dn̄e dn̄e intra-
bit in regnum caelorum sed qui
facit uoluntatem patris mei qui in cae-
lis est ipse intrabit in regnum caelorū.

Multi dicent mihi in illa die dn̄e dn̄e
nonne in tuo nomine prophetauimus
et in tuo nomine demonia eiecimus et
in tuo nomine uirtutes multas fecimus

Et tunc confitebor illis quia num-
quam noui uos discedite a me omnes
qui operamini iniquitatem

Omnis ergo qui audit uerba

mea haec et facit ea adsimilabitur uiro
sapienti qui aedificauit domum suam
super petram et discendit pluia et uene-
runt flumina et flauerunt uenti et in
ruerunt in domum illam et non cecidit
fundata enim erat super petram

Et omnis qui audit uerba mea
haec et non facit ea similis erit uiro
stulto qui aedificauit domum suam
super harenam et discendit pluia
et uenerunt flumina et flauerunt
uenti et inruerunt in domum illam et
cecidit et fuit ruina eius magna

Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec admirabantur turbae
super doctrinam eius erat enim docens
eos sicut potestatem habens et non

sicut scribae eorum et farisei·

Cum autem discendisset demonte · Matth VIII

secutae sunt eum turbae multae

Et ecce leprosus quidam ueniens ado

rabat eum dicens dñe si uis potes me

mundare et extendens manum teti

git eum ihs dicens uolo mundare et con

festim mundata est lepra eius et ait illi

ihs uide nemini dixeris sed uade osten

de te sacerdoti et offer munus quod

praecipit moyses in testimonium illis

Postquam autem cum introisset ihs

cafarnaum ad eum accessit qui

dam centorio rogans eum et dicens dñe

puer meus iacet in domu paraliticus

et male torquetur et ait illi ihs ego ue

niam et curabo eum

Et respondens centorio ait illi dñe
non sum dignus ut intres sub tectum meũ
sed tantum dic uerbo et sanabitur
puer meus :: constitutus habens
Nam et ego homo sum sub potestate
sub me milites et dico huic uade et ua-
dit et alio ueni et uenit et seruo meo
dico fac hoc et facit ::
Audiens autem ihs miratus est
et sequentibus se dixit amen dico uo-
bis non inueni tantam fidem in israhel
Dico autem uobis quod multi ab o-
riente et occidente uenient et re-
cumbent cum abracham et isaac et
iacob in regno caelorum filii autem
regni huius eicientur in tenebras ex-
teriores ibi erit fletus et stridor dentium

Et dixit ihs centorioni uade et sicut
credidisti fiat tibi et sanatus est puer in
illa hora.

Et cum uenisset ihs in domum petri
uidit socrum eius iacentem et febricitan
tem et tetigit manum eius et dimissit
eam febris et surrexit et ministrabat eis

Vespere autem facto obtulerunt ei
multos demonia habentes et eiecebat
sps inmundos uerbo et omnes male
habentes curauit ut conpleretur
quod dictum est per essaiam profetam
dicentem quia ipse infirmitates nostras
accipit et egritudines portauit

Uidens autem ihs turbas multas cir
cum se iusit ire trans fretum

Et accedens unus scriba ait illi

magister sequar te quocumque ieris:

Et ait ei ihs uulpes foueas habent

et uolucres caeli nidos ubi requiescunt

Filius autem hominis non habet ubi

capud suum reclinet

Alius autem de discipulis eius ait illi

dne permitte me primum ire et se-

pelire patrem meum

Ihs autem ait illi sequere me et dimit-

te mortuos sepelire mortuos suos:

Et ascendente eo in nauicula secu-

ti sunt eum discipuli eius et ecce

motus magnus factus est in mari ita

ut nauicula operiretur fluctib:

erat enim uentus contrarius illis ip-

se uero dormiebat et accesserunt

et suscitauerunt eum dicentes dne

saluanos perimus & dicit eis quid timidi
estis modicae fidei : Tunc surgens impe
rauit uentis & mari & facta est tran
quilitas magna. porro homines mira
ti sunt dicentes qualis est hic quia uen
ti & mare obediunt ei

Et cum uenisset trans fretum in regi
one gerassenorum occurrerunt ei duo
homines habentes demonia de monu
mentis exeuntes se nimis ita ut nemo
posset transire per uiam illam & ecce
clamauerunt dicentes quid nobis & ti
bi ihu fili dei uenisti huc ante tempus
torquere nos erat autem non longe ab
eis grex porcorum multorum pascens
daemones autem rogabant eum dicen
tes si eicis nos mitte nos in gregem por

eorum et ait illis ite at illi exeuntes abie-
runt in porcos et ecce impetu abiit totus
grex per praeceps in mare et mortui sunt
in aquis. Pastores autem fugerunt et
uenientes in ciuitatem nuntiauerunt
omnia et de his qui demonia habebant
Et ecce tota ciuitas exit obiam ihu et uiso
eo rogabant ut transiret a finib: eorum:

TH.IX.

Et ascendens in nauicula tras fretauit
et uenit in ciuitatem suam et ecce
offerebant ei paraliticum iacentem
in lecto et uidens ihs fidem illorum dix
it paralitico confide fili remittun
tur tibi peccata tua. Et ecce quidam de
scribis dixerunt intra se hic blasfe
mat. Et cum uidisset ihs cogitationes
eorum dixit ut quid cogitatis mala in

cordibus uestris· Quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata tua aut dicere
surge et ambula ut sciatis autem quoni
am filius hominis habet potestatem
in terra dimittere peccata
Tunc ait paralitico surge et tolle lec
tum tuum et uade in domum tuam
Et surrexit et abiit in domum suam
uidentes autem turbae timuerunt et
glorificauerunt dm̄ qui dedit potesta
tem talem hominibus
Et cum transiret inde ihs uidit
hominem sedentem in teloneo matheū
nomine et ait illi sequere me et sur
gens secutus est eum
Et factum est discumbente eo
in domu ecce multi puplicani et peccat

tores uenientes discumbebant cum ihū
et discipulis eius et uidentes farissaei di
cebant discipulis eius quare cum pu
plicanis et peccatoribus manducat
magister uester
At ihs audiens ait non est opus ualen
tibus medico sed male habentibus eun
tes autem discite quid est misericordi
am uolo et non sacrificium non enim
ueni uocare iustos sed peccatores ad pe
nitentiam
Tunc accesserunt ad eum discipuli
iohannis dicentes quare nos et farisseí
ieiunamus frequenter discipuli autem
tui non ieiunant et ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi lugere quam
diu cum illis est sponsus uenient autem

dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis diebus nemo autem
conmittat conmissuram panni rudis in
uestimentum uetus· tollit enim plenitu
dinem eius a uestimento
Et peior scisura fit neque mittunt
uinum nouum in utres ueteres alioquin
prumpuntur utres et uinum effun
detur et utres pereunt sed uinum no
uum in utres nouos mittunt et ambo
conseruantur
Haec illo loquente ad eos ecce prin
ceps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est
sed ueni inpone manum tuam super eam
et uiuet Et surgens ihs sequebatur
eum et discipuli eius Et ecce mulier

quaesanguinis fluxum patiebatur duo
decim annis accessit retro & tetigit fim
briam uestimenti eius dicebat enim in
tra se. si tetigero tantum uestimentum eius
salua ero

At ihs conuersus & uidens eam dixit
confide filia fides tua te saluam fecit.
Et salua facta est mulier ex illa hora.
Et cum uenisset ihs in domum principis
& uidisset tibicines & turbam tumult
antem dicebat recedite non est enim
mortua puella sed dormit & diri
debant eum & cum eiecta esset turba
intrauit & tenuit manum eius & sur
rexit puella

Et exiit fama haec in uniuersam
terram illam

Et transeunte inde ihs secuti sunt eum
duo caeci clamantes & dicentes misere-
re nostri fili david cum autem uenisse
duodomum accesserunt ad eum duo
caeci & dicit eis ihs credetis quia pos
sum hoc facere uobis. Dicunt ei utiq:
dne. Tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem uestram fiat uobis
& aperti sunt oculi eorum & commi
natus est eis ihs dicens uidete ne quis
sciat. illi autem exeuntes diffamaveru
nt eum in tota terra illa egresis
autem illis & surdum
Ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem & eiecto demonio
locutus est mutus & miratae sunt
turbae dicentes numquam apparuit

sic in israhel. farisaei autem dicebant
in belsebud in principe demoniorum
eicit demones
Et circumibat ihs civitates omnes
et castella docens in sinagogis eorum
et praedicans evangelium regni et curans
omnem languorem et omnem infirmitatem
Videns autem turbas misertus est eis
qui erant vexati et iacentes sicut oves
non habentes pastorem
Tunc dicit discipulis suis messis qui
dem multa operarii autem pauci rogate
ergo dnm messis ut eiciat operarios
in messem suam
Et convocatis duodecim discipulis
suis dedit eis potestatem spm inmundo
rum ut eicerent eos et curarent omne

languorem et omnem infirmitatem
Duodecim autem apostolorum no-
mina haec sunt primus simon qui
dicitur petrus et andreas frater eius
iacobus zebedei et iohannis frater eius
philippus et bartholomeus thomas
et matheus puplicanus iacobus alphei
et thatheus simon cannaneus et iudas
scarioches qui tradidit eum
Hos duodecim misit ihs praecipiens
eis et dicens in uiam gentium ne abieritis
et in ciuitates samaritanorum ne intre-
ueritis sed potius ite ad oues quae peri-
erunt domus israhel
Euntes autem praedicate dicentes quia
adpropinquauit regnum caelorum in-
firmos curate mortuos suscitate

leprosus mundate daemones eiecite
Quod gratis accepistis gratis date. nolite
possidere aurum neque argentum ne
que pecuniam in zonis uestris non peram
in uia neque duas tunicas neque calcia
menta neque uirgam in manibus uestris
dignus est enim operarius cibo suo
In quacumque ciuitatem aut castellum
intraueritis interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec exeatis
Intrantes autem in domum salutate
eam dicentes pax huic domui et si qui
dem fuerit digna domus ista ueniat
pax uestra super eam si autem non fu
erit digna pax uestra ad uos reuertetur
Et quicumque non receperit uos
neque audierit sermones uestros ex

euntes foras de domu uel de ciuitate uel
castella illo excutite puluerem de pedib:
uestris ∴ Amen dico uobis tolerabilib:
erit terrae sodomorum et gomorreorum
in die iudicii quam illi ciuitati ∴
Ecce ego mitto uos sicut oues in medio
luporum estote ergo prudentes sicut
serpentes et simplices sicut columbae ∴
nt enim uos in
Cauete autem ab hominibus trade
conciliis et in synagogis suis flagellabunt
uos et ad praesides et ad reges ducemini
propter me in testimonium illis et gentib:
Cum autem tradent uos nolite cogi
tare quomodo aut quid loquamini non
enim uos estis qui loquemini sed sps
patris uestri qui loquitur in uobis

Tradet autem frater fratrem in mortem
et pater filium et insurgent filii in paren-
tes et morte eos adficient. et eritis odio
omnibus hominibus propter nomen
meum qui autem perseueraverit usque
in finem hic saluus erit ·:
Cum autem persequentur uos in ci-
uitate ista fugite in aliam si autem et
in alia persecuti uos fuerint
fugite et in tertiam amen enim dico uobis non
consummabitis ciuitates israhel do-
nec ueniat filius hominis ·:
Non est discipulus super magistrum
nec seruus super dominum suum suf-
ficit discipulo ut sit sicut magister eius
et seruus sicut dominus eius ·:
Si patrem familias belzebud uocau-

uerunt quanto magis domesticos eius

ne ergo timueritis eos

Nihil enim est opertum quod non reue-
labitur et occultum quod non scietur
Quod dico uobis in tenebris dicite in
lumine et quod in aure audistis
praedicate super tecta et nolite time-
re eos qui occidunt corpus animam autem
non possunt occidere sed
potius eum timete qui potest animam
et corpus perdere in gehennam nonne
duo passeres asse ueneunt et unus ex illis
non cadit super terram sine patre ues-
tro qui in caelis est

Uestri autem et capilli capitis omnes
numerata sunt nolite ergo timere eos
multis passeribus meliores estis uos

omnis ergo qui confitebitur in me coram ho
minibus confitebor et ego eum coram pa
tre meo qui in caelis est
Qui autem negaverit me coram homi
nibus negabo et ego et ego eum coram
patrem eo qui in caelis est
Nolite arbitrari quia venirim pacem
mittere in terram non veni pacem
mittere sed gladium veni
enim separare filium hominem adver
sus patrem suum et filiam adversus
matrem suam et nurum adversus so
crum suam et inimici hominis domestici eius
Qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus et qui
amat filium aut filiam plusquam me
non me dignus et qui non accipit crucem

suam & sequatur me non est me dignus:

Qui inuenit animam suam perdet

illam & qui perdiderit animam

suam propter me inueniet eam :

Qui recipit uos me recipit & qui

me recipit recipit eum qui me missit

Qui recipit prophetam in nomine

profetae mercedem profetae

accipiet & qui recipit iustum in nomine

iusti mercedem iusti accipiet

Et quicumque potum dederit uni

ex minimis istis calicem aquae fri

gidae tantum in nomine discipuli amen

dico uobis non perdet mercedem suam:

Et factum est cum consummasset

ihs uerba haec praecipiens duo

decim discipulis suis transit inde ut

docere et praedicare in ciuitatib: eorum:
Iohannis autem cum audisset in uincu
lis opera xpi mittens duos de disci
pulis suis ait illis tu es qui uenturus es
an alium expectamus. Et respondens
ihs ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundan
tur surdi audiunt mortui resurgunt
pauperes euangelizantur :: Et beatus
est qui non fuerit scandalizatus in
me. illis autem abeuntibus coepit ihs
dicere ad turbas de iohanne baptista
quid existis in desertum uidere harun
dinem uento agitatam sed quid existis
uidere hominem mollibus uestitum :
Ecce qui mollib: uestiuntur in domib:

regum sunt. sed quid existis uidere profe-
tam etiam dico uobis et plus quam profeta
Hic est enim de quo scriptum est ecce
ego mitto angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te
Amen dico uobis non surrexit in-
ter natos mulierum maior iohan-
ne baptista qui autem minor est in
regno caelorum maior illo
A diebus autem iohannis baptis-
tae usque nunc regnum caelorum
uim patitur et uiolenti rapiunt illud
Omnes enim profetae et lex usque
ad iohannem profetauerunt
Et si uultis percipere ipse est helias
qui uenturus est qui habet aures au-
diendi audiat

Cui autem similem aestimabo generati
onem istam similis est pueris sedentibus
in foro qui clamantes coaequalibus dicunt
cicinimus uobis et non saltastis lamenta
uimus uobis et non planxistis. Uenit enim
iohannis neque manducans neque bi
bens et dicunt demonium habet. uenit
filius hominis manducans et bibens et
dicunt ecce homo uorax et potator uini
puplicanorum et peccatorum amicus et
iustificata est sapientia a filis suis

Tunc coepit exprobrare ciuitatibus in
quibus factae sunt plurimae uirtutes eius
quia non egissent penitentiam. Uae tibi beth
saida quia si in tyro et sidone factae es
sent uirtutes quae factae sunt in uobis ol
lim in cilicio et cinere paenitentiam egis

sent uerum tamen dico uobis tyro et sidoni
remissius erit in die iudicii quam uobis et tu
capharnaum num quid usque ad caelum
exaltaberis ad usque infernum discendes
Quia si in sodomis factae fuissent uir
tutes quae factae sunt in te forte man
sissent usque in hunc diem uerum tamen
dico uobis quia terrae sodomorum remis
sius erit in die iudicii quam tibi
In illo tempore respondens ihs dixit con
fiteor tibi pater domine caeli et terrae qui
abscondisti haec a sapientibus et pruden
tibus et reuelasti ea paruulis ita pater
quia sic fuit placitum ante te
Omnia mihi tradita sunt a patre meo
patrem quisquam
Et nemo nouit filium nisi pater neq:

nouit nisi filius et cui uoluerit filius reuelare

Venite ad me omnes qui laboratis et ho
norati estis et ego reficiam uos tollite
iugum meum super uos et discite a me
quia mitis sum et humilis corde et inuenie
tis requiem animabus uestris iugum enim
meum suaue est et honus meum leue est

In illo tempore abiit ihs sabbato per sa
ta discipuli autem eius essurientes co
erunt uellere spicas et manducare fa
risaei autem uidentes illos dixerunt
ei ecce discipuli tui faciunt quod non lice
at facere sabbatis at ille dixit eis non le
gistis quid fecerit dauid quando essuriit
et qui cum eo erant quomodo intrauit
in domum dei et panes propossitiones
comedit quos non licebat ei edere neq;

his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus·

Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum uiolant
et sine crimine sunt dico autem uobis
qui templo maior est hic si autem sciretis quid
est misericordiam uolo et non sacrificium
numquam condempnassetis innocentes
dominus est enim filius hominis etiam sabbati·

Et cum inde transisset uenit in syna
gogam eorum et ecce homo erat manum a
ridam habens et interrogabant eum di
centes si licet sabbatis curare ut ac
cusarent eum ipse autem dixit illis quis
erit ex uobis homo qui habet ouem unam
et si ciciderit haec sabbatis in foueam
nonne tenebit et leuabit eam quanto
magis melior est homo oue itaque lice

sabbatis benefacere :·

Tunc ait homini extende manum
tuam et extendit et restituta est sanita
ti sicut et altera :·

Exeuntes autem farissaei consiliũ
faciebant adversus eum quomo
do eum perderent :·

Ihs autem sciens secessit inde et secu
ti sunt eum multi et curavit eos om
nes et praecepiteis ne manifestum eum
facerent ut impleretur quod dictum
est per essaiam profetam dicentem

Ecce puer meus quem elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae ponā
spm meum super eum et iudicium gentib;
nuntiabit non contendet neque clama
bit neq; audiet aliquis in plateis uocem

eius arundinem quassatam non confrin-
get et linum fumigans non extinguet do-
nec eiciat ad uictoriam iudicium et in no-
mine eius gentes sperabunt ::

Tunc oblatus est ei homo demonium
habens caecus et mutus et surdus.
et curauit eum ita ut loqueretur et uideret.

Et stupebant omnes turbae et di-
cebant num quid hic est filius dauid

Pharissaei autem audientes dixerunt
hic non eicit demonia nisi in belzebub
principe demoniorum ::

Ihs autem sciens cogitationes eorum
dixit eis omne regnum diuisum contra se
disolabitur et omnis ciuitas uel domus
diuisa contra se non stabit si enim sata-
nas satanan eicit aduersus se diuisus

Quomodo ergo stabit regnum eius si ego
in beelzebul eicio demones filii uestri in
quo eiciunt ideo ipsi iudices uestri erunt
si autem ergo in spū dī eicio demonia igitur
peruenit in uos regnum dī · Aut quomo
do potest quisquam intrare in domum
fortis et uasa eius diripere nisi prius
alligauerit fortem et tunc domum illius
diripiet :·

Qui non est mecum contra me est et qui
non congregat mecum dispargit ideo
dico uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus spūs autem blas
phemia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum aduersus filium hominis
remittetur ei et qui autem dixerit con
tra spm scm non remittetur ei neque

inhoc saeculo nequeinfuturo :·

Aut facite arborem bonam et fruc
tum eius bonum aut facite arborem ma
lam et fructum eius malum siquidem
ex fructu arbor cognoscitur progenies
uiperarum quomodo potestis bona lo
qui cum sitis mali · ex habundantia enim
cordis os loquitur :·

Bonus homo de bono thesauro pro
fert bona :· Et malus homo de ma
lo thesauro cordis sui profert mala :·

Dico autem uobis quoniam omne uer
bum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem pro eo in die
iudicii :· Ex uerbis enim tuis iustificabe
ris et ex uerbis tuis condempnaberis :·

Tunc responderunt ei quidam de

scribis et pharisseis dicentes magister uo
lumus ate signum uidere

Qui respondens ait illis generatio mala
et adultera signum querit et signum non
dabitur ei nisi signum ionae profetae
sicut enim fuit ionas in uentre coeti trib;
diebus et tribus noctibus sic erit filius
hominis in corde terrae tribus diebus
et tribus noctibus

Uiri niniuitae surgent in iudicio cum
generatione ista et condempnabunt eam
quia poenitentiam egerunt in praedicati
one ionae et ecce plus quam iona hic

Regina austri surget in iudicio cum gene
ratione ista et condempnabit eam quia
uenit a finibus terrae audire sapientiam
salamonis et ecce plus quam salamon
hic

Cum autem inmundus sp̄s transierit ab
homine ambulabat per loca arida quae
rens requiem et non inuenit // de exi :
Tunc dicit reuertar in domum meam un
Et ueniens inuenit uacantem scopis mun
datam et ornatam · Tunc uadit et adsum
secum septem alios sp̄s nequiores se ·
Et intrantes habitant ibi :· Et fiunt no
uissima hominis illius peiora priorib;
sic erit generationi huic pessimae :·
Adhuc eo loquente ad turbas · Ecce
mater eius et fratres foris stant q:rentes
loqui cum eo :· Dixit autem ei quidam ecce
mater tua et fratres tui foris stant que
rentes loqui tecum :· At ipse respondens
dicens sibi ait quae est mater mea · Et qui
sunt fratres mei et extendens manum

in discipulos suos dixit ecce mater mea
et fratres mei quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei qui in caelis est
ipse meus frater et soror et mater mea est
In illo die exiens ihs de domo sedebat se
cus mare et congregatae sunt ad eum tur
bae multae ita ut in nauiculam ascendens
sederet et omnis turba stabat in li
tore et locutus est eis in parabulis dicens
Ecce exit qui seminat seminare se
men suum et dum seminat quaedam ce
ciderunt secus uiam et uenerunt uo
lucres caeli et comederunt ea
Alia autem ciciderunt in petrosa
ubi non habebant terram multam et
continuo exorta sunt quia non habebant
altitudinem terrae sole autem orto

aestuauerunt et quia non habebant ra
dicem aruerunt ::
Et alia autem ciciderunt in spinas
et creuerunt spinae et soffocauerunt ea
Et alia uero ciciderunt in terram bonam
et dabunt fructum aliut centissimum
aliut sexagissimum aliut tricensimum
qui habet aures audiendi audiat Et cum
cedentes discipuli dixerunt ei quare
in parabulis loqueris eis · qui respondens
ait eis :: Quia uobis datum est nos
se misterium regni caelorum · Illis autem
non datum est ::
Qui enim habet dabitur ei et abun
dabit qui autem non habet et quod
habet auferetur ab eo :: dentes
Ideo in parabulis loquor eis quia ui

non uident & audientes non audiunt nec
intellegunt ut adimpleretur eis profetia
essaiae · dicentis auditu audietis & non in
tellegetis & uidentes uidebitis & non uide
bitis incrasatum est enim cor populi huius
& auribus suis grauiter audierunt & ocu
los suos concluserunt ne quando oculis
uideant & auribus audiant & corde in
tellegant & conuertantur & sanem eos ∴
Ceterum incrassatum est cor populi
huius & aures eorum obturauerunt & ocu
los suos conpraeserunt ne quando con
uertantur & sanem eos ∴
Uestri autem beati oculi qui uident &
aures uestre · quia audiunt amen equip
pe · dico uobis quia multi profetae · & iusti
cupierunt uidere · quae uidetis & non ui

dierunt et audire quae audistis et non au

dierunt

Uos autem audite parabulam semi

nantis omnis qui audit uerbum regni

et non intellegit uenit malignus et rapit

illud quod seminatum est in corde eius.

hic est qui secus uiam seminatus est

Qui autem supra petrosa seminatus est

hic est qui audit uerbum et continuo

cum gaudio accipit illud non habet au

tem in se radicem sed temporalis est

facta autem tribulatione et persecuti

one propter uerbum continuo scanda

lizatur. Qui autem seminatus est

in spinis hic est qui uerbum audit et sol

licitudo saeculi istius et fallacia diuiti

arum suffocant uerbum et sine fructu

efficitur· Qui uero in terram bonam
seminatus est· hic est qui audit uerbum
et intellegit et fructum adfert et facit·
aliud quidem centissimum aliud autem
sexagissimum· aliud tricensimum·

Aliam parabulam propossuit
eis dicens simile factum est
homini regnum caelorum qui semina
uit bonum semen in agro suo cum autem
dormirent homines uenit inimicus eius
et superseminauit zezania in medio
tritici et abiit· Cum autem creuisset her
ba et fructum fecisset· tunc appare
runt zezania accedentes autem serui
patri familias dixerunt ei· Domine nonne
bonum semen seminasti in agro tuo· un
de ergo habet zezania· Et ait illis inimi

cus homo hoc fecit servi autem dixerunt
ei uis imus et colligemus ea ait
Et ait eis non ne forte collegentes zezania
simul et triticum cum eis eradicetis sed
sinite utraque crescere usque ad mes
sem et in tempore messis dicam messo
ribus meis colligite primum zezania
et alligate ea in fasciculos ad conconbu
rendum triticum autem congregate in hor
reum meum

Aliam parabulam propossuit e
is dicens simile est regnum cælo
rum grano sinapis quod accipiens homo
seminauit in agro suo quod minimum est
omnibus seminib: cum autem creuerit
maius fit omnibus holeribus et fit ar
bor ita ut uolucres caeli ueniant et h

habitent inramis eius celis

Aliam parabulam locutus est eis di
similee est regnum caelorum fermēto
Quod acceptum mulier abscondit in fa
rinae satis tribus donec fermentatum
est totum

Haec omnia locutus est ihs in para
bulis ad turbas · Et sine parabulis
non loquebatur eis · ut inpleretur quod
dictum est per profetam dicentem · ape
riam in parabulis os meum eructabo
absconsa a constitutione mundi :

Tunc dimissis turbis uenit in domū
et accesserunt ad eum discipuli
eius dicentes dne dissere nobis parabu
lam zizaniorum agri · Qui res
pondens ait · Qui seminat bonum se

in ei est filius hominis· Ager autem est
hic mundus bonum uero semen hii sunt
filii regni· Zizania autem filii sunt dia
buli nequam inimicus autem qui semina
uit ea est diabulus messis uero consumma
tio saeculi est· messores uero angeli sunt·
Sicut ergo colliguntur zizania et igni
conburuntur :- Sic erit in consummati
one saeculi· Mittet filius hominis an
gelos suos et colligent de regno eius om
nia scandala et eos qui faciunt iniqui
tatem et mittent eos in caminum ignis·
Ibi erit fletus et stridor dentium· Tunc
iusti fulgebunt sicut sol in regno pa
tris eorum qui habet aures audiendi
audiat :- ro abscondito in
Simile est regnum caelorum thesau

agro quem qui inuenit homo abscon
dit et prae gaudio illius uadit et uendit
uniuersa quae habet et emit agrum
illum. Iterum simile est regnum cae
lorum homini negotiatori quaerenti
bonas margaritas inuenta autem
una margarita praetiosa abiit et
uendidit omnia quae habuit et emit eam
Iterum simile est regnum caelorum
sagenae missae in mare quae ex omni
genere piscium congregati quam cum
impleta esset eduxerunt uolutis Et
sedentes elegerunt bonos in uassa sua
malos autem miserunt foras. Sic
erit in consummatione saeculi. Exi
bunt angeli et separabunt malos
de medio iustorum et mittent eos in ca

minum ignis ibi erit fletus et stridor den
tium· Dicit eis intellexistis haec omnia
dicunt ei etiam dne· Et ait illis ideo om
nis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patri familiae
qui profert de thesauro suo noua
et uetera·

Et factum est cum consummasset
ihs parabulas istas transiit inde

Et ueniens in patriam suam doce
bat eos in sinagogis eorum ita
ut mirarentur et dicerent unde huic
sapientia haec et uirtutes nonne hic est
fabri filius ioseph nonne mater eius
dicitur maria et fratres eius iacobus
et iohannis et ioseph et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes apud nos

sunt

Unde ergo huic omnia ista. et scandali
zabantur in eo :
Is autem dixit eis non est profeta
sine honore nisi in patria sua et
in domu sua. et ideo non fecit ibi uirtutes
multas propter incredulitatem eorum:
Illo tempore audiuit herodis tetra
cha famam de ihu et ait pueris suis.
Numquid hic est iohannis baptista
quem ego decollaui ipse surrexit a
mortuis et ideo uirtutes operantur in eo
Herodis enim tenuit iohannem et al
ligauit eum et possuit eum in car
cere propter erodiadem uxorem fra
tris sui philippi. dicebat enim illi io
hannis non licet tibi habere eam:
Et uolens eum occidere timuit popu

lum quia sicut prophetam eum habe-
bant filia herodiadis
Die autem natalis herodis saltauit
in medio tricliinio et placuit herodi
unde cum iuramento pollicitus est
ei dare quodcumque postolasset
ab eo at illa praemonita a matre
sua dixit da mihi caput iohannis
baptistae in disco. Et contristatus est
herodis propter iuramentum autem
et propter eos qui pariter recumbe-
bant iussit dari missitque et decolla-
uit iohannem in carcere. et adlatum
est caput eius in disco. et datum est
puellae et puella attulit matri suae
Et accedentes discipuli eius tulerunt
corpus eius et sepelierunt illud et

71

uenientes nuntiauerunt ihu ·

Quod cum audisset ihs secessit in
de in nauicula in locum desertum
seorsum Et cum audissent turbae ·
secutae sunt eum pedestres de ciuita
tibus Et exiens uidit turbam multam Et
misertus eis et curauit languidos eorum·

Uespere autem facto accesserunt ·
ad eum discipuli eius dicentes de
sertus est locus · Et hora iam praeterit
dimitte turbas ut euntes in castella
emant sibi escas — · cesse ire da

Ihs autem dixit eis non habent nec
te illis uos manducare · Respon
derunt ei dicentes non habemus hic
nisi panes · u · Et duos pisces qui ait eis
adferte illos mihi huc Et cum iussisset

turbam discumbere supra foenum
acceptis quinque panibus et duobus pis
cibus aspiciens in caelum benedixit
et fregit et dedit discipulis suis panes
discipuli autem dederunt turbis et
manducaverunt omnes et saturati
sunt et tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia virorum exceptis mulieri
bus et parvulis

Et statim iussit discipulis suis as
cendere in naviculam ut praecederent
eum trans fretum donec ipse dimit
tere turbas ontem

Et dimisa turbae ascendit in m
solus orare

Uespere autem facto solus erat ibi na
uicula autem in medio mari iactabatur
fluctibus erat autem illis uentus contra
rius quarta autem uigilia noctis uenit
ad eos ambulans supra mare et uiden
tes eum supra mare ambulantem tur
bati sunt dicentes quia fantasma est
et pro timore clamauerunt statimque
ihs loquutus est eis dicens habete fidu
ciam ego sum nolite timere
Respondens autem petrus dixit
dne si tu es iube me uenire ad te
super aquas at ipse ait ueni et discen
dens petrus de nauicula ambulabat
super mare ut ueniret ad ihm uidens
uero uentum ualidum timuit et cum
coepisset mergi clamauit dicens dne

saluum me fac. Et continuo ihs̄ exten
dens manum et adprachendit eum
Et ait illi modicae fidei quare dubitasti.
Cum ascendissent in nauiculam
cessauit uentus qui autem in na
uicula erant uenerunt et adoraue
runt eum dicentes uere dī filius es tu
Cum transfretassent uenerunt
in terram genezar. Et cum cog
nouissent eum uiri loci illius. Ueneru
nt et adorauerunt eum et miserunt
in uniuersam regionem illam et obtu
lerunt ei omnes male habentes et
rogabant eum ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent quicumque
tetigerunt salui facti sunt
Tunc accesserunt ad eum ab hi[illegible]

solimis scribae et farissei dicentes qua
re discipuli tui transgrediuntur tra
ditionem seniorum non enim manus
suas lauant cum panem manducant
ipse autem respondens ait illis Qua
re et uos transgredimini mandatum
di propter traditionem uestram nam
ds dixit honora patrem tuum et ma
trem tuam Et qui maledixerit pa
tri uel matri morte moriatur Uos
autem dicitis uel patri uel matri suae
quicumque dixerit munus quod cumq;
ex me est tibi proderit et non honori
ficauit patrem suum uel matrem et
inritum fecistis mandatum di prop
ter traditionem uestram Hypocri
tae bene profetauit de uobis Isaias

dicens populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me sine
causa autem me colunt docentes doc
trinas et mandata hominum Et con
uocatis ad se turbis dixit eis Audite
et intellegite Non quod in os intrat
quod inquinat hominem sed quod pro
cedit ex ore hoc quod inquinat hominem
Tunc accedentes discipuli eius dix
erunt ei scis quia pharisaei audi
to hoc uerbo scandalizati sunt at
ille respondens ait Omnis plantatio
quam non plantauit pater meus caeles
tis eradicabitur Sinite illos caeci
sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum praestat ambo in
foueam cadent Respondens autem

petrus dixit ei dissere nobis parabulam
istam at ille dixit adhuc et uos sine intel
lectu estis non intellegitis quia omne
quod in os intrat in uentrem uadit et
in secesum recessit mittitur. Quae autem
procedunt de ore de corde exeunt haec
coinquinant hominem. De corde enim
exeunt cogitationes malae homicidia
adulteria fornicationes falsa testimo
nia blasfemiae furta auaritia nequi
tia doli. Haec sunt quae coinquinant
hominem. Non lotis autem manibus
manducare non coinquinat hominem.
Et egresus inde ihs secessit in par
tes tyri et sidonis et ecce mulier cannanae
a finibus illis egressa clamauit ad eum
dicens miserere mei dne fili dauid

filia mea male a demonio uexatur qui
non respondit ei uerbum et accedentes
discipuli eius rogabant eum dicentes
dimitte eam quia clamat post nos
Ipse autem respondens ait non sum
missus nisi ad oues quae perierunt
domus israhel
At illa uenit et adorauit eum dicens
dne adiuua me qui respondens
ait non est bonum sumere panem fili
orum et mittere canibus at illa dix
etiam dne nam et catuli edunt de mi
cis quae cadunt de mensas dominorum
suorum Tunc respondens ihs ait ei
O mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut uis et sanata est filia illius ex illa
hora

Et cum transisset inde ihs uenit inte
rum secus mare galileae et ascendens
in montem sedebat ibi et accesserunt
ad eum turbae multae Habentes se-
cum mutos clodos caecos debiles et a-
lios multos et proiecerunt eos ad pedes
eius et curauit eos omnes ita ut turbae
mirarentur uidentes mutos loquentes
clodos ambulantes caecos uidentes
et magnificabant dnm israhel
Ihs autem uocatis ad se discipulis suis
dixit miserior turbae huic quia tri
duum est iam quod perseuerant me-
cum et non habent quod manducent
dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant
in uia et dicunt ei discipuli unde ergo
nobis in deserto panes tantos ut sa-

turentur turbae multae. Et ihs ait illis
quot panes habetis. At illi dixerunt
septem et paucos pisciculos et praeca
pit turbae ut discumberent super
terram. Et accipiens ihs septem panes
et pisces gratias agens benedixit fregit
et dedit discipulis suis. Et discipuli de
derunt populo et comederunt omnes
et saturati sunt et quod superfuit de
fragmentis tulerunt septem sportas
plenas erant autem qui manducave
runt quattuor milia hominum extra
parvulos et mulieres et dimissa turba
ascendit in naviculam et venit in fines
magedan

Et accesserunt ad eum pharissei
et saducaei temptantes et ro

gaverunt eum ut signum de caelo ostende-
ret eis at ille respondens ait eis
Facto vespere dicitis serenum erit
incratis rubicundum est caelum
cum nubibus. Et mane dicitis hodie tem-
pestas rutilat enim triste caelum
Hypochritae faciem ergo caeli iudica-
re nostis signa autem temporum non
potestis
Generatio mala et adultera signum
quaerit et signum non dabitur ei
nisi signum ionae profetae et relictis
illis abiit. Et cum venissent disci-
puli eius trans fretum oblti sunt
panes accipere
Qui dixit eis adtendite vobis et ca-
vete a fermento pharisseorum

Et saducaeorum ::

At illi cogitabant inter se dicentes
quia panes non accipimus :: Sciens
autem ihs cogitationes eorum dixit
quid cogitatis inter uos modicae fidei
quia panes non habetis nondum intel
legitis neque recordamini de quinque
panibus et quinque milibus hominum
et quot cofinos sumpsistis neque
septem panes et quattuor milia ho
minum et quot sportas sumpsistis
quare non intellegitis quia non de pa
ne dixi uobis cauete a fermento sa
ducaeorum et pharisseorum ::

Tunc intellexerunt quia non de pani
bus dixerit cauete a fermento pani
um pharisseorum et saducaeorum

sed a doctrina pharisseorum et
saducaeorum adtendere sibi

Venit autem ihs in partes cessa
ree philippi et interrogabat
discipulos suos dicens quem dicunt
homines esse filium hominis· at illi
dixerunt· alii iohannem baptistam·
Alii autem heliam alii uero hieremi
am aut unum ex profetis· dicit illis uos
autem quem me esse dicitis· Respon
dens autem simon petrus dixit tu es
xps filius di uiui

Respondens autem ihs dixit ei be
atus es simon bar iona quia
caro et sanguis non reuelauit
tibi sed pater meus qui in caelis est

Et ego dico tibi quia tu es petrus

Et super hanc petram aedificabo aec
clessiam meam et portae inferni non
praeualebunt aduersus eam et tibi
dabo claues regni caelorum. Et
quaecumque ligaueris super terram
erunt ligata et in caelo. Et quae
cumque solueris super terram erunt
soluta et in caelis.

Tunc praecipit discipulis suis ut
nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps. Exinde coepit ihs ostende
re discipulis suis quia oporteret eum
ire in hierusolimam et multa pati
a senioribus et scribis et principibus
sacerdotum et occidi et tertia die
resurgere.

Et adsumens eum petrus coepit

increpare illum dicens absit a te d(omi)ne
non erit tibi hoc qui conuersus dixit pe-
tro uade post me satanas scandalu(m)
es mihi quia non sapis ea quae sunt
d(e)i sed ea quae sunt hominum
Tunc ih(esu)s dixit discipulis suis · Si
quis uult post me uenire abneg-
et se ipsum sibi et tollat crucem suam
et sequatur me · Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere per-
det eam · qui autem perdiderit anima(m)
suam propter me inueniet eam
Quid autem prodest homini si uniuer-
sum mundum lucretur · animae ue-
ro suae detrementum patiatur aut
quam dabit homo commotationem
pro anima sua Filius enim homi

nis uenturus est in gloria patris sui cum
angelis suis · Et tunc reddet unicuique
secundum opera eius :
Amen dico uobis sunt quidam
de his adstantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant filium homi
nis uenientem in regno suo : Et fac
tum est post dies sex adsumpsit ih̄s
petrum et iacobum et iohannem fra
trem eius : Et ducit illos in montem
excelsum seorsum et transfiguratus
est ante eos · Et resplenduit facies
eius sicut sol uestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix · Et ecce
apparuit illis moyses et helias cum
eo loquentes : Respondens autem
petrus dixit ad ih̄m dn̄e · bonum est

Math. XVII.

nobis hic esse. Si uis faciamus hic tria
tabernacula. unum tibi et mosi unum
et heliae unum. Adhuc eo loquente
ecce nubs lucida obumbrauit eos.
Et ecce uox de nube dicens hic est fili
us meus dilectus in quo mihi bene con
placui ipsum audite. Et ecce audi
entes discipuli ciciderunt in faciem
suam et timuerunt ualde. Et accessit
ihs et tetigit eos. Et dixit eis surgite
et nolite timere. leuantes autem ocu
los suos neminem uiderunt nisi so
lum ihm. Et discendentibus illis de
monte praecipit eis ihs dicens nemi
ni dixeritis uissionem donec filius
hominis a mortuis resurgat.
Et interrogauerunt eum

dicipuli dicentes quid enim scribae dicunt
quod heliam primum oportet uenire
At ille respondens ait illis helias qui
dem uenturus est et restituet omnia:
Dico autem uobis quia helias iam ue
nit et non cognouerunt eum sed fe
cerunt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis. Tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixit eis:
Et cum uenisset ad turbas acces
sit ad eum homo genib; prouolutus
ante eum dicens dne misserere filio
meo quia lunaticus est et male pati
tur nam sepe cadit in ignem et crebro
in aquam et obtuli eum discipulis
tuis et non potuerunt curare eum:

Respondens ihs ait o generatio incre-
dula et peruersa quousque ero
uobiscum usquequo patiar uos ad
ferte mihi illum huc ad me et incre-
pauit eum ihs et exiit ab eo demoni
um et curatus est puer ex illa hora:
Tunc accesserunt discipuli ad ihm
secreto et dixerunt ei quare
nos non potuimus eiecere illum.
Et dixit eis propter incredulitatem
uestram :· Amen quippe dico uobis
si habueritis fidem sicut granum si-
napis dicetis monti huic transi hinc
illuc et transibit et nihil inpossibe-
le erit uobis hoc autem genus non
iecitur nisi per orationem et ieiunium
Et conuersantib: autem illis in gal

uleam dixit illis ihs futurum est ut fili
us hominis tradetur in manus hominum
& occident eum & tertia die resurget
& contristati sunt uehementer
Et cum uenissent in capharnaum
accesserunt qui didragma acci
piebant ad petrum & dixerunt ma
gister uester non soluit didragma
ait etiam :· Et cum intrasset in
domum praeuenit eum ihs dicens qu
id tibi uidetur simon reges terrae a
quibus accipiunt tributum uel censum
a filiis suis an ab alienis dicente autem
ille ab alienis :· Dixit illi ihs ergo
liberi sunt filii· Ut ergo non scandali
zemus eos uade ad mare & mitte
hamum tuum & eum piscem qui primus

ascenderit tolle et aperto ore eius in-
uenies ibi staterem illum sumens da
eis pro me et te.

ATH. VIII.

In illa hora accesserunt discipuli ad
ihm dicentes quis putas maior est
in regno caelorum. Et aduocans ihs par
uulum statuit eum in medio eorum et
dixit amen dico uobis nisi conuer
si fueritis et efficiamini sicut paruu
li non intrabitis in regnum caelorum.

Quicumque ergo humiliauerit se
sicut paruulus iste hic erit mai
or in regno caelorum. Et qui suscep
erit unum paruulum talem
in nomine meo me suscepit.

Qui autem scandalizauerit unum
de minimis istis qui in me credun
t

expedit ei ut suspendatur mola asina
ria in collo eius et demergatur in profu
dum maris :: Uae autem mundo huic
a scandalis necesse est enim ut ueni
ant scandala. Uerumtamen uae ho
mini illi per quem uenit scandalum.
Si autem manus tua uel pes tuus
scandalizat te abscide eum
et proice abs te bonum est tibi ingre
di debilem ad uitam uel clodum quam
duas manus uel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum
Et si oculus tuus scandalizat te
erue eum et proice abs te bo
num est tibi unum oculum habere
et ingredi in uitam quam duos occulos
habere et mitti in gehennam ignis.

Videte ne contemnatis unum de pus
sillis istis qui credunt in me. dico enim
uobis quia angeli eorum in caelis sem
per uident faciem patris mei qui in
caelis est. Uenit enim filius hominis
saluare quod perierat.
Quid uobis uidetur si fuerint alicui
homini centum oues et errauerit
una ex eis nonne relinquet non
agenta nouem in montibus et uadens
quaerere eam quae errauerat. Et
si contigerit ut inueniat eam amen
dico uobis quia gaudebit super eam
magis quam super nonagenta nouem
quae non errauerunt. sic non est uolun
tas ante patrem uestrum qui in caelis
est ut pereat unus de pusillis istis.

Si autem peccaverit in te frater tuus
vade et argue eum inter te et ip
sum solum si te audierit lucratus
es fratrem tuum
Si autem non te audierit adhuc ad
hibe tecum unum vel duos ut in o
re duorum vel trium testium stet om
ne verbum quod si non audierit eos
dic aecclessiae si autem aecclesiam
non audierit sit tibi sicut gentilis et
publicanus
Amen dico vobis quaecumque alliga
veritis super terram erunt ligata
et in caelis et quaecumque solveri
tis super terram erunt soluta et
in caelis Iterum dicit [illegible]
Amen dico vobis quia si conve[illegible]

duo ex uobis super terram de omni re q(uae)-
cumque petierint a patre meo qui in
caelis est fia eum illis. Ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi ego sum in medio eorum
Tunc accedens petrus ad eum dixit
domine quoniam si peccauerit in me
frater meus quoties dimittam ei us
que in septies. Dicit illi ihs non dico
tibi usque septies sed usque septua
gies et septies
Ideo adsimilatum est regnum cae-
lorum homini regi qui uoluit ra
tionem ponere cum seruis suis
Et cum coepisset rationem po
nere oblatus est ei unus qui debe-
bat decem milia talenta cum autem

non haberet unde redderet iussit eum
dominus uenundari et uxorem eius
et filios et omnia quae habebat et red
di debitum procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me domine et omnia reddam
tibi Misertus autem dns illi seruo
dimissit eum et debitum remissit ei
Egresus autem seruus ille inuenit
unum de conseruis suis qui debe
bat ei centum denarios et tenens
suffucabat eum dicens redde qu
od debes et procedens conseruus
eius rogabat eum dicens patien
tiam habe in me et omnia reddam
tibi Ille autem noluit sed habiit et mi
sit eum in carcerem donec redderet

debitum· Uidentes autem conserui eius
quae fiebant contristati sunt ualde·
Et uenerunt et narrauerunt domino suo
omnia quae facta fuerant ::
Tunc uocauit illum dominus eius et ait illi
serue nequam omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me· non ergo opor
tuit et te misereri conseruo tuo si
cut et ego tui misertus sum· Et ira
tus dominus eius tradidit eum tortorib:
quoadusque redderet uniuersum
debitum sic et pater meus caelestis
faciet uobis si non remiseritis unus
quisque fratri suo de cordibus uestris
Et factum est cum summas
set ihs sermones hos tran
tulit se a galilea et uenit in fines

iudeae trans iordanen et secutae
sunt eum turbae multae et curabat
eos ibi. Et accesserunt ad eum faris
saei temptantes eum et dicentes si li
ca homini dimittere uxorem suam
quacumque ex causa qui respondens
ait illis. Non legistis quia qui fe
cit abinitio masculum et feminam
fecit eos et dixit propter hoc dimit
tet homo patrem et matrem et ad
herebit uxori suae et erunt duo in
carne una. Itaque non sunt duo
sed una caro quod ergo ds coniunc
xit homo non separet. Dicunt illi
quid ergo moyses mandauit dari
illi libellum repudii et dimittere
uxorem. Ait illis quoniam moyse

ad duritiam cordis uestri permissit
uobis dimittere uxores uestras ab ini
tio autem non sic fuit
Dico autem uobis quiaquicumque
dimisserit uxorem suam nisi
ob causam fornicationis et aliam
duxerit cum marito mechatur et qui
dimisam duxerit mechatur. Dicunt
ei discipuli eius si ita est causa ho
mini cum muliere non expedit nube
re qui dixit non omnes capiunt
uerbum istud sed quib: datum est
Sunt enim eunuchi qui de matris ute
ro sic nati sunt et sunt eunu
chi qui facti sunt ab hominibus et
sunt eunuchi qui se ipsos eunucha
uerunt propter regnum caelorum

qui potest capere capiat

Tunc oblati sunt ei paruuli ut ma
nus eis inponeret et oraret dis
cipuli autem increpabant eos

IHS uero ait eis sinite paruulos ueni
re ad me et nolite prohibere eos ta
lium enim est regnum caelorum. Et cum
inposuisset eis manus abiit inde

Et ecce unus accedens ait illi
magister bone quid boni fa
ciam ut habeam uitam aeternam qui
dixit ei quid me interrogas de bono
unus est bonus ds. Si autem uis ad
uitam uenire serua mandata dicit
ille quae ihs autem dixit non homi
cidium facies non adulterabis non
facies furtum. non falsum testimo

nium dices honora patrem et matrem
et dilegis proximum tuum sicut te
ipsum. Dicit illi adolescens omnia.
haec custodiui quid adhuc mihi deest
Ait illi ihs si uis perfectus esse ua
de uende omnia quae habes
et da pauperib: et habis thesaurum
in caelo et ueni se quere me
Cum audisset autem adolescens
uerbum haec abiit tristis. Erat
autem habens multas possesiones
Ihs autem discipulis suis dixit a
men dico uobis quia difficele est di
uitem intrare in regnum caelorum.
Et iterum amen dico uobis facilius
est enim camellum per foramen a
cus transire quam diuitem intrar

in regnum caelorum

Audientes autem discipuli mirabantur
tur. et timebant ualde. dicentes quis er
go poterit saluus esse. aspiciens autem
ihs dixit eis apud homines hoc inpossi
bile est apud dm̄ autem omnia pos
sibilia sunt. Tunc respondit pe
trus dicens ei ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te quid ergo erit nobis

Ihs autem dixit illis amen dico uo
bis quod uos qui secuti estis me in
generatione. et cum sederit fili
us hominis in sede maiestatis suae

Sedebitis et uos super sedes xii iudi
cantes xii tribus israhel

Et omnis qui reliquerit domum
uel fratres aut sorores uel

patrem aut matrem aut uxorem aut
filios aut agros propter me et prop
ter euangelium centuplum accipiet et
uitam aeternam possidebit

Multi autem erunt primi nouissimi
et nouissimi primi

[margin: ...TH. XX.]

Simile est regnum caelorum homi
ni patri familias qui exiit primo
mane conducere operarios in uineam
suam conuentione autem facta cum
operariis ex dinario diurno misit eos
in uineam suam et egresus circa hora
tertiam uidit alios otiosos in foro
stantes et illis dixit ite et uos in uine
am meam et quod iustum fuerit da
bo uobis illi autem abierunt ite
rum autem exiit circa sextam

Et horam nonam exiit similiter fe
cit. undecimam uero exiit. et inuenit
alios stantes. et dicit illis. quid hic
statis tota die otiosi. dicunt ei quia
nemo nos conduxit. dicit illis ite et
uos in uineam meam. Cum autem
sero factum esset. dicit dominus ui
neae procuratori suo uoca operarios
et redde illis mercedem incipiens a
nouissimis usque ad primos. Cum
uenissent autem qui circa undecimam
horam uenerant. acceperunt singu
los denarios. Uenientes autem et
primi arbitrati sunt quod plus es
sent accepturi. et acceperunt autem
et ipsi singulos denarios. et accipi
entes murmurabant aduersus

patrem familias dicentes hii noui-
ssimi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti qui portauimus
pundus diei et aestum :· At ille res
pondens uni eorum dixit amice
non facio tibi iniuriam nonne ex
denario conuenisti mecum tolle
quod tuum est et uade uolo autem
et huic nouissimo dare sicut et
tibi aut non licet mihi dare mea
et quod uolo in meis facere an ocu-
lus tuus nequam est quia ego bo-
nus sum Sic erunt nouissimi pri-
mi et primi nouissimi multi enim
sunt uocati pauci uero electi :·
Et ascendens ihs hierusoli-
mam adsumpsit xii dis

cipulos suos secreto · Et ait illis ec
ce ascendimus in hierusolimam
Et filius hominis tradetur prin
cipibus sacerdotum et scribis et
condemnabunt eum morte Et tra
dent eum gentibus ad deludendum
et flagillandum et crucifigendum
et tertia die resurget
Tunc accessit ad eum mater filio
orum zebedei cum filiis suis ad
orans et petens aliquid ab eo qui
dixit ei quid uis · Ait illi dicit sede
ant hi duo filii mei unus ad dexte
ram tuam et unus ad sinistram
in regno tuo · Respondens autem
ihs dixit illis nescitis quid petatis
potestis calicem bibere quem

ego bibiturus sum dicunt ei possumus
At illis ihs calicem quidem
meum bibetis · Sedere autem ad
dexteram meam aut ad sinistram
non est meum dare uobis · Sed qui
quibus paratum est a patre meo
Et audientes illi x · indignati
sunt de duobus fratrib:
Ihs autem uocauit eos ad se
et ait scitis quia principes gentium
dominantur eorum et qui maiores
sunt potestatem exercent in eos
Non ita erit inter uos sed quicumq:
uoluerit inter uos maior fieri sit
uester minister et qui uoluerit in
ter uos primus esse erit uester
seruus

Nam et filius hominis non uenit minis
trari sed ministrare et dare
animam suam redemptionem
pro multis

Et egredientibus eis ab ericho
secuta est eum turba multa
Et ecce duo caeci sedentes secus uiam
audierunt quia ihs transiret clama
uerunt dicentes dne misserere nobis
fili dauid turba autem increpabat
eos ut tacerent at illi magis clama
bant dicentes dne miserere nostri
fili dauid Et stetit ihs et uocauit
eos ad se Et ait quid uultis ut faci
am uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri Misertus au
tem eis ihs tetigit oculos eorum

Et confestim uiderunt et secuti sunt eum.

.XXI. Et cum adpropinquasset hie-
rusolimis et uenissent in
bethfage ad montem oliueti
Tunc ihs missit duos discipulos
dicens eis ite in castellum quod con-
tra uos est et statim inuenietis as-
sinam alligatam et pullum cum ea
soluite et adducite mihi. Et si
quis uobis aliquid dixerit dicite
quia dominus his opus habet et confestim
dimittet eos

Hoc autem factum est ut adim-
pleretur quod dictum est
per esaiam profetam dicentem dici-
te filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super

asinam et pullum subiugalis

Euntes autem discipuli fecerunt
sicut praecepit illis ihs et ad
duxerunt asinam et pullum et
inpossuerunt super eum uestimen
ta sua et eum desuper sedere fe
cerunt. Plurimae autem turbae
strauerunt uestimenta sua in uia.

Alii autem caedebant ramos de
arboribus et sternebant in uia

Turbae autem quae praecedeba
nt et quae sequaebantur
clamabant dicentes osanna filii
dauid benedictus qui uenit in nomi
ne dni. ossanna in excelsis.

Et cum intrasset hierusolimam
commota est uniuersa

ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a
nazareth galileae

Et intrauit ihs in templum di
et eiciebant omnes uenden
tes et ementes in templo et mensas
nummulariorum et cathedras
uendentium columbas euertit dicens
eis scriptum est domus mea domus
orationis uocabitur uos autem fecis
tis eam speloncam latronum

Accesserunt ad eum caeci et
clodi in templo et sanauit eos

Uidentes autem pharissaei et
scribae mirabilia quae fecit
ihs et pueros clamantes in templo
ossanna filii dauid indignati sunt

Et dixerunt ei audis quid isti dicunt·
Ihs autem dixit eis utique nonle
gistis quia ex ore infantium et lac
tantium perfecisti laudem
Et relictis illis abiit foras ex
tra ciuitatem in bethaniam
ibique mansit· Mane autem
reuertens in ciuitatem essurit Et ui
dit fici arborem unam secus uiam
uenit ad eam et nihil inuenit in
ea nisi folia tantum· Et ait illi
numquam ex te fructus nascatur
in sempiternum et arida facta est
continuo ficulnea· Et uidentes dis
cipuli mirati sunt dicentes quomo
do continuo aruit ficulnea
Respondens autem ihs ait eis

amen dico uobis si habueritis fidem
et non haessitaueritis non solum de
ficulneae facietis sed et si monti huic
dixeritis tollere et iacetare in mare fia
Omnia quaecumque petieri
tis in oratione credentes
accipietis
Et cum uenisset in templum
accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seni
ores populi dicentes in qua potesta
te haec facis. et quis tibi dedit ha
nc potestatem. Respondens
Ihs dixit eis interrogabo uos et ego
unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua pote
state haec facio. Baptismum

iohannis unde erat e caelo an ex homi
nibus at illi cogitabant intra se di
centes. si dixerimus e caelo dicet no
bis quare uos non credidistis ei ::
Si dixerimus ex hominibus timemus
turbam. Omnes enim habebant
iohannem sicut profetam Et respon
dentes ei dixerunt nescimus ait illis
Et ipse nec ego dico uobis in qua po
testate haec facio ::
Quid autem uidetur uobis homo
quidam habebat duos filios
Et accedens ad primum dixit
fili uade hodie operare in uineam
meam. Ille autem respondens ait
nolo. Postea autem paenitentia
motus abiit in uineam suam. Ac

accedens autem ad alterum dixit illis
similiter at ille respondens ait eo
dne et non iuit quis ex duobus fecit
uoluntatem patris. Dicunt primus
et nouissimus. Dicit illis ihs amen
dico uobis quia puplicani et mere-
trices praecedent uos in regno di.
Uenit enim iohannis ad uos in uia
iustitiae et non credidistis ei. pu-
plicani autem et meretrices cred-
derunt ei. Uos autem uidentes nec
penitentiam habuistis ut postea
crederetis ei.

Aliam parabulam audite. ho
mo erat pater familias qui
plantauit uineam et sepem
circumdedit ei. Et fodit in ea tor

cular. Et aedificauit turrem et
locauit eum agricolis et peregre
profectus est. Cum autem tempus
fructuum adpropinquaret misit
seruos suos ad agricolas ut acce-
peret fructus eius et agricolae ue-
nerunt adpraehensis seruis eius.
Alium caederunt alium occide-
runt alius uero lapidabant. Ite-
rum misit alios seruos plures
prioribus et fecerunt illis similiter
Nouissime autem misit ad eos
filium suum dicens reuerebuntur
filium meum. Agricolae au-
tem uidentes filium dixerunt in
tra se hic est heres uenite occi
damus eum et habebimus heredi

uineam eius et adpraechensum eum
eicerunt extra uineam et occiderunt
eum · Cum ergo uenerit dns uineae
quid faciet agricolis illis · Aiunt
illi malos male perdet et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis · Dicit
illis ihs numquam legistis in scrip
turis · Lapidem quem reprobaue
runt aedificantes hic factus est
in caput anguli · A dno factus est
istud hoc est mirabile in oculis nostris
Ideo dico uobis quia auferetur a uo
bis regnum di et dabitur genti faci
enti fructum eius · Et qui ceciderit
super lapidem istum confringetur
super quem uero ceciderit conteret eum ·

Cum audissent principes
sacerdotum et pharissaei
parabulas eius cognuerunt quod
de ipsis diceret et quaerentes eum tene
re timuerunt turbas quia sicut pro
fetam eum habebant

Respondens ihs dixit iterum
in parabulis dicens

Simile est regnum caelorum homi
ni regi qui fecit nuptias filio suo
et missit seruos suos uocare inuita
tos ad nuptias et noluerunt uenire
Iterum missit alios seruos dicens
dicite inuitatis ecce prandium meum
paraui tauri mei et altilia occissa
sunt et omnia parata sunt ueni
te ad nuptias illi autem neglexerunt

Et abierunt alii in uillam suam. Alii
uero ad negotiationem suam. Reli
qui uero tenuerunt seruos eius et
contumelia adflictos occiderunt
Rex autem cum audisset iratustus
est. Et missit exercitum suum et per-
didit homicidas illos et ciuitatem
illorum succendit. Tunc ait ser-
uis suis nuptiae quidem paratae
sunt sed qui inuitati erant non su
nt digni. Ite ergo ad exitus uiarum
quoscumque inueneritis uocate
ad nuptias. Et egressi serui eius
in uias congregauerunt omnes
quotquot inuenerunt malos et
bonos et impletae sunt nuptiae
discumbentium

INtrauit autem rex ut uideret
discumbentes et uidit ibi homi
nem non uestitum ueste nuptiali et
ait illi amice quomodo huc intras
ti non habens uestem nuptialem
at ille obmutuit. Tunc dixit rex
ministris ligatis pedibus et manib;
et mittite eum in tenebras exteri
ores ibi erit fletus et stridor dentiū
multi autem sunt uocati pauci uero
electi :·

TUnc abeuntes pharissaei con
silium fecerunt ut caperent
eum in sermone et mittunt ei dis
cipulos suos cum herodianis dicen
tes· Magister scimus quia uerax es
et uiam dī in ueritate doces et non

est tibi cura de aliquo non enim respi
cis personas hominum dic ergo nobis
quid tibi uidetur licet censum dare
cessari aut non : Cognita autem
ihs nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae ostendite mihi
nuinmis macensus at illi obtuleru
nt ei denarium Et ait illis ihs cuius
est imago haec et super scriptio di
cunt ei cessaris : Tunc ait illis ihs
reddite ergo quae sunt cessaris ces
sari et quae sunt di do : Et audi
entes mirati sunt et relicto eo abi
erunt : In illa die accesseru
nt saducaei ad eum qui dicunt non
esse resurrectionem et interroga
uerunt eum dicentes magister

moyses dixit si quis mortuus fuerit
non habens filium ut ducat frater
eius uxorem illius et suscitat se-
men fratri suo. Erant autem apud
nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non
habens semen reliquit uxorem
suam fratri suo. Similiter secun
dus et tertius usque ad septimum
nouissime autem omnium et mu
lier defuncta est. In resurrectio
ne ergo cuius erit de septem uxor
omnes enim habuerunt eam.
Respondens ihs ait illis erratis
nescientes scripturas neque
uirtutem di in resurrectione enim

neque nubent neque nubentur sede-
runt sicut angeli dei in caelo: De
resurrectione mortuorum autem non
legistis quod dictum est a do dicen
te uobis: Ego sum ds abracham
Et ds isaac et ds iacob non est
ds mortuorum sed uiuentium. Et
audientes turbae admirabantur
in doctrina eius
Pharissei autem audien
tes quia inposuisse saduc
aeis silentium conuenerunt in u
num aduersus eum Et interroga
uit eum. quidam ex eis legis doc
tor temptans eum magister quod
est mandatum magnum et primu

in lege. ait illi ihs Diliges dominum deum
tuum ex toto corde tuo et ex tota
anima tua et in tota mente tua.
Hoc est maximum et primum
mandatum. Secundum autem
simile est huic. Diliges proximum
tuum sicut te ipsum. In his duob
mandatis universa lex pendet
et profetae
Congregatis autem pharisseis in
terrogavit eos ihs dicens quid
vobis videtur de xpo cuius filius est
Dicunt ei david. ait illis quomodo
ergo david [illegible]
[illegible]
Et [illegible] d[illegible]
[illegible]

tuos scabellum pedum tuorum
Si ergo dauid in spu uocat eum
dnm quomodo filius eius est
Et nemo poterat respondere
ei uerbum neq; ausus fuit quis
quam interrogare eum amplius
ex illa hora
Tunc ihs locutus est ad turbas et
ad discipulos suos dicens super
cathedram mosi sederunt scribae
et pharissei omnia ergo quaecumque
dixerint uobis seruate et facite se
cundum uero opera eorum nolite
facere dicunt enim ipsi et non faciunt
Alligant autem onera grauia
et inportabilia et inponunt
in umeros hominum digito autem

suo nolunt mouere ea.

Omnia ergo opera sua faciunt
ut uideantur ab hominibus dila
tant enim filacteria sua. Et magnifi
cant fimbrias. Amant enim primos
recubitos in cenis. Et primas cathe
dras in sinagogis. Et salutationes
in foro. Et uocari ab hominibus rabbi.

Vos autem nolite uocari rabbi
unus enim est magister uester.

Omnes autem uos fratres estis
Et patrem nolite uocare uobis
super terram unus est enim pater
uester qui in caelis est. Nec uocemi
ni magistri quia unus est uester
magister xps.

Qui maior erit uester minister.

Qui autem exaltauerit se humilia
bitur. Et qui se humiliauerit exaltabi
tur
Ve autem uobis scribae et pha
rissaei hypochritae quia clau
ditis regnum caelorum ante homi
nes uos autem non intratis nec in
troeuntes sinitis intrare
Ve uobis scribae et pharissaei
hypochritae quoniam comeditis
domus uiduarum occassione longa
orantes propter hoc accipietis am
plius iudicium
Ve uobis scribae et pharissaei
hypochritae quia circuitis
mare et aridam ut faciatis unum
prosilitum. Et cum fuerit factus

facitis eum filium gechennae duplo
quam uos

Ve uobis duces caeca qui dicitis
quicumque iurauerit in templum
nihil est qui autem iurauerit in auro
templi debitor est. Stulta et caeca
quid enim maius aurum an templum
quod sanctificat aurum. Et quicum
que iurauerit in altare nihil est.
Quicumque autem iurauerit in do
no quod super illud est debitor est.
Caea quid enim maius est donum
an altare quod sanctificat donum
Qui ergo iurat in altare iurat in eo
et in omnibus quae super illud sunt.
Et qui iurauerit in templo iurat in
illo et in eo qui habitat in ipso

Et qui iurat in caelo iurat in throno
di· et in eo qui sedet super eum·
Uae uobis scribae et pharissaei
hypocritae· qui decimatis mentam
et anetum et cyminum et reliquistis
quae grauiora sunt· legis iudicium
et missericordiam et fidem haec opor
tuit facere· et illa non omittere·
Duces caeci excolantes culicem ca
mellum autem glutientes·
Uae uobis scribae et pharissaei hy
puchritae· qui mundatis quod
deforis est calicis et perabsidis
intus uero pleni estis rapina
et inmunditia· farissae caece·
munda prius quod intus est calicis
et parabsidis ut fiat et id quod de

foris est mundum

Uae uobis scribae et pharissaei hypochritae quia similes estis sepulchris dealbatis quae a foris apparent speciosa hominibus intus uero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia. Sic et uos a foris apparetis quidem hypochrite hominibus iusti intus autem pleni estis hypochrisi et iniquitate

Uae uobis scribae et pharissaei qui aedificatis sepulchra profetarum et ornatis monumenta iustorum et dicitis quia si fuissemus in diebus patrum nostrorum non esse socii eorum in sanguine profetarum

Itaque testimonium estis uobismet
ipsis quia filii estis eorum qui profe
tas occiderunt
Et uos implete mensuram pa
trum uestrorum serpen
tes genimina uiperarum quomodo
fugietis a iudicio gehennae
Ideo ecce ego mitto ad uos pro
fetas et sapientes et scribas
et ex illis occidetis et crucifigetis
et ex eis flagellabitis in synagogis
uestris et persequemini de ciuitate
in ciuitatem ut ueniat super uos
omnis sanguis iustus qui effusus
est super terram a sanguine a
bel iusti usque ad sanguinem za
chariae filii barachiae quem

occidistis inter templum et altare

Amen dico uobis uenient haec
omnia super generationem istam

Hierusalem hierusalem quae
occidis prophetas et lapidas
eos qui ad te missi sunt quotiens
uolui congregare filios tuos quem
admodum gallina congregat pul
los suos sub alas suas et noluisti

Ecce relinquetur uobis domus
uestra deserta. Dico autem
uobis non me uidebitis amodo do
nec dicatis benedictus qui uenit
in nomine domini.

Et egressus ihs de templo ibat
et accesserunt ad eum
discipuli eius ut ostenderent ei

et aedificationem templi · Ipse au
tem respondens dixit illis uideas
haec omnia :· Amen dico uobis non
relinquetur hic lapis super lapi
dem qui non distruatur

Sedente autem eo super montem
Oliuti accesserunt ad eum dis
cipuli eius secreto dicentes dic no
bis quando haec erunt et quod sig
num aduentus tui et consummati
onis saeculi

Et respondens ihs dixit eis ui
dete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo
dicentes ego sum xps et multos se
ducent · Audistis enim proelia et
opiniones proeliorum · Uide

teneturbemini oportet enim haecfieri
secnondumest finis
Consurget enim gens ingentem etreg
num contra regnum eterunt
pestilentiae et fames etterrae mo
tus perloca
Haec autem omnia initia sunt
dolorum
Tunc tradent uos intribulatione
et occident uos eteritis odio
omnibus gentibus propter nomen
meum
Et tunc scandalizabuntur
multi et inuicem se tradent
et odio habebunt inuicem et mul
ti pseudo profetae insurgent et
seducent multos et quoniam

habundabit iniquitas refrigescet
caritas multorum · Qui autem per
manserit usque in finem hic saluus
erit
Et praedicabitur hoc euangeli
um regni in uniuerso orbe in
testimonium omnibus gentibus Et tunc
ueniet consummatio
Cum ergo uideritis abhominationē
desolationis quae dicta est
a danielo profeta. stantem in loco
scō qui legit intellegat
Tunc qui in iudea sunt fugiant
ad montes Et qui in tecto non
discendat tollere aliquid de domu
sua. Et qui in agro non reuertatur
tollere tunicam suam

Ve autem praegnantibus et
nutriantibus in illis diebus
Orate autem ut non fiat fuga
uestra hieme uel sabbato
Erit enim tunc tribulatio magna
qualis non fuit ab initio mun
di usque modo neque fiet
Et nisi breuiata fuissent dies
illi non fieret salua om
nis caro sed propter electos bre
uiabuntur dies illi
Tunc si quis uobis dixerit ecce
hic xps aut illic nolite credere
Surgent enim pseudo xpi et
pseudo profetae et dabunt
signa magna et prodigia ita in erro
rem mouantur si fieri potest etiam

electi ecce praedixi uobis

Si ergo dixerint uobis ecce in de-
serto est nolite exire . Ecce
in penetrabilibus nolite credere

Sicut enim fulgor exit ab ori
ente et apparet usque in oc
cidentem ita erit aduentus filii ho
minis

Ubi cumque fuerit corpus illuc
congregabuntur et aquile

Statim autem post tribulationem
dierum illorum sol obscurabi
tur et luna non dabit lumen suum .
Et stelle cadent de caelo et uirtu
tes caelorum commouebuntur

Et tunc apparebit signum filii
hominis in caelo

Tunc plangent super se om
nes tribus terrae. Et ui
debunt filium hominis uenientem
in nubus caeli cum uirtute multa
et maiestate. Et mittet angelos suos
cum tuba et uoce magna
Et congregabunt electos suos
a quattuor uentis et a summis
caelorum usque ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite pa
rabulam cum iam ramus eius
tener fuerit et folia nata
scitis quia prope est aestas. Ita
et uos cum uideritis haec omnia
scitote quia prope est in ianuis. A
men dico uobis quia non praeteri
bit haec generatio donec omnia

haec fiant

Celum et terra et transibunt
uerba uero mea non praete-
ribunt: De die autem illa et ho
ra nemo scit neque angeli caelo
rum nisi pater solus

Sicut enim fuit in diebus noe
ita erit et aduentus fili
hominis sicut enim erant in dieb:
ante diluuium comedentes et bi
bentes et nubentes et nuptum
tradentes usque ad eum in diem
quo intrauit noe in arcam et non
cognuerunt donec uenit diluuium
et tulit omnes ita erit et aduen
tus fili hominis

Tunc duo erunt in agro unus

:adsumetur et unus relinquetur

Duae molentes in mola una

adsumetur et altera relinquetur:

Uigilate itaque quia nescitis qua

die uel qua hora dñs uester uen

turus est

Illud autem scitote quoniam

si sciret pater familias qua ho

ra fur uenturus esset uigilaret

utique et non sineret perfoderi

domum suam ideo que estote

et uos parati quia nescitis qua

hora filius hominis uenturus est

Quis nam est putas fidelis ser

uus et prudens quem constituit

dñs suus super familiam suam

ut det illis cibum in tempore

Beatus ille seruus quem inue
nerit dominus eius sic facientem
cum uenerit. Amen dico uobis quo
niam super omnia bona sua consti
tuet eum.

Si autem dixerit in corde suo
malus ille seruus moram fa
cit dns meus uenire et
coeperit percutere conseruos suos
manducet autem et bibat cum he
bris ueniet dns serui illius in die
qua non sperat et hora qua igno
rat et diuidet eum partemque
eius ponet cum hypochritis illic erit
fletus et stridor dentium

XV.

Tunc simile erit regnum celorum
decem uirginibus quae accipien

tes lampades suas exierunt autē
obiam sponso et sponsae quinq;
ex eis erant fatuae et quinque pr
dentes sed quinq; fatuae nonsum
pserunt oleum secum acceptas lā
padibus :: Prudentes uero acci
perunt oleum in uassis suis cum
lampadibus suis moram autem
faciente sponso dormitauerunt
omnes et dormiuerunt Me
dia autem nocte clamor factus est
Ecce sponsus uenit exite obuiā
Tunc surrexerunt omnes uirgi
nes illae et ornauerunt lam
pades suas fatuę autem sapien
tib; dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae

extinguntur :: Responderunt

prudentes dicentes neforte non

sufficiat nobis et uobis :: Ite pu

tius aduendentes et emite uobis

Dum autem irent emere uenit

sponsus et quae paratae erant

intrauerunt cum eo adnuptias

et clausa est ianua :: Nouissime

autem uenerunt et reliquae uir

gines dicentes dne dne aperi nobis

At ille respondens ait A

men dico uobis nescio uos · Uig

ilate itaque quia nescitis hora

neque diem · Quo dns uenturus sit

Sicut enim homo peregre pre

ficiscens uocauit seruos

suos et tradidit illis bona sua

Et uni dedit . u . talenta . alii . duo
alii . autem unum . Et unicuique
secundum propriam uirtutem
Et profectus est statim . Abiit autem
qui quinque talenta acceperat
Et operatus est in eis . Et lucratus
est alia quinque . similiter Et qui
.ii. acceperat lucratus est alia duo
Qui autem unum talentum acce
perat abiens fodit in terra
Et abscondit pecuniam dñi sui .
Post multum uero temporis ue-
nit dñs seruorum illorum Et
possuit rationem cum eis Et ac
cedens quiquinque talenta ac
aperat . Obtulit alia quinque
talenta dicens dne . u . talenta

dedisti mihi· Ecce alia quinque su
per lucratus sum Ait illi dns eius
euge serue bone et fidelis quia
super pauca fidelis fuisti super
multa te constituam intra in gau
dium dni tui ::

Et accessit qui duo talenta
acceperat· Et ait dne duo
talenta tradidisti mihi :· Ecce
alia duo superlucratus sum
Ait illi dns eius :· Euge serue
bone et fidelis quia super pau
ca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium dni tui

Accedens autem et qui unum
talentum acceperat Ait dne
scio quia homo durus es Et

metas ubi non seminasti et con
gregas ubi non sparsisti et timens.
ego abii et abscondi talentum tuum
in terra ecce habes quod tuum est
respondens autem dominus eius
dixit ei serue male et piger scie-
bas quia ego meto ubi non semino
et congrego ubi non sparsi
oportuit ergo te committe-
re pecuniam meam nummu-
lariis et ueniens ego recepissem
utique cum usuris quod meum est
tollete itaque ab eo talentum
et date ei qui habet x talenta
omni enim habenti dabitur
et habundabit ei autem
qui non habet et quod uidetur

habere auferetur ab eo

Inutilem autem seruum eiecite
foras in tenebras exteriores
ubi erit fletus et stridor dentium

Cum autem uenerit filius homi
nis in maiestate sua et omnes
angeli cum eo tunc sedebit super
sedem maiestatis suae. Et con
gregabuntur ante eum omnes
gentes terrae. Et separabit eos
ab inuicem sicut pastor segregat
oues ab haedis. Et statuet
quidem oues a dextris suis

haedos autem a sinistris

Tunc dicet rex his qui a dextris
eius erunt uenite benedicti
patris mei possidete regnum

paratum uobis a constitutione mundi
Esurini enim et dedistis mihi man
ducare · Sitiui et dedistis mihi bi
bere · hospes eram et collegis
tis me · Nudus eram et operu
istis me · Infirmus et uisitastis
me · In carcere fui et uenistis
ad me · Tunc respondebunt
ei iusti dicentes dñe quando te ui
dimus essurientem et pauimus te
aut sitientem et dedimus tibi
potum · quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te
aut nudum et cooperuimus te
aut quando te uidimus infirmum
uel in carcere et uenimus ad te
Et respondens rex dicet illis

Amen dico uobis quamdiu fecistis
uni ex his minimis fratribus meis
mihi fecistis
Tunc dicet his qui a senistris eius er
Discedite a me maledicti in igne
aeternum qui praeparatus est dia
bulo et angelis eius. Esuri enim
et non dedistis mihi manducare
Sitiui et non dedistis mihi bibere
Hospes eram et non collegistis me
Nudus eram et non operuistis me
Infirmus et in carcere et non ui
sitastis me
Tunc respondebunt et ipsi dicen
tes domine quando te uidimus esu
rientem aut sitientem aut hos
pitem aut nudum aut in

firmum uel in carcere et non ministraui
mus tibi. Tunc respondebit illis
dicens. Amen dico uobis quam
diu non fecistis uni ex his fratribus
meis minimis ambulantibus in no
mine meo mihi nec fecistis.
Et ibunt hii in suplicium aeternum.
Iusti autem in uitam aeternam.
Et factum est cum consummas
set ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis.
Scitis quia post biduum pascha
fiet et filius hominis trade
tur ut crucifigatur.
Tunc congregati sunt principes
sacerdotum et seniores po
puli in atrium principis sacerdo
tum

qui dicebatur caiphas & consilium
fecerunt ut ihm dolo tenerent &
occiderent dicebant autem non in
die festo ne forte tumultus fieret
in populo :
Cum autem esset ihs in bethania
in domu simonis leprosi ac
cessit ad eum mulier habens ala
bastrum unguenti pretiosi &
effudit super caput eius recum
bente ipso : Videntes autem dis
cipuli eius indignati sunt dicentes
ut quid perditio haec potuit enim
hoc ueniun dari pretio magno
& dari pauperibus : Saeuis au
tem ihs ait illis quid molesti es
tis mulieri bonum opus operata

est inme semper pauperes habe-
bitis uobiscum me autem non sem-
per habebitis
Mittens enim haec unguentum
hoc in corpus meum ad sepeliendum
me fecit
Amen dico uobis ubicumque
praedicatum fuerit hoc
euangelium in toto orbe narrabitur
Et quod fecit haec in memoriam
ipsius
Tunc abiit unus de duodecim
ad principes sacerdotum
qui dicitur iudas scarioth
Et ait illis quid uultis mihi
dare. Et ego uobis eum tradam
At illi constituerunt ei xxx

argenteos· Et exinde quaerebat
oportunitatem ut eum traderet
Prima autem die azemorum
accesserunt discipuli ad ihm
dicentes ubi uis paremus tibi man
ducare pascha
At ihs dixit ite in ciuitatem
ad quendam et dicite ei magis
ter dicit tempus meum prope est
apud te facio pascha cum disci
pulis meis· Et fecerunt dis
cipuli sicut praecipit illis ihs
Et parauerunt pascha
Uespere autem facto discum
bebat cum xii· discipulis suis
Et edentib: illis dixit Amen
dico uobis quia unus

uestrum me tradet

Et contristati sunt ualde et
coeperunt singuli dicere
numquid ego sum domine. At ipse
respondens ait Qui intingit
mecum manum in parabside
hic in me tradet. Et filius quidem
hominis uadit sicut scriptum
est de eo

Uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur

Bonum erat ei si non natus fu
isset homo ille

Respondit autem iudas qui tra
diturus erat eum et dixit
numquid ego sum rabbi · Ait illi
ihs tu dixisti

Cenantibus autem eis accepit
ihs panem et benedixit ac
fregit dedit que discipulis suis
dicens accipite edite ex hoc omnes
hoc est enim corpus meum quod
confringitur pro saeculi uitae
Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens
bibite ex hoc omnes hic est enim
sanguis meus noui testamenti
qui effundetur pro uobis et pro
multis in remisionem peccatorum
Dico autem uobis quia non bi
bam amodo de hoc genimine uitis
usque in diem illum quo illud
bibam uobiscum nouum in regno
patris mei

dalum patiemini in me in ista nocte

Scriptum est enim percutiam pas
torem et dispergentur oves gregis

Postquam autem resurrexero
praecedam vos in galileam

Respondens autem petrus ait illi
Et si omnes scandalizati
fuerint in te ego numquam scan
dalizabor ait illi ihs amen dico
tibi quia in hac nocte ante quam
gallus cantet ter me negabis

Ait illi petrus etiam si oportu
erit me mori tecum non te
negabo Similiter et omnes dis
cipuli dixerunt

Tunc venit ihs cum illis in villam
que dicitur gethsamani

Dixit discipulis suis sedete
hic donec uadam illuc ora
rem et adsumpto petro et duobus
filiis zebedaei coepit contris
tari et mestus esse
Tunc ait illis tristis est anima mea
usque ad mortem sustenete
hic et uigilate mecum
Et progresus pussillum procedit
in faciem suam orans et
dicens pater mi si possibile est
transeat a me calyx iste
Uerumtamen non sicut ego uolo
sed sicut tu uis
Et uenit ad discipulos suos et
inuenit eos dormientes et
dixit petro sic non potuistis una

hora uigilare mecum· Uigilate· et
orate ut non intretis in temptationem
Sps quidem promptus est
caro uero infirma
Iterum secundo abiit et orauit
dicens pater mi si non potest
hic calix transire· a me· nisi illum
bibam fiat uoluntas tua· Et ue
nit iterum et inuenit eos dormientes
Erant enim oculi eorum gra
uati· Et relictis illis iterum abiit
et orauit tertio eundem sermo
nem dicens
Tunc uenit ad discipulos suos
et dicit illis dormite iam
et requiescite· ecce adpropin
quauit hora· et filius hominis

tradetur in manus hominum peccatorum

Surgite eamus ecce ad propin
quavit qui me tradet

Adhuc eo loquente ecce iudas
unus ex duodecim venit et
cum eo turba multa cum gladiis
et fustibus missi a principib: sa
cerdotum et seniorib: populi

Qui autem tradidit eum dedit
eis signum dicens

Quemcumq: osculatus fuero
ipse est tenete eum

Et confestim accedens ad ihm
dixit ave rabbi et osculatus
est eum dixitq: illi ihs ad quod
venisti amice fac. Tunc acces
serunt et manus iniecerunt

in ihm & tenuerunt eum

Et ecce unus ex his qui erant
cum ihu extendens manum
exemit gladium suum et percussit
seruum principis sacerdotum. Et
amputauit auriculam eius

Tunc ait illi ihs conuerte gladi
um tuum in locum suum om
nes enim qui acciperint gladium
in gladio peribunt an putas quia
non possum me rogare patrem
meum ut exhiberet mihi modo plus
quam xii legiones angelorum Quo
modo ergo implebuntur scripturae
quia si oportet fieri

In illa hora dixit ihs turbis tam
quam ad latronem uenistis

cum gladiis et fustibus conprehen
dere me. Cotidie autem apud uos
sedebam in templo docens et
non me tenuistis
Hoc autem totum factum est
ut implerentur scripturae
profetarum
Tunc discipuli eius omnes re
licto eo fugerunt
At illi tenentes ihm duxerunt
ad caifan principem
sacerdotum ubi scribae et seni
ores conuenerant
Petrus sequebatur eum
a longe usque in atrium
principis sacerdotum et ingre
sus

intro sedebat cum ministris ut uideret
finem rei
Principes autem sacerdotum
et omne concilium quaerebant
falsum testimonium contra ihm ut
morti traderent eum et non inuene
runt et cum multi falsi testes ac
cessisent non inuenerunt in eum
quicquam
Nouissime autem uenerunt
duo falsi testes et dixerunt
hic dixit possum distruere hoc
templum di et post triduum reae
dificabo illud
Et surgens princeps sacerdotum
ait illi nihil respondens ad ea
quae isti dicunt aduersum te

118

testificantur. ihs autem tacebat

Et princeps sacerdotum ait illi

adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas

nobis si tu es xps filius dī uiui

Dicit illi ihs tu dixisti dico

Uerum tamen dico uobis amodo

uidebitis filium hominis se-

dentem a dextris uirtutis altissimi

et uenientem in nubibus caeli:

Tunc princeps sacerdotum

scidit uestimenta sua dicens

blasfemauit quid adhuc egemus

testibus

Ecce nunc audistis blasfemiam

eius quid uobis uidetur. At

illi respondentes dixerunt reus

est mortis:

Tunc expuerunt in faciem eius Et
colophis eum caeciderunt alii
autem palmas dederunt in faciem
eius dicentes profetiza nobis xpe
quis est qui te percussit
Petrus autem sedebat foris
in atrio · Et accessit ad eum
una ancella dicens · Et tu cum ihu
galileo eras at ille · negavit cor[am]
omnib: dicens nescio quid dicis
Exeunte autem illo ianuam
vidit eum alia ancella · Et ait
eis qui ibi erant · Et hic erat cum
ihu nazareo · Et iterum negavit
cum iuramento dicens quia non novi
hominem · Et post pusillum ac
cesserunt qui ibi stabant · Et

dixerunt petro uere ex illis
es nam et loquella tua manifestum
te facit. Tunc coepit detestari
et iurare quia non noui homi-
nem et continuo gallus cantauit.
Et recordatus est petrus uer-
bi ihu quod dixerat prius
quam gallus cantet ter me nega-
bis et egresus foras amarissime
fleuit.

.vij. Mane autem facto consilium
fecerunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi
aduersus ihm ut eum morti trade-
rent et uinctum adduxerunt eum
et tradiderunt pontio pilato
praesidi.

Tunc iudas uidens quia eum tradi
dit quia damnatus est
Paenitentia ductus retulit xxx
argenteos principib: sacerdotum
et senioribus dicens peccaui tra
dens sanguinem iustum tu uideris
At illi dixerunt quid ad nos tu
Et proiectis argenteis in templo
recessit et abiens laqueo se
suspendit
Tunc autem princeps sacerdo
tum acceptis argenteis dixe
runt non licet eos mittere in cor
ban quia praetium est sanguinis
consilio autem facto emerunt
ex illis agrum figuli in sepultu
ram peregrinorum propter hoc

uocatus est ager ille acheldemach
quod est ager sanguinis usque in
in hodiernum diem
Tunc impletum est quod dictum
est per profetam heremiae
dicentem · Et acceperunt xxx ar-
genteos praetium adpraetiati
quod adpraetiauerunt a filiis isra-
hel :: Et dederunt eos in agrum
figuli · sicut constituit mihi dns ::
Ihs autem stetit ante praesi-
dem Et interrogauit eum pre-
sis dicens tu es rex iudeorum
Dicit ihs tu dicis Et cum accus-
saretur a principib: sacerdo-
tum: Et senioribus nihil respondebat
Tunc dicit ei pilatus non audis

quanta aduersum te testificantur.

Et non respondit ei ad ullum uerbum
ita ut miraretur praeses multum

Per diem autem sollempnem
consuerat praeses dimitte
re populo unum uinctum quem
uoluissent

Habebant autem uinctum insig
nem qui dicebatur barrabas
congregatis ergo illis dixit pilatus
quem uultis dimittam uobis barra
ban an ihm qui dicitur xps sciebat
enim quod propter inuidiam tra
didissent eum

Sedente autem illo pro tribuna
li misit ad eum uxor eius
dicens nihil sit tibi et iusto illo mul
ta

enim passusum odie peruisum
propter eum

PRincipes autem sacerdotum
et seniores persuaserunt po
pulis ut peterent barban ihm̄ ue
ro perderent

Respondens autem praeses ait
illis quem uultis uobis de duobus
dimittam at illi dixerunt barabban

Dicit illis pilatus quid igitur
faciam de ihū qui dicitur xp̄s.
Dicunt omnes crucifigatur
Ait illis praeses quid enim
mali fecit. At illi magis clama
uerunt dicentes crucifigatur.

Uidens autem pilatus quia
nihil proficeret sed magis

tumultus fieret accepta aqua la
uit manus coram omni populo di
cens ego innocens sum a sanguine
iusti huius uos uideritis

Et respondit uniuersus po
pulus dixit sanguis eius
super nos et super filios uestros

Tunc dimissit illis barabban ihm
uero flagillatum tradidit eis
ut crucifigeretur

Tunc milites praesidis suscipi
entes ihm in praetorio congre
gauerunt ad eum uniuersum cho
ortem et exuentes eum in dueru
nt tonicam purpuream

Et clamidem coccineam circum
dederunt ei et plectantes corona

de spinis inpossuerunt super caput
eius et harundinem in dexteram
eius et genu flexo inludebant ante
eum dicentes auerex iudeorum
Et expuentes in eum acciperunt
harundinem et percutie-
bant caput eius. Et postquam
inlusserunt eum et exuerunt eum
clamidem et induerunt eum uesti
mentis suis et duxerunt eum
ut crucifigerent
Exeuntes autem inuenerunt
hominem cyrin eum uenien
tem in obiam sibi simonem nomine
hunc angarizauerunt ut tolleret
crucem suam
Et uenerunt ad locum quidi

catur golgotha quod nominatur
caluariae locus
Et dederunt ei bibere uinum cum
felle mixtum et cum gustasset
noluit bibere
Postquam crucifixerunt eum
diuiserunt sibi uestimenta eius
sortem mittentes ut impleretur quod
dictum est per profetam dicentem
Diuiserunt sibi uestimenta mea
Et super uestem meam misserunt
sortem · Et sedentes seruabant eum
Et inpossuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam
hic est rex iudeorum

unus adextris et unus asinistris.

Praeter euntes autem blasphe-
mant eum mouentes capita
sua et dicentes ua qui destruebas
templum dei et intriduo reaedificas
illud salua autem te ipsum si filius
dei es discende nunc de cruce

Similiter et principes sacerdotum
inludebant eum cum scribis
et seniorib: dicentes alios saluos
fecit se ipsum non potest sal-
uum facere si rex israhel est dis-
cendat nunc de cruce et crede-
mus ei · Confidit in dño et nunc li-
beret eum si uult dixit enim quia dei
Filius sum

Nipsum autem et latrones qui
crucifixerant cum eo inpro
perabant ei. Et postquam cruci
fixus est
A sexta hora tenebrae factae
sunt super uniuersam terram
usque ad horam nonam.
Et autem horam nonam cla
mauit ihs uoce magna dicens
heli. heli. lab asabacthani.
Hoc est ds ds meus quare me
dereliquisti quidam autem illic
stantes et audientes dicebant.
heliam uocat iste.
Et continuo occurrens unus
ex illis acceptam spongiam
impleuit aceto et imposuit

arundini & dabat ei bibere

Ceteri uero dicebant sine uide-
amus an ueniat helias & libe-
raret eum. Alius autem accepta
lancea pupungit latus eius &
exiit aqua & sanguis.

Ihs autem iterum exclamans uo
ce magna emissit spm.

Et ecce uelum templi scissum
est in duas partes a summo
usque deorsum & terra mota
est & petrae scissae sunt & mo
numenta apertae sunt & mul
ta corpora scorum dormientium
surrexerunt & exeuntes de monu
mentis. Post resurrectionem
eius uenerunt in scam ciuitatem & multis

apparuerunt mlt

Centorio autem et qui cum eo
erant custodientes ihm uiso
terrae motu et his quae fiebant
timuerunt ualde dicentes uere
di erat filius iste

Erant autem ibi mulieres mul
tae a longe uidentes quae
secutae fuerant ihm a galilea
ministrantes illi inter quas erat
maria magdalenae et maria
iacobi et ioseph et mater filio
rum sebaedei

Cum autem sero factum esse
uenit quidam homo diues
ab arimathia nomine ioseph
qui et ipse discipulus erat ihu

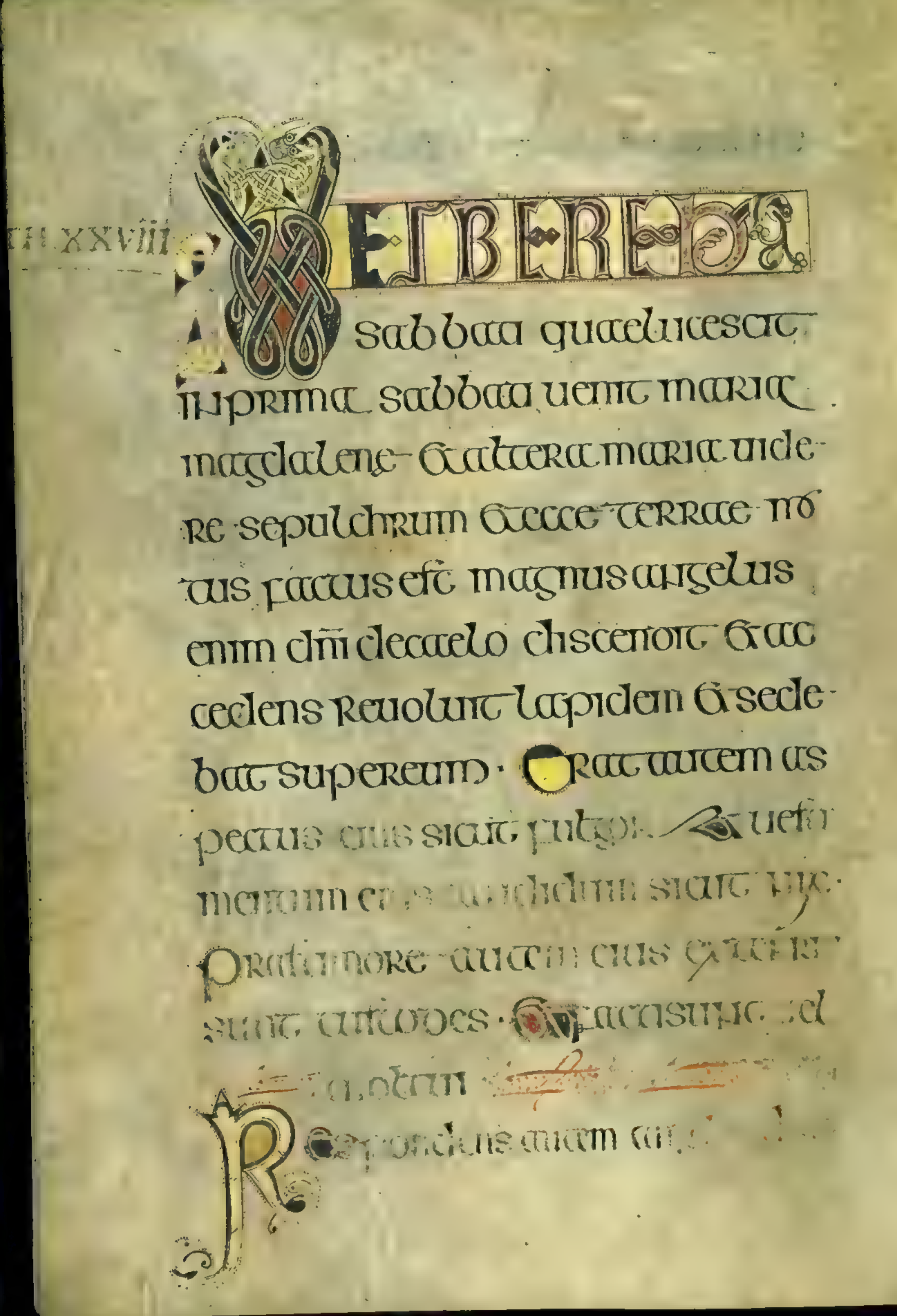
hic accessit ad pylatum et petit
corpus ihu. Tunc pylatus iussit
dari corpus.

Et accepto corpore ihu inuo
luit illud in sindone munda et
possuit eum in monumento suo
nouo quod exciderat in petra.
Et aduoluit saxum magnum et
ostium monumenti et abiit.

Erat autem ibi maria magda
lenae et altera maria sedin
tes contra saepulchrum.

Altera autem die quae est
post parasceuen conuene
runt principes sacerdotum et
pharissei ad pylatum dicentes dne
recordati sumus quod seductor ille

dixit adhuc uiuens post tertium
diem resurgam :· Iube ergo custodi
ri sepulchrum usque in diem
tertium · Ne forte ueniant disci
puli eius & furentur eum & di
cant plebi surrexit a mortuis :·
& erit nouissimus error peior
priore : ait illis pylatus habetis
milites : ite custodite sicut scitis
illi autem abeuntes cum custodib;
munierunt sepulchrum signan
tes lapidem & discesserunt :

TH XXVIII

Vespere autem
sabbati quaelucescit
in prima sabbati venit maria
magdalene et altera maria vide-
re sepulchrum et ecce terrae mo
tus factus est magnus angelus
enim dni de caelo discendit et ac
cedens revolvit lapidem et sede-
bat super eum. Erat autem as
pectus eius sicut fulgor et vesti
mentum eius candidum sicut nix.
Prae timore autem eius exter
sunt custodes et facti sunt vel
mortui
Respondens autem an

in albe p̄. [illegible] uidistis [illegible]

quod ihm̄ qui crucifixus est quaeritis non est

hic surrexit enim sicut dixit uenite

et [illegible] locum ubi positus erat dns

et [illegible] dicite discipulis eius qui

surrexit a mortuis et ecce praecedit

uos in galileam ibi eum uidebitis sicut

[illegible] dixit [illegible]

Et exierunt cito de monumento cum

timore et [illegible] magno currentes

[illegible] nuntiare [illegible]

Et ecce [illegible]

[illegible] illae [illegible]

[illegible] eius et [illegible] eum

Tunc ait illis ihs nolite [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] in galileam [illegible]

quidam de custodibus uenerunt in ciuitatem
et nuntiauerunt principibus sacerdotum
omnia quae facta fuerant et congregati
cum senioribus consilio accepto pecuniam
copiosam dederunt militibus dicentes dici
te quia discipuli eius nocte uenerunt
et furati sunt eum nobis dormientibus
et si hoc auditum fuerit a praeside nos
suadebimus ei et securos uos faciemus.
At illi accepta pecunia fecerunt sicut
edocti et diuulgatum est uerbum istud apud
iudeos usque in hodiernum diem

Undecim autem discipuli eius abierunt
in galileam in montem ubi constituerat illis
ihs et uidentes eum adorauerunt quidam
dam autem dubitauerunt et accedens
ihs locutus est eis dicens data est mihi

filii di sicut scriptum est in esaia prophe-
ta :: Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui praeparabit
:: uiam tuam ante te :: iam dni
Uox clamantis in deserto parate ui
rectas facite semitas eius :: Et prae-
Fuit iohannis in deserto baptizans —
dicans baptismum paenitentiae in
remissionem peccatorum : Et egredi
ebatur ad illum omnis iudaeae regio · Et
hierusolimitae uniuersi · Et baptizaba;
tur ab illo in iordane flumine · confite;
tes peccata sua ::
Et erat iohannis uestitus pellis came-
:: li Et zonam pelliciam circa lumbos
suos · Et lucustas et mel siluestre ede:
bat · Et praedicabat dicens :: Uenit

fortior me post me cuius non sum dignus
procumbens soluere corrigiam calcia-
mentorum eius. Ego baptizaui uos in
aqua ille uero baptizabit uos in spu sco.
Et factum est in diebus illis uenit
ihs a nazareth galilae et baptizatus
est in iordane ab iohanne. Et statim
ascendens de aqua uidit apertos caelos
et spm tamquam columbam discenden-
tem et manentem in ipso. Et uox fac-
ta est ad eum de caelis tu es filius meus
dilectus in te bene conplacui
Et statim sps expellit eum in desertum
Et erat ibi xl diebus et xl noctibus et tem-
ptabatur a satana ... bant ei
Eratque cum bestiis et angeli ministra
Postquam autem traditus est iohannis

uenit ihs in galileam cens quoni
Praedicans euangelium regni dī et di
am impletum est tempus et adpropin
quauit regnum dī paenitemini et credite
euangelio Et praeteriens secus mare
galileae uidit semonem et andream
fratrem eius mittentes retia in mare
Erant enim piscatores
Et dixit eis ihs uenite post me et faci
am uos fieri piscatores hominum
Et protenus relictis retibus secuti sunt eum
Et progresus inde pussillum uidit
iacobum zebedei et iohannem fratrē
eius et ipsos in naui conponentes retia
Et statim uocauit eos et relicto patre
suo zebedeo in naui cum mercenariis se
cuti sunt eum Et ingrediuntur

cafarnaum & statim sabbatis ingresus
in sinagogam & docebat eos

Et stupebant super doctrinam eius
Erat enim docens eos quasi potestatem
habens & non sicut scribae

Et erat in sinagoga eorum homo in
spu in spu inmundo · Et exclamauit
dicens quid nobis & tibi ihu nazarenae
uenisti perdere nos scio qui sis scs dī
Et comminatus ei ihs dicens obmutesce
Et exiit sps inmundus discerpens eum
sps inmusdus · Et exclamauit uoce mag
na exiuit ab eo · Et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes quid
nam est hoc quae doctrina haec noua
est quia in potestate est & spiritibus
inmundis inperat & obediunt ei · Et

processit rumor eius statim in omnem
regionem galileae ·:· uenerunt in
Et protenus egredientes de sinagoga
domum simonis et andreae cum iacobo
et iohanne decumbebat hautem socrs
simonis febricitans et statim dicunt ei
de illa et accedens eleuauit eam adpre-
hensa manu eius et continuo dimisit
eam febris et ministrabat eis ·:·
Uespere autem facto cum occidisset
sol adferebant ad eum omnes male
habentes uaris langoribus et demonia
habentes ·:· Et erat omnis ciuitas con
gregata ad ianuam et curauit multos
qui uexabantur uaris languoribus et
demonia multa eiciebat ·:· eum
Et non sinebat loqui ea quia sciebant

Et diluculo ualde surgens egresus
abit in desertum locum ibique orabat.
Et persecutus est eum simon et qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum et
dixerunt ei quia omnes querunt te. Et
ait illis ihs eamus in proximos uicos
Et ciuitates ut et ibi praedicem ad hoc enim
ueni. Et erat praedicans in sinagogis
eorum. Et omni galileae et demonia
eiciens. N deprecans
Et uenit ad eum laeprosus quidam
eum et genuflexu dixit dne si uis potes me
mundare. Ihs autem misertus est eius
extendit manum suam et tangens eum.
Et ait illi uolo mundare. Et cum dixisset
statim discessit ab eo laepra. Et mun
datus est. Et conspiciens eum ihs autem

uultuiciat eum :· Et comminatus est ei
statim et eiecit illum et dicit ei uide nemini
dixeris · Sed uade · ostende te · principibus
sacerdotum et offer pro emundatione ·
tua donum quod praecepit moyses in tes
timonium illis :·

At ille egresus coepit praedicare ·
et diffamare · sermonem · Ita ut iam
non possit manifeste · introire · in ciuita
tem sed foris in desertis locis esse · Et
cumueniebant ad eum undique ·

Et iterum intrauit cafarnaum
post dies et auditum est quod in dom
esset · Et cumuenerunt multi ita
ut non caperet domus : neque ad
ianuam et loquebatur eis uerbum et
uenerunt ferentes ad eum paralitu

cum quia quattuor portabatur Et cum
non possent offerre eum illi prae turba
nudauerunt tectum ubi erat ihs · Et pa
tefacientes summisserunt grabattum
in quo paralyticus iacebat Et cum uidis
set ihs fidem illorum · ait paralytico
fili dimittuntur tibi peccata tua :·

Erant autem illic quidam de scri
bis sedentes et cogitantes in cordib:
suis dicentes quid hic sic loquitur blas
fem at quis poterit dimittere · peccata
nisi solus ds quo statim cognito ihs spu suo ·
Quia sic cogitarent intra se · dixit illis
quid ista cogitatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere · paralytico dimit
tuntur tibi peccata tua Aut dicere · sur
ge · et tolle grabattum tuum et ambula

in domum tuam · Ut autem sciatis quia
filius hominis habet potestatem in ter
ra dimittendi peccata : ait paralitico
tibi dico surge et tolle grabattum tuum
et uade in domum tuam ∴ Et statim
ille surrexit et sublato grabatto · ab
iit coram omnibus ita ut mirarentur
omnes et honorificarent dnm dicen
tes quia numquam sic uidimus ∴
Et egresus est rursus ad mare et om
nes turbae quae ueniebant ad eum
et docebat eos et cum praeteriret ui
dit leuin alfei sedentem ad teloneum ∴
eum
et ait illi sequere me · et surgens secutus
Et factum est cum accumberet in do
mu illius multi puplicani et peccatores
simul discumbebant cum ihu et discipu

lis suis :· Erant enim multi qui seque-
bantur eum· Et scribae et pharisei uide-
tes quia manducaret cum peccatorib:
et puplicanis dicebant discipulis eius
Quare cum peccatoribus et puplica-
nis manducat et bibit magister
uester
hoc audito ihs ait illis non necesse
habent sani medico sed qui male
habent non enim ueni uocare iustos sed
peccatores :· Et erant discipuli iohan-
nis et farissaei ieiunantes et ueniunt
et dicunt illi cur discipuli iohannis et
farisseorum ieiunant tui autem dis
cipuli non ieiunant et ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi quandiu spon
sus cum illis est ieiunare quanto tem

pore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare :· Uenient autem di
es cum auferetur ab eis sponsus
Et tunc ieiunabunt in illis diebus ne
mo enim adsumentum commessuram
panni rudis adsuit uestimento ueteri
Alioquin aufert subplementum noui
a ueteri et maior scissura fit et nemo
mittet uinum nouellum in utres ueteres
Alioquin disrumpit uinum nouum
utres et effunditur uinum et utres pe
ribunt sed uinum nouum in utres nouos
mitti debet et utraque seruantur
Et factum est iterum cum sabbatis
ambularet ihs per sata discipuli eius
coeperunt praegredi et uellere spicas
farissei autem dicebant ei ecce quid faci

unt discipuli tui sabbatis quod non lice-
eis facere· Et ait illis numquam legistis qu
id fecerit dauid quando necessitatem
Habuit et essurit ipse· Et qui cum eo
erant quomodo intrauit in domum
dī sub habiathar principe sacerdotum
Et panes propossitiones manducauit·
quos non licebat eis manducare· nisi so
lis sacerdotibus Et dedit his qui cum
eo erant
Et dicebat eis sabbatum propter
hominem factum est Et non homo prop
ter sabbatum itaque dñs est filius
hominis etiam sabbati :: Et introiuit ite-
rum in sinagogam :: Et erat ibi hom
habens manum aridam Et obserua-
bant eum sabbatis si curaret ut accus

surgit eum : Et ait homini habenti
manum aridam surge in medium Et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male
animam saluam facere an perdere
at illi tacebant Et circum spiciens eos
cum ira . contristatus est super caecita
tem cordis eorum Et dicit homini exten
de manum tuam Et extendit Et resti
tuta est manus illius :

Exeuntes autem statim farissei cum
herudianis consilium faciebant ad
uersus eum quomodo eum perderent
Et ihs cum discipulis suis secessit ad mare
Et turba multa a galilea Et iu
dea . secuta est eum Et ab hieru
solimis Et ab idumea Et trans iorda
nen Et qui circa tirum Et sidonem multi

tudo magna

Audientes quae faciebat uenerunt
ad eum. Et dixit discipulis suis ut naui
la sibi deseruirent propter turbam ne
comprimerent eum multos enim sana
bat ita ut inruerent in eum ut illum tan
gerent quotquot habebant plagas
Et sps inmundi cum illum uidebant pro
cedebant ei

Et clamabant dicentes tu es filius
di et uehementer comminabatur eis ne
manifestarent illum

Et ascendens in montem uocauit
ad se quos uoluit ipse. Et uenerunt
ad eum et fecit ut essent xii. cum illo
Et ut mitteret eos praedicare. Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates

Et eiciendi demonia Et ut circum euntes
praedicarent euangelium
Et inpossuit simoni nomen petrum
Et iacobum zebedei et iohannem
fratrem iacobi et inpossuit eis nomina
bo anergis quod est filii tonitrui · Et
andream et filippum et bartholome-
um et matheum et thomam et iacobum
alphei et thatheum et simonem canna
neum et iudam scarioth qui et tradidit eum
Et uenerunt ad domum et conuenit
iterum turba ita ut non possent neque
panem manducare · Et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant enim
quoniam in furorem uersus est · et expd
uit
Et scribae qui ab hierusolimis dis

cenderent dicebant quia beel zebul
habet et quia in principe demoniorum
eicit demonia
Et conuocatis eis in parabulis dice-
bat eis quomodo potest satanas sata-
nan eicere et si regnum in se diuidatur
non potest stare regnum illud et si do
mus super semet ipsum dispertiatur
non potest domus illa stare et si sata-
nas consurrexit in semet ipsum disper
titus est et non potest stare sed finem
habet nemo potest uasa fortis ingre-
sus in domum diripere nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet
Amen dico uobis quoniam omnia
dimittentur filiis hominum pec
cata et blasfemiae quibus blasfema-

uerunt qui autem blasfemauerit in sp̄
sc̄m non habet remisionem in aeternum
Sed reus erit aeterni delicti quoniam
dicebant sp̄m inmundum habet
Et ueniunt mater eius et fratres
eius et foris stantes miserunt ad
eum uocantes eum et sedebant circa eum
turba et dicunt ei ecce mater tua et fra
tres tui foris quaerentes te et respon
dens eis dixit quae est mater mea et
fratres mei et circuminspiciens eos qui in cir
cuitu eius sedebant ait ecce mater mea
et fratres mei qui enim fecerit uolunta
tem dī hic fratres meus et soror mea
et mater mea est
Et iterum coepit docere ad mare
et congregata est ad eum turba

multa ita ut in nauem ascens sederet in
mari et omnis turba circa mare super
terram erat et docebat eos in parabu
lis multa et dicebat illis in doctrina sua
Audite ecce exiit seminans ad semi
nandum et factum est dum seminaret
aliud cecidit circa uiam et uenerunt
uolucres caeli et comederunt illud
aliud cecidit super petrosa ubi non ha
buit terram multam et statim exortum
est quia non habebat altitudinem
terrae et quando exortus est sol estua
uit et eo quod non haberet radicem exa
ruit Et aliud cecidit in spinas et as
cenderunt spinae et suffocauerunt
illud et fructum non dedit et aliud
cecidit in terram bonam et dabat fructum

bonum ascendentem et crescentem et ad
ferebat unum xxx et unum lx et unum
c et dicebat qui habet aures audiendi
audiat. Et cum esset singularis inter
rogauerunt eum dicentes hii qui cum eo
erant cum duodecim parabulas et dice
bat eis uobis datum est nosse misteri
um regni dei

Illis qui foris sunt in parabulis omnia
fiunt ut uidentes uideant et non uide
ant et audientes audiant et non intelle
gant ne quando conuertantur et dimittan
tur eis peccata. Et ait illis nescitis para
bulam hanc et quomodo omnes para
bulas cognoscetis

Qui seminat uerbum seminat hii autem
sunt qui circa uiam ubi seminatur.

uerbum et cum audierint confestim uenit
satanas et aufert uerbum quod seminatum
est in corda eorum et hii sunt simili
ter qui simili super petrosa seminantur
qui cum audierint uerbum statim cum gau
dio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed est temporalis sunt

Deinde orta tribulatione et persecu
tione propter uerbum confestim scan
dalizantur. Et alii sunt qui in spinis
seminantur. hii sunt qui uerbum audi
unt et erumpnae saeculi et deceptio di
uitiarum et circa reliqua concupiscen
tiae introeuntes suffocant uerbum et
sine fructu efficiuntur. Et hii sunt qui
supra terram bonam seminata sunt.
hii sunt qui audiunt uerbum et suscipi

unt et fructificant unum xxx et unum
lx et unum c·tum

Et dicebat illis numquid venit lucer
na ut sub modio ponatur aut sub lecto
non ut supra candellabrum ponatur

Non enim est aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est
ocultum sed ut in palam veniat si quis
habet aures audiendi audiat

Et dicebat illis videte quid audi
atis in qua mensura mensi fue
ritis remetietur vobis et adicietur vobis

Qui enim habet et dabitur ei et qui
non habet etiam quod habet aufe
retur ab illo

Et dicebat sic est regnum caelorum
quemadmodum si homo iactat semen

in terram et dormiat et exsurgat noc
te ac die et semen germinat et incres
cat dum nescit ille ultro enim terra
fructificat primum herbam deinde
spicam deinde plenum frumentum in
spicam et cum se produxerit fructus
statim mittit falcem quoniam adest
messis
Et dicebat cui adsimilabimus regnum
di aut cui parabulae comparabimus il
lud sicut granum sinapis quod cum
natum fuerit in terra minus est omnib;
seminibus quae sunt in terra. et cum semi
natum fuerit ascendit et fit maius
est omnibus holeribus et facit ramos
magnos ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare.

Et talibus multis parabulis loque-
batur eis uerbum prout poterant audi-
re sine parabula autem non loqueba-
tur

Seorsum autem discipulis suis dis-
serebat omnia

Et ait illis in illa die cum sero esse-
factum transeamus contra Et dimit-
tentes turbam adsumunt eum ita
ut erat in naui Et aliae naues erant
cum illo Et facta est procella magna uen-
ti Et fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis Et erat ipse in
puppi supra ceruical dormiens Et excitant
eum Et dicunt ei magister non ad te per-
tinet quia perimus Et exsurgens commi-
natus est uento Et dixit mari tace Et

obmutesce et cessauit uentus et facta
est tranquilitas magna. Et ait illis quid
timidi estis nec dum habetis fidem. Et ti
muerunt magno timore et dicebant
ad alterutrum quis putas est iste
Quia et uentus et mare oboediunt ei
Et uenerunt trans fretum maris in regi
one gerasenorum et exeunti ei de naui.
statim occurrit ei de monumentis homo
in spu inmundo qui domicilium habebat
in monumentis. et neque catenis iam
quisquam eum poterat ligare quia cum
pedibus saepe et catenis uinctus disru
pisse catenas et conpedes comminu
isse et nemo poterat eum domare
Et semper nocte ac die in monumentis
et in montibus erat clamans et conci

dens se lapidibus uidens autem ihm a
longe cucurrit et adorauit eum et ex
clamans uoce magna et dixit quid mihi
et tibi ihu fili dei summi adiuro te per
dm ne me torqueas dicebat enim illi
exi sps inmunde ab homine et inter
rogabat eum quid tibi nomen est et
dicit ei legio mihi nomen est quia mul
ti sumus et deprecabatur eum multum
ne se expelleret extra regionem

Erat autem ibi circa montem grex por
corum magnus pascens et depre
cabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut eamus in eos et concessit
eis statim ihs et exeuntes sps inmun
di introierunt in porcos et magno im
petu grex praecipitatus est in mare

ad duo milia suffucati sunt in mare
Qui autem pascebant eos fugerunt
et nuntiaverunt in civitatem et in agros
et egresi sunt videre quid esset fac
tum et venerunt ad ihm et viderunt
illum qui a demonio vexabatur se
dentem vestitum et sanae mentis et ti
muerunt et narraverunt illis qui vi
derant qualiter factum esset ei et
qui demonium habuerat et de porcis
et rogare eum coeperunt ut disce
dere a finibus eorum
Cumque ascenderet navem coe
pit illum deprecari qui demonio vex
atus fuerat ut esset cum illo et non
admisit eum sed ait illi vade in domum
tuam ad tuos et adnuntia illis quanta

tibi dns fecerit & misertus sit tui & habiit
& coepit praedicare in decapuli quan
ta sibi fecisset ihs & omnes mirabantur.
Et cum transcendisset ihs rursus in
navi trans fretum convenit turba mul
ta ad illum & erat circa mare . Et
venit quidam de archisinagogis no
mine iairus & videns eum procedit ad
pedes eius & depraecabatur eum multum
dicens : Quia filia mea in extremis est
veni inponere manum super eam ut
salva sit & vivat & habiit cum illo &
sequebatur eum turba multa . & com
primebant illum . Et mulier quae
erat in profluvio sanguinis annis .xii.
Et fuerat multa perpessa a complu
rimis medicis & erogaverat omnia sua

nec quicquam profecerat sed magis de-
terius habebat cum audisset de ihu venit
in turb am retro et tetigit vestimentum
eius dicebat enim intra se quia si vel ves
timentum eius tetigero salva ero et con
festim siccatus est fons sanguinis eius.
Et sensit corpore quod sanata esset
a plaga et statim ihs cognoscens in semet
ipso virtutem quae exierat de eo con
versus ad turbam aiebat quis tetigit
vestimenta mea. Et dicebant ei disci
puli illius vides turbam comprimentem
te et dicis quis me tetigit et circumspi
ciebat ihs videre eam quae fecerat hoc.
mulier autem timens et tremens sciens
quod factum esset in se venit et pro
cedit ante eum et dixit omnem

ueritatem ille autem dixit ei filia fides tu
a te saluam fecit uade in pace et esto sana
a plaga tua. adhuc eo loquente ueniunt
ab archisinagoga dicentes quia filia tua
mortua est quid ultra uexas magistrum
ihs autem uerbo quod dicebatur audito
ait archisinagogo noli timere tantum
modo crede et non admisit quemquam
sequi se nisi petrum et iacobum et iohan
nem fratrem iacobi et ueniunt in domum
archisinagogi et uidit tumultum et
flentes et heiulantes multum et ingres
sus ait eis quid turbamini et ploratis
puella non est mortua sed dormiuit
et inridebant eum ipse uero eiectis om
nibus adsumit patrem et matrem pu
ellae et qui secum erant et ingreditur

ubierat puella iacens et tenens manum
puellae ait illi thabitha cumi quod est
interpraetatum puella tibi dico surge
et confestim surrexit puella et ambu
labat erat autem annorum xii. et ob
stupuerunt stupore maximo et praeca
pit illis uehimenter ut nemo id sciret
et dixit dari illi manducare

Et egresus inde habiit in patriam
suam et sequebantur illum
discipuli eius et facto sabbato coepit
in sinagoga docere et multi audientes
admirabantur in doctrina eius dicen
tes unde huic haec omnia et quae est
sapientia quae data est illi et uirtutes
tales quae per manus eius efficiuntur.
nonne iste est fabri filius et mariae

frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne sorores eius hic nobiscum sunt et
scandalizabantur in illo
Et dicebat illis ihs quia non est profe
pheta sine honore nisi in patria sua et in
congnatione sua et in domo sua et non po
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau
cos infirmos ut possitis in manibus cura
uit et mirabatur propter incredulita
tem eorum docens
Et circumibat castella in circuitu
Et conuocauit duodecim et coepit
eos mittere binos et dabat eis
potestatem spirituum inmundorum et prae
cepit eis ne quid tollerent in uia nisi uirgam
tantum non peram non panem neque
in zonis aes sed calciatos scandalis et ne

induerentur duabus tunicis :·

Et dicebat eis quocumque introieri
tis in domum illic manete donec exeatis
inde :·

Et quicumque non receperint uos
nec audierint uos exeuntes inde
excute pulverem de pedibus uestris in
testimonium illis :·

Et exeuntes illi praedicabant ut
poenitentiam agerent et daemo
nia multa iecebant et unguebant oleo
multos aegros et sanabant :·

Et audiuit herodis rex manifes
tum enim factum est nomen
eius et dicebat quia iohannis baptiza
surrexit a mortuis et propterea o
perantur uirtutes in illo [illegible]

dicebant quia helias est. alii uero dice-
bant propheta est quasi unus ex profetis.
Quo audito herodis ait quem ego deco-
llaui iohannem hic a mortuis surrexit
Ipse enim herodis missit ac tenuit
iohannem et uinxit eum in carcerem
propter herodiadem uxorem fratres
sui herodis autem insidiabatur illi et
uolebant eum occidere nec poterat he-
rodis enim metuebat iohannem sciens
eum uirum iustum et scm et custodiebat
eum. et audito eo quod multa faciebat
et libenter eum audiebat et cum dies
opor- tunus accedisset herodis natalis
sui caenam fecit principibus et tribunis
et primis galileae. Cumque introisset
filia ipsius herodiadis et saltasset

philipi fratris sui quia duxerat eam. Dicebat enim iohannis herodi
non licet tibi habere uxorem

Et placuisset herodi simulque recumben
tibus rex ait puellae pete a me quod uis
et dabo tibi et iurauit illi multa quia quid
quid petieris dabo tibi licet dimedium regni
mei. Quae cum exisset dixit matri
suae quid petam et illa aiat caput io
hannis baptistae. Cumque introisset
statim cum festinatione ad regem petiuit
dicens uolo ut protinus des mihi caput
iohannis baptistae in disco. Et contris
tatus est rex propter ius iurandum et
propter simul recumbentes noluit
eum contristare sed miso speculatore
praecipit adferri caput eius in disco.
Et decollauit eum in carcere et adtulit
caput eius in disco et dedit illud puel
lae et puella dedit matri suae.

Quo audito discipuli eius uenerunt et tu
lerunt corpus eius et possuerunt illud
in monumento
Et conuenientes apostoli ad ihm re
nuntiauerunt illi omnia quae egerant
et docuerant
Et ait illis uenite seorsum in deser
tum locum et requiescite pussil
lum erant enim qui ueniebant et redie
bant multi et nec manducandi spatium
habebant
Et ascendens in nauim habierunt
in desertum locum seor um et ui
derunt eos abeuntes et cognouerunt
multi et pedestre et de omnibus ciuita
tibus occurrerunt illuc et praeuenerunt
eos et exiens uidit turbam multam ihs

Et misertus est super eos quia erant sicut
oues non habentes pastorem et coepit do
cere illos multa. Et cum iam hora multa
fieret accesserunt discipuli eius dicentes
Desertus est locus hic et iam hora prae
teriuit dimitte illos ut euntes in prox
imas uillas et uicos emant sibi cibos
quos manducent. Et respondens ait illis
date illis manducare. Et dixerunt ei
Euntes emamus denariis ducentis pa
nes et dabimus eis manducare. Et dicit
eis ihs quot panes habetis ite et uidete
Et cum cognouissent dicunt ei quinque
panes et duos pisces. Et praecepit illis
ut accumbere facerent omnes secundum
contubernia super uiride fenum. Et dis
cumbuerunt in partes per centenos et

per quinquagenos· Et acceptis quinque pa
nibus et duobus piscibus intuens in caelum
benedixit et fregit panes et dedit discipu
lis suis ut ponerent ante eos et duos pisces
diuissit omnibus et manducauerunt om
nes et saturati sunt et sustulerunt reli
quias fragmentorum duodecim cofinos
plenos et de piscibus· Erant autem quinq;
ducauerunt quinque milia uirorum

Et statim cogit discipulos suos as
cendere in nauem ut praecederent
eum trans fretum ad bethsaidam dum
ipse dimitteret populum

Et cum dimississet eos abiit in montem
orare

Et cum sero esset erat nauis
in medio mari et ipse solus in terra

Et uidens eos laborantes in remigando erat
enim uentus contrarius eis. Et circa quar
tam uigiliam noctis uenit ad eos super
mare ambulans et uolebat praeteri
re eos at illi uiderunt eum ambulan
tem supra mare putauerunt fantasma
esse et exclamauerunt omnes enim eum
uiderunt et conturbati sunt et statim
locutus est cum eis et dixit illis confidite
ego sum et nolite timere

Et ascendit ad illos in nauem et
cessauit uentus et plus magis intra se
stupebant et mirabantur non enim
intellexerunt de panibus erat enim
cor illorum obcaecatum et cum transis
fretassent peruenerunt in terram
genesareth et adplicuerunt

Cumque egressi essent de naui continuo
cognouerunt eum uiri loci illius et percur
rentes uniuersam regionem illam coe
perunt in grabattis eos qui se male ha
bebant circumferre · ubi audiebant eum
esse · et quocumque · introibat in uicos
uel in uillas aut ciuitates et in plateis po
nebant infirmos et deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent :·

Et quotquot tangebant eum salui
fiebant :·

Et conuenerunt ad eum farissei
et quidam de scribis uenien
tes ab hierusolimis · Et cum uidissent
quosdam ex discipulis suis communi
bus manibus id est non lotis mandu
care · panes uituperauerunt farissei

enim & omnes iudei nisi crebro lauerint
manus non manducant tenentes tradi
tionem seniorum & a foro nisi baptiza
rentur non comedunt & alia multa sunt
quae tradita sunt illis seruare · baptis
mata calicum & orceorum & aera
mentorum & lectorum ::

Et interrogabant eum farissei
& scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditi
onem seniorum sed communibus mani
b: manducant panem at ille · respon
dens dixit eis bene profetauit essaias
de uobis hypocritis sicut scriptum
est populus hic labiis me · honorat
cor autem eorum longe est a me · in ua
num autem me colunt docentes doctri nas

Et mandata hominum relinquentes enim
mandatum di tenentes traditionem ho
minum baptismata urceorum et cali
cum et alia similia his facitis multa
Et dicebat illis bene inritum facitis man
datum di ut traditionem uestram serue
tis moyses enim dixit honora patrem
tuum et matrem tuam et qui male dixerit
patri aut matri morte moriatur
Uos autem dicitis si dixerit homo pa
tri aut matri corban quod est donum
quodcumque ex me tibi profuerit et ul
tra non dimittitis eum quicquam facere
patri suo aut matri rescindentes uerbum di
per traditionem uestram quam tradidis
tis et similia huiusmodi multa facitis
Et aduocans iterum turbam dicebat

illis audite me omnes et intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum qu
od possit eum coinquinare sed quae
de homine procedunt illa sunt quae
communicant hominem si quis aures
habet audiendi audiat

Et cum introissent in domum a tur
ba interrogabant eum discipu
li eius parabulam. Et ait illis sic et uos
inprudentes estis non intellegitis quia om
ne quod extrinsecus introiens in hom
inem non potest eum communicare
quoniam non intrat in cor eius sed in uen
trem et in secessum exit purgans om
nes escas dicebant autem quoniam
quae de homine exeunt illa quoinqui
nant hominem abintus enim de corde

hominum cogitationes malae · procedu
nt adulteria fornicationes humicidia
furta falsa testimonia avaritia nequi
tiae dolus inpudicitia oculus malus
blasfemiae superbia stultitia omnia
mala haec ab intus procedunt et com
monicant hominem :·

Et inde surgens habiit in finibus tyri
et sidonis et egresus in domum neminem
voluit scire et non potuit latere mu
lier enim statim ut audivit de eo cuius
habebat filia spiritum inmundum intravit
et procedit ad pedes eius · Erat enim
mulier gentilis syro fenissa genere :·

Et Rogabat eum ut demonium
eiceret de filia eius qui dixit illi
sine · prius saturari filios non est enim

bonum sumere panem filiorum et mit-
tere canibus. At illa respondit et di-
cit ei utique domine nam et catuli submen-
sa dominorum suorum comedunt
de micis puerorum. Et ait illi ihs propter
sermonem hunc uade exiit demonium
de filia tua. Et cum abisset ad domum
suam inuenit puellam iacentem supra
lectum et demonium exisse.
Et iterum exiens de finibus tyri et
uenit per sidonem ad mare
galileae inter medios fines decapul-
leos et adducunt ei surdum et mutum
et deprecantur eum ut inponat
illi manum et adprehendens eum
de turba deorsum misit digitos suos
in auriculas eius et expuens tetigit lin-

guam eius & suspiciens in caelum & inge-
muit & ait illi eppheta quod est aperire
& statim apertae sunt aures eius & solu
tum est uinculum linguae eius & loque
batur recte & praecipit illis ne cui di
cerent — I

Quanto autem eis praecipiebat tan
to magis plus praedicabant & eo
amplius admirabantur dicentes

Bene omnia fecit & surdos facit
audire & mutos loqui

In illis diebus iterum cum turba multa
esset nec haberent quod manduca
rent conuocatis discipulis ait illis mi
sereor super turbam istam quia ecce
iam triduo sustinent me nec habent
quod manducent & si dimisero eos ieiu

nos in do·omus suas deficient in uia quia
quidam ex eis de longe uenerunt
Et Responderunt ei discipuli sui un
de istos poterit quis hic saturare pani
bus in solitudine Et interrogauit eos
quot panes habetis qui dixerunt ei sep
tem Et praecipit turbae discumbere
super terram Et accipiens septem panes
gratias agens fregit Et dedit discipu
lis suis ut adponerent et adposuerunt
turbae et habebant pisciculos paucos
Et ipsos benedixit et iussit adponi illis
Et manducauerunt et saturati sunt et
sustulerunt quod superauerat de frag
mentis septem sportas ple-nas
Erant autem qui manducauerunt
quasi quattuor milia homi-num

Et dimissit eos et statim asc·endens
in nauem cum discipulis suis uenit in par-
tes dalmanutha
Et exierunt farissei ad eum et coepe-
runt conquirere cum eo quaeren-
tes ab illo signum de caelo temptantes
eum et ingemescens spū suo ait
Quid generatio ista signum quaerit
amen dico uobis non dabitur gene-
rationi isti signum et dimittens eos as-
cendit iterum in nauem habiit trans
fretum et obliti sunt discipuli eius su-
mere panes et nisi unum panem non
habent secum in naui
Et praecipiebat eis dicens Uidete
et cauete a fermento farisseorum
et a fermento herodis

Et cogitabant ad alterutrum dicen
tes quia panes non habemus quo
cognito ihs ait illis quid cogitatis in cor
dibus uestris quia panes non habetis non
dum cognoscetis nec intellegitis adhuc
caecatum habetis cor uestrum oculos
habentes non uidentes aures habentes
non audientes nec recordamini quando
quinque panes fregi in quinque milia ho
minum et quot cofinos fragmentorum
plenos sustulistis dicunt ei xii. Quan
do et septem panes in iiii milia hominũ
Et quot sportas fragmentorum tulis
tis. Et dicunt ei septem et dicebat eis quo
modo nondum intellegitis

Et ueniunt in bethsaidam et ad
ducunt ei caecum et rogabant

eum ut illum tangeret · et adprachens
in manum caeci eduxit eum extra uicum
Et expuens in oculos eius inpossitis ma
nibus suis interrogauit eum si aliquid
uideret et aspiciens ait uideo homines
uelud arbores ambulantes deinde in
possuit manum super oculos eius et
coepit uidere et restitutus est ita ut ui
deret clare omnia et missit eum in domũ
suam dicens uade in domum tuam et si
in uicum introieris nemini dixeris
Et egresus est ihs et discipuli eius
in castella cessare pilippi et in uia in
terrogabat discipulos suos dicens eis
Quem me dicunt esse homines · qui
responderunt illi dicentes iohannem
baptistam alii heliam alii uero heremi

cum quasi unum de profetis. tunc dicit illis.
uos uero quem me esse dicitis.

Respondens petrus ait ei. tu es christus.
Et comminatus est eis ne cui dicerent
de illo et coepit docere illos quia oportet
filium hominis multa pati et reprobari
a senioribus et a summis sacerdotibus
et scribis et occidi et post tres dies resur
gere. et palam uerbum loquebatur.

Et adprehendens eum petrus coe
pit increpare eum. qui conuersus et ui
dens discipulos suos comminatus est
petro dicens uade retro me satanas quia
non sapis quae dei sunt sed quae sunt
hominum.

Et conuocata turba cum discipulis
suis dixit eis si quis uult post me sequi

abnegat seipsum sibi et tollat crucem
suam et sequatur me qui enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet
eam qui autem perdiderit animam
suam propter me et euangelium sal
uam eam faciet quid enim proderit
homini si lucretur mundum totum et
detrimentum faciat animae suae aut
quid dabit homo commotationem pro
anima sua

Qui enim me confessus fuerit et
uerba mea in generatione ista ad
ultera et peccatrice et filius hominis
confundet eum cum uenerit in gloria
patris sui cum angelis sc̄is

Et dicebat illis amen dico uobis
quia sunt quidam de hic stantibus qui

nongustabunt mortem donecuideant
regnumdi uenienis inuirtute sua

Et post dies septem adsumpsit
ihs petrum et iacobum et iaco
hannen et ducat illos inmontem excel
sum scorsum solus et trans figuratus
est coramipsis et uestimenta eius fac
ta sunt splendentia candida nimis
uelut nix qualia fullo superterram
non potest candida facere et appa
ruit illis helias cummoyse et erant
loquentes cum ihu et respondens ait
petrus ad ihm rabbi bonum est nobis
esse hic faciamus tria tabernacula
tibi unum et mosi unum et heliae u
num non enim sciebat quid diceret
erant enim timore exterriti et facta est

nubs obumbrans eos et uenit uox de nube
dicens hic est filius meus carissimus au
dite illum et statim circum spicientes
neminem amplius uiderunt nisi ihm
tantum secum. Et discendentibus illis
de monte praecipit illis ne cui quae ui
dissent narrarent nisi cum filius hom
inis resurrexit a mortuis

Et uerbum continuerunt apud se
conquirentes quid esset cum a mor
tuis resurrexset

Et interrogabant eum dicentes quid
ergo dicunt farisei et scribae quia he
liam oportet uenire primum. Qui res
pondens ait illis helias cum uenerit pri
mo restituet omnia. Et quomodo scrip
tum est in filium hominis ut multa pa

tiatur & condempnatur · sed dico uobis .
quia & helias uenit & fecerunt illi que
cumque uoluerunt sicut scriptum est de eo

Et ueniens ad discipulos suos uidit
turbam magnam circa eos & scribas con
quirentes cum illis & confestim omnis
populus uidens eum stupe factus est &
expauerunt & adcurrentes salutabant
eum & interrogauit eos quid inter uos
conquiritis

Et respondens unus de turba dixit
magister adtuli filium meum ad te habe
ntem spm inmundum qui ubicumque eum
adpraehenderit adlidit eum & spumat
& stridit dentibus & arescit & dixi
discipulis tuis ut eicerent illum & non
potuerunt qui respondens dixit eis

O generatio incredula et perversa quam
diu apud vos ero quamdiu vos patiar
adferte illum ad me. Et adtulerunt eum
Et cum vidisset illum statim sps contur
bavit eum et elisus in terra volutaba
tur spumans. Et interrogavit patrem
eius quantum temporis est ex quo hoc ei
accidit at ille ait ab infantia. Et fre
quenter eum in ignem et in aquas missit
ut eum perderet sed si quid potes ad
iuva nos misertus nostri. Ihs autem ait
illi si potes credere omnia possibilia
credenti et continuo exclamans pater
pueri cum lacrimis aiebat credo dne
adiuva incredulitatem meam

Et cum videret ihs concurrentem
turbam comminatus est spui

inmundo dicens illi surde et mute sps
ego tibi praecipio exi ab eo et amplius
ne introeas in eum et clamans multum
discerpens eum exiit ab eo et factus
est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens ma
num eius eleuauit illum et surrexit
Et cum introisset in domum discipu
li eius secreto interrogabant eum qua
re nos non potuimus eicere eum et
dixit illis ihs hoc genus in nullo potest
exire nisi in oratione et ieiunio
Et inde profecti praetergrediebantur galileam nec uolebant
quemquam scire docebat autem disci
pulos suos et dicebat illis quoniam
filius hominis tradetur in manus homi
num

& occident eum & occisus tertia die re-
surget at illi ignorabant uerbum &
timebant eum interrogare

Et uenerunt cafarnaum qui cum
domi essent interrogabat eos
quid in uia tractabatis

At illi tacebant siquidem inter se
in uia disputauerunt quis esset
illorum maior & residens uocauit
duodecim & ait illis si quis uult primus
esse erit omnium nouissimus & omni
um minister & accipiens puerum sta
tuit eum in medio eorum quem cum
conplexus est se & ait illis quisquis
unum ex huius modi pueris in nomine
meo receperit me recipit

Et quicumque me susciperit

nonmesuscipit sedeum quimemissit

Respondit illi iohannis dicens magis
ter uidimus quendam innomine
tuo eicientem demonia quinonsequi
tur nos et prohibuimurs eum ihs au
tem ait nolite prohibere eum nemo
eum estenim quifaciat uirtutem inno
mine meo et possit cito male loqui
de me quienim nonest aduersumuos
pro uobis est

Quisquisenim potum dederit uobis
calicem aquae innomine meoquia
xpi estis amen dico uobis quianonper
det mercem suam

Et quisquis scandalizauerit unum
ex his pussillis credentibus in
me bonumest illi magis sicircum

claretur mola asinaria in collo eius
et in mare mitteretur
Et si scandalizaverit te manus
tua abscide illam bonum est
tibi debilem introire in vitam quam
duas manus habentem ire in gehen
nam ignis inextinguibilis
Ubi vermis eorum non moritur et
ignis non extinguetur. Et si pes tuus
te scandalizat amputa illum
bonum est tibi clodum introire in
vitam aeternam quam duos pedes
habentem mitti in gehennam ignis non
extinguibilis ubi vermis eorum non mo
ritur. Et ignis non extinguitur. quod oc
lus tuus scandalizat te eice illum
bonum est tibi luscum introire in reg

in regnum dī quam duos oculos haben-
tem mitti in gehennam ignis ubi uermis
eorum non moritur et ignis non extingui-
tur. omnis enim igne sallietur et omnis
uictima sallietur

Bonum est sal quod si sal insulsum
fuerit in quo illud condietis habete in
uobis salem : Et pacem habete
inter uos

Et inde exsurgens uenit in fines
iudeae ultra iordanen et conueniunt
iterum ad eum turbae et sicut consue
rat iterum docebat eos

Et accedentes farisei interrogaba
nt eum si licet uiro uxorem dimittere
temptantes eum. At ille respondens
dixit eis quid uobis praecepit moyses

et dixerunt moyses permissit libel
lum repudii scribere et dimittere qui
bus respondens ihs ait ad duritiam cor
dis uestri scripsit uobis praeceptum
illud ab initio autem creaturae mas
culum et feminam fecit eos ds prop
ter hoc relinquet homo patrem suum
et matrem suam et adherebit uxori
suae et erunt duo in carne una itaque
iam non sunt duo sed una caro quod
ergo ds iunxit homo non separet
In domu iterum discipuli eius
interrogauerunt eum de eodem
Dicit illis quicumque dimisse
rit uxorem suam et aliam duxerit
adulterium committit super eam
et si uxor dimisserit uirum suum et

alii nupserit mechatur

Et offerebant illi paruulos ut
tangere illos discipuli autem commi
nabantur offe rentibus quos cum ui
dere ihs indigne tulit et ait illis sini
te paruulos uenire ad me et ne pro
hibueritis eos talium enim est regnum
di. Amen dico uobis quisque non re
ceperit regnum di uelud paruulus
non intrabit in illud et conplexans
eos et inponens manus super illos
benedicebat eos

Et cum egressus esset in uiam
procurrens quidam genu flexo an
te eum rogabat eum magister
bone quid faciam ut uitam aeternam
recipiam

Ihs autem dixit ei quid me dicis bo
num nemo bonus nisi unus ds prae
ceptu nosti· ne adulteris ne occides ne
furceris ne falsum testimonium dixe
ris ne fraudem feceris honora pa
trem tuum et matrem ∴ At ille res
pondens ait illi magister omnia haec
seruaui a iuuentute mea ∴

Ihs autem intuitus eum dilexit
eum et dixit illi unum tibi deest
uade· quaecumque habes uende et
da pauperibus et habebis thesaurum
in caelo et ueni sequere me ∴

Qui contristatus in uerbo hoc abiit
merens· Erat enim habens pos
sessiones multas et circum spiciens
ihs ait discipulis suis· quam difficile

qui pecunias habent in regnum dī in
troibunt. Discipuli autem eius obstu
pescebant in uerbis eius. At ihs̄ rur
sus respondens ait illis filioli quam
difficile est confidentes in pecuniis
in regnum dī introire. Facilius est
enim camellum per foramen acus trans
sire quam diuitem intrare in regnum
dī qui magis mirabantur dicentes ad
semet ipsos et quis potest saluus fi
eri. Et intuens illos ihs̄ ait apud hom
ines quidem inpossibile est sed non
apud dm̄ omnia enim possibilia sunt
apud dm̄.

Coepit petrus dicere ei ecce nos
dimissimus omnia et secuti sumus
te quid erit nobis.

Respondens ihs ait amen dico uobis.
nemo est qui reliquerit domum aut
fratres aut sorores aut matrem aut
patrem aut filios aut agros propter
me et propter euangelium qui non ac
cipiet centies tantum nunc in tempore
hoc in saeculo uenturo uitam aeternam
Qui autem reliquerit domum et fra
tres et sorores et matres et filios et ag
ros cum persecutionibus et in futuro
uitam aeternam accipiet
Multa autem erunt primi nouissi
mi et nouissimi primi
Erant autem in uia ascendentes
hierusolima et praecedebat illos
ihs et stupebant et sequentes time
bant et adsumens iterum xii et

pit illis dicere quae essent ei uentura
quia ecce ascendimus hierusolimam.
Et filius hominis tradetur principib:
sacerdotum et scribis et senioribus
et damnabunt eum morte. Et tra
dent eum gentibus et inludent ei et con
spuent in eum et flagellabunt eum
et interficient eum et tertia die resurget.
Et accedunt ad eum iacobus et
iohannis filii zebedei. Dicen
tes magister uolumus ut quodcumque
petierimus facias nobis. At ille dixit
eis quid uultis ut faciam uobis et dix
erunt da nobis ut unus ad dexteram
tuam et alius ad sinistram sedeamus
in gloria tua. Ihs autem ait eis nes
citis quid petatis potestis bibere calic

quem ego bibo aut baptismo quo ego bapti
zor baptizari :· At illi dixerunt ei pos
sumus :· Ihs autem ait eis calicem
quidem quem ego bibo bibetis et baptis
mum quo ego baptizor baptizamini·
sedere autem ad dexteram meam uel
ad sinistram non est meum dare uobis
sed quibus paratum est
Et audientes decem coeperunt
indignari de iacobo et iohanne· Ihs h
uocans eos ait illis scitis quia hi qui
uidentur principari gentibus dominan
tur eis et principes eorum potestatem
habent ipsorum non ita est autem in u
uobis sed quicumque uoluerit fieri
maior erit uester minister et quicum
que uoluerit primus esse in uobis.

primus esse erit omnium seruus

Nam et filius hominis non uenit ut
ministraretur ei · sed ut ministra
ret et daret animam suam redempti
onem pro multis

Et uenerunt hericho et proficis
cente eo de hericho et discipuli
eius et plurima multitudine filius
cuius clamtamei barthimeas · caecus
sedebat uiam iuxta mendicans qui
cum audisset quia ihs nazareus est
coepit clamare et dicere fili dauid
ihu missere mei et com minaban
tur illi multi ut taceret at ille multo
magis clamabat fili dauid missere
re mei · et stans ihs praecipit illum
uocari et uocant caecum dicentes ei

animo aequiore esto surge uocat te qui pr
iecto uestimento suo exiliens uenit ad eum
Et respondens ei ihs dixit quid uis tibi fa
ciam caecus autem dixit ei rabboni ut
uidiam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit Et confestim uidit
Et sequebatur eum in uia
Et cum adpropinquarent Et hie
rusolimae Et bethaniae ad
montem oliueti mittit duos de discipulis
suis Et ait illis ite in castellum quod est
contra uos Et statim introeuntes illud
inuenietis pullum asinae ligatum
super quem nemo adhuc hominum se
dit soluite illum Et adducite Et si quis
uobis dixerit quid facitis hoc dicite quia
dno necessarius est Et continuo illum

dimittat huc

Abeuntes inuenerunt pullum li
gatum ante ianuam foris in
biuio et soluunt eum et quidam de illic
stantibus dicebant illis quid facitis sol
uentes pullum qui dixerunt eis sicut
praeceperat illis ihs et dimisserunt
eis adduxerunt pullum ad ihm. Et in
possuerunt illi uestimenta sua et se
dit super eum multa autem uestimenta
sua straverunt in uia alii autem fron
de scidebant de arborib: et sternebant
in uia

Et qui praeibant et qui sequebantur clamabant dicentes.
Osanna benedictus qui uenit in no
mine dni. Benedictum qui uenit regnum

sis:

patris nostri dauid ossanna in excel

Et introuit hierusolimam in tem
plum et circumspectis omnib:
cum iam uespera esset hora

Exiuit in bethaniam cum duodecim
discipulis suis. Et alia die cum exi
rent a bethania cum pci. Essurit cumq:
uidisset a longe ficum habentem folia
uenit uidere si quid forte inueniret
in ea. Et cum uenisset ad eam nihil in
uenit praeter folia non enim erat
tempus ficorum. Et respondens dixit
ei iam non amplius in aeternum quis
quam fructum ex te manducet. Et au
diebant discipuli eius:

Et ueniunt in hierusolimam.
Et cum introisset templum

caepit eiecere uendentes et ementes in
templo : et mensas nummulariorum
et cathedras uendentium columbas
euerat et non sinebat quisquam ut
uasstrans ferre per templum et docebat
dicens eis nonne scriptum est quia domus
mea domus orationis uocabitur omnib:
gentibus uos autem fecistis eam spelon
cam latronum

Et audito principes sacerdotum
et scribae quaerebant quomodo
eum perderent timebant enim eum
quia uniuersa turba mirabatur.
super doctrinam eius

Et cum uespera facta esset egre
di ebatur de ciuitate et cum
mane transirent uiderunt ficum

aridam factam aradicibus Et recorda
tus petrus dicit ei rabbi. Ecce ficus cum
ledixisti aruit :

Et Respo[illegible]
f[illegible] uobis quia
quicumque dixerit huic monti tollere et
mittere in mare et non essitauerit in cor
de suo sed crediderit quia quodcumque
dixerit fiet ei :

Propterea dico uobis omnia quae
cumque orantes petimus credite
quia accipietis et uenient uobis :

Et Cum sta bitis adorandum
dimittite si quid habetis ad
uersus aliquem et ut pater uester qui
in caelis est dimittat uobis peccata
uestra quod si uos non dimisseritis

hominibus nec pater uester qui in caelis est
dimittet uobis peccata uestra

Et ueniunt rursus hierusolimam
et cum ambularet in templum
accesserunt ad eum summi sacerdotes
et scribae et seniores et dicunt illi in
qua potestate haec facis et quis tibi
dedit hanc potestatem ut haec facias

Ihs autem respondens ait illis in
terrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua
potestate haec faciam baptismum
iohannis de caelo erat an ex hominibus
respondete mihi at illi cogitabant
inter se dicentes si dixerimus de caelo
dicet nobis quare non credidistis ei
si dicemus ex hominibus timemus

populum omnes enim habebant iohan
nem quia uere profeta esset. Et respon
dentes dixerunt ihu nescimus. Respon
dit ihs ait illis neque ego dico uobis
in qua potestate haec facio.

Et coepit illis in parabulis loqui
Uineam pastinauit homo et
circumdedit sepem et fodit lacum
et aedificauit turrem et locauit eam
agricolis et peregre profectus est
Et missit ad agricolas in tempore ser
uum ut ab agricolis acciperet de fruc
tu uineae. qui adprehensum eum cae
derunt et dim[i]sserunt uacuum et
iterum missit ad illos alium seruum
et illum in capite uulnerauerunt et
contumilis adfecerunt et rursum

alium missit servum & illum occide-
runt & plures alios quosdam cae-
dentes alios vero occidentes. Adhuc
ergo unum habens filium carissimum
& illum missit ad eos novissimum
dicens quia vererebuntur filium meum
coloni autem dixerunt ad invicem hic
est heres venite occidamus eum &
nostra erit hereditas & adprachen-
dentes eum occiderunt & eicerunt
extra vineam quid ergo faciet dominus
vineae veniet & perdet colonos &
dabit viniam aliis nec scripturam hanc
nc legistis: Lapidem quem repro
baverunt aedificantes hic factus est
in caput anguli a domino factus est istud
& hoc est mirabile in oculis nostris:

Et quaerebant eum tenere et ti
muerunt turbam cognouerunt
enim quia ad eos parabulam hanc dix
erat et relicto eo abierunt
Et mittunt ad eum quosdam ex fa
risseis et herodianis ut eum
caperent in uerbo qui uenientes dicunt
ei magister scimus quia uerax es et non
curas quemquam nec enim uides in
faciem hominum sed in ueritate uiam
di doces dic ergo nobis licet dari tribu
tum caessari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis ihs quid me
temptatis hipocritae adferte mihi
denarium ut uideam. At illi adtule
runt ei et ait illis cuius est imago
haec et inscriptio et dicunt illi caess

ris . respondens autem ihs dixit illis
Reddite ergo quae sunt caesaris caesari
et quae sunt dei deo et mirabantur super eo
Et venerunt ad eum saducaei qui di
cunt non esse resurrectionem et inter
rogabant eum dicentes magister moy
ses nobis scripsit ut si cuius frater mor
tuus fuerit et dimisserit uxorem et
filios non reliquerit ut accipiat fra
ter eius uxorem ipsius et resuscitet se
men fratri suo . Septem ergo fratres
fuerunt apud nos et primus accipit
uxorem et mortuus est non relicto semi
ne et secundus accipit eam et mortu
us est nec iste reliquit semen .i. et ter
tius similiter
Et acciperunt eam similiter

septem et non reliquerunt semen nouis
sima omnium defuncta est mulier in
resurrectione ergo cum resurrexerint
cuius de eis erit uxor septem enim ha
buerunt eam uxorem · Et respondens
ihs ait illis nonne ideo erratis nescientes
scripturas neque uirtutem dni · Cum
enim a mortuis resurrexerint neq;
nubent neque nubentur sed erunt
sicut angeli in caelis · De mortuis au
tem quod resurgant non legistis in li
bro moysi super rubum quomodo dix
it illi ds inquiens ego sum ds abracham
et ds isaac et ds iacob · Non est ds mor
tuorum sed ds uiuentium · Uos ergo
multum erratis et accessit unus de
scribis qui audierat illos conquirentes

Uidens quia responderat illis bene
interrogauit eum dicens magister quod
est primum omnium mandatum
Ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est. Audi israhel
dns ds noster unus est ds
Et diliges dnm tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex tota mente
tua et ex tota uirtute tua. Hoc est pri
mum mandatum secundum autem si
mile illi diliges proximum tuum tamquam
te ipsum maius horum omnium aliud
mandatum non est
Et ait illi scriba bene magister in
ueritate dixisti quia unus est ds
et non est alius praeter eum ut diligatur
ex toto corde et ex toto intellectu et ex

tota anima et ex tota fortitudine et dile
gere proximum tamquam te ipsum mai
us est omnibus holocaustomatib: Et
sacrificias · Ihs autem uidens quod sapi
enter respondisse dixit illi non es lon
ge a regno di :·

Et nemo iam audebat eum in
terrogare

Et Respondens ihs dicebat docens
in templo quomodo dicunt scri
bae xpm filium esse dauid ipse enim
dauid dicit in spu sco · Dixit dns dno
meo sede a dextris meis donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum ·
Ipse ergo dauid dicit eum dnm et unde
est filius eius Et multa turba eum
libenter audiuit :·

Et dicebat eis in doctrina sua ca
vete a scribis. Qui volunt
in stolis ambulare et salutari in foro
et in primis cathedris sedere in sina
gogis et primos discubitos in caenis.
Qui devorant domus viduarum
et pupillorum occassione longa
orantes isti accipient maius iudicium.
Et sedens ihs contra gazophila
cium aspiciebat quomodo tur
ba iactaret aes in gazo philacium
et multi divites iactabant multa
cum venisset autem una vidua pau
percula missit era duo in minuta quod
est quadrans et convocatis discipu
los suos ait illis amen dico vobis quo
niam vidua haec paupercula plus

omnibus missit qui misserunt in gazo
philacium · Omnes enim ex eo quod ha
bundabat illis misserunt · Haec ue·
ro de penuria sua omnia quae habuit
missit totum uictum suum

Et cum egrederetur de templo
ait illi unus ex discipulis suis
magister aspice quales lapides et
quales structurae templi et res
pondens ihs ait illi uides has omnes
magnas ae dificationes non relin
quetur lapis super laperlapidem
qui non distruatur

Et cum sederent in montem ole
uarum contra templum in
terrogabant eum separatim petrus
et iacobus et iohannis et andreas

dic nobis quando ista fient et quod
signum erit quando haec omnia in-
cipient consummari. Et respondens
ihs caepit dicere illis uidete ne qui
suos seducat. Multi enim uenient
in nomine meo dicentes quia ego sum
xps et multos seducent. Cum autem
uideritis bella et opiniones bellorum
ne timueritis. Oportet enim fieri sed
non dum est finis. Exsurget autem
gens in gentem et regnum super regnum
et erunt terrae motus per loca et
fames. Initium dolorum haec omnia.
Uidete autem uos met ipsos. Tra-
dent enim uos in conciliis et in
sinagogis suis uapulabitis et ante
praesides et reges stabitis propter
me

in testimonium illis
Et in omnes gentes primum opor
tet praedicari euangelium
Et cum induxerint uos tradentes
nolite praecogitare quid lo
quamini sed quod datum uobis fu
erit in illa hora id loquemini non
enim eritis uos loquentes sed sp̄s s̄cs
qui loquitur in uobis tradet autem
frater fratrem in mortem et pater
filium et consurgent filii in parentes
et morte adficient eos et eritis odio
omnibus propter nomen meum qui
autem sustenuerit usque in finem
hic saluus erit
Cum autem uideritis abhominati
onem desolationis stantem ubi

non debet qui legit intellegat

Tunc qui in iudea sunt fugiant in
montes et qui supra tectum nec
discendat in domum nec introeat ut
tollat aliquid de domu sua. Et qui in
agro erit non reuer tatur retro tollere ues
timentum suum

Uae autem pregnantibus et nutrientibus
in illis diebus

Orate autem ut hieme non fiat
fuga uestra uel sabbato

Erunt enim dies illi tribulationes
tales quales non fuerunt ab ini
tio creaturae quam condedit ds us
que nunc neque fiet

Et nisi breuiasset dns dies non
fuisset salua omnis caro sed

propter electos quos elegit brebi
abit dies :·
Et tunc siquis uobis dixerit
ecce hic est xps et ecce illic
ne credideritis
Exsurgent enim seudo xpi et
seudo profetae et dabunt
signa et prodigia et ad seducendos
si potest fieri etiam electos uos au
tem uidete ecce praedixi uobis omnia
Sed in illis dieb: post tribulationẽ
illam sol contenebrabitur et
luna non dabit splendorem suum
et stellae caeli erunt decidentes
et uirtutes quae sunt in caelis con
mouebuntur
Et tunc uidebunt filium

hominis uenientem in nubibus cum
uirtute magna et gloria et tunc mi
tet angelos suos et congregabunt
electos suos. Et congregabunt a qua
tuor uentis a summo terrae usque
ad summum caeli. A ficulnia autem
arbore discite parabulam cum
iam ramus eius tener fuerit et fo
lia nata fuerint cognoscitis quia
in proximo sit aestas sic et uos cum
uideritis haec omnia fieri scitote
quod in proximo sit in ianuis amen
dico uobis quoniam non transiet
generatio haec donec omnia ista
fiant caelum et terra transibunt
uerba autem mea non transibunt.
De die autem illa et hora nemo

scit neque angeli in caelo neq: filius
hominis nisi pater
Uidete uigilate & orate nescitis
enim quia hora uel tempus sit
Sicut homo qui peregre profec
tus est reliquit domum suam
& dedit seruis suis potestatem cui
usque operis & ianuatori praece
pit ut uigilaret
Uigilate ergo nescitis enim quan
do dñs domus ueniat sero an
media nocte an galli cantu an
mane ne cum uenerit repente inue
niat uos dormientes quod autem
uobis dico omnib: dico uigilate
Erat autem pascha & azemo
rum post biduum

Et quaerebant summi sacerdotes
et scribae quomodo eum do
lo tenerent et occiderent. Dicebant
enim non in die festo ne forte tumul
tus fieret in populos

Et cum esset in bethania in do
mu simonis leprosi et recum
beret uenit mulier habens alabastrum
unguenti praetiosi nardi spicati et
fracto alabastro effudit super ca
put eius. Erant autem quidam indig
ne ferentes inter semet ipsos de dis
cipulis et dicentes utquid perditio
ista unguenti facta est poterat enim
unguentum istud uenundari plus
quam trecentis denariis et dari pau
peribus et fremebant in eam. IHS

autem dixit illis sinete eum quid ei
lesti estis illi bonum opus operata
est in me semper enim pauperes ha-
bebitis uobiscum et cum uolueritis po-
testis illis benefacere me autem
non semper habebitis

Quod habuit haec fecit preuenit
enim unguere corpus meum in se-
pulturam Amen dico uobis ubi cum-
que praedicatum fuerit euangeli-
um istud in uniuersum mundum et
quod fecit haec narrabitur in memo-
riam eius

Et iudas scariothes unus de
duodecim abiit ad summos
sacerdotes ut proderet eum illis
qui audientes gauisi sunt et proms

serunt ei pecuniam se daturos et ex
eo querebant quomodo eum oportu
ne tradere. Et primo die azemorū
quando pascha immolabant dicunt
ei discipuli quo uis iamus et paremus
tibi ut manduces pascha et mittit
duos ex discipulis suis et dicit illis ite
in ciuitatem et occurret uobis homo
laguenam aque baiolans sequemi
ni eum et quocumq; introierit di
cite domino domus quia magister
dicit ubi est reffectio mea ibi pas
cha cum discipulis meis manducem
Et ipse uobis demonstrabit cena
culum grande stratum et illic pa
rate nobis et abierunt discipuli
eius et uenerunt in ciuitatem et

inuenerunt sicut dixerat illis et para
rauerunt pascha :·
Vespere autem facto uenit
cum xii· et discumbentibus eis et
manducantibus ait illis ihs
Amen dico uobis quia unus ex
uobis me tradet qui manducat
mecum
At illi coeperunt contristari
et dicere ei singillatim num
quid ego sum
Qui ait illis unus de duodecim
qui intinguit mecum manum in
catino et filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est de eo
uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur :·

Bonum est eis non esse natus
homo ille

Et manducantibus illis accepit
ihs panem et benedixit et fre-
git et dedit eis et ait sumite hoc est
corpus meum

Et accepto calice gratias agens
dedit eis et biberunt ex illo
omnes. Et ait illis hic est sanguis meus
novi et aeterni testamenti qui pro
multis effundetur in remisionem
peccatorum amen dico vobis quia
iam non bibam de generatione vitis
usque in diem illum cum illud nobis
cum bibam novum in regno di

Et hymno dicto exierunt in mon-
tem oliuarum

Et ait illis ih̄s omnes uos scanda
lum patiemini in me in hac nocte
Quia scriptum est percutiam
pastorem et dispergentur o
ues gregis sed postquam resur
rexero praecedam uos in galileam
Petrus uero ait ei et si omnes scan
dalizati fuerint sed non ego.
Et ait illi ih̄s amen dico tibi quia
tu hodie in nocte hac prius quam
bis gallus uocem dederit ter me es
negaturus
At ille magis loquebatur et si o
portuerit me simul commori
tibi non te negabo similiter autem
et omnes dicebant
Et ueniunt in praedium cuius

ecce qui me tradit prope est

Et adhuc eo loquente uenit
iudas scarioth unus ex .xii.
Et cum eo turba multa cum gladiis
Et fustibus a summis sacerdotib:
Et scribis Et senioribus

Dedit autem traditor eius sig
num dicens eis quemcumque
osculatus fuero ipse est tenete eum
Et adducite Et cum uenisset statim
accedens ad eum ait rabbi Et oscula
tus est eum at illi manus iniecerunt
in eum Et tenuerunt eum

Unus autem quidam de circum
stantibus educens gladium
percussit seruum principis summi
sacerdotis Et amputauit illi auri

culam eius

Et Respondens ait illis ihs tam
quam ad latronem existis cum
gladis et lignis conpraehendere me
cotidie eram apud uos in templo
docens et non me tenuistis sed ut im
pleantur scripturae

Tunc discipuli eius reliquerunt eum
omnes et fugerunt

Adoliscens autem quidam se
quebatur eum amictus sin
done super nudo et tenuerunt eum
at ille reiecta sindone nudus fugit
ab eis

Et adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem et conueniunt
omnes sacerdotes et scribe et senio
res

Petrus autem secutus est eum
a longe usque in atrium sum
mi sacerdotis et sedebat cum
ministris et cale faciebat se ad ign en
Summi uero sacerdotes et omne
consilium quaerebant aduersus
ihm testimonium ut eum morti tra
derent nec inueniebant multa enim
testimonium falsum dicebant ad
uersus eum et conuenientia testimo
nia n——— on——— eran——— t
Et quidam surgentes falsum
testimonium ferebant aduer
sus eum dicentes quoniam nos au
diuimus eum dicentem ego dissoluam
templum hoc manu factum et per
triduum aliud non manu factum

aedificabo et non erat conuenientes tes
timonium illorum exsurgens sum
mus sacerdos in medium et interro
gauit ihm dicens non respondis quic
quam ad ea quae tibi obiciuntur ab
his ille autem tacebat et nihil re
spondit rursum summus sacerdos
interrogabat eum et dicit ei tu es
xps filius di benedicti

Ihs autem dixit ei ego sum et ui
debitis filium hominis seden
tem a dextris uirtutis et uenientem
in nubibus caeli

Summus autem sacerdos scidit
uestamenta sua et ait

Quid adhuc desideramus testes
audistis blasfemiam eius quid

uobis uidetur qui omnes contempna
uerunt eum esse reum mortis

Et coeperunt quidam conspu
ere eum et uelare faciem
eius et colophis eum caedere et dice
re ei profetiza et ministri alapis
caedebant eum

Et cum esset petrus in atrio sc
orsum uenit una ex ancillis
summi sacerdotis et cum uidisset
petrum cale facientem se aspiciens
illum ait et tu cum ihu nazareno
eras at ille negauit dicens neque
scio neque noui quid dicas

Et exiit foras ante atrium
et gallus cantauit rursus
autem cum uidisset illum ancilla

coepit dicere circumstantibus quia
hic ex illis est at ille iterum negauit
Et post pusillum rursus qui adsta
bant dicebant petro uere ex illis es
nam et galileus es ille autem coe-
pit anathemazare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicitis
Et statim iterum gallus cantauit
Et recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat ei pri
us quam gallus cantet bis ter me-
negabis et coepit flere
Et confestim mane consilium
facientes summi sacerdo
tes cum senioribus et scribis et uni
uerso concilio diderunt
Uincientes ihm duxerunt et tra

eum pilato

Interrogauit eum pilatus
tu es rex iudeorum at ille
respondens ei ait tu dicis

Et accussabant eum summi
sacerdotes in multis ipse ue-
ro nihil respondit pilatus autem
rursum interrogabat eum dicens
non respondis quicquam uide in
quantis te accussant ihs autem
amplius nihil respondit ita ut ami
retur pilatus

Per diem autem festum dimitte-
re solebat illis unum ex uinc
tis quemcumque petissent

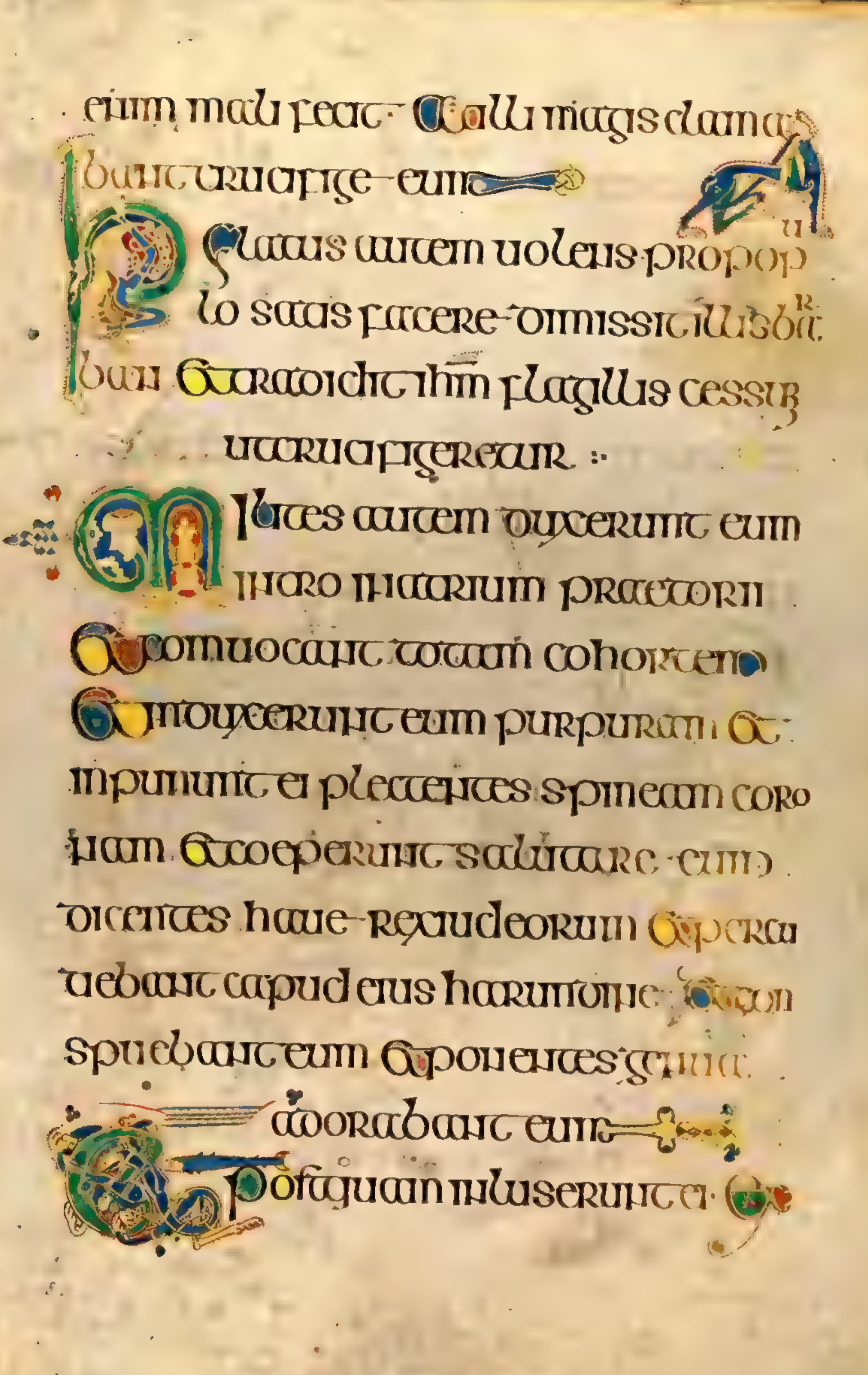
Erat autem in carcere qui dice-
batur barbas qui cum sedi
osis

181

erat uinctus qui fecerat in sidítione
homicidium Et cum ascendisset tur
ba coepit rogare sicut semper fa
ciebat illis per diem sollempnem
ut dimitteret unum uinctum pilatus
autem respondit eis Et dixit uultis
dimittam uobis regem iudeorum sci
ebat enim quod per inuidiam tradi
derunt eum summi sacerdotes

Pontifices autem concita
uerunt turbam ut magis
barabban dimitteret eis

Pilatus autem iterum respon
dens ait illis quid ergo uultis
ut faciam regi iudeorum at illi cla
mabant iterum dicentes crucifige
eum pilatus uero dicebat eis quid

enim mali fecit. At illi magis clama
bant crucifige eum.
Pilatus autem uolens propop
lo satis facere dimissit illis bar
ban Et tradidit ihm flagillis cessum
ut crucifigeretur.
Milites autem duxerunt eum
intro in atrium praetorii
Et conuocant totam cohortem
Et induerunt eum purpuram Et
inponunt ei plectentes spineam coro
nam Et coeperunt salutare eum
dicentes haue rex iudeorum Et percu
tiebant caput eius harundine Et con
spuebant eum Et ponentes genua
adorabant eum
Et postquam inluserunt ei Et

uerunt illum purpura et induerunt
eum uestimentis suis

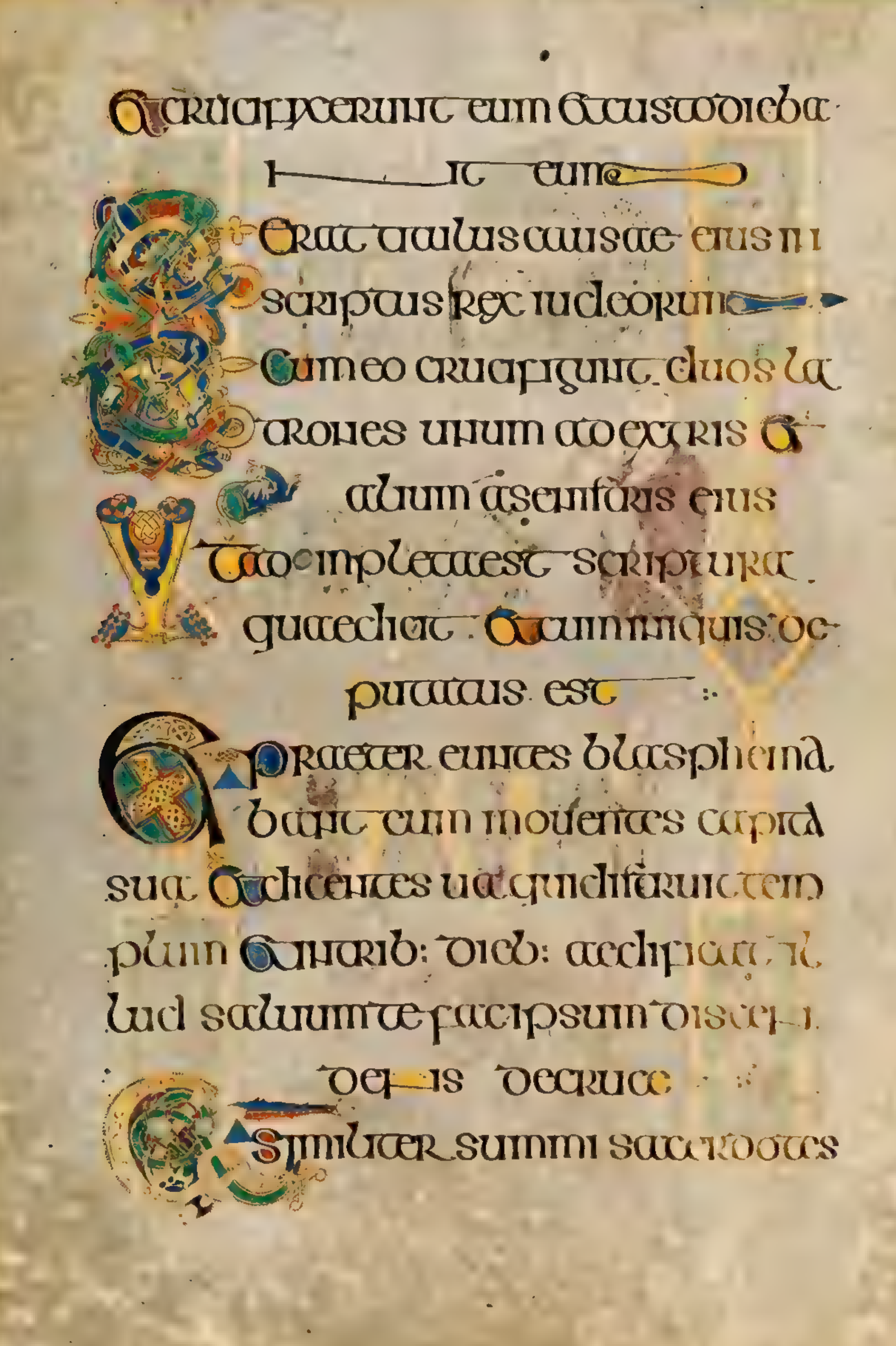
Et educunt illum ut cruci fige
rent eum et angarizaue
runt praetereuntem quendam
simonem cyrineum uenientem de
uilla patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem eius

Et perducunt illum in golgo
tha locum quod est inter
pretatum caluariae locus

Et dabant ei bibere murra
tum uinum et non accepit

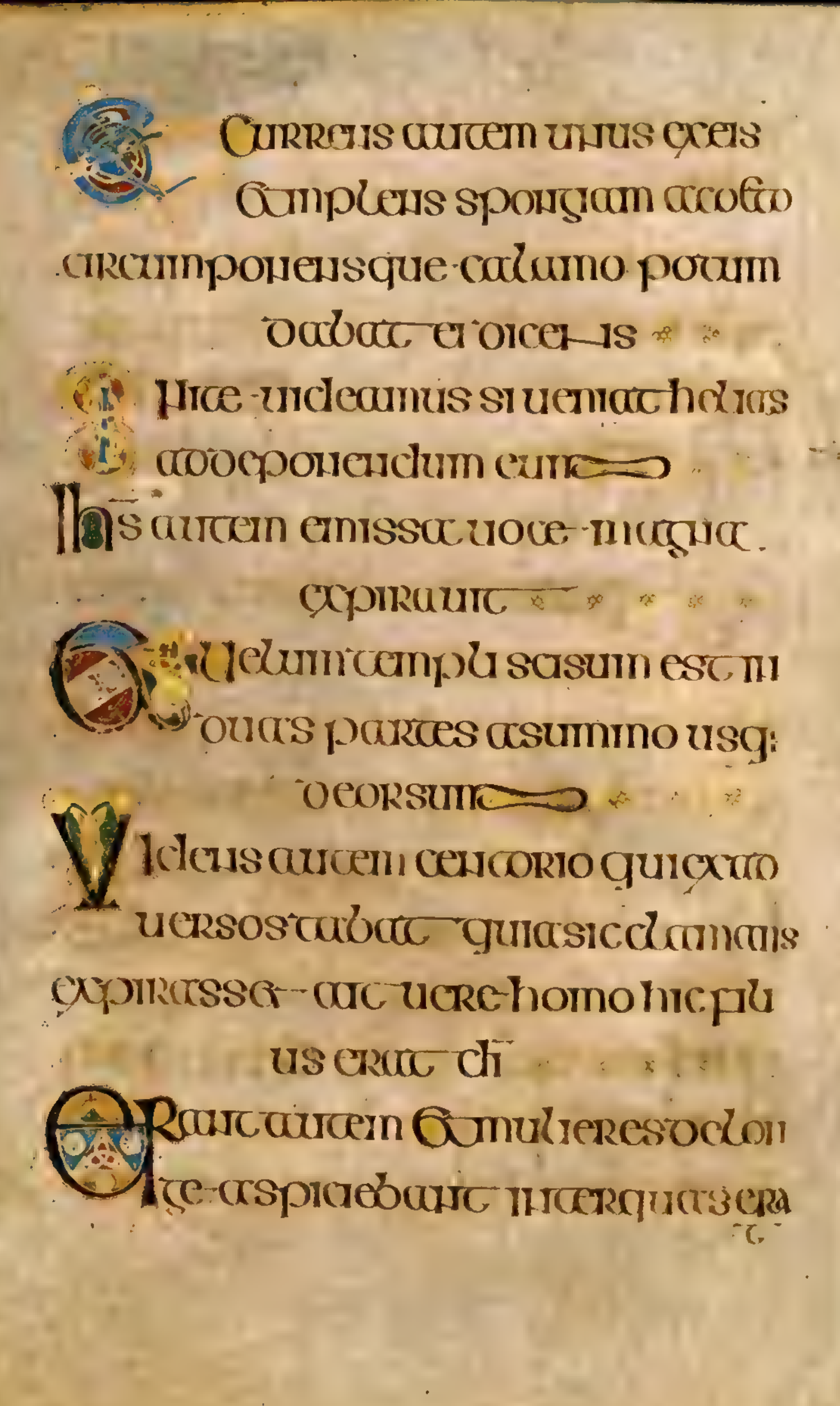
Et crucifigentes eum diuise
runt uestimenta eius mit
tentes sortem super eis quis quid
tolleret

Et crucifixerunt eum et custodieba
nt eum
Erat titulus causae eius in
scriptus rex iudeorum
Cum eo crucifigunt duos la
trones unum a dextris et
alium a sinistris eius
Et impleta est scriptura
quae dicit et cum iniquis de
putatus est
Et praetereuntes blasphema
bant eum moventes capita
sua et dicentes ua qui distruit tem
plum et in tribus diebus aedificat il
lud salvum te fac ipsum discen
dens de cruce
Et similiter summi sacerdotes

inludentes ad alter utrum cum scri
bis dicebant alios saluos fecit se
ipsum non potest saluum facere
xps rex israhel discendat nunc
de cruce ut uideamus et credamus ei
Et qui cum eo crucifixi erant
conuiciebantur ei
Et facta hora sexta tenebre
factae sunt super totam
terram usque ad horam nonam
Et hora nona exclamauit
ihs uoce magna dicens
Helio helio lamasa bacthani quo
est interpretatum ds ds meus ut
quid me dereliquisti Et quidam
de circumstantibus audientes dice
bant ecce heliam uocat iste

Et currens autem unus ex eis
et implens spongiam aceto
circumponensque calamo potum
dabat ei dicens
Sinite uideamus si ueniat helias
ad deponendum eum
Ihs autem emissa uoce magna
expirauit
Et uelum templi scissum est in
duas partes a summo usq;
deorsum
Uidens autem centorio qui ex ad
uersos stabat quia sic clamans
expirasse ait uere homo hic fili
us erat di
Erant autem et mulieres de lon
ge aspiciebant inter quas era
t

maria magdalene et maria iacobi
minoris et ioseph mater et salo
mae et cum esset in galilea seq:
bantur eum et ministrabant ei·
Et aliae multae quae simul cū
eo ascenderant hierusolima

Cum iam sero esset factū
quia erat parasceue quod
est ante sabbatum uenit ioseph
ab arimathia nubilis decurio qui
et ipse erat exspectans regnum
dī et audacter introiuit ad pila
tum et petit corpus ihū pilatus
autem mirabatur si iam obisset
et arcessito centorione interro
gabat eum si iam mortuus esset
et cum cognouisset a centorione

donauit corpus ihū ioseph

Joseph autem mercatus est sin
donem & deponens eum in
uoluit in sindonem & possuit eum
in monumento quod excisum erat
de petra & aduoluit lapidem ad
ostium monumenti & abiit

Maria autem magdalenae
& maria ioseph aspicie
bant ubi poneretur

Et cum transisset sabbatum
maria magdalenae & ma
ria iacobi & salome emerunt a
romata ut uenientes unguerent eum

Et ualde mane una sabba
torum ueniunt ad monu
mentum orto iam sole & dicebant

adinuicem quis reuoluit nobis la
pidem ab ostium monumenta·
Erat autem magnus nimis Et res
picientes uiderunt reuolutum lapi
dem erat quippe· magnus ualde
Et intro euntes in monumento uide:
runt iuuenem sedentem adexteris
coopertum stola candida et obstu
puerunt — it
Qui dicit illis nolite· expaues
cere· ihm queritis nazarenum
non est hic crucifixum surrex
it ecce· locus ubi possuerunt eum
sedite· discipulis eius et dicite· et
petro quia ecce praecedit uos in ga
lileam ibi eum uidebitis sicut dixit

uobis

At ille exeuntes fugerunt de
monumento inuaserat enim
eas tremor et pauor et nemini quic
quam dixerunt timebant enim

Surgens autem ihs mane prima
sabbati apparuit ihs primo
magdalenae de qua eiecebat septem
demonia at illa uadens nuntiauit
his qui cum eo fuerant lugentibus
et flentibus et illi audientes quia ui
ueret et uisus esset ab ea non credi
derunt post haec autem duobus
ex his ambulantibus ostensus est
in alia effigie euntibus in uillam
et illi euntes nuntiauerunt cae
teris sed nec illis crediderunt
nouissime autem recumbentibus

illis undecim apparuit ihs· Et expro
brauit incredulitatem eorum Et du
ritiam cordis illorum quia his qui ui
derant eum resurrexisse non credi
derunt· nunta[illegible]iabus· Et dicit eis
euntes in mundum uniuersum prae
dicate euangelium omni creaturae
qui crediderit Et baptizatus fu
erit saluus erit· Qui uero non
crediderit condempnabitur signa
autem eos qui crediderint
Haec sequentur in nomine meo dae
monia eicient loquentur linguis
nouis serpentes tollent Et si
mortiferum quid biberint non eos
nocebit super aegros inponent ma
nus Et bene habebunt· Et dns

15

quidem post quam lo
locutus est eis do
sumptus est
in caelum
et se
dit
dextris
illi profecti pre
dicauerunt ubique
dno cooperante et ser
mone confirmante seque
ntibus signis

Quidem multi conati sunt ordinare
narrationem quae in nobis completae sunt
rerum sicut tradiderunt nobis qui
ab initio ipsi uiderunt et minis
tri fuerunt sermonis uisum
est et mihi adsecuto a principio
omnibus diligenter ex ordine
tibi obtime scribere theophile
ut cognoscas eorum uerborum
de quibus eruditus es ueritatem

FUIT IN DIEBUS HERO

dis regis iudeae sacer
dos quidam nomine zacharias
de uice abia et uxor illi de filia
bus aaron et nomen ei elizabeth

Erant autem iusti ambo ante dm̄. Et
incedentes in omnibus mandatis et iustifi-
cationibus dn̄i sine querella. Et non erat
illis filius eo quod esset elizabeth ste-
rilis et ambo processerunt in diebus
suis factum est autem cum sacerdotio
fungeretur zacharias in ordine uicis
suae ante dm̄ secundum consuetudi-
nem sacerdotii sorte exiit ut incensum
poneret et ingressus in templum dn̄i.
Et omnis multitudo erat populi o-
rans foris hora incensi apparuit
apparuit autem angelus dn̄i illi stans
a dextris altaris incensi. Et zacharias
turbatus est uidens et timor inruit su-
per eum ait autem angelus dicens ne ti-
meas zacharias quia exaudita est de-

praecatio tua et uxor tua elizabeth pa
riet tibi filium et uocabis nomen eius
iohannem et erit gaudium tibi et exsul
tatio et multi in natiuitate eius gaude
bunt erit enim magnus coram dno
Et uinum et siceram non bibet et spu
sco replebitur adhuc ex utero matris
suae et multos filiorum israhel con
uertet ad dnm dm ipsorum et ipse pre
cedit ante illum in spu et uirtute heliae
ut conuertat corda patrum in filios et
incredibiles ad prudentiam iustorum
parare dno plebem perfectam et dixit
zacharias ad angelum unde hoc sciam
ego enim sum senex et uxor mea proces
sit in dieb: suis Et respondens an
gelus dixit ei ego sum gabriel qui adsto

ante dm̄ et missus sum loqui ad te et
haec tibi euangelizare. Et ecce eris
tacens et non poteris loqui usque in di
em quo haec fiant pro eo quod non cre
didisti uerbis meis quae implebuntur
in tempore suo et erat pleps expec
tans zachariam et mirabantur quod
tardaret ipse in templo egresus autem
non poterat loqui ad illos et cognoue
runt quod uissionem uidisset in tem
plo et ipse erat adnuens eis et perman
sit mutus et factum est ut impleti sunt
dies officii eius abiit in domum suam
post hos autem dies concepit eliza
beth uxor eius et occultabat se men
sibus quinque dicens quia sic fecit
mihi dn̄s in diebus quibus respexit

auferre obprobrium meum inter homi
nes in mense autem sexto missus est an
gelus gabriel a do in ciuitatem galilae
cui nomen erat nazareth ad uirginem
disponsatam uiro cui nomen erat io
seph de domo dauid et nomen uirginis
maria. et ingresus angelus ad eam dixit
haue gratia plena dns tecum benedic
ta tu in mulierib: quae cum audis
set turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista salutatio et
ait angelus ei ne timeas maria inuenis
ti enim gratiam apud dm. Ecce con
cipies in utero et paries filium et uo
cabis nomen eius ihm. hic erit magnus
et filius altissimi uocabitur. et da
bit illi dns ds sedem dauid patris eius

Et regnabit in domu iacob in aeternum et
regni eius non erit finis ∴ Dixit autem
maria ad angelum quomodo fiet istud
quoniam uirum non cognosco Et respon
dens angelus dixit ei sps scs superueniet
in te. Et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque quod nascetur ex te scm
uocabitur filius dei. Et ecce elizabeth
cognata tua. Et ipsa concepit filium in
senectute sua et hic mensis est sextus
illi quae uocatur sterilis. Quia non erit
impossibile apud dm omne uerbum.
Dixit autem maria ad angelum ecce
ancella dni. fiat mihi secundum uer
bum tuum. Et discessit ab illa ange
lus. Exsurgens autem maria in die
bus illis abiit in montana cum festina
tione

in ciuitatem iudae et intrauit in domum
zachariae et salutauit elizabeth et
factum est ut audiuit salutationem ma
riae elizabeth exultauit infans in u
tero eius et repleta est spu sco eliza
beth et exclamauit uoce magna et dixit
Benedicta tu inter mulieres et bene-
dictus fructus uentris tui et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei ad me
ecce enim ut facta est uox salutationis
tuae in auribus meis exultauit in gau
dio infans in utero meo et beata quae
credidisti quoniam perficientur ea
quae dicta sunt tibi a dno. Et ait mari
Magnificat anima mea dnm
et exsultauit sps meus in
do salutari meo quia respexit hu

litatem ancillae suae ecce enim ex hoc
beatam me dicent omnes generationes
quia fecit mihi magna qui potens est
et sanctum nomen eius et misericordia eius
in progenies et progenies timentibus eum
fecit potentiam in brachio suo disper
sit superbos mente cordis sui depos
suit potentes de sede et exaltauit hu
miles esurientes impleuit bonis et
diuites dimissit inanes suscipit isra
hel puerum suum memorari misericor
diae suae sicut locutus est ad patres
nostros abracham et semini eius usque
in saecula. Mansit autem maria
cum illa quassi mensibus trib: et reuer
sa est in domum suam. Elizabeth ħ
impletum est tempus pariendi et pe

perit filium et audierunt uicini et cogna
ti eius quia magnificauit dns miseri
cordiam suam cum illa et congratu
labantur ei · Et factum est in die ·
octauo uenerunt circumcidere puerum
et uocabant eum nomine patris eius za
chariam et respondens mater eius dixit
nequaquam sed uocabitur iohannis et
dixerunt ad illam quia nemo est in
cognatione tua qui uocetur hoc nomi
ne · innuebant autem patri eius quem
uellet uocari eum et postulans pugilla
rem scripsit dicens iohannis est nomen
eius et mirati sunt uniuersi · Apertum
est autem ilico os eius et lingua eius et lo
quebatur benedicens dm · Et factus
est timor super omnes uicinos eorum

Et super omnia montana iudaeae diuul-
gabantur omnia uerba haec. Et possu-
erunt omnes qui audiebant in corde suo
dicentes quid putas puer iste erit. Et
enim manus dni erat cum illo. Et zacha-
rias pater eius impletus est spu sco :

Et profetauit dicens

Bdictus dns ds israhel quia uisi-
tauit et fecit redemptionem
plebis suae :: Et erexit cornu salutis
nobis in domu dauid pueri sui : Sicut lo-
cutus est per os scorum profetarum
suorum qui ab aeuo sunt. Et liberauit nos
ab inimicis nostris et de manu omnium
qui nos oderunt. Ad faciendam miseri-
cordiam cum patribus nostris et memora-
ri testamenti sui sci : Iusiurandum

quodiurauit adabracham patrem nos
trum daturum se nobis utsine timore
demanibus inimicorum nostrorum libe
rati · Seruiamus illi insctitate et iustitia
coram ipso omnib: dieb: nostris · Et
tu puer profeta altissimi uocaueris
praeibis enim ante faciem dni parare
uias eius · Addandam scientiam salu
tis plebi eius inremisionem peccatoru
eorum · Peruiscera misericordiae di nos
tri inquibus uisitauit nos oriens exal
to · Inluminare his quiintenebris et
umbra mortis sedent addirigendos
pedes nostros inuiam pacis ·

Puer autem crescebat et confor
tabatur inspu et erat indesertis
usq: indiem ostensionis suae ad israhel

Factum est autem in illis diebus exiit
edictum a caessare agusto ut censu
profiterentur universi per orbem
terrae : haec descriptio prima facta
est a praeside syriae cyrino nomine
Et ibant omnes ut profiterentur singuli
in suam civitatem ascendit autem iose
ph a galilea de civitate nazareth in iu
deam civitatem david quae vocatur
bethlem eo quod esset de domo et famil
lia david ut profiteretur cum maria
sibi disponsata uxore praegnante
de spu sco · Factum est autem cum ibi
essent inpleti sunt dies ut pareret · Et
peperit filium suum primogenitum
Et pannis eum involuit et reclinavit
eum in praesepio quia non erat eis locus

in diuersorio · Et pastores erant in eadem
regione uigilantes et custodientes uigi
lias noctis supra gregem suum · Et ecce
angelus dni stetit circa illos et claritas
di circum fulsit eos et timuerunt timo
re magno et dixit eis angelus nolite
timere ecce enim euangelizo uobis gau
dium magnum quod erit omni populo
quia natus est uobis hodie saluator
qui est xps dns in ciuitate dauid · Et hoc
uobis signum inuenietis eum infantem pan
nis inuolutum et possitum in praesepio ·
Et subito facta est cum angelo multitu
do militiae caelestis laudantium dnm
et dicentium gloria in altissimis do · Et
in terra pax hominibus bonae uolun
tatis · Et factum est ut discesserunt ·

ab eis angeli incaelum pastores loque
bantur adinuicem transeamus usque
inbethlem et uideamus hocuerbum quod
factum est sicut dns ostendit nobis ·
Et uenerunt festinantes et inuenerunt
mariam et ioseph et infantem possitum
inpraesepio uidentes autem cognoue
runt de hocuerbo quod dictum erat
illis depuero hoc et omnes quiaudieru
nt mirati sunt et de his quae dicta erant
apastoribus adipsos · Maria autem
conseruabat omnia uerba haec con
ferens incorde suo et reuersisunt pas
tores glorificantes et laudantes dnm
inomnib: quae audierant et uiderant
sicut dictum est adillos · Et post
quam consummati sunt dies octo ut

circumcideretur puer uocatum est nomen
eius ihs· Quod uocatum est ab angelo
priusquam in utero conciperetur
Et postquam impleti sunt dies pur
gationes eius secundum legem moysi tu
lerunt illum in hierusalem ut adsigna
rent eum dño sicut scriptum est in lege
dñi quia omne masculinum adaperi
ens uuluam sanctum dño uocabitur Et ut
darent hostias secundum quod dictum
est in lege dñi par turturum aut duos
pullos columbarum Et ecce homo
erat in hierusalem cui nomen erat
simeon Et homo iste iustus et timora
tus exspectans consulationem israhel
Et sps scs erat in eo Et responsum ac
ceperat a spu sco non uisurum se

mortem nisi prius uideret xpm domini Et
uenit in spu in templum Et cum induce
rent puerum ihm parentes eius ut
facerent secundum consuetudine
legis pro eo Et ipse accipit eum in ulnas
suas Et benedixit dnm et dixit Nunc
dimitte seruum tuum dne secundum
uerbum tuum in pace quia uiderunt
oculi mei salutare tuum quod praepa
rasti ante faciem omnium populorum
lumen ad reuelationem gentium et glo
riam plebis tuae israhel Et erat
pater eius Et mater mirantes super his
quae dicebantur de illo Et benedixit
illos symeon et dixit ad mariam ma
trem eius ecce positus est hic in ruinam
Et resurrectionem multorum in israhel

Et signum cui contradicetur et tuam
ipsius animam pertransiet gladius
ut revelentur ex multis cordibus co
gitationes Et erat anna profetissa
filia fanuel de tribu aser haec proces
serat in diebus multis et vixerat cum
viro suo annis septem a virginitate sua
et haec vidua erat usque ad annos oc
tuaginta quattuor quae non discedebat
de templo ieiuniis et obsecrationibus
serviens dō nocte ac die ·:· Et haec
ipsa hora superveniens confitebatur
dño et loquebatur de illo omnibus
qui expectabant redemptionem hieru
salem Et ut perfecerunt omnia secun
dum legem dñi reversi sunt in galileam
in civitatem suam nazareth ·:·

Puer autem crescebat et confortaba
tur plenus sapientiae et gratia dei
erat cum illo et ibant parentes eius per
omnes annos in hierusalem in die sol
lempni paschae. Et cum factus
esset annorum duodecim ascendenti
bus illis in hierusolimam secundum con
suetudinem diei festi consummatisque
diebus cum redirent remansit puer
ihs in hierusalem et non cognouerunt
parentes eius existimantes autem illum
in comitatu uenerunt iter diei et requi
rebant eum inter cognatos et notos et
non inuenientes regresi sunt in hierusa
lem requirentes eum. Et factum
est post triduum inuenerunt eum in
templo sedentem in medio doctorum

audientem illos & interrogantem illos·
Stupebant autem omnes qui eum au
diebant super prudentiam & respon
sis eius & uidentes admirati sunt
Et dixit mater eius ad illum fili
quid fecisti nobis sic· Ecce pater tuus
& ego dolentes quaerebamus te· & ait
ad illos quid est quod me quaerebatis
nesciebatis quoniam in his quae patris
mei sunt oportet me esse· & ipsi non
intellexerunt uerbum quod locutus est
ad illos & discendit cum eis & uenit na
zareth & erat subditus illis & mater
eius conseruabat omnia uerba haec
in corde suo & ihs proficiebat sapien
tia aetate· & gratia apud dm & homines·
Anno autem quinto decimo imperii

tiberi cessaris procurante poncio pylato
iudeam tetrarcha herode galilaeae phi
lippo autem fratre eius tetracha iture
et traconitidis regionis · et lissania abi
liane tetracha sub principibus sacer
dotum anna et caipha · Factum est uer
bum dni super iohannem filium za
chariae in deserto ::

Et uenit in omnem regionem iorda
nis praedicans babtismum peniten
tiae in remisionem peccatorum sicut
scriptum est in libro sermonum esa
riae profetae · Uox clamantis in de
serto parate uiam dni rectas facite
semitas eius · omnis uallis inplebitur
et omnis mons et collis humiliabitur
Et erunt praua in directa et aspera

nimus planas et uidebitur maies dñi et
Uidebit omnis caro salutare dei .
Dicebat ergo ad turbas quae exieba
nt ut baptizarentur ab ipso .
Generatio uiperarum quis ostendit
uobis fugere a uentura ira . facite ergo
fructus dignos paenitentiae et neque
peritis dicere . patrem habemus abra
ham dico enim uobis quia potest ds
de lapidibus istis suscitare filios a
brahae . iam enim securis ad radicem
arborum posita est omnis ergo ar
bor non faciens fructum bonum exci
ditur et in ignem mittitur .
Et interrogabant eum turbae
dicentes quid ergo faciemus respon
dens autem dicebat illis qui habet duas

tunicas det non habenti et qui habet es
cas similiter faciat. Venerunt autem
et publicani ut babtizarentur et dixe
runt ad illum magister quid faciemus
at ille dixit ad eos nihil amplius quam
constitutum est vobis faciatis. Interro
gabant autem eum et milites dicentes
quid faciemus et nos et ait illis nemini
concutiatis neque calumniam facia
tis et contenti estote stipendiis vestris ex
istimante autem populo et cogitanti
bus omnibus in cordibus suis de Iohan
ne ne forte ipse esset Christus
Respondens Iohannes dicens omnibus
Ego quidem baptizo vos aqua
Venit autem fortior me
cuius non sum dignus solvere corri

calciamentorum eius ipse uos baptiza
bit in spu sco et igni · cuius uentilabrum
in manu eius et mundabit aream suam
et congregabit triticum in horreum suu͞
paleas autem conburet igni inextingui
bili multa et quidem et alia exhortans
euangelizabat populo ·· ·· ·· ·· ··
Herodis autem tetrarcha cum cor
riperetur ab illo de herodiade
uxore fratris sui et de omnibus malis
quae fecit herodis adiecit et hoc su
pra omnia inclusit iohannem in car
cerem · Factum est autem cum bap
tizaretur omnis populus et ihu bap
tizato et orante apertum est caelum
et discendit sps scs corporali specie
sicut columbam in ipsum et uox de caelo

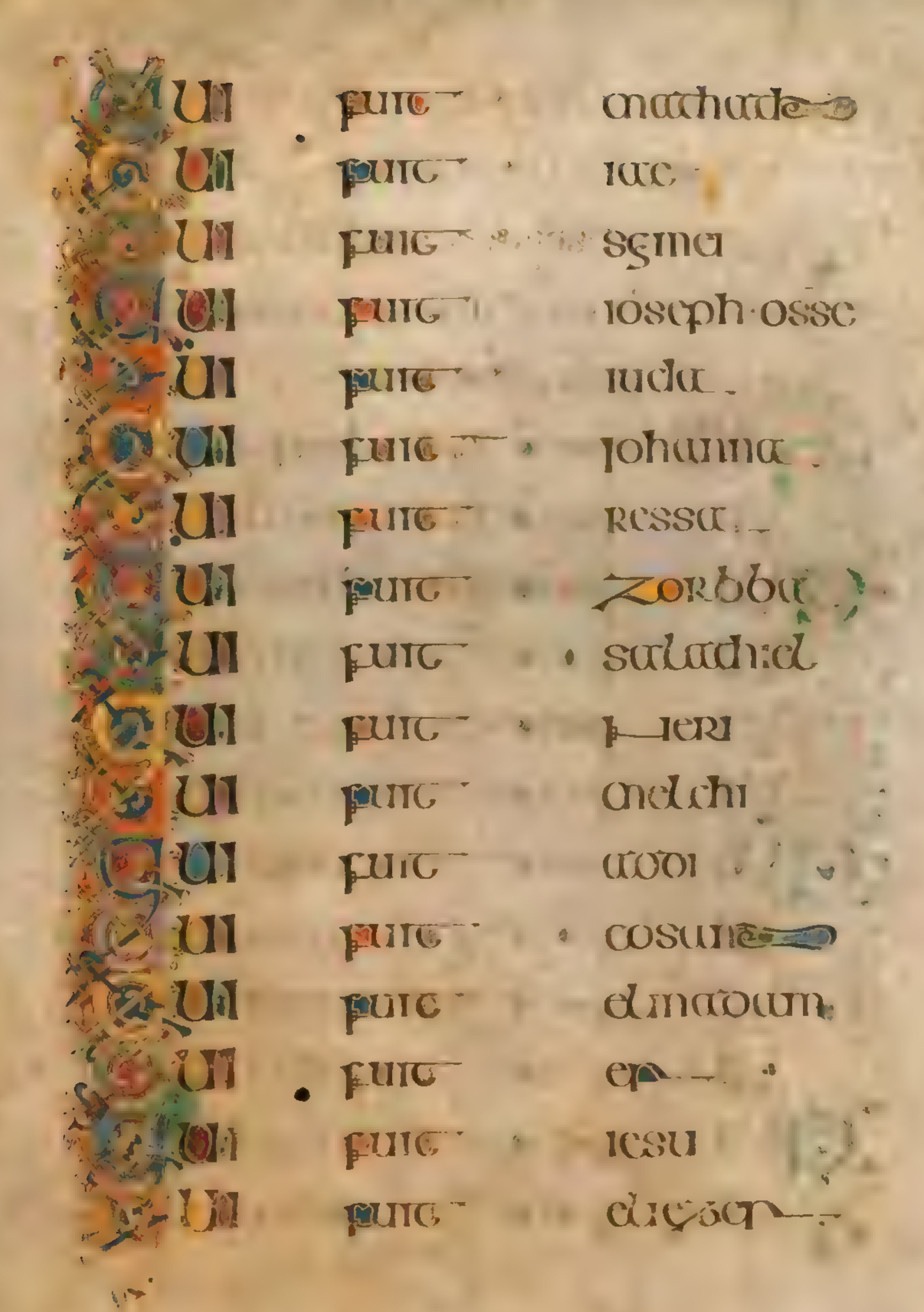
factaest tu es filius meus dilectus in te
bene conplacuit mihi

Et ipse ihs erat incipiens quasi an
norum triginta ut putabatur filius

ioseph

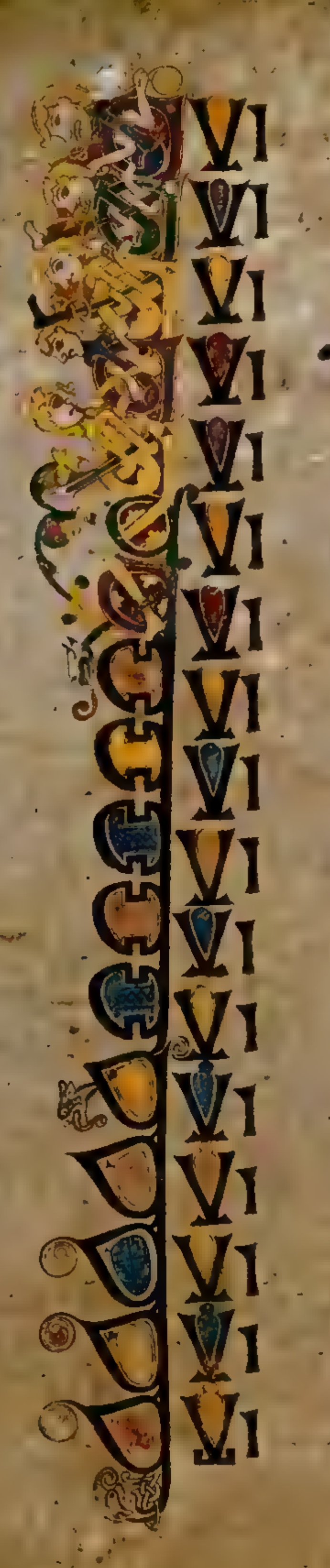
Qui fuit heli
Qui fuit mathat
Qui fuit leui
Qui fuit melchi
Qui fuit iannae
Qui fuit ioseph
Qui fuit mathathie
Qui fuit amos
Qui fuit naum
Qui fuit esli
Qui fuit naggae
Qui fuit maath

Qui fuit mathath
Qui fuit iac
Qui fuit semei
Qui fuit ioseph·ossc
Qui fuit iuda
Qui fuit iohanna
Qui fuit ressa
Qui fuit zorobba
Qui fuit salathiel
Qui fuit neri
Qui fuit melchi
Qui fuit addi
Qui fuit cosam
Qui fuit elmadam
Qui fuit er
Qui fuit iesu
Qui fuit eliezer

ui fuit zorim
ui fuit matthat
ui fuit leui
ui fuit semeon
ui fuit iuda
ui fuit ioseph
ui fuit iona
ui fuit eliacim
ui fuit melcha
ui fuit menna
ui fuit mathathia
ui fuit nathan
ui fuit dauid
ui fuit iesse
ui fuit obed
ui fuit boos
ui fuit salmon

fuit naasoi

fuit aminadab

fuit aram

fuit esrom

fuit fares

fuit iudae

fuit iacob

fuit isaac

fuit abracham

fuit tharae

fuit nachor

fuit seruch

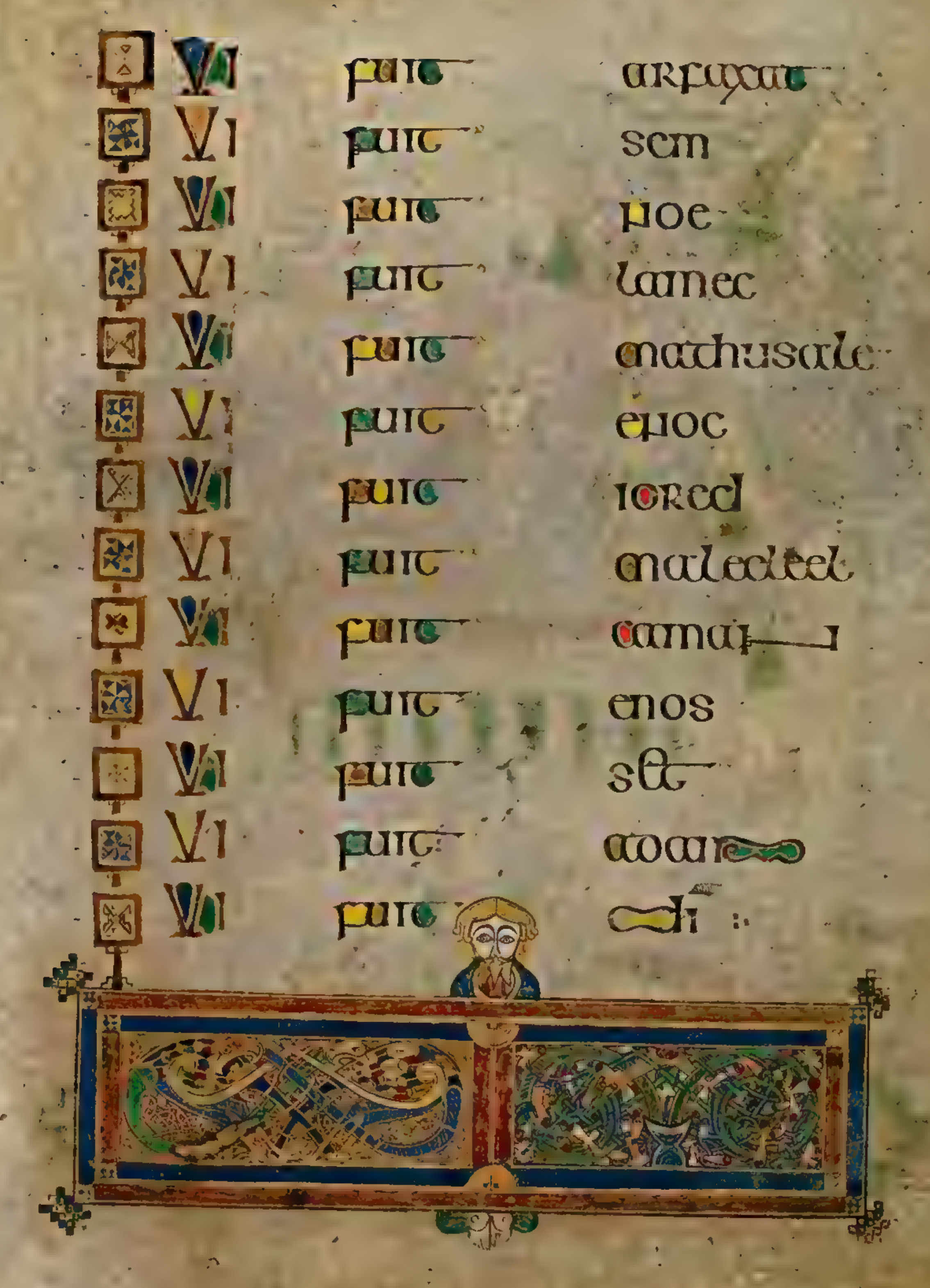
fuit ragau

fuit faleg

fuit eber

fuit sala

fuit cainan

Qui fuit arfaxat
Qui fuit sem
Qui fuit noe
Qui fuit lamec
Qui fuit mathusale
Qui fuit enoc
Qui fuit iored
Qui fuit malelehel
Qui fuit cainan
Qui fuit enos
Qui fuit seth
Qui fuit adam
Qui fuit di

regresus est ab iordane et agebatur in
spu in desertum in diebus quadragin
ta. et temptabatur a diabulo·

Et nihil manducavit in diebus illis
et consummatis his esuriit
dixit autem illi zabulus si filius dei es
dic lapidi huic ut panis fiat. Et res
pondit ad illum ihs scriptum est
quia non in pane solo uiuit homo sed
in omni uerbo di

Et duxit illum zabulus in mon
tem excelsum et ostendit illi
omnia regna orbis terrae in momen
to temporis et ait ei tibi dabo potes
tatem hanc uniuersam et gloriam
illorum quia mihi tradita sunt et
cui uoluero do illa tu uero si adorans

adoraueris coram me erunt tua omnia
Et respondens ihs dixit illi scriptum
est dnm dm tuum adorabis et illi soli
seruies. Et duxit illum in hierusa-
lem et statuit eum supra pinnam tem-
pli et dixit illi si filius dei es mitte te
hinc deorsum scriptum est enim quod
angelis suis mandauit de te ut conser-
uent te quia in manibus suis tollent
te ne forte offendas ad lapidem pe-
dem tuum. Et respondens ihs ait
illi dictum est non temptabis dnm
dm tuum. Et consummata omni temp-
tatione diabulus recessit ab illo
usque ad tempus.

Et regressus est ihs in uirtute sps
in galileam et fama exiit in uniuersam

regionem dello et ipse docebat insy
nagogis eorum et magnificabatur ab
omnibus :- Et uenit nazareth ubi
erat nutritus et intrauit secundum
consuetudinem suam die sabbati in
synagogam et surrexit legere et tra
ditus est illi liber profetae esaiae et
reuoluit librum inuenit locum ubi
scriptum erat sps dni super me
propter quod unxit me euangelizare
pauperibus misit me sanare con
tritos corde praedicare captiuis re
misionem :- Et caecis uisum restitu
ere dimittere confractos inremissione
praedicare annum dni acceptum
et diem retributionis et cum conplu
isset librum reddidit ministro et

sedit et omnium in synagoga oculi erant
intendentes in eum coepit autem dicere
ad illos quia hodie impleta est haec scrip
tura in auribus uestris. Et omnes
testimonium illi dabant et mirabantur
in uerbis gratiae quae procedebant de
ore ipsius et dicebant nonne hic est fi
lius ioseph. Et ait illis utique dicetis
mihi hanc similitudinem medice cura te
ipsum quanta audiuimus facta in car
farnaum fac et hic in patria tua
Ait autem amen dico uobis quia nemo
profeta acceptus est in patria sua
In ueritate dico uobis multae uiduae
erant in diebus heliae in israhel
quando clusum est caelum annis tribus
et mensibus sex cum facta est famis

magna in omni terra et ad nullam illa
rum missus est helias nisi in sarepta
sydoniae ad mulierem uiduam et mul
ti leprosi erant in israhel sub eleseo
profeta et nemo illorum mundatus est
nisi neman syrius et repleti sunt omnes
in synagoga ira haec audientes et sur
rexerunt et eicerunt illum extra ciuita
tem et duxerunt illum usque ad su
percilium montis supra quem ciuitas
illorum erat aedificata ut praecipitar
rent eum ipse autem transiens per
medium illorum ibat Et discen
dit cafarnaum ciuitatem galileae ibique
docebat illos sabbatis Et stupe
bant in doctrina eius quia in potesta
te erat sermo eius Et in sina

goga erat homo habens demonium in
mundum et exclamauit uoce magna di
cens quid nobis et tibi ihu nazarene
uenisti perdere nos scio te qui sis scs
di et increpauit illum ihs dicens obmutes
ce et exi ab illo. Et cum proiecisset il
lum demonium in medium exiuit ab illo
nihilque illum nocuit et factus est
pauor in omnibus et conloquebantur
ad inuicem dicentes quod est hoc uerbum
quod in potestate et uirtute imperat
inmundis spiritibus et exeunt et de
uulgabatur fama de illo in omnem
locum regionis

Surgens autem de sinagoga introiuit
in domum simonis et [illegible] so
crus autem symonis tenebatur magn[a]

febribus et rogauerunt illum pro ea et
stans super illam imparauit febri et
dimisit illam et continuo surgens minis
trabat illis cum sol autem occidisset
omnes qui habebant infirmos uaris
languoribus ducebant illos ad eum at
ille singulis manum inponens cura-
bat eos. Exiebant autem etiam demo-
nia a multis clamantia et dicentia
quia tu es filius dī et increpans non sine-
bat ea loqui quia sciebant ipsum esse
xpi. Facta autem die egressus
ibat in desertum locum et turbae
requirebant eum et uenerunt usque
ad ipsum et detenebant eum ne disce
deret ab eis quibus ille ait quia et aliis
ciuitatibus oportet me euangelizare

regnum dī quia ideo misus sum et erat
praedicans in sinagogis galilaeae
Factum est autem cum turbae inrue- lucas
rent in eum ut audirent uerbum dī. et
ipse stabat secus stagnum genesareth
et uidit duas naues stantes. secus stag
num piscatores autem discenderant
et lauabant retia ascendens autem in
nauem unam quae erat simonis roga
uit eum reducere a terra. pusillum
et sedens docebat de nauicula turbas
Ut cessauit autem loqui dixit ad simo
nem duc in altum et laxate retia uestra
in capturam et respondens simon dix
it illi praeceptor per totam noctem
laborantes nihil coepimus in uerbo h
tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent

concluserunt piscium multitudinem
copiosam ita ut rumpebatur autem
rete eorum et adnuerunt sociis qui e-
rant in alia navi ut venirent et adiu-
varent eos et venerunt et impleverunt
ambas naviculas ita ut mergerentur.
Quod cum vidisset simon petrus
procedit ad genua ihu dicens exi
a me dne quia homo peccator sum.
Stupor enim circumdederat eum et
omnes qui cum illo erant in captura
piscium quam ceperant similiter
autem iacobum et iohannem filios
zebedei qui erant socii simonis.
Et ait ad simonem ihs noli timere
ex hoc iam homines eris capiens et
subductis ad terram navibus relictis

omnibus secuti sunt illum
Et factum est cum esset in una civita-
tum et ecce vir plenus lepra et videns ihm
procidens in faciem rogavit eum dicens
dne si vis potes mundare. Et extendens
manum tetigit illum dicens volo munda-
re et confestim lepra discessit ab illo et
ipse praecepit illi ut nemini diceret sed
vade ostende te sacerdoti et offer pro
mundatione tua sicut praecepit moy-
ses in testimonium illis.

Perambulabat autem magis sermo
de illo et conveniebant turbae multae
ut audirent et curarentur ab infirmita-
tibus suis. Ipse autem secedebat
in deserto et orabat. Et factum est
in una dierum et ipse sedebat docens

Et erant farisaei sedentes et legis doc
tores qui uenerant ex omni castello gali
laeae et iudaeae et hierusalem et uirtus
erat dni ad sanandos eos ::

Et ecce uiri portantes in lecto homi
nem qui erat paraliticus et quaerebant
eum inferre et ponere ante eum et
non inuenientes qua parte illum infer
rent prae turba ascenderunt supra
tectum et per tegulas submiserunt illum
cum lecto in medium ante ihm quorum
fidem ut uidit dixit homo remittuntur
tibi peccata tua et coeperunt cogitare
scribae et farisaei dicentes quis
est hic qui loquitur blasphemias quis
potest dimittere peccata nisi solus
deus ut cognouit autem ihs cogitationes

eorum respondens dixit ad illos quid
cogitatis in cordibus uestris quid
est facilius dicere dimittuntur tibi
peccata an dicere surge et ambula ut
autem sciatis quia filius hominis potes
tatem habet in terra dimittere pecca
ta ait paralitico tibi dico surge tolle
lectum tuum et uade in domum tuam
Et confestim surgens coram illis sus
tulit in quo iacebat et abiit in domum
suam magnificans deum et stupor ad
prehendit omnes et magnificabant
deum et repleti sunt timore dicentes quia
uidimus mirabilia hodie

Et post haec exiit et uidit pu
plicanum nomine leuin seden
tem ad theloneum et ait illi sequere

me· Et relictis omnibus surgens secu
tus est eum·: Et facit ei conuiuium
magnum leui in domu sua. Et erat turba
multa. puplicanorum et aliorum qui
cum illo erant discumbentes et mur-
murabant farisaei et scribae eorum
dicentes ad discipulos eius quare cum
puplicanis et peccatoribus manducat
as et bibitas :· Et respondens ihs
dixit ad illos non egent qui sani sunt
medico sed qui male habent· Non
ueni uocare iustos sed peccatores
in paenitentiam at illi dixerunt ad
eum quare discipuli iohannis ieiu
nant frequenter et obsecrationes
faciunt similiter et farisaeorum.
tui autem edunt et bibunt quibus

ipse autem ait numquid potestis filii
sponsi dum cum illis est sponsus fa
cere ieiunare. uenient autem dies
cum ablatus fuerit ab illis sponsus
tunc ieiunabunt in illis diebus :·

Dicebat autem et similitudinem ad
illos quia nemo cummissuram
a uestimento nouo inmitit in uestimen
tum uetus alioquin et nouum rumpit.
Et ueteri non conuenit cummissura a
nouo · Et nemo mittat uinum no
uum in utres ueteres alioquin rumpit
uinum nouum utres et ipsum effun
ditur. Et utres peribunt · Sed uinum
nouum in utres nouos mittendum
est · Et utraque conseruantur. Et
nemo bibens uetus statim uult nouum;

dicit enim uetus melius est

uc iii.

Factum est autem in sabbato secun
do primo cum pertransiret ihs
per sata uellebant discipuli
eius spicas et manducabant confri
cantes manibus quidam autem faris
saeorum dicebant illis quid facitis
quod non licet sabbatis. Et res
pondens ihs ad eos dixit nec hoc legis
tis quid fecerit dauid cum essurirret
ipse et qui cum eo erant quomodo
intrauit in domum di et panes pro
positionis sumpsit et manducauit
et dedit his qui cum ipso erant quos
non licebat manducare nisi solis sa
cerdotibus et dicebat illis quia dns
est filius hominis etiam sabbati

Factum est autem in alio sabbato
ut intraret in synagogam et doceret
et erat autem ibi homo et manus eius
dextera erat arida et obseruabant
autem scribae et farisaei si in sab
bato curaret ut inuenirent accussa
re illum ipse uero sciebat cogitatio
nes eorum· et ait homini qui habe
bat manum aridam surge et sta in
medium et surgens stetit et ait ad illos
ihs interrogo uos si licet sabbato bene
facere an male animam saluam fa
cere an perdere· et circumspectis
omnibus dixit homini extende manū
tuam et extendit et restituta est manus
eius sicut et altera ipsi autem reple
ti sunt insipientia et conloquebantur

ad inuicem quidnam facerent de ihū ::
Factum est autem in illis diebus exiit
in montem orare et erat pernoctans
in oratione dī ::
Et cum dies factus esset uocauit ad
se discipulos suos et elegit duodecim
ex ipsis quos apostolos nominauit
simonem quem cognominauit petrum
et andream fratrem eius iacobum
et iohannem philippum et bartholome-
um mattheum et thomam iacobum
alphei et simonem qui uocatur ze-
lous iudam iacobi et iudam scari-
oth qui fuit proditor ·
Et discendit cum eis et stetit in lo-
co campestri et turba discipulorum
eius et multitudo copiosa plebis ab

omni iudea et hierusalem et trans fre-
trum et maritima et tyri et sidonis qui
uenerant ut audirent eum et sanaren-
tur a languoribus suis et qui uexaban-
tur a spiritibus inmundis curaban-
tur et omnis turba quaerebat eum
tangere quia uirtus de illo exibat et
sanabat omnes. Et ipse eleuatis
oculis in discipulos suos dicebat.

Beati pauperes spu quia uestrum
est regnum cli.

Beati qui nunc esurias quia satu-
ra bemini.

Beati qui nunc fletis quia ride- bitis

Beati eritis cum uos oderint
homines et cum separauerint
uos et exprobrauerint et eiecerint

nomen uestrum tamquam malum
propter filium hominis gaudete in illa
die et exultate ecce enim merces ues
tra multa est in caelo secundum haec
enim faciebant profetis patres eo
rum :· Uerumtamen uae uobis di
uitibus qui habetis consulationem
uestram · Uae uobis qui saturati estis
quia esurietis · Uae uobis qui ridetis
nunc quia lugebitis et flebitis :·
Uae cum bene uobis dixerint omnes
homines secundum haec faciebant
seodo profetis patres eorum :·
Sed uobis dico qui auditis dilegite
inimicos uestros benefacite his qui
uos oderunt · Benedicite maledi
centibus uobis orate pro calumni

pantibus uos :· Et qui te percutit in
maxillam praebe et alteram· Et a
beo qui aufert tibi uestimentum et tu
tonicam noli prohibere· Omni autem
petenti te tribue· et qui aufert quae tua
sunt ne repetas· Et prout uultis
ut faciant uobis homines et uos faci
te illis similiter :·

Et si diligitis eos qui uos diligunt·
quae uobis est gratia nam et peccato
res diligentes se diligunt

Et si bene feceritis his qui uobis be
ne faciunt quae uobis est gratia· si
quidem et peccatores hoc faciunt·

Et si mutuum dederitis his aquib;
speratis accipere quae gratia est
uobis nam et peccatores peccatorib;

fenerant ut recipiant aequalia
Uerumtamen diligite inimicos uestros
et benefacite eis et mutuum date ni
hil desperantes et erit merces uestra
multa in caelis et eritis filii altissimi
quia ipse benignus est super ingratos
et malos estote ergo misericordes si
cut et pater uester misericors est
Nolite iudicare ut non iudicabemini no
lite condempnare ut non condemp
nabemini · Dimittite et dimittemini ·
Date et dabitur uobis mensuram
bonam conuersam et coagitatam
et superefluentem dabunt in sinum
uestrum eadem quippe mensura qua
mensi fueritis remitietur uobis
Dicebat autem illis et similitudin

nem numquid potest caecus caecum
ducere nonne ambo in foveam cadent.
Non est discipulus super magistrum
perfectus autem omnis erit si
cut magister eius
Quid autem uides fistucam in oculo
fratris tui trabem autem quae
in oculo tuo est non consideras. aut
quomodo potes dicere fratri tuo fra
ter sine eiciam fistucam de oculo tuo
ipse in oculo tuo trabem non uide
ns hypocrita eice primum trabem
de oculo tuo et tunc perspicies ut
educas fistucam de oculo fratris tui.
Non est enim arbor bona quae fa
cit fructus malos. Neque ar
bor mala faciens fructum bonum

unaquaeque arbor de fructu suo cog
noscitur

Neque enim de spinis colligunt fi
cus neque de rubo uendemiant uuam

Bonus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonum ma
lus homo de malo thesauro profert
malum ex abundantia enim cordis
os loquitur

Quid autem uocatis me dne dne
et non facitis quae dico uobis

Omnis qui uenit ad me et audit
sermones meos et facit eos
ostendam uobis cui similis sit simi
lis est homini aedificanti domum
qui fodit in altum et possuit funda
mentum supra petram inundatione

h autem facit inlisus est flumen do-
mui illi et non potuit eam mouere fun
data enim erat supra petram qui h
audit et non facit similis est homini
aedificanti domum suam supra ter
ram sine fundamento in quam inli
sus est fluuius et continuo concidit
et facta est ruina domus illius magna

Cum autem inplesset omnia uerba
sua in aures plebis intrauit caphar
naum centurionis autem cuiusdam
seruus male habens erat moriturus
qui illi erat praetiosus et cum audis
set de ihu misit ad eum seniores
iudaeorum rogans eum ut ueniret
et saluaret seruum eius at illi cum
uenissent ad ihm rogabant eum

luc…
uii

sollicite dicentes ei quia dignus est ut
hoc illi praestes dilegit enim gentem
nostram et synagogam ipse aedifica
uit nobis. hs autem ibat cum illis
et cum iam non longe esset a domo mi
sit ad eum centurio amicos dicens dne
noli uexari non enim dignus sum ut
sub tectum meum intres propter quod
et me ipsum non sum dignum arbritra
tus ut uenirem ad te sed dic uerbo et
sanabitur puer meus nam et ego homo
sum sub potestate constitutus ha
bens sub me milites et dico huic uade et
uadit et alio ueni et uenit et seruo
meo fac hoc et facit quo audito ihs
miratus est et conuersus sequentibus
se turbis dixit amen dico uobis nec

in israhel tantam fidem inueni :·

Et reuersi qui misi fuerant domum
inuenerunt seruum qui languebat
sanum :· Et factum est deinceps
ibat in ciuitatem quae uocatur naim
et ibant cum illo discipuli eius et tur
ba copiosa. Cum autem adpropinqua
ret portae ciuitatis et ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris suae
et haec erat uidua et turba ciuitatis
multa cum illa. quam cum uidisset ihs
misericordiam motus super eam dixit
illi noli flere. et accessit et tetigit lo
culum hii autem qui portabant ste
terunt et ait adolescens tibi dico sur
ge. et resedit qui erat mortuus et coe
pit loqui et dedit illum matri suae

accepit autem omnes timor et magnifica

bant deum dicentes quia propheta mag

nus surrexit in nobis et quia deus visitauit

plebem suam : in iudeam

Et exiit hic sermo in universam

de eo et omnem circa regionem :

Et nuntiaverunt iohanni discipuli

eius de omnibus his et convocavit

duos de discipulis suis iohannes et mi

sit ad dominum dicens tu es qui venturus

es an alium exspectamus cum autem

venissent ad eum viri dixerunt io

hannes baptista misit nos ad te di

centes tu es qui venturus es an alium

exspectamus in ipsa autem hora cu

ravit multos a languoribus et plagis

et spiritibus malis et caecis multis do

uenit uisum et respondens dixit illis
cantes renuntiate iohanni quae audistis
et uidistis quia caeci uident claudi
ambulant leprosi mundantur sur
di audiunt mortui resurgunt paupe
res euangelizantur et beatus est q
cumque non fuerit scandalizatus
in me · Et cum discessisent nuntii
iohannis coepit dicere de iohanne ad
turbas quid existis in desertum uidere
harundinem a uento moueri sed quid
exitis uidere hominem mollibus ues
timentis indutum ecce qui in ueste pre
tiosa sunt et deliciis in domibus regum
sunt sed quid exitis uidere prophetam
utique dico uobis et plus quam prophetam
Hic est de quo scriptum est ecce mitto

angelum meum ante faciem tuam qui
praeparabit uiam tuam ante te
Dico enim uobis maior inter natos
mulierum profeta iohanne baptista
nemo est qui autem minor est in
regno dī maior est illo
Et omnis populus audiens et pu
plicani iustificauerunt dm̄ baptizati
baptismo iohannis farisaei autem
et legis periti consilium dī spreuerunt
in semet ipsos non baptizati ab eo
Cui ergo similes dicam homines ge
nerationes huius et cui similes sunt
similes sunt pueris sedentibus in
foro et loquentibus adinuicem et di
centibus cantauimus tibiis uobis et
non saltastis lamentauimus uobis

et non plorastis · uenit enim iohannis
baptista neque manducans panē
neque bibens uinum et dicitis demo
nium habet · Uenit filius hominis
manducans et bibens et dicitis ecce
homo deuorator et bibens uinum ami
cus puplicanorum et peccatorum et
iustificata est sapientia ab omnibus
filiis suis · Rogabat autem eum qui
dam ex farisaeis ut manducaret cum
illo et ingresus in domum farisaei dis
cubuit et ecce mulier quae erat in ci
uitate peccatoris ut cognouit quod accu
buit in domum farisaei adtulit ala
bastrum unguenti et stans retro secus
pedes eius lacrimis coepit rigare pe
des eius et capillis capitis sui tergebat

Et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat uidens autem farisaeus qui
uocauerat eum ait intra se dicens hic
si esset profeta sciret utique quae
et qualis mulier quae tangit eum quia
peccatrix est et respondens ihs dixit
ad illum simon habeo tibi aliquid di
cere at ille ait magister dic duo debi
tores erant cuidam feneratori unus
debebat denarios quingentos et alius
quinquaginta non habentibus illis
unde redderent donauit utrisque
quis ergo eum plus diligit responde
ns simon dixit aestimo quia is cui plus
donauit at ille dixit ei recte iudicas
ti et conuersus ad mulierem dixit si
moni uides hanc mulierem intraui

et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat uidens autem farisaeus
qui uocauerat eum ait intra se dice-
ns hic si esset profeta sciret utique
quae et qualis mulier quae tangit
eum quia peccatrix est et respon-
dens ihs dixit ad illum simon habeo
tibi aliquid dicere at ille ait magis-
ter dic duo debitores erant cuidam
feneratori unus debebat denarios
quingentos et alius quinquaginta
non habentibus illis unde reddere-
nt donauit utrisque quis ergo eum
plus dilegit respondens simon dixit
aestimo quia is cui plus donauit at
ille dixit ei recte iudicasti et conuer-
sus ad mulierem dixit simoni uides

hanc mulierem intraui in domum tuam
aquam pedibus meis non dedisti haec
autem lacrimis rigauit pedes meos
Et capillis suis tersit osculum mihi
non dedisti haec autem ex quo intrauit
non cessauit osculari pedes meos oleo
caput meum non unxisti haec autem un
guento unxit pedes meos propter quod
dico tibi remittentur illi peccata mul
ta quoniam dilexit multum cui autem
minus dimittitur minus diligit dixit
autem ad illam remittuntur tibi pecca
ta Et coeperunt qui simul accumbeba
nt dicere intra se quis est hic qui eti
am peccata dimittit dixit autem ad
mulierem fides tua te saluam fecit
uade in pace :: Et factum est

icas. vii
iii.

deinceps et ipse iter faciebat per ciui
tates et castella praedicans et euan
gelizans regnum dī et exierunt et xii
discipuli cum illo et mulieres aliquae
quae erant curatae a spiritibus ma
lign is et infirmitatibus maria quae
uocatur magdalenae de qua demo
nia septem exierant et iohanna uxor
chuza procuratoris herodis et sus
sanna et aliae multae quae minis
trabant eis de facultatibus suis

Cum hautem turba plurima con
ueniret et de ciuitatibus properarent
ad eum dixit per similitudinem exiit
qui seminat seminare semen suum
et dum seminat aliud cicidit secus
uiam et conculcatum est et uolucr
es

caeli comederunt illud :· Et aliud
cicidit super petram et natum aruit
quia non habebat humurem Et aliud
cicidit inter spinas et simul exortae
spinae suffucauerunt illud Et aliud
cicidit in terram bonam et ortum fecit
fructum centuplum haec dicens cla
mabat qui habet aures audiendi au
diat· Interrogabant autem eum
discipuli eius quae esset haec parabu
la quibus ipse dixit uobis datum est
nosse misterium regni dei
Ceteris autem in parabulis uiden
tes non uideant et audientes non in
tellegant :· Est autem haec para
bula semen est uerbum dei qui autem
secus uiam sunt qui audiunt de

inde uenit zabulus et tollit uerbum
de corde eorum ne credentes salui
fiant nam qui supra petram qui cum
audierint cum gaudio accipiunt uer
bum · Et hii radices non habent qui a
ad tempus credunt et in tempore
tribulationis recedunt quod autem
in spinis cecidit hii sunt qui audieru
nt et a sollicitudinibus et diuitiis
et uoluptatibus uitae euntes suffu
cantur et non referunt fructum quod
autem in bonam terram hii sunt
qui in corde bono et optimo audien
tes uerbum retinent et fructum ad
ferunt in patientiam :·

Nemo autem lucernam accendens
operit eam uaso aut subtus lectum

ponit sed supra candellabrum ponit
ut intrantes uideant lumen· Non
enim est occultum quod non reueletur
neque absconditum quod non cognos
catur et in palam ueniat· Uidete
ergo quomodo audiatis qui enim habe
date ergo quomodo dabitur illi·:
Et quicumque non habet etiam quod
putat se habere auferetur ab illo·:
Uenerunt autem ad illum
mater et fratres eius et non pote
rant adire ad eum prae turba et
nuntiatum est illi mater tua et fra
tres tui stant foris uolentes te ui
dere qui respondens dixit ad eos
mater mea et fratres mei hii sunt
qui uerbum dei audiunt et faciunt

Factum est autem in una dierum et
ipse ascendit in nauicula et discip
li eius et ait ad illos transfretemus
stagnum et ascenderunt nauigantib:
autem illis obdormiuit et discendit
procella uenti in stagnum et conple
batur nauis fluctibus et periclita
bantur accedentes autem suscita
uerunt eum dicentes praeceptor
perimus at ille surgens increpauit
uentum et tempestatem aquae et
cessauit et facta est tranquillitas
dixit autem illis ubi est fides uestra
qui timentes mirati sunt dicentes ad
inuicem quis putas hic est quia et uen
tis imperat et mari et oboediunt ei
et nauigauerunt autem ad regionem

gerasinorum quae est contra galileam
Et cum ingresus esset ad terram
occurrit illi uir quidam qui habebat
demonium iam temporibus multis
et uestimento non induebatur neq;
manebat in domo sed in monumentis
is autem uidit ihm procedit ad
te illum et exclamans uoce magna
dixit quid mihi et tibi est ihu fili di
altissimi obsecro te ne me torque
as praecipiebat enim spui inmundo
ut exiret ab homine multis enim tem
poribus arripiebat illum et uincie
batur catenis et conpedibus custo
ditus et ruptis uinculis agebatur a
demonio in deserta interrogauit
autem illum ihs dicens quod tibi

nomenest mille · dixit legio quiaintra
uerunt demonia multa ineum et ro
gabant illum neimperaret illis utin
abyssum irent · Erat autem ibigrex
porcorum multorum pascentium
inmonte · et rogabant eum utpermit
teret eos inillos ingredi et permisit
illos exierunt ergo demonia abhomi
ne · et intrauerunt inporcos et impe
tu abiit grex perpraeceps instagnum
et suffocatus est quod uiderunt
factum quipascebant fugerunt et
nuntiauerunt inciuitatem et inuillis
exierunt autem uidere · quodfactum
est et uenerunt adihm et inuenerunt
hominem sedentem aquo demonia
exierunt uestitum ac sanamente · et

pedes eius et timuerunt nuntiaue-
runt autem illis et qui uiderant quo
modo sanus factus esset a legione
et rogauerunt illum omnis multitu
do regionis gerasinorum ut discede
re ab ipsis quia timore magno tene
bantur. Ipse autem ascendens na
uem reuersus est et rogabat eum
uir a quo demonia exierant ut cum
eo esset dimisit autem eum ihs di
cens redi in domum tuam et narra
quanta tibi fecit ds et abiit per uni
uersam ciuitatem praedicans quanta
illi fecisse ihs ∴ Factum est autem
cum redisset ihs excepit illum tur
ba erant enim omnes exspectantes
eum et ecce uenit uir cui nomen erat

iairus et ipse princeps sinagogae erat

et cecidit ad pedes ihu rogans eum ut

intraret in domum eius quia filia uni-

ca erat illi fere annorum duodecim

et haec moriebatur. et contigit dum

iret a turbis comprimebatur. et muli-

er quaedam erat in fluxu sanguinis

ab annis duodecim quae in medicis

erogauerat omnem substantiam suam

nec ab ullo potuit curari accessit re-

tro et tetigit fimbriam uestimenti eius

et confestim stetit fluxus sanguinis

eius et ait ihs quis est qui me tetigit

negantibus autem omnibus dixit petrus

et qui cum illo erant praeceptor tur-

bae te comprimunt et adfligunt et

dicis quis me tetigit et dixit ihs tetigit

me · aliquis nam ego noui uirtutem
de me · exisse · uidens autem mulier quia
non latuit eum tremens uenit et · pro
cedit ante pedes illius et ob quam
causam tetigerit eum indicauit coram
omni populo et quem admodum con
festim sanata sit · at ipse · dixit illi ·
filia fides tua te · saluam fecit uade
in pace adhuc illo loquente · uenit
aliquis ad principem synagogae · di
cens ei quia mortua est filia tua noli ·
uexare · illum · Ihs autem audito
hoc uerbo respondit patri puellae ·
noli timere · crede · tantum et salua
erit · Et cum uenisset · domum non
permisit intrare · secum quemquam
nisi petrum et iohannem et iacobum.

et patrem et matrem puellae. flebant
autem omnes et plangebant illam at
ille dixit nolite flere non est mortua
sed dormit. Et deridebant eum scien
tes quia mortua esset. Ipse autem
tenens manum eius clamauit dicens
puella surge. Et reuersus est sp̄s eius
et surrexit continuo et iusit dari illi
manducare. Et stupuerunt parentes
eius quibus praecipit ne alicui dice
rent quod factum erat. Conuo
catis autem duodecim apostolis de
dit illis uirtutem et potestatem su
per omnia daemonia et ut languores
curarent. emisit illos praedicare
regnum dī et sanare infirmos.
Et ait ad illos nihil tuleritis in uia

neque uirgam neque peram. Neque calcia
menta neque panem neque pecuniam
neque duas tunicas habeatis et in quam
cumque domum intraueritis ibi ma
nete et inde ne exeatis. Et quicum
que non receperint uos exeuntes
de ciuitate illa et iam puluerem pe
dum uestrorum excutite in testimo
nium super illos. Egressi autem
circum ibant per castella et ciuita
tes euangelizantes et curantes ubique
Audiuit autem herodis tetracha
omnia quae fiebant ab eo et haesi
tabat eo quod diceretur a quibus
dam quia iohannis surrexit a mor
tuis a quibus dam uero quia helias
apparuit ab alis autem quia pro

pheta unus de antiquis surrexit et ait
herodis iohannem ego decollaui quis
autem est iste de quo audio ego talia
et quaerebat uidere eum. Et re
uersi apostoli narrauerunt illi q:
cumque fecerunt. Et adsump
tis illis secessit seorsum in locum
desertum quiest bethsaida. quod cū
cognouissent turbae secutae sunt
illum et excepit illos et loquebatur
illis de regno dī. et eos qui cura indige
bant sanabat. Dies autem coe
perat declinare. et accedentes duo
decim dixerunt illi. Dimitte turbas
ut euntes in castella uillasque quae
circa sunt deuertant et inueniant
escas quia hic in loco deserto sumus

aitautem adillos uos dateillis manduca
care · etilli dixerunt nonsunt nobis
plusquam quinque panes et duos pis
ces nisi fortenos eamus etemamus inom
nem hanc turbam escas erant autem
fere · uiri · u · milia · aitautem addisci
pulos suos facite illos discumbere
perconuiuia quinquagenos etita fe
cerunt etdiscumbere fecerunt omnes
Acceptis autem ihs · u · panib: etduo
bus piscib: respexit incaelum etbene
dixit illis etfregit etdistribuit discipu
lis suis utponerent ante turbas etman
ducauerunt omnes etsaturati sunt
et sublatum est quodsuperfuit illis
fragmentorum cophini duodecim ·
Etfactum est cusolus esset orans

Et cum illo discipuli et interrogabat illos
dicens quem me dicunt esse turbae at
illi responderunt et dixerunt iohan
nem baptistam alii autem heliam a
lii quia profeta unus de prioribus
surrexit dixit autem illis uos autem
quem me esse dicitis respondit simon
petrus dixit xpi in di. Et ille incre-
pans illos praecipit necui dicerent
dicens quia oportet filium hominis
multa pati et reprobari a senioribus
et principib: sacerdotum et scribis et
occidi et tertia die resurgere.
Dicebat autem ad omnes si quis uult
post me uenire abnegit se ipsum
et tollat crucem suam cotidie et se
quatur me qui enim uoluerit animam

suam saluam facere perdet illam
nam qui perdiderit animam suam
propter me saluam faciet illam
quid enim proficiat homo si lucretur
uniuersum mundum se autem ip
sum perdet et detrimentum sui fa
ciat. Nam qui me erubuerit et me
os sermones hunc et filius hominis
erubescet cum uenerit in maiestat
te suae et patris et sanctorum angelorum.
Dico autem uobis uere sunt ali
qui hic stantes qui non gustabunt mor
tem donec uideant regnum dei
Factum est autem post haec uerba
fere dies octo et adsumpsit petrum
et iohannem et iacobum et ascendit
in montem ut oraret — et factum est

dum oraret species uultus eius altera
et uestitus eius albus refulgens et ecce
duo uiri loquebantur cum illo erant
autem moyses et helias uisi in maies
tate et dicebant excessum eius quem
completurus erat in hierusalem petrus
uero et qui cum illo grauati erant som
no et euigilantes uiderunt maiestatem
eius et duos uiros qui stabant cum
illo et factum est cum discederent
ab illo ait petrus ad ihm praeceptor
bonum est nos hic esse faciamus tria
tabernacula unum tibi et unum
moysi et unum heliae nesciens quid
diceret haec autem illo loquente fac
ta est nubs et obumbrauit eos et ti
muerunt intrantibus illis in nubem

Et uox facta est de nube dicens hic est fi
lius meus dilectus ipsum audite. Et
dum fieret uox inuentus est ihs solus
Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt
in illis dieb: quicquam ex his quae uide-
runt · Factum est autem in sequenti
die · discendentib: illis de monte occur
rit illis turba multa. Et ecce uir de
turba exclamauit dicens magister
obsecro te · respice · in filium meum
quia unicus est mihi et ecce sps eum
praehendit illum et subito clamat
et elidit et dissipat eum cum spuma.
Et uix discedit abeo dilanians eum
Et rogaui discipulos tuos ut eicerent il
lum et non potuerunt respondens
autem ihs dixit · O generatio infide-

lis et peruersa usque quo ero apud
uos et patiar uos adduc huc filium tu
um et cum accederet elesit illum daemo
nium et dissipauit et increpauit ihs
spm inmundum et sanauit puerum
et reddidit illum patri eius :·
Stupebant autem omnes in magni
tudine dī · Omnibus que mi
rantibus in omnibus quae faciebat
dixit ad discipulos suos ponite uos
in cordibus uestris sermones istos
filius enim hominis futurum est
ut tradatur in manus hominum at
illi ignorabant uerbum istud et
erat uelatum ante eos ut non senti
rent illud et timebant interrogare
eum de hóc uerbo · Intrauit autem

cogitatio in eos quis eorum maior esset
at ihs uidens cogitationes cordis eorū
adpraehendens puerum statuit eum
secus se. Et ait illis quicumque susci
perit puerum istum in nomine meo me
recipit et quicumque me recipit non
me recipit sed recipit eum qui me misit
nam qui minor est inter omnes uos hic
maior est. Respondens autem io
hannis dixit praeceptor uidimus quen
dam in nomine tuo eicientem demonia.
Et prohibuimus eum quia non sequi
tur nobiscum et ait ad illum ihs sini
te eum et nolite prohibere qui enim
non est aduersum uos pro uobis est.
Factum est autem cum conpleren
tur dies adsumptionis eius et ipse

Et ipse faciem suam firmauit ut iret
in hierusalem et misit nuntios ante
conspectum suum et euntes intrauerū
nt in ciuitatem samaritanorum ut pa
rarent illi cenam et non receperunt
eum quia facies eius erat euntes in hi
erusalem cum uidissent autem disci
puli eius iacobus et iohannis dixerunt
dne uis dicimus ut ignis discendat de
caelo et consumat illos. Et con
uersus increpauit illos et abierunt
in aliud castellum. Factum est au
tem ambulantibus illis in uia dixit
quidam ad illum sequar te quocumq;
ieris et ait illi ihs uulpes foueas ha
bent et uolucres caeli nidos ubi re
quiescent filius autem hominis non

habet ubi caput reclinet :· Ait
autem ad alterum sequere me ille h
dixit dne permitte mihi primum ire
et sepelire patrem meum dixit que ei
ihs sine ut mortui sepeliant mortuos
suos tu autem uade adnuntiare regnū
di · Et ait alter sequar te dne sed
primum permitte mihi renuntiare his
qui in domi sunt ait ad illum ihs nemo
mittens manum suam in aratrum et
aspiciens retro aptus est regno di :·
Post haec autem designauit dns
et alios septuaginta duos et misit
illos binos ante faciem suam in omne
ciuitatem et locum quo erat ipse uen
turus et dicebat illis :· tem
Messis quidem multa operarii au

pauci rogate ergo dnm messis ut mittat
operarios in messem suam ∴ Ite ecce
ego mitto uos sicut agnos inter lupos
Nolite portare sacculum neque pe
ram neque calciamenta et neminem
per uiam salutaueritis · In quamcum
que domum intraueritis primum di
cite pax huic domui et si ibi fuerit fi
lius pacis requiescet super illam pax
uestra sin autem ad uos reuertetur ·
In eadem autem domo manete e
dentes et bibentes quae apud illos
sunt dignus enim est operarius merce
de sua · et nolite transire de domu in
domum · Et in quamcumque ciuita
tem intraueritis et susceperint uos
manducate quae apponentur uobis

Et curate infirmos qui in illa sunt et
dicite illis adpropinquauit in uos reg
num di· In quamcumque autem ciui
tatem intraueritis et non receperint
uos exeuntes in plateas eius dicite eti
am puluerem qui adhaesit in nobis
de ciuitate uestra in pedibus extergimus
in uos tamen hoc scitote quia adpro
pinquauit regnum di· Dico autem
uobis quia sodomis in die illa remissi
us erit quam illi ciuitati· Uae tibi
corozain· Uae tibi bethsaida quia si
in tyro et sidone factae fuissent uir
tutes quae in uobis factae sunt olim
in cilicio et cinere sedentes egissent
paenitentiam uerumtamen tyro et
sidoni remissius erit in iudicio quam

uobis Et tu cafarnaum numquid usq:
in caelum exaltata es usque ad infernum
demergeris · Qui uos audit me au
dit Et qui uos spernit me spernit
qui autem me spernit spernit eum
qui me misit · Reuersi sunt autem
septuaginta duo cum gaudio dicen
tes dñe · Etiam demonia subiciuntur
nobis in nomine tuo Et ait illis uide
bam satanan sicut fulgor de caelo
cadentem · Ecce dedi uobis potesta
tem calcandi super serpentes Et scor
piones Et super omnem uirtutem ini
mici Et nihil uos nocebit · Uerum
tamen in hoc nolite gaudere · quia
sps uobis subiciuntur · Gaudete au
tem quod nomina uestra scripta su
nt

in caelis · In ipsa hora exultauit ihs
in spu sco et dixit confiteor tibi pater.
dne · caeli et terrae · quod abscondisti
haec a sapientibus et prudentibus et
reuelasti ea paruulis etiam pater quia
sic placuit ante te : Omnia mihi
tradita sunt a patre meo et nemo scit
qui sit filius dei nisi pater et qui sit
pater nisi filius et cui uoluerit filius
reuelare ·· Et conuersus ad disci
pulos suos dixit beati oculi qui uident
quae uidetis dico enim uobis quod multi
a profetae · et multi uoluerunt uidere
quae uos uidetis non uiderunt et au
dire · quae auditis et non audierunt ·
Et ecce quidam legis peritus sur
rexit temptans illum et dicens magister

ter quid faciendo uitam aeternam po
sidebo at ille dixit ad eum in lege quid
scriptum est quomodo legis ille res
pondens dixit Diliges dnm dm
tuum ex toto corde tuo et ex tota ani
ma tua et ex omnibus uirib: tuis et
ex omni mente tua et proximum
tuum sicut teipsum dixitque illi ihs
recte respondisti hoc fac et uiues
Ille autem uolens iustificare seipsm
dixit ad ihm et quis est meus proximus
suscipiens autem ihs dixit homo qui
dam discendebat ab hierusalem in
hericho et incidit in latrones qui etiam
despoliauerunt eum et plagis inposi
tis abierunt semi uiuo relicto acci
dit autem ut sacerdos quidam dis

cendere eadem uia & uiso illo praete
riuit similiter & leuita cum esset se
cus locum & uideret eum pertransiuit
Samaritanus autem quidam iter
faciens uenit secus eum & uidens mi
sericordia motus est & adpropians
alligauit uulnera eius infundens
oleum & uinum & inponens illum in
iumentum suum & duxit in stabu
lum & curam eius egit & altera die
protulit duos denarios & dedit
stabulario & ait curam illius habe
& quodcumque super erogaueris
ego cum rediero reddam tibi quis
horum trium uidetur tibi proximus
fuisse illi qui incidit in latrones
at ille dixit qui fecit misericordiam

in illum et ait illi ihs uade et tu fac simi
liter : Factum est autem dum irent
et ipse intrauit in quoddam castellū
et mulier quaedam martha nomine
excepit illum in domum suam et huic
erat soror nomine maria quae et-
iam sedens secus pedes dñi audie-
bat uerbum illius martha autem
satagebat circa frequens minis-
terium quae stetit et ait dñe non est
tibi curae quod soror mea reliquit
me solam ministrare dic ergo illi ut
me adiuuet et respondens dixit il-
li dñs martha martha sollicita es et tur
baris circa plurima porro unum est
necessarium maria autem optimam
partem elegit quae non auferetur
ab ea :

23

lucae

Et factum est cum esset in loco quo-
dam orans ut cessauit dixit unus
ex discipulis eius ad eum domine doce nos
orare sicut et iohannis docuit disci-
pulos suos et ait illis cum oratis dicite
Pater noster qui es in caelis sancti-
ficetur nomen tuum. Adueniat
regnum tuum. fiat uoluntas tua
sicut in caelo et in terra. Panem
nostrum cotidianum da nobis hodie
Et dimitte nobis debita nostra si-
quidem et ipsi dimittimus omni de-
benti nobis. Et ne nos inducas in temp-
tationem. Sed libera nos a malo.
Et ait ad illos quis uestrum ha-
bet amicum et ibit ad illum
media nocte et dicet illi amice com-

modat mihi tres panes quoniam amicus
meus uenit de uia ad me et non habeo
quod ponam ante illum et ille de in
tus respondens dicat noli mihi mo
lestus esse iam hostium clausum est
et pueri mei mecum sunt in cubili
non possum surgere dare tibi et
ille si perseueraueret pulsans amen
dico uobis et si non dabit illi sur
gens eo quod amicus eius sit prop
ter inprobitatem tamen eius surget
et dabit illi quot quot habet ne
cessarios. Et ego uobis dico petite
et dabitur uobis quaerite et inueni
etis pulsate et aperietur uobis om
nis enim qui petit accipit et qui quae
rit inuenit et pulsanti aperietur:

Quis autem ex uobis patrem petit
panem numquid lapidem
dabit illi aut piscem petierit numquid
pro pisce serpentem dabit illi aut
si petierit ouum numquid porrigit
illi scorpionem. Si ergo uos cum sitis
mali nostis bona dare filiis uestris
quanto magis pater uester de caelo
dabit spm bonum petentibus se
Et erat ieciens demonium et illud
erat mutum et cum iecisset de
monium locutus est mutus et admi
ratae sunt turbae. Quidam h
ex fariseis dixerunt in beelzebul
principem demoniorum iecit demonia
Et alii temptantes signum de
caelo quaerebant ab eo

Ipse autem uidit cogitationes eorum
dixit eis omne regnum in se ipsum di-
uisum desolabitur. Et domus supra
domum cadet. Si autem satanas sa-
tan iecit in se ipsum diuisus est quo-
modo stabit regnum ipsius quia dici-
tis in beel zebul principe demonio-
rum iecere me demonia si autem ego
in beel zebul eicio demonia filii uestri
in quo eiciunt ideo ipsi iudices erunt
uestri porro si in digito dei eicio demo-
nia profecto preuenit in uos regnum
dei. Cum fortis armatus custodiat
atrium suum in pace sunt ea quae
possidet si autem fortior illo su-
perueniens uicerit eum uniuersa
arma eius auferet in quibus confi-

debat et spolia eius distribuet qui non
est mecum aduersum me est et qui
non colligit mecum s(ed) dispersit.
Cum inmundus sps exierit de homi
ne perambulat per loca inaquosa
quaeriens requiem et non inueniens
dicit reuertar in domum meam unde
exiui et cum uenerit inuenit eam ua
cantem scopis mundatam et tunc
uadit et adsumit septem alios
sps nequiores se et ingresi habita
bunt ibi et sunt nouissima homi
nis illius peiora priorib(us). Fac
est autem cum haec diceret extollens
uocem quaedam mulier de turba
dixit illi beatus uenter qui te portauit
et ubera quae suxisti at ille

dixit immo beati qui audiunt uerbum
dei et custodiunt. Turbis autem con-
currentibus coepit dicere generatio
haec generatio nequam est signum
quaerit et signum non dabitur illi
nisi signum ionae nam sicut ionas
fuit signum ninue uitis fuerit et fi-
lius hominis generationi isti. regina
austri surget in iudicio cum uiris gene-
rationis huius et condempnabit illos
quia uenit a finibus terrae audire
sapientiam salamonis et ecce plus
salamone hic. uiri nineuitae surge-
nt in iudicio cum generatione hac et
condempnabunt illam quia poeni-
tentiam egerunt in praedicatione
ionae. plus et ecce ionae hic

NEmo lucernam accendit et in ab
sconso ponit neque sub modio sed
supra candelabrum ut qui ingredi
untur lumen uideant. Lucerna
corporis tui est oculus tuus si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus
tuum lucidum erit si autem nequam
fuerit etiam corpus tuum tenebrosū
erit uide ergo ne lumen quod in te est
tenebrae sint si ergo corpus tuum
totum lucidum fuerit non habens
aliquam partem tenebrarum erit
lucidum totum et sicut lucerna fulgo
ris inluminabit te. Et cum loq
retur rogauit illum quidam farise
us ut pranderet apud se et ingressus
recubuit fariseus autem coepit in

erat se reputans dicere quare non bap-
tizatus esset ante prandium et ait dns
ad illum nunc uos farisaei uos prius
quod foris est calicis et catini munda-
tis quod autem intus est uestrum ple-
num est rapina et iniquitate stulti non
ne qui fecit quod de foris est etiam
id quod intus est fecit uerum tamen
quod super est date elimosinam · et
ecce omnia munda sunt uobis ·
Sed uae uobis farisei qui decimatis
mentam et rutam et omne holus
et praeteritis iudicium et caritatem
di · haec autem oportuit facere et
illa non omittere · Uae uobis fari
saei qui diligitis primas cathedras
in sinagogis et salutationes in foro

Uae uobis scribae et farisei hipocri
tae quia estis in monumenta quae non pa
rent et homines ambulantes supra illa
nesciunt. Respondens autem quidam
ex legis peritis ait illi magister haec di
cens etiam nobis contumeliam facis at
ille ait et uobis legis peritis uae quia
oneratis homines oneribus quae portar
i non possint et ipsi uno digito uestro
non tangitis sarcinas ipsas. Uae
uobis qui aedificatis monumenta pro
fetarum patres autem uestri occide
runt illos profecto testificamini qui
consentitis operibus patrum uestrorum
quoniam quidem ipsi eos occiderunt
uos autem aedificatis eorum sepul
chra. Propter ea et sapientia

di dixit mittam ad illos profetas et a
postolos et ex illis occident et persequ
entur ut inquiratur sanguis omnium
profetarum qui effusus est a constitu
tione mundi a generatione ista a san
guine abel iusti usque ad sanguinem za
chariae qui periit inter altare et ae
dem ita dico uobis requiretur ab hac
generatione. Uae uobis legis peri
tis quia abstulistis clauem scientiae
ipsi non introistis et eos qui introibant
prohibuistis. Cum haec ad illos di
ceret coeperunt farisaei et legis
periti grauiter insistere et os eius
obprimere de multis insidiantes ei
et quaerentes capere aliquid ex ore
eius ut accussarent eum cum multis autem

turbis circumstantib: ita ut se inuicem
conculcarent coepit dicere ad discipu
los suos · Attendite a fermento
farisaeorum quae est hippocrisis ·
Nihil autem opertum est quod non re-
ueletur neque absconditum quod
non sciatur. quoniam quidem quae in te-
nebris dixistis in lumine dicentur &
quod in aurem audistis & locuti estis
in cubiculis praedicabitur in tectis.
Dico autem uobis amicis meis ne ter-
reamini ab his qui occidunt corpus
& post haec non habent amplius quid
faciant ostendam uobis quem timeatis
timete eum qui post quam occiderit
habet potestatem mittere in gehennam
ita dico uobis hunc timete nonne quin
q:

omnia quae nata sunt mihi et bona me
et dicam animae meae anima habes
multa bona posita in annos pluri
mos requiesce comede bibe aepu
lare. Dixit autem illi ds stulte
hac nocte animam tuam repetu
nt a te quae autem parasti cuius eru
nt. sic est qui sibi thesaurizat et non
est in dm diues :: Dixit que ad
discipulos suos ideo dico uobis nol
te solliciti esse animae uestrae
quid manducetis neque corpori qd
uestiamini nonne anima plus est
quam esca et corpus quam uestime
tum :: Considerate coruos quia
non seminant neque metunt quibus
non est cellarium neque horreum

Et ds pascit illos quanto magis uos plu
res estis illis quis autem uestrum cogi
tando potest adicere ad staturam su
am cubitum unum si ergo neque quod
minimum est potestis quid de ceteris
solliciti estis considerate lilia agri
quomodo crescunt non laborant
non nent dico autem uobis nec sala
mon in omni gloria sua uestiebatur
sicut unum ex istis si autem fenum
quod hodie in agro est et cras in cli
banum mittitur ds sic uestit quanto
magis uos pusillae fidei et uos no
lite querere quid manducetis aut
quid bibatis et nolite in sublimate
extolli haec enim omnia gentes mun
di querunt pater autem uester scit

quoniam his indigetis· Uerumtamen
quaerite regnum dī et haec omnia a
dicientur uobis ∴ Nolite timere pus
sillus grex quia conplacuit patri
uestro dare uobis regnum ∴
Uendite quae possidetis et date
elimosynam ∴ Facite uobis sac
culos qui non ueterescunt thesaurū
non deficientem in caelis quo fur
non adpropiat neque tinea corrū
pit ubi enim thesaurus uester est
ibi et cor uestrum erit ∴ Sint
lumbi uestri praecincti et lucernae
uestrae ardentes et uos similes ho
minibus expectantibus dnm̄ suum
quando reuertatur a nuptiis ut cum
uenerit et pulsauerit confestim

aperiant ei :: Beati sunt serui illi
quos cum uenerit dns inueniat uigilan
tes amen dico uobis quod praecinget se
et faciet illos discumbere et transi
ens ministrabit illis et si uenerit in
secunda uigilia et si in tertia uigilia
uenerit et ita inuenerit beati sunt
serui illi :: Hoc autem scitote quia
si sciret pater familias qua hora
fur ueniret uigilaret utique et non
sineret perfodiri domum suam et uos
estote parati quia qua hora non pu
tatis filius hominis ueniet Ait
autem ei petrus dne ad nos dicis ha
nc parabulam an et ad omnes dix
it ei dns quis putas est fidelis dis
pensator et prudens quem consti

tuit dns super familiam suam ut det
illis in tempore tritici mensuram be
atus ille seruus quem cum uenerit
dns inueniet ita facientem uere dico
uobis quia super omnia quae possidet
constituet eum :· Quod si dixerit
seruus ille in corde suo moram
facit dns meus uenire et coeperit
percutere pueros et ancellas et ede
re et bibere et inebriari ueniet dns
serui illius in die qua non sperat et
hora qua nescit et diuidet eum par
temque eius cum infidelibus ponet
Ille autem seruus qui cognouit uo
luntatem dni sui et non praepara
uit et non fecit secundum uoluntate
tem eius uapulabit multa. quis

[illegible] ignorauit et fecit contra uoluntatem
eius et digna plagis uapulabit
paucis : Omni autem cui multum
datum est multum quaeretur ab eo
et cui commendauerunt multum
plus petent ab eo : Ignem ueni mit
tere in terram et quid uolo si accen
datur baptismum autem habeo bap
tizari et quomodo coartor usque dum
perficiatur putatis quia pacem ue
ni dare in terram non dico uobis
sed separationem erunt enim ex hoc
quinque in domo una diuisi tres in
duos et duo in tres diuidentur pater
in filium et filius in patrem suum
mater in filiam et filia in matrem
socrus in nurum suam et nurus

in societatem suam: Dicebat autem et
ad turbas cum videritis nubem o-
rientem ab occasu statim dicitis nim-
bus venit et ita fit et cum austrum
flantem dicitis quia aestus erit et
fit hypocritae faciem terrae et cae-
li nostis probare hoc autem tempus quo-
modo non probatis quid autem et a vo-
bis ipsis non iudicatis quod iustum est
Cum autem vadis cum adversario tuo ad prin-
cipem in via da operam
liberari ab illo ne forte trahat te
apud iudicem et iudex tradat te
exactori et exactor mittat te in car-
cerem dico tibi non exies inde
donec etiam novissimum minutum red-
das. Aderant autem quidam

lucas xiii

inipso tempore nuntiantes illi degali
laeis quorum sanguinem pylatus mis
cuit cum sacrificiis eorum & respon
dens dixit illis putatis quod hii galilaei
prae omnibus galilaeis peccatores
fuerint quia talia passi sunt non
dico uobis sed nisi poenitentiam ha
bueritis omnes similiter peribitis
Sicut illi decem & octo supra quos
cecidit turris in siloam & occidit eos
putatis quia & ipsi debitores fueri
nt praeter omnes homines habitan
tes in hierusalem non dico uobis sed
si non poenitentiam egeritis similiter
peribitis
Dicebat autem hanc similitudi
nem arborem fici habebat

quidam plantatam in uinea sua
Et uenit quaerens fructum in illa
et non inuenit dixit autem ad culto
rem uineae ecce anni tres sunt ex quo
uenio quaerens fructum in ficulnia hac
et non inuenio succede ergo illam
ut quid etiam terram occupat at
ille respondens dixit illi domine dimit
te illam et hoc anno usque dum fo
diam circa illam et mittam stercora
et siquidem fecerit fructum sin au
tem in futurum succides eam
Erat autem docens in sinagoga
eorum sabbatis et ecce mulier quae
habebat spiritum infirmitatis annis de
cim et octo et erat inclinata nec om
nino poterat sursum respicere quae

cum uideret ihs uocauit eam adse et
ait illi mulier dimisa es ab infirmita
te tua et inposuit illi manus et con
festim erecta est et glorificabat dm̄.
Respondens autem archi sinagogus
indignans quia sabbato curasset
ihs dicebat turbae quia sex dies sunt
in quib: oportet operari in his ergo ue
nite et curamini et non die sabbati
respondit autem ad illum dn̄s et dix
hyppocritae unus quisque uestrum
sabbato non soluit bouem suum aut
asinum a praesepio et ducit ad aqua
re. Hec autem filiam abrachae
quam alligauit satanas ecce decem
et octo annis non oportuit solui a uin
culo isto die sabbati. Et cum haec

dicerat erubescebant omnes adversa
rii eius et omnis populus gaudebat
in universis quae gloriose fiebant ab eo

Dicebat ergo cui simile est regnum
dei et cui simile esse existimabo
illud simile est grano sinapis
quod acceptum homo misit in hortum
suum et crevit et factum est in arbo
rem magnam et volucres caeli requi
erunt in ramis eius

Iterum dixit cui simile existima
bo regnum dei Simile est fer
mento quod acceptum mulier abscon
dit in farinae sata tria donec fer
mentaretur totum

Et ibat per civitates et castella
docens et iter faciens in hieru
salem

Ait autem illi quidam dne si pauci sunt
qui saluantur ipse autem dixit ad illos
contendite intrare per angustam por
tam quia multi dico uobis quaerent in
trare et non poterunt

Cum autem intrauerit pater famili
as et cluserit ostium et incipietis
foris stare et pulsare ostium dicentes
dne aperi nobis et respondens dicet
uobis nescio uos unde sitis recedite
a me omnes qui operamini iniquitatē

Tunc incipietis dicere manducauimus
coram te et bibimus et in plateis nos
tris docuisti et dicet uobis nescio uos
unde sitis discedite a me omnes ope
ramini iniquitatis ibi erit fletus et stri
dor dentium. Cum autem uideritis

abracham et isaac et iacob et omnes
profetas inregno di uos autem expelli
foras et uenient aboriente et occidente
et aquilone et austro et accumbent
inregno di ·

Ecce sunt nouissimi qui erant
primi et sunt primi qui erant
nouissimi :·

In ipsa die accesserunt quidam
ad eum farisaeorum dicentes
illi exi et uade hinc quia herodis
uult te occidere et ait illis ite dicite
uulpi illi ecce eicio demonia et sani
tates perficio hodie et cras et tertia
die consummor uerumtamen opor
tet me hodie et cras et sequenti am
bulare quia non capit profetam

perire extra hierusalem

Hierusalem hierusalem quae oc
cidis profetas et lapidas eos
qui mittuntur ad te quotiens volui
congregare filios tuos quem admodum
avis nidum suum sub pinnis et nolu
isti ecce relinquitur vobis domus ves
tra deserta dico autem vobis quia
non videbitis me donec veniat
cum dicetis benedictus qui venit
in nomine dni

Et factum est cum intraret in do
mum cuiusdam principis fa
risaeorum sabbato manducare pa
nem et ipsi observabant eum et ec
ce homo quidam hydropicus erat
ante illum. Et respondens

ihs dixit ad legis peritos et fariseos
dicens si licet sabbato curare aut
non at illi tacuerunt ipse uero ad
praehensum hominem sanauit eū
ac dimisit et respondens ad illos
dixit cuius uestrum asinos aut bos
in puteum cadit et non continuo ex
trahit illum die sabbati et non po
terant ad haec respondere illi
Dicebat autem et ad inuitatos
parabulam intendens quomo
do primos discubitos eligerent di
cens ad illos cum inuitatus fueris
ad nuptias non discumbas in primo
loco ne forte honoratior te sit
inuitatus ab eo et ueniens qui te et illum
uocauit dicat tibi da huic locum et

tunc incipias cum robore nouissimum
locum tenere · sed cum uocatus fueris
uade · recumbe · in nouissimo loco ut
cum uenerit qui te · inuitauit dicat tibi
amice · ascende · superius tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentib:
Quia omnis qui se · exaltat humilia
bitur et qui se · humiliat · exaltabitur
cebat autem et ei qui se · inuitaue
rat · Cum facis prandium aut
cenam noli uocare amicos tuos neq:
fratres tuos neque cognatos neque
uicinos diuites ne forte et ipsi te re
inuitent et fiat tibi retributio sed cum
facis conuiuium uoca pauperes de
biles claudos caecos et beatus eris
quia non habent retribuere tibi re

tribuetur enim tibi in resurrectione ius
torum. Haec cum audisset quidam
de simul discumbentibus dixit illi be-
atus qui manducabit panem in regno dei
At ipse dixit ei homo quidam fecit
caenam magnam et uocauit mul
tos et misit seruum suum ad horam
caenae dicere inuitatis ut uenirent
quia iam parata sunt omnia et
ceperunt simul omnes excusare
primus dixit ei uillam emi et necesse
se habeo exire et uidere illam rogo
te habe me excusatum. Et alter
dixit iuga bouum emi quinque et
eo probare illa et ideo uenire non
possum rogo te habe me excusatum
Et alius dixit uxorem duxi et ideo non

possum uenire. Et reuersus seruus nun
tiauit haec dno suo tunc iratus pater
familias dixit seruo suo exi cito in pla
teas et uicos ciuitatis et pauperes ac
debiles et caecos et cloclos introduc
huc et ait seruus dne factum est ut
imperasti et adhuc locus uacat et
ait dns seruo exi in uias et sepes et
conpelle intrare quoscumq: inueneris
ut impleatur domus mea. Dico autem
uobis quod nemo uirorum illorum
qui uocati sunt gustabit caenam
meam. Ibant autem turbae multae
cum eo et conuersus dixit ad illos
si quis uenit ad me et non odit patrem
suum et matrem et uxorem et filios et
fratres et sorores adhuc autem et ani.

nimam suam non potest meus esse disci
pulus et qui non baiulat crucem suam
et uenit post me non potest meus esse
discipulus· Quis enim ex uobis uo
lens turrem aedificare non prius
sedens conputat sumptus qui ne
cessarii sunt si habet ad perficiendum
ne post quam ea posuerit fundamen
tum et non potuerit perficere omnes
qui uident incipiant inludere ei dicen
tes quia hic homo coepit aedificare et
non potuit consummare· Aut quis
rex iturus committere bellum aduer
sus alium regem non sedens prius co
gitat si possit cum decem milibus oc
currere ei qui cum uiginti milibus
uenit aduersum se alioquin adhuc

illo longe posito agente legationem mit
tens rogat ea quae pacis sunt·

Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntia
at omnibus quae posidet non pot
est meus esse discipulus·

Bonum est sal si autem sal quoq;
euanuerit in quo condietur neq; in
terram neq; in sterquilinio utile est
sed foras mittatur qui habet aures au
diendi audiat

luc

Erant autem adpropinquantes ei
puplicani et peccatores ut audirent
illum et murmurabant farisaei et
scribae dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis

Et ait ad illos parabulam istam di
cens quis ex uobis homo qui habet cen
tum

oues et si perdiderit unam ex illis nonne
dimittit nonaginta nouem in deserto et
uadit ad illam quae perierit donec
inueniat eam et cum inuenerit illam
inponit in umeros suos gaudens et ue
niens domum conuocat amicos et ui
cinos suos dicens illis congratulamini
mihi quia inueni ouem meam quae peri
erat dico autem uobis quod ita gaudi
um erit in caelo super unum peccato
rem paenitentiam habentem quam
super nonaginta nouem iustos qui
non indigent penitentiam :·

Aut quae mulier habens dragmas
decem si perdiderit dragmam
unam nonne accendit lucernam
et euerrit domum suam et quaerit

diligenter donec inueniat. et cum inuene-
rit conuocat amicos et uicinos dicens
congratulamini mihi quia inueni drag
mam quam perdideram

Dico uobis gaudium erit coram
angelis dī super uno peccatore
penitentiam agente

Ait autem homo quidam habuit
duos filios et dixit adulescen
tior ex illis patri pater da mihi
portionem substantiae quae
me contingit et diuisit illis substan
tiam et non post multos dies congre
gatis omnib: adulescentior filius
peregre profectus est in regionem
longinquam et ibi dissipauit sub
stantiam suam uiuendo luxoriose

Et postquam omnia consummares
set facta est famis ualida in regione
illa et ipse coepit egere et abiit et
haesit uni ciuium regionis illius et
misit illum in uillam suam ut pasce
ret porcos et cupiebat inplere uen
trem suum de siliquis quas porci manduc
abant et nemo illi dabat In se
autem conuersus dixit quantas mer
cennarii patris mei abundant panib;
ego autem hic fame pereo surgam et
ibo ad patrem meum et dicam illi pater
peccaui in caelum et coram te iam non
sum dignus uocari filius tuus fac me
sicut unum de mercennariis tuis et sur
gens uenit ad patrem suum cum autem
adhuc longe esset uidit illum pater

ipsius et misericordia motus est et ac
currens cecidit supra collum eius et
osculatus est illum. Dixitque ei
filius pater peccavi in caelum et coram
te iam non sum dignus vocari filius tu
us fac me sicut unum de mercenna
ris tuis. Dixit autem pater ad ser
vos suos cito proferte stolam primam
et induite illum et date anulum in ma
num eius et calciamenta in pedes et ad
ducite vitulum saginatum et occidite
et manducemus et epulemur quia
hic filius meus mortuus erat et re
vixit perierat et inventus est et coe
perunt epulari. Erat autem fi
lius eius senior in agro et cum veniret
et adpropinquaret domui audivit

syfoniam et chorum et uocauit unum
de seruis et interrogauit quae haec es
sent is que dixit ei frater tuus uenit
et occidit pater tuus uitulum saginat
um quia saluum illum recipit Indig
natus est autem et nolebat introire
pater ergo illius egressus coepit rogare
illum at ille respondens dixit patri
suo ecce tot annis seruio tibi et num
quam mandatum tuum praeteriui
et numquam dedisti mihi edum ut
cum amicis meis epularer sed post
quam filius tuus hic qui deuorauit
substantiam suam cum meretricib:
uenit occidisti illi uitulum saginatum
at ipse dixit illi fili tu semper me
cum fuisti et omnia mea tua sunt

aepulari autem te et gaudere oporte-
bat quia frater tuus hic mortuus
erat et reuixit perierat et inuentus est
Dicebat autem et ad discipulos
suos homo quidam erat diues
qui habebat uilicum et hic diffama
tus est apud illum quasi dissipas
set bona ipsius et uocauit illum et
ait illi quid hoc audio de te redde
rationem uilicationis tuae iam
enim non poteris uilicare ait autem
uilicus intra se quid faciam quia dominus
meus aufert a me uilicationem
fodere non ualeo mendicare erubes
co scio quid faciam ut cum amotus
fuero a uilicatione recipiant me
in domus suas conuocatis itaque

singulis debitorib: dñi sui dicebat pri
mo quantum debes dño meo at ille dix
it centum bados olei dixitque ille acci
pe cautionem tuam et sede cito scribe
quinquaginta deinde alio dixit tu uero
quantum debes qui ait centum choros
tritici · ait illi accipe literas tuas et
scribe octoginta et laudauit dñs ui
licum iniquitatis quia prudenter fe
cisset · dixit autem ad discipulos suos
dico uobis quia filii huius saeculi pru
dentiores filiis lucis in generatione
sua sunt et ego dico uobis facite
uobis amicos de mamona iniquita
tis ut cum defeceritis recipiant uos
in aeterna tabernacula qui fidelis
est in minimo et in maiori fidelis est

Et qui in modico iniquus est et in maio
ri iniquus est si ergo in iniquo mamo
ne fideles non fuistis quod uestrum est
quis credet uobis et si in alieno fide-
les non fuistis quod uestrum est quis dabit uobis
Nemo seruus potest duobus do
minis seruire aut enim unum odie
et alterum diliget aut uni adherebit
et al. terum contemnet non potestis do seruire et mamonae
Audiebant haec omnia farisaei qui
erant auari et deridebant illum
Et ait illis uos estis qui iustificatis
uos coram hominibus ds autem nouit
corda uestra quia quod hominibus al
tum est abominatio est ante dm
Lex et profetae usque ad iohan
nem ex eo regnum di euangeli

zatur et omnis in illud uim facit.
Facilius est autem caelum et terram
praeterire quam de lege unum
apicem cadere.
Omnis qui dimittit uxorem suam
et ducit alteram mechatur et qui
dimisam a uiro ducit mechatur.
Homo quidam erat diues et in
duebatur purpura et bysso et
aepulabatur cotidie splendide et
erat quidam mendicus nomine la
zarus qui iacebat ad ianuam eius
ulceribus plenus cupiens saturari
de micis quae cadebant de mensa diu
itis sed et canes ueniebant et lingebant
ulcera eius. Factum est autem ut
moreretur mendicus lazarus

Et portaretur ab angelis in sinum
abrachae
Mortuus est et diues et sepul
tus est in inferno eleuans ocu
los suos cum esset in tormentis uide
bat abracham a longe et lazarum
in sinu eius et ipse clamans dixit
pater abracham miserere mei et
mitte lazarum ut intinguat extre
mum digiti sui in aqua ut refrigera
linguam meam quia crucior in hac
flamma et dixit illi abracham fili
recordare quia recepisti bona in ui
ta tua et lazarus similiter mala
nunc autem hic consulatur tu uero
cruciaris et in his omnib: inter uos et
nos chaos magnum firmatum est

ut hii qui uolunt hinc transire ad uos
non possunt neque inde huc transmeare
Ait rogo ergo te pater ut mittas
eum in domum patris mei ha
beo enim quinque fratres ut testetur
illis ne et ipsi ueniant in locum hunc
tormentorum et ait illi abracham
habent moysen et profetas audiant
illos at ille dixit non pater abra
cham sed si quis ex mortuis ierit ad
eos paenitentiam agent ait autem
illi si moyses et profetas non audiunt
neque si quis ex mortuis resurrexerit
credent

Et ad discipulos suos ait inpo — LVK X
sibile est ut non ueniant scanda
la uae autem illi per quem ueniunt

utilius est illi si lapis molaris inpona
tur circa collum eius et proiciatur in
mare quam ut scandalizet unum de
pusillis istis
Attendite uobis si peccauerit in
te frater tuus increpa illum et si
penitentiam egerit dimitte illi
Et si septies in die peccauerit in te
et septies in die conuersus fue
rit ad te dicens penitet me dimitte illi
Et dixerunt apostoli dño ad
auge nobis fidem dixit autem
dñs si habueritis fidem sicut granum
sinapis diceretis huic arbori mori
eradicare et transplantare in ma
re et oboediret uobis
Quis autem uestrum habens seruum

arantem aut boues pascentem qui regres
so de agro dicat illi statim transi recum
be. Et non dicat ei para quod cenem
et praecinge te et ministra mihi donec
manducem et bibam et post haec tu man
ducabis et bibes numquid gratiam ha
bet seruo illi qui fecit quae sibi impe
rauerat non puto. Sic et uos cum fe
ceritis omnia quae praecepta sunt uo
bis. Dicite serui inutiles sumus quod
debuimus facere fecimus. Et fac
tum est dum iret in hierusalem tran
sibat per mediam samariam et ga
lileam et cum ingrederetur quoddam
castellum occurrerunt ei decem uiri
leprosi qui steterunt a longe et leua
uerunt uocem dicentes ihu praecepto
R

miserere nostri quos ut uidit dixit
ite ostendite uos sacerdotibus Et fac
tum est dum irent mundati sunt unus
autem ex illis ut uidit quia mundatus
est regresus est cum magna uoce
magnificans dm̄ Et cecidit in faciem
ante pedes eius gratias agens Et hic
erat samaritanus respondens au
tem ihs̄ dixit nonne decem mundati
sunt Et nouem ubi sunt non est in
uentus qui rediret Et daret gloriam
dō nisi hic alienigena Et ait illi surge
Et uade quia fides tua te saluum
fecit

INterrogatus autem a fariseis
quando uenit regnum dī Res
pondit eis Et dixit non uenit

regnum dī· Et non obseruatione neque
dicent ecce hic aut ecce illic ecce enim
regnum dī intra uos est· Et ait ad disci
pulos suos uenient dies quando desi
deretis uidere unum diem fili hominis
Et non uidebitis· Et dicent uobis ecce
hic et ecce illic et nolite ire neque sec
temini

Nam sicut fulgor coruscans de sub
caelo in ea quae sub caelo sunt ful
get ita erit filius hominis in die sua·
Primum autem oportet illum mul
ta pati et reprobari a generatione
hac

Et sicut factum est in diebus noe
ita erit in dieb: fili hominis· ede
debant et bibebant uxores duceba
nt

Et dabantur adnuptias usque indiem
quaintrauit noe inarcam et uenit
diluuium et perdidit omnes :
Similiter sicut factum est indieb:
loth edebant et bibebant emeba
nt et uendebant plantabant et edi
ficabant quadie autem exiuit loth
asodomis pluit ignem et sulphor de
caelo et omnes perdidit secundum
haec erit quadie filius hominis reue
labitur
In illa hora qui fuerit intecto et uasa
eius indomo nediscendat tolle
re illa et qui inagro similiter non
redeat retro :
MEMores estote uxoris loth :
Quicumque quaesierit animam suam

saluare perdet illam & quicumque
perdiderit illam propter me uiuifica
bit eam. Dico uobis in illa nocte
erunt duo in lecto uno unus adsume
tur & alter relinquetur duae erunt
molentes in unum una adsumetur
& altera relinquetur Duo erunt
in agro unus adsumetur & alterum
relinquetur

Respondentes dicunt illi ubi dne
qui dixit eis ubicumque fuerit cor
pus illuc congregabuntur aquile

Dicebat autem & parabulam
ad illos quoniam oportet sem
per orare & non deficere dicens iu
dex quidam erat in quadam ciuitate
qui dm non timebat & hominem

non uerebatur uidua . autem quaedam
erat in ciuitate illa et ueniebat ad e-
um dicens uindica me de aduersario
meo et nolebat per multum tempus
post haec autem dixit intra se et si
dm̄ non timeo nec hominem reuerior
tamen quia molesta est mihi haec
uidua . uindicabo illam ne in nouissi-
mo ueniens suggillet me ait autem
dn̄s audite quid iudex iniquitatis
dicit ds autem non faciet uindictam
electorum suorum clamantium ad
se die ac nocte et patientiam habe-
bit in illis dico uobis quia cito faciet
uindictam illorum uerum tamen
filius hominis ueniens putas inue-
niet fidem in terra . dixit autem

Et ad quosdam qui in se confidebant
tamquam iusti et aspernabantur ce-
teros parabulam istam. duo homines
ascenderunt in templum ut orarent
unus farisaeus et alter publicanus
farisaeus [illegible] stans haec apud
se orabat. ds gratias ago tibi quia
non sum sicut et ceteri hominum rap
tores iniusti adulteri uelud etiam hic
publicanus ieiuno bis in sabbato de
cimas do omnium quae possedeo et
puplicanus a longe stans nolebat
nec oculos ad caelum leuare sed per
cutiebat pectus suum dicens ds pro
pitius esto mihi homini peccatori
Dico itaque uobis discendit hic
iustificatus in domum suam ab illo

deus propitius mihi homini pec...

magis quam ille fariseus

Quia omnis qui se exaltat humilia
bitur. qui se humiliat exaltabi
tur. Adferebant autem
ad illum et infantes ut eos tangere
quod cum uidissent discipuli incre
pabant illos. Ihs autem conuocans
illos dixit sinite pueros uenire ad
me et nolite eos prohibere talium
enim est regnum dni

Amen dico uobis quicumque non
acceperit regnum dei sicut puer
non intrabit in illud

Et interrogauit eum quidam prin
ceps dicens magister bone quid fa
ciens uitam aeternam possidebo

Dixit autem ei ihs quid me dicis

bonum nemo bonus nisi solus ds.

Mandata nosti· non occides non mi
chaberis· non furtum facies· non fal
sum testimonium dices· honora pa
trem tuum et matrem tuam· Qui ait
haec omnia custodiui a iuuentute mea.

QVo audito ihs ait ei adhuc unum
tibi deest omnia quaecumque
habes uende· Et da paupe
ribus et habebis thesaurum in caelo
Et ueni sequere me

Ille audias contristatus est
quia diues erat ualde· uidens
autem illum ihs tristem factum dixit
quam difficile qui pecunias habent
in regnum di intrabunt facilius est

ns

enim camellum perforamen acustra
ire quam diuitem intrare intrare
in regnum dī · Et dixerunt qui audie
bant et quis potest saluus fieri ait
illis quae inpossibilia sunt apud ho
mines possibilia sunt apud dm̄. Ait
autem petrus ecce nos qui dimissimus
omnia et secuta sumus te ·:·

Ui dixit eis amen dico uobis nemo
est qui relinquat domum suā
aut parentes aut fratres aut uxo
rem aut filios propter regnum dī et
non recipiat multo plura in hoc tem
pore in saeculo autem uenturo uitā
aeternam possidebit

Adsumpsit autem ihs duodecim

Et ait illis ecce ascendimus hierusoli
mam et consummabuntur omnia
quae scripta sunt per profetas de fi
lio hominis tradetur enim gentibus
et inludetur et flagillabitur et con
spuetur et post quam flagillauerint
occident eum et tertia die resurget

Et ipsi nihil horum intellexerunt
et erat uerbum istud abscondi
tum ab eis et non intellegebant quae
dicebantur.

Factum est autem cum adpropinqua
ret hiericho caecus quidam se
debat secus uiam mendicans et cum
audiret turbam praetereuntem inter
rogabat quid hoc esse dixerunt autem

ei quod ihs nazarenus transiret. Et cla
mavit dicens ihu fili david miserere
mei Et qui praeibant increpabant ei
ut taceret ipse vero multo magis cla
mabat fili david miserere mei. Stans
autem ihs iussit illum adduci adse
adpropinquasset interrogavit illum
dicens quid tibi vis faciam at ille dx
dñe ut videam Et ihs dixit illi respice
fides tua te salvum fecit. Et confes
tim vidit Et sequebatur illum magni
ficans dm̄ Et omnis plebs ut vidit
dedit laudem dō

INgressus perambulabat hieri
cho Et ecce vir nomine zA
cheus Et hic erat princeps puplicanorum

rum et ipse diues erat et quaerebat ui
dere ihm quis esset et non poterat prae
turba quia statura pusillus erat et
praecurrens ascendit in arborem sico
morum ut uideret illum quia inde erat
transiturus. Et cum uenisset ad locum
suspiciens ihs uidit illum et dixit ad eum
Zacche festinans discende quia hodie
in domu tua oportet me manere et
festinans discendit et excepit illum
gaudiens et cum uiderent omnes mur
murabant dicentes quod ad hominem
peccatorem deuertisset. stans autem
saccheus dixit ad dominum ecce dimedium
bonorum meorum domine do pauperibus
Et si quid aliquem defraudaui reddo

quadruplum ait ihs ad eum quia hodie
salus domui huic facta est eo quod ipse
filius sit abrachae.

Venit enim filius hominis quaerere et
saluum facere quod perierat

Haec illis audientibus adiciens dixit
parabulam eo quod esset prope
hierusalem et quia existimarent quod
confestim regnum dī manifestaretur

Dixit homo quidam nobilis abiit
in regionem longinquam accipere
sibi regnum et reuerti.

Vocatis autem decem seruis suis de-
dit illis decem mnas et ait ad illos
negotiamini dum uenio ciues autem eius
oderant illum et miserunt legationem

post illum dicentes nolumus hunc regna
re super nos. Et factum est ut rediret
accepto regno et iussit uocari seruos qui
bus dedit pecuniam ut sciret quantum
quis negotiatus esset. uenit autem pri
mus dicens dñe . mna tua . decem mnas
adquisiuit et ait illi euge bone serue
quia in modico fidelis fuisti eris potes
tatem habens supra decem ciuitates.
Et alter uenit dicens dñe . mna tua . fe-
cit quinque mnas et huic ait et tu esto
supra quinque ciuitates . Et alter uenit
dicens dñe . ecce mna tua quam habui
repositam in sudario timui enim te
quia homo austeris es tollis quod non
posuisti et metis quod non seminasti

dicit ei de ore tuo te iudico serue nequam
sciebas quod ego austeris homo sum tolle-
ns quod non posui et metens quod non se-
minaui et quare non dedisti pecuniam
meam ad mensam et ego ueniens cum
usuris utique exegissem illud quod meum
esse et adstantibus dixit auferte ab
illo mnam et date illi qui decem mnas
habet et dixerunt ei domine habet decem
mnas

Dico autem uobis quia omni haben-
ti dabitur et habundabit et a
beo autem qui non habet et quod ha-
bet auferetur ab illo

Uerumtamen inimicos meos illos
qui noluerunt me regnare super

se adducite huc et interficite ante me
his dictis praecedebat ascen
dens in hierusolimam. Et
factum est cum adpropinquasset ad
bethfage et bethania ad montem
qui uocatur oliueti misit duos disci
pulos suos dicens ite in castellum
quod contra uos est in quo intro
euntes inuenietis pullum asinae
alligatum cui nemo umquam hominum
sedit soluite illum et adducite
huc et si quis uos interrogauerit qua
re soluitis sic dicetis ei quia dns ope
ram eius desiderat

Abierunt autem qui missi erant
et inuenerunt sicut dixit illis

pullum stantem soluentibus autem illis
pullum dixerunt domini eius ad illos
quid soluitis pullum at illi dixerunt
quia dns eum necessarium habet Et duxe
runt illum ad ihm Et iactantes uestimen
ta sua supra pullum Et inpossue
runt ihm. Euntem autem illo subster
nebant uestimenta sua in uia
Cum adpropinquaret iam
ad discensum montis oliueti
coeperunt omnes turbae discenden
tium gaudentes laudare dm uoce
magna super omnib: quas uiderunt
uirtutibus dicentes benedictus qui
uenit rex in nomine dni. Pax in caelo
et gloria in excelsis

Et quidam farisaeorum de tur
bis dixerunt ad illum magis
ter increpa discipulos tuos quibus
ipse ait dico uobis quia si hi tacue
runt lapides clamabunt :·

Et ut adpropinquauit uidens
ciuitatem fleuit super illa
dicens quia si cognouisses tu et quidem
in hac die tua quae ad pacem tibi nu
nc autem abscondita sunt ab oculis
tuis quia uenient dies in te et circum
dabunt te inimici tui uallo et coan
gustabunt te undique et ad ter
ram prosternent te et filios tuos qui
in te sunt Et non relinquent
in te lapidem super lapidem et uenie
nit

in te · hac tum uniuersa eo quod non cognoue-
ris tempus uisitationis tuae

Et ingresus in templum coepit
eicere · uendentes in illo et emen
tes et mensas nummulariorum effu
dit et cathedras uendentium colum
bas euertit dicens illis scriptum est
quia domus mea domus orationis est
uos autem fecistis illam speloncam
latron — iuit

Et erat docens cotidie in templo
principes autem sacerdotum
et scribae · et principes plebis quere
bant illum perdere · et non inueniebant
quid facerent illi omnis enim popu
lus suspensus erat audiens illum

Et factum est in una dierum do
cente illo populum in templo
et euangelizante conuenerunt prin
cipes sacerdotum et scribae cum se
niorib: et aiunt dicentes ad illum dic
nobis in qua potestate haec facis aut
quis est qui dedit tibi hanc potestatem
respondens autem dixit ad illos inter
rogabo uos et ego uerbum unum res
pondete mihi baptismum iohannis
de caelo erat an ex hominib: At illi co
gitabant inter se dicentes quia si dic
erimus de celo dicet nobis quare ergo
non credidistis illi si autem dixerimus
ex hominib: ples uniuersa lapidabit
nos certa sunt enim iohannem profetam

esse. Et responderunt se nescire unde
esset. Et ihs ait illis neq; ego dico uobis
in qua potestate haec facio:
Et coepit autem dicere ad plebem para
bulam hanc homo plantauit ui
neam et locauit eam colonis et ipse
pergere fuit multis temporib; et in
tempore misit ad cultores seruum ut
de fructu uineae daret ei illi qui cessum
dimiserunt eum inanem et addidit
alterum seruum mittere illi autem
hunc quoq; caedentes et adficientes
contumelia dimiserunt inanem et
addidit tertium mittere qui et illum
uulnerantes eicerunt. Habet autem
dns unic quid habens unicum filium

meum dilectum forsitan cum hunc uide-
rint uerebuntur quem cum uidissent
coloni cogitauerunt inter se dicentes
hic est heres occidamus illum ut nostra
fiat hereditas et eiectum illum extra
uineam occiderunt quid ergo faciet illis
dns uineae ueniet et perdet colonos
istos et dabit uineam aliis

Quo audito dixerunt illi absit
ille autem aspiciens eos ait quid
est ergo quod scribtum est lapidem
quem reprobauerunt aedificantes
hic factus est in caput anguli om
nis qui ciciderit supra illum lapidem
conquassabitur supra quem autem
ciciderit comminuet illum

Et quaerebant principes sa
cerdotum et scribae mit
tere in illum manus illa hora et tim
uerunt populum cognouerunt enim
quod ad ipsos dixerit similitudinem
istam :
Et obseruantes miserunt insi
diatores qui se esse iustos si
mularent ut caperent eum in sermo
ne et traderent illum principatui
et potestati praesidis et interroga
uerunt illum dicentes magister sci
mus quia recte dicis et doces et non
accipis personam sed in ueritate
uiam dei doces licet nobis tributum
dare caesari an non considerans

autem dolum illorum dixit ad eos quid
me temptatis offerte mihi denarium
cuius habet imaginem uel inscribtionem
respondentes dixerunt caesaris
Et ait illis reddite ergo quae caesa
ris sunt caesari Et quae dei sunt deo
Et non potuerunt uerbum eius repre
hendere coram plebe Et mirati in res
ponso eius tacuerunt
Accesserunt ad eum quidam saddu
caeorum qui negant esse resur
rectionem Et interrogauerunt eum
dicentes magister moyses scribsit
nobis si frater cuiusdam mortuus
fuerit habens uxorem et hic sine
filiis fuerit ut accipiat eam frater
eius

uxorem et suscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres apud nos erant et
primus accipit uxorem et mortuus
est sine filiis et sequens accipit illam
et ipse mortuus est sine filio et ter
tius accipit illam similiter et omnes
septem et non reliquerunt semen
et mortui sunt novissima autem
omnium mortua est et mulier in
resurrectione ergo cuius erit eorum
uxor siquidem septem habuerunt
eam uxorem et ait illis ihs filii sae
culi huius generantur et generant
nubunt et nubuntur et ducuntur
ad nuptias illi vero qui digni habe
buntur saeculo illo et resurrectio
ne

& mortuis neque nubunt neq: ducunt
uxores neque enim ultra mori poteru
nt aequales enim angelis sunt & fi
lii sunt di· Cum sint fili resurrec
tionis quia uere resurgunt mortui
& moyses ostendit secus rubum si
cut dicit uidit in rubo dnm dm abra
cham & dm isaac & dm iacob· ds au
tem non est mortuorum sed uiuoru
omnes enim uiuunt ei· Responden
tes autem quidam scribarum dixe
runt magister benedixisti

Et amplius non audebant eum
quicquam interrogare
Dixit autem ad illos quomodo
dicunt xpm filium dauid

260

esse & ipse dauid dicit in libro psal
morum dixit dns dno meo sede ad dex
tris meis donec ponam inimicos tu
os scabillum pedum tuorum. Da
uid ergo dnm illum uocat & quo
modo filius eius est

Audiente autem omni populo dixit
discipulis suis adtendite ascri
bis qui uolunt ambulare in stolis
& amant salutationes in foro &
primas cathedras in sinagogis &
primos discubitos in conuiuis

Qui deuorant domus uiduarum
simulantes longam orationem
hii accipiant damnationem
xxi Maiorem respiciens autem

uidit eos qui mittebant munera sua

in gazo filacium diuites uidit autem

Et quandam uiduam pauperculã

mittentem aera minuta duo Et dixit

uere dico uobis quia uidua haec pau

per plusquam omnes misit in do

numdī nam omnes hii ex abundantia

sibi miserunt in munera dī dum haec

autem ex eo quod deest illi omnem

uictum suum quem habuit misit

Et quibusdam dicentib: de tem

plo quod lapidibus bonis

Et donis ornatum esse dixitque

haec uidetis uenient dies in quib: non

relinquetur lapis super lapidem

hic in pariete qui non destruatur

INterrogauerunt autem illum dice
ntes praeceptor quando haec
erunt et quod signum cum fieri inci
pient qui dixit uidete ne seducamini
Multi enim uenient in nomine meo di
centes quoniam ego sum xps et tem
pus adpropinquauit nolite ergo ire
post illos cum autem audieritis pro
elia et sedictiones nolite terreri opor
tet enim primum haec fieri sed non sta
tim finis tunc dicebat illis
IN illis diebus surget gens contra
gentem et regnum aduersum reg
num et terrae motus magni erunt
per loca et pestilentiae et fames
terroresq: de caelo et signa magna

erunt et tempestates ::

Sed ante haec omnia inicient in uobis
manus suas et persequentur om
nes uos tradentes in sinagogis et in cus
todias trahentes ad reges et ad prae
sides propter nomen meum contiget
autem uobis in testimonium ::

Ponite ergo in cordib: uestris non
praemeditari quem ad modum
respondeatis ego enim dabo uo
bis os et sapientiam cui non poterunt
resistere et contradicere omnes
aduersarii uestri trademini autem
a parentib: et fratrib: et cognatis
et amicis et morte adficient ex uo
bis et eritis odio omnibus hominib:

propter nomen meum et capillus
de capite uestro non peribit in pati
entia uestra possidebitis animas
uestras

Cum autem uideritis circumdari
ab exercitu hierusalem tunc sci
tote quia adpropinquauit desolatio
eius

Tunc qui in iudea sunt fugiant
in montes et qui in medio eius disce
dant et qui in regionibus non intrent
in eam quia dies ultionis hii sunt
ut inpleantur omnia q: scripta sunt

Uae autem pregnantib: et nutrien
tibus in illis diebus

Erit enim pressura magna

super terram et ira populo huic

Et cadent in ore gladii et cap
tivi ducentur in omnes gentes
et hierusalem calcabitur a gentibus
donec impleantur tempora nationum

Et erunt signa in sole et luna et stel
lis et in terris et pressura gentium
prae confusione sonitus et maris et
fluctuum arescentibus hominibus prae
timore et exspectatione quae super
venient universo orbi nam virtutes
caelorum movebuntur

Et tunc videbunt filium ho
minis venientem in nube
cum potestate magna et maiestate
his autem fieri incipientibus respic
ite

Et leuate capita uestra quoniam
adpropinquat redemptio uestra
Et dixit illis similitudinem uidete
ficulniam et omnes arbores cum
producunt iam ex se fructum sci
tis quoniam prope est aestas ita
Et uos cum uideritis haec omnia fieri
scitote quoniam prope est regnum
dei amen dico uobis quia non praeteri
bit generatio haec donec omnia
fiant caelum et terra transibunt
uerba autem mea non transient
Attendite autem uobis ne forte
grauentur corda uestra in cra
pula et ebrietate et curis huius
uitae et superueniat in uos

repentina dies illa tamquam laque-
us enim superveniet in omnes qui sede-
nt super faciem orbis terrae vigilate
itaque omni tempore orantes ut
digni habeamini fugere ista omnia
quae futura sunt et stare ante
filium hominis

Erat autem in diebus docens in
templo noctibus vero exiens
morabatur in monte qui vocatur
oliveti et omnis populus manicabat
ad eum in templo audire eum

Adpropinquabat eum dies fes- Lvi xx
tus azimorum qui dicitur pascha
et quaerebant principes
sacerdotum et scribae

quomodo eum interficerent timebant
uero plebem
Intrauit autem satanas in iudam
qui cognominabatur scarioth
unum de duodecim
Et abiit et locutus est cum principi
bus sacerdotum et magistrati
bus quemadmodum illum traderet
eis et gauisi sunt et pullicati sunt
et pacti sunt pecuniam illi darent
Et spopondit et quaerebat oportu
nitatem ut traderet illum sine tur
bis uenit autem dies festus azimo
rum in qua necesse erat occidi pas
cha et misit petrum et iohannem
dicens euntes parate nobis pasch
a

uitam an doucemus ad illu dixerunt ubi uis
paremus et dixit ad eos ecce intro eun
tibus uobis in ciuitatem occurret uobis
homo amphoram aque portans se
quemini eum in domum in quam intro
erat et dicetis patri familias domus
dicit tibi magister ubi est deuersorium
ubi pascha cum discipulis meis man
ducem et ipse uobis ostendet cen
aculum magnum stratum et ibi para
te euntes autem inuenerunt sicut
dixit illis et parauerunt pascha et
cum facta esset hora discubuit et
xii apostoli cum eo

Et ait illis desiderio desideraui hoc
pascha manducare uobis
cum

antequam patiar

Dico enim vobis quia ex hoc non
manducabo illud donec imple-
atur in regno dī :

Et accepto calice gratias egit et
dixit accipite et dividite inter
vos dico enim vobis quod non bibam
de generatione vitis donec regnum dī
veniat. Et accepto pane gratias
egit et fregit dedit eis dicens hoc est
corpus meum quod pro vobis datur
hoc facite in meam commemorati
onem

Similiter et calicem post quam
cenavit dicens hic est calix no
vum testamentum in sanguine meo

quodprouobis effundetur

Uerumtamen ecce manus traden
tis me mecum est in mensa Et
quidem filius hominis secundum
quod definitum est uadit uerum
tamen uae illi homini per quem trade
tur

Et ipsi coeperunt querere in
terse quis esset ex eis qui hoc
facturus esset

Facta est autem contentio inter
eos quis eorum uidetur esse ma
ior. Dixit autem eis reges gentium do
minantur eorum et qui potestatem
habent super eos benefici uocantur
uos autem non sic sed qui maior est

in uobis fiat sicut iunior et qui prae-
cessor est sicut ministrator
Nam quis maior est qui recum
bit aut qui ministrat ingentib:
nonne qui recumbit in uobis autem
non sic sed qui ministrat· Ego autem
in medio uestrum sum sicut qui minis
trat uos autem estis qui permansistis
mecum in temptationibus meis et ego
dispono uobis sicut dispossuit mihi
pater meus regnum ut edatis et bi
batis super mensam meam in regno meo·
Et sedeatis super thronos iudican
tes duodecim tribus israhel
Ait autem dns simon simon ecce
satanas expetit uos ut cribra
ret

sicut triticum ego autem rogaui pro te
ut non deficiat fides tua
Et tu aliquando conuersus confir
ma fratres tuos et rogate
ne intretis in temptationem
Qui dixit ei dne tecum paratus sum
et in carcerem et in mortem ire
Et ille dixit ei dico tibi petre non can
tabit hodie gallus donec ter me ab
neges nosse me
Et dixit eis quando misi uos sine
sacculo et pera et calciament
is numquid aliquid defuit uobis at
illi dixerunt nihil dixit ergo eis sed nunc
qui habet sacculum tollat similiter
et peram et qui non habet gladium

uendat tonicam suam et emat gladium

Dico enim uobis quoniam adhuc
hoc quod scribtum est oportet
impleri in me. Et quod cum iniustis de
putatus est. Et enim ea quae sunt
de me finem habent

At illi dixerunt dñe ecce gladii duo
hic. At ille dixit eis satis est

Et ingressus ibat secundum con
suetudinem in montem oliuarum
secuti sunt autem illum et discipuli

Et cum peruenisset ad locum dixit
illis orate ne intretis in temp
tationem tum iactus

Et ipse auulsus est ab eis quan
est lapidis et positis genibus

oRabat dicens ::

Pater si uis transfer calicem hunc a
me · uerumtamen non mea uo
luntas sed tua fiat ·

Apparuit autem illi angelus de cae
lo confortans eum · Et factus est
in agonia et prolixius orabat · et fac
tus est sudor eius sicut guttae sangui
nis decurrentis in terram

Et cum surrexisset ab oratione
et uenisset ad discipulos suos
inuenit illos dormientes prae tristitia
Et ait illis quid dormientis surgite
et orate ne intretis in temptationem

Adhuc illo loquente ecce turba
et qui uocabatur iudas unus de xii

ante cedebat eos

Et adpropinquauit ihu ut oscula
retur eum · Ihs autem dixit illi
iuda osculo filium hominis tradis

Uidentes autem hii qui circa ipsum
erant quod futurum erat dixeru
nt ei dne si uis percutiamus in gladio Et
percussit unus ex illis seruum prima
pis sacerdotum et amputauit auricu
lam eius dexteram respondens autē
ihs ait eis sinite usque huc

Et cum tetigisset auriculam eius
sanauit eum

Dixit autem ihs ad eos qui uene
rant ad se principes sacerdo
tum et magistratus templi et senio

res quasi ad latronem existis cum gla
diis et fustibus cumpraehendere me.
Cum cotidie uobiscum fuerim in tem
plo non extendistis manus in me. sed
haec est hora uestra et potestas
tenebrarum
Conpraehendentes autem eum
duxerunt ad domum principes
sacerdotum
Petrus uero sequebatur eum a lon
ge. accenso autem igne in medio
atrio et circum sedentib: illis
erat petrus in medio eorum quem
cum uidisset ancella quaedam sede
tem ad lumen et cum fuisset intuita
dixit et hic cum illo erat. At ille nega
uit

eum dicens mulier non noui illum

Post pussillum alius uidens eum
dixit et tu de illis es petrus
uero ait o homo non sum et inter
uallo facto quasi horae unius alius
quidam adfirmabat dicens uere
et hic cum illo erat nam et galileus est
Et ait petrus homo nescio quid dicis
Et continuo adhuc illo loquente can
tauit gallus ·

Et conuersus dñs respexit petrū
et recordatus est petrus uerbi
dñi sicut dixit quia prius quam gallus
cantet terme negabis nosse et egres
sus foras petrus fleuit amarissime ·

Et uiri qui tenebant illum inlu

debant ei cedentes et uelauerunt eum
et percutiebant faciem eius et interro
gabant eum dicentes profetiza nobis
quis est qui te percussit et alia multa
blasfemantes dicebant in eum
Et ut factus est dies conuenerunt
seniores plebis et principes
sacerdotum et scribae et interroga
bant et duxerunt illum in concilium
suum· Dicentes si tu es xps dic nobis·
Et ait illis si uobis dixero non
credetis mihi ∴ Si autem inter
rogauero non respondetis mihi neq;
dimittetis
Ex hoc autem erit filius hominis
sedens a dextris uirtutis di:

Dixerunt autem omnes tu ergo es
filius dī· Qui ait uos dicitis quia
ego sum
At illi dixerunt quid adhuc desi
deramus testimonium ipsi enim
audiuimus de ore eius blasfemiam·
XXIII Et surgens omnis multitudo eorum
duxerunt illum ad pylatum:
Coeperunt autem accussare illum
dicentes hunc inuenimus subuer
tentem gentem nostram· Et soluen
tem legem nostram prophetas et pro
hibentem tributa dare caesari et
dicentem se xpm regem esse
Pylatus autem audiens interro
gauit eum dicens tu es rex iudeo

rum at ille respondens ait tu dicis

Ait autem pilatus ad principes sa
cerdotum et turbas nihil inuenio
causae in hoc homine

At illi inualescebant dicentes com
mouet populum docens per uni
uersam iudaeam et incipiens a gali
lea usque huc pilatus autem audi
ens galileam interrogauit eum si
homo galileus esset ut cognouit quod
de herodis potestate esset remisit
eum ad herodem qui et ipse in hieruso
limis erat illis diebus herodis autem
uiso ihu gauisus est ualde erat enim
cupiens ex multo tempore uidere
eum eo quod audiret multa de illo

Et sperabat signum aliquod uidere
ab eo fieri interrogabat autem illum
in multis sermonibus at ipse nihil res
pondebat. Stabant etiam prin
cipes sacerdotum et scribae con
stanter accussantes eum
Spreuit autem illum herodis
cum exercitu suo et inlusit in
dutum ueste alba et remisit
ad pilatum et facti sunt amici hero
dis et pilatus in ipsa die nam ante
ea inimici erant ad inuicem
Pilatus autem conuocatis principi
bus sacerdotum et magistratib:
et plebe dixit ad illos obtulistis
mihi hunc hominem quasi auer

tentem populum et ecce ego coram uo
bis interrogans eum nullam causam in
ueni in homine isto ex his in quib: eum a
cussatis Sed neque herodis inabo
sic remis sit eum ad uos nam re
missi uos ad illum et ecce nihil dignu;
morte actum est ei

Emendatum ergo illum dimittam;
necesse autem habebat dimit
tere eis per diem festum unum uinctum

Exclamauit autem simul uniuer
sa turba dicens tolle hunc et di
mitte nobis barabban qui erat
propter seditionem quandam fac
tam in ciuitate et homicidium miss
in carcerem

Iterum autem pylatus locutus est
ad illos uolens dimittere eis ihm at
illi succlamabant dicentes crucifi
ge crucifige illum.

Ille autem tertio dixit ad illos quid
enim mali fecit iste nullam causam
mortis inuenio in eo corripiam ergo
illum et dimittam

At illi instabant uocibus magnis
postulantes ut crucifigere
tur. Et inualescebant uoces eorum

Et pylatus adiudicauit fieri pe
titionem eorum dimisit h
illis eum qui propter homicidium
et sedicionem missus fuerat in car
cerem quem petebant ihm uero

tradidit uoluntati eorum

Superunt ergo ihm et portans
crucem ducebatur. Et cum indu
cerent eum adprehenderunt simo
nem quendam cyrinensem uenientem
de uilla et inpossuerunt illi crucem
portare post ihm

Sequebatur autem illum multa
turba populi et mulierum q:
plangebant et lamentabant eum
conuersus autem ad illas ihs dixit
filiae hierusalem nolite flere su
per me sed super uos ipsas flete
et super filios uestros quoniam ecce
uenient dies in quibus dicent beatae
steriles et uentres qui non genuerunt

Et ubera quae non lactauerunt tunc
incipient dicere montibus cadite su
per nos et collibus operite nos quia
si in uiridi ligno haec faciunt in ari
do quid fiet

Ducebantur autem et alii duo
nequam cum eo ut interficerentur

Postquam uenerunt in locum
qui uocatur caluariae ubi
crucifixerunt eum

Latrones duos unum a dextris
et alterum a sinistris

Ihs autem dicebat pater dimit
te illis non enim sciunt
quid faciunt

Diuidentes uero uestimenta

eius miserunt sortes et stabat popu
lus spectans · et deridebant il
lum principes sacerdotum dicentes
alios saluos fecit se saluum facit
si hic est xps di electus

Inludebant autem ei et milites
accedentes et acetum offerentes
illi dicentes si tu es rex iudeorum
saluum te fac

Erat autem et superscribtio in
scribta super illum litteris
grecis et latinis et ebreicis hic est
rex iudeorum

Unus autem de his qui pende
bant latronibus blasfemabat
eum dicens si tu es xps saluum fac

temet ipsum et nos

Respondens autem alter increpa-
bat illum dicens neque tu times
dm quod in eadem damnatione
es et nos quidem iuste nam digna fac-
tis recipimus hic uero nihil mali ges-
sit et dicebat ad ihm dne memento
mei cum ueneris in regnum tuum et
dixit illi ihs amen amen dico tibi ho
die mecum eris in paradiso

Erat autem fere hora sexta et
tenebrae factae sunt in uniuer-
sa terra usque in horam nonam
et obscuratus est sol

Et uelum templi scisum est
medium et exclamans ihs uoce

magna ihs ait pater in manus tuas
cummendo spm meum · Et haec dicens
exspirauit Uidens autem cen
torio quod factum fuerat glorifica
uit dm dicens uere hic homo iustus erat
Et omnis turba eorum qui simul
aderant ad spectaculum istud
et uidebant quae fiebant percutien
tes pectora sua reuertebantur sta
bant autem omnes noti eius a longe
et mulieres quae secutae erant
eum a galilea haec uidentes
Ecce uir nomine ioseph qui
erat decurio uir bonus et ius
tus hic non consenserat consilio et ac
tibus eorum erat autem ab arimathia

ciuitate iudaeae qui et expectabant et
ipse regnum dei hic accessit ad pilatum
et petiit corpus ihu

Et depositum inuoluit in sindo
ne munda et posuit eum in
monumento exciso in quo non dum quis
quam positus fuerat et inposito eo
inposuit monumento lapidem magnum·

Dies erat parasceue et sab
batum inluscebat inlu cesce
bat subsecutae sunt autem mulieres
duae quae cum ipso uenerant de galilea
uiderunt monumentum et quemadmo
dum positum erat corpus eius

Et reuertentes parauerunt ar
omata et unguenta et

Lvi, xx

culo uenerunt admonumentum portantes
quae parauerunt aromata. Et inuenerunt
lapidem reuolutum amonumento Et
ingressae non inuenerunt corpus dni
ihu. Et factum est dum mente conster
natae essent deisto Et ecce duo uiri
steterunt secus illas inueste fulgenti.
Cum timerent autem et declinarent
uultum interram dixerunt ad
eas quid quaeritis uiuentem cum mortuis
non est hic sed surrexit recordamini
qualiter locutus est uobis cum ad
huc ingalilaea esset dicens quia opor
tet filium hominis tradi inmanus ho
minum peccatorum Et crucifigi Et ter
tia die resurgere. Et recordatae sunt

uerborum eius

Et regressae a monumento nuntia
uerunt haec omnia illis undecim
et ceteris omnibus

Erat autem maria magdalenae
et iohanna et maria iacobi et
ceterae quae cum illis erant quae di
cebant ad apostolos haec et uisa sunt
ante illos sicut deleramentum uerba
ista et non credebant illis. Petrus au
tem surgens cucurrit ad monumentum
et procumbens uidit linteamina sola
posita et abiit secum mirans quod
factum fuerat. Et ecce duo ex illis ibant
ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab hie-

rusalem nomine emmaus et ipsi loque-
bantur adinvicem de his omnibus quae
acciderant. Et factum est dum fa-
bularentur et secum quererent et ipse
ihs adpropinquans ibat cum illis ocu-
li autem eorum tenebantur ne eum
agnoscerent. Et ait ad illos qui sunt
hi sermones quos confertis adinvicem
ambulantes et estis tristes. Et respondens
unus cui nomen erat cleopas dixit ei
tu solus peregrinus es in hierusalem
non cognouisti quae facta sunt in illa
his diebus quibus ille dixit quae et dix-
erunt de ihu nazareno qui fuit uir
propheta potens in opere et sermone
coram dō et omni populo et quomodo

tradiderunt eum summi sacerdotum et
principes nostri in damnationem mor
tis et crucifixerunt eum. Nos autem spe
rabamus quia ipse esset redempturus
israhel et nunc super haec omnia tertia
die est et quo haec facta sunt. Sed muli
eres quaedam ex nostris terruerunt nos
quae ante lucem fuerunt ad monumen
tum et non inuento corpore eius uene
runt dicentes se etiam uisionem ange
lorum uidisse qui dicunt eum uiuere
Et abierunt quidam ex nostris ad monu
mentum et ita inuenerunt sicut mulie
res dixerunt ipsum uero non uiderunt
Et ipse dixit ad eos O stulti et tardi
corde ad credendum in omnibus quae

locuti sunt profetae nonne haec oportuit
pati xp̄m et ita intrare in gloriam suam
Et incipiens a moyse et omnibus profetis
interpraetabatur illis in omnibus scrip
turis quae de ipso erant Et adpropinqua
uerunt castello quo ibant et ipse se
finxit longius ire et coegerunt illum
dicentes mane nobiscum quoniam adues
perascit et inclinata est iam dies et
intrauit manere cum illis. Et fac
tum est dum recumberet cum illis accipit
panem et benedixit et fregit et porrege
bat illis et aperti sunt oculi eorum et
cognouerunt eum et ipse euanuit ex ocu
lis eorum et dixerunt ad inuicem nonne
cor nostrum ardens erat in nobis dum

loqueretur inuia et aperiret nobis scrib
turas et surgentes eadem hora regresi
sunt inhierusalem et inuenerunt con
gregatos undecim et eos quicum ipsis
erant dicentes quod resurrexit dns ue
re et apparuit simoni et ipsi narraba
nt quae gesta erant inuia et quomodo
cognouerunt eum infractione panis

Dum haec autem loquuntur ihs ste
tit inmedio eorum et dicit eis
pax uobis ego sum nolite timere con
turbati uero et conterriti extimabant
se spm uidere et dixit eis quid turbati
estis et quare cogitationes ascende
runt incorda uestra. uidete manus
meas et pedes quia ipse ego sum

palpate et uidete quia spiritus carnem et os
sa non habet sicut me uidetis habere.
Et cum hoc dixisset ostendit eis manus
et pedes. Adhuc autem illis non
credentibus et mirantibus prae gaudio
dixit habetis hic aliquid quod mandu
cetur. at illi obtulerunt ei partem piscis
assi et fauum mellis et cum manducas
set coram eis sumens reliquias dedit eis.
Et dixit ad eos haec sunt uerba mea
quae locutus sum ad uos cum adhuc es
sem uobiscum quoniam necesse est
impleri omnia quae scripta sunt in lege
mosi et profetis et psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum ut intellege
rent scripturas et dixit eis quoniam

sic scribtum est et sic oportebat xpm pati
et resurgere a mortuis die tertia et prae
dicari in nomine eius penitentiam et re
misionem peccatorum in omnes gentes in
cipientibus ab hierusolima.
Uos autem estis testes horum et
ego mitto promisum patris mei in uos
uos autem sedete in ciuitate quoadus
que induamini uir uirtutem ex alto.
Eduxit autem eos foras in bethaniam
et eleuatis manib: suis benedixit
eis et factum est dum benediceret illis
recessit ab eis et ferebatur in caelum
et ipsi adorantes regressi sunt in hieru
salem cum gaudio magno et erant sem
per in templo laudantes et benedicentes
dm:

[illegible] ... secunda registro

[illegible] ... ponder terre

[illegible]

[illegible] sine ... sunt

[illegible] tolta fonda fruste portant

[illegible] tempore fuit

[illegible] matera ...

[illegible]

[illegible] ... donare ...

[illegible]

[illegible] ... 1602

[illegible] maxima erat in nonnullis ...

[illegible] ... habitu ...

[illegible] nihil ...

[illegible] ... terre que ...

[illegible] ... non ...

[illegible] ... congruerit ...

Non potest fieri ...

[illegible] ... dignas

[illegible] ... et ... facies

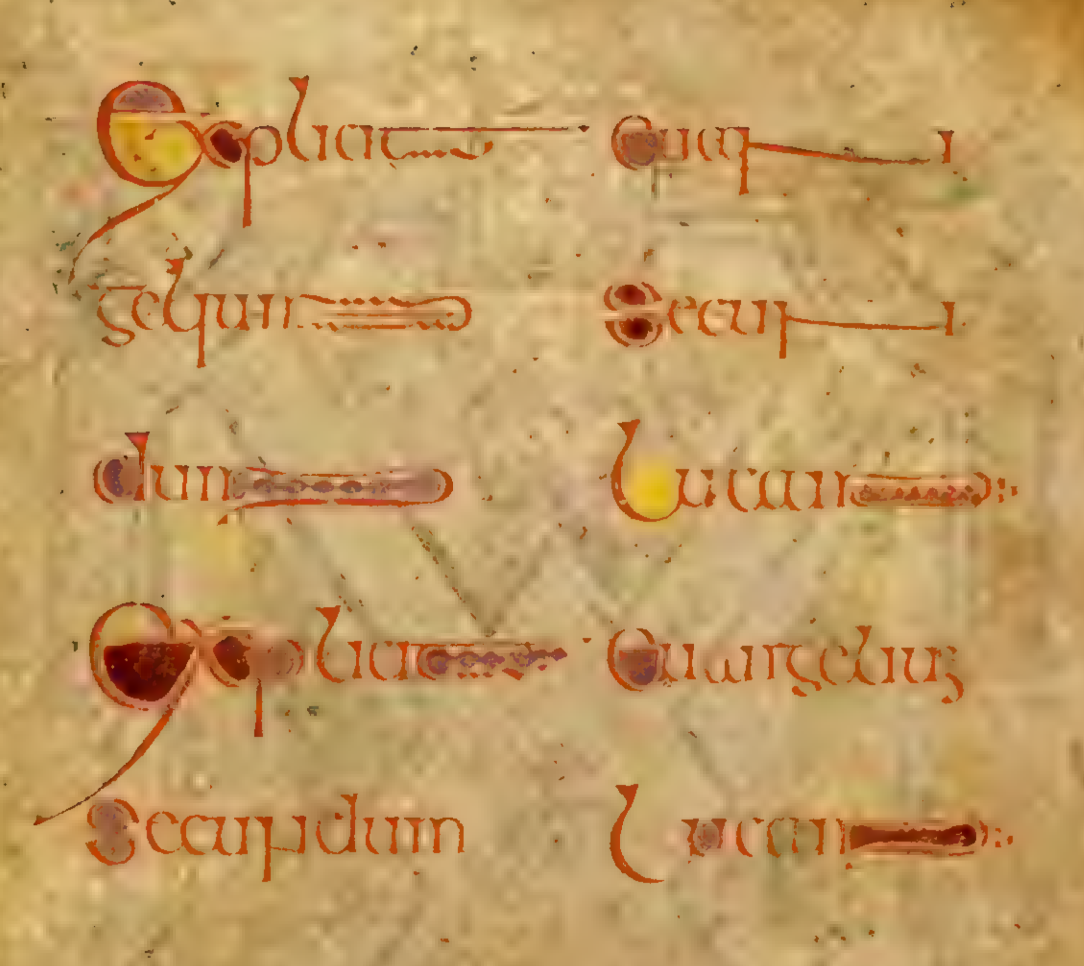
Unde columna ... est ...

Nomine ...

Sed modo ...

[illegible] ...

[illegible] ... nonce

Incipit secundum
iohannem

erat apud dm̄ & ds erat uerbum hoc erat
in principio apud dm̄ omnia per ipsum fac
ta sunt et sine ipso factum est nihil quod
factum est in ipso uita erat & uita erat lux
hominum et lux in tenebris lucet et tenebre
eam non conpraehenderunt

Fuit homo misus a dō cui nomen erat
iohannis hic uenit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine
ut omnes crederent per illum non erat
ille lux sed ut testimonium perhiberet de
lumine hominem uenientem in

Erat lux uera quae inluminat omnem
mundum in mundo erat & mundus per
ipsum factus est et mundus eum non cogno
uit runt quotquot autem reci

In propria uenit & sui eum non recepe
perunt eum dedit eis potestatem filios dī

fieri his qui credunt in nomine eius qui non
ex sanguinibus neque ex uoluntate carnis
neque ex uoluntate uiri sed ex d[e]o nati sunt
Et uerbum caro factum est et habitauit
in nobis et uidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre plenum gratiae et
ueritatis clamabat dicens hic erat
Iohannis testimonium perhibet de ipso et
quem dixi uobis qui post me uenturus est
ante me factus est quia prior me erat
Et de plenitudine eius nos omnes accepi
mus et gratiam pro gratia quia lex per
moysen data est gratia et ueritas per ih[esu]m
xp[istu]m facta est filius qui est in sinu
Deum nemo uidit umquam nisi unigenitus
patris ipse enarrauit d[e]o miserunt
Et hoc est testimonium Iohannis quando
iudaei ab hierusolimis sacerdotes et leui
tas

ad eum iudei ut interrogarent eum tu quis es. Et con
fessus est et non negauit et confessus est
quia non sum ego xps. Et interrogauerunt
eum quid ergo helias es tu. Et dicit non sum
propheta es tu. Et respondit non. Dixeru
nt ergo ei quis es ut responsum demus his
qui miserunt nos quid dicis de te ipso
Ait ergo uox clamantis in deserto dirigite
uiam dni rant ex pharisaeis et inter
Sicut dixit esaias profeta. Et qui missi fue
rogauerunt eum et dixerunt ei quid ergo
baptizas si tu non es xps neque helias
neque profeta in aqua medius h
Respondit eis iohannis dicens ego babtizo
uestrum stetit quem uos nescitis ipse est
qui post me uenturus est qui ante me fac
tus est cuius ego non sum dignus ut soluam
eius corrigiam calciamenti

Haec in bethania facta sunt trans iordanen
ubi erat iohannis baptizans. Altera
die uidit iohannis ihm uenientem adse et
ait ecce agnus dī ecce qui tollit peccatum
mundi. me factus est quia prior me
Hic est de quo dixi post me uenit uir qui ante
erat. Et ego nesciebam eum sed ut manifeste
tur in israhel propterea ueni ego in aqua
baptizans. quia uidi spm discenden
Et testimonium perhibuit iohannes dicens
tem sicut columbam de caelo et mansit sup
eum et ego nesciebam eum sed qui misit me
baptizare in aqua ille mihi dixit super
quem uideris spm discendentem et manen
tem super eum hic est qui baptizat in spu
sco et ego uidi et testimonium perhibui quia
hic est filius dī. cipulis eius duo
Altera die iterum stabat iohannes et ex dis

respiciens ihm̄ ambulantem dixit ecce agnus
dī Et audierunt eum duo discipuli loquentem
Et secuti sunt ihm̄ :· Conuersus autem ihm̄
Et uidens eos consequentes se dixit eis
quid quaeritis qui dixerunt ei rabbi quod
dicitur interpraetatum magister ubi ha
bitas · Dicit eis uenite et uidete · uenerunt
Et uiderunt ubi maneret et apud eum
manserunt die illo hora autem erat quasi de
cima. Erat autem andreas frater simonis
petri unus ex duobus qui audierant ab
abiohanne et secuti fuerant eum :·
Inuenit hic primum fratrem suum simo
nem · Et dicit ei inuenimus messiam quod
est interpraetatum xp̄s Et adduxit eum
ad ihm̄ intuitus autem eum ihs dixit tu es
simon filius iohanna tu uocaueris ce
phas quod interpraetatur . petrus

In crastinum uoluit exire in galileam et inue-
nit philippum et dicit ei ihs sequere me ·
Erat autem philippus a bethsaida ciuita
te andreae et petri inuenit philippus na
thanahel. et dicit autem ei quem scribsit
moyses in lege et prophetae inuenimus
ihm filium ioseph a nazareth et dicit ei na
thanahel a nazareth potest esse aliquid
boni esse dicit ei philippus ueni et uide ui
dit ihs nathanahelem uenientem ad se et
dicit de eo ecce uir israhelita in quo dolus
non est. dicit ei nathanahel unde me nosti·
Respondit ihs et dixit ei prius quam te
philippus uocaret cum esses sub arbore
fici uidi te respondit ei nathanahel et
ait ei rabbi · tu es filius dī tu es rex israhel ·
Respondit ihs et dixit ei quia dixi tibi uidi
te sub fici credis maius his uidebis et

dicit eis amen amen dico uobis. Uidebitis cae-
lum apertum et angelos di ascendentes
et discendentes supra filium hominis

Et die tertia nuptiae factae sunt
in channan galileae. et erat mater
ihu ibi uocatus est autem ibi et ihs et disci-
puli eius ad nuptias et deficiente uino dicit
mater ihu ad eum uinum non habent. et
dicit ei ihs quid mihi et tibi est mulier non
dum uenit hora mea. Dicit mater eius
ministris quodcumque dixerit uobis facite
Erant autem ibi lapideae hydriae sex
positae secundum purificationem iudae-
orum capientes singulae metretas binas
uel ternas. Dicit eis ihs inplete hydrias a-
quam et impleuerunt eas usque ad sum-
mum et dicit eis ihs haurite nunc et ferte
architriclino et tulerunt. Ut autem

gustauit architriclinus aquam uinum fac
tam et non sciebat unde esset ministri
autem sciebant qui hauri erant aquam uo
cauit sponsum architriclinus et dicit ei
omnis homo primum bonum uinum ponit
et cum inebriati fuerint tunc id quod dete
rius est tu autem seruasti bonum uinum
usque adhuc hoc fecit initium signorum
ihs in chanan galileae et manifestauit
gloriam suam et crediderunt in eum disci
puli eius :· mater eius et fratres eius

Post hoc discendit capharnaum ipse et
et discipuli eius et ibi manserunt non multis
diebus

Et prope erat pascha iudaeorum et ascen
dit hierusolima ihs :· oues et colū

Et inuenit in templo uendentes boues et
bus et nummularios sedentes et cum fecisset
a

quasi flagillum de funiculis omnes eiecit
de templo oues quoque et boues et nummu
lariorum effudit aes et mensas subuerat
et his qui columbas uendebant dixit au
ferte ista hinc. nolite facere domum
patris mei domum negotiationis
Recordati uero sunt discipuli eius quia scrip
tum est zelus domus tuae comedit me
Responderunt ergo iudaei et dixerunt ei
quod signum ostendis nobis quia haec facis
Respondens ihs et dixit eis soluite templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud dixerunt
ergo iudaei xl et ui annis aedificatum est
templum hoc et tu tribus diebus excitabis
illud ille autem dicebat de templo corporis
sui. cum ergo surrexisset a mortuis recor
dati sunt discipuli eius quia hoc dicebat
et crediderunt scripturae et sermoni

quem dixit ihs. Cum autem esset hieru
solimis in pascha in die festo multi credi
derunt in nomine eius uidentes signa eius
quae faciebat ipse autem ihs non credebat
semet ipsum eis eo quod ipse nosset omnes
Et quia opus ei non erat ut quis testimonium
periberet de homine ipse enim sciebat quid
esset in homine. Erat autem homo ex
pharisaeis nomine nicodimus princeps iu
daeorum hic uenit ad eum nocte Et dixit ei
rabbi scimus quia a dō uenisti magister ne
mo enim potest haec signa facere quae tu
facis nisi fuerit dns cum eo. Respondit ihs.
Et dixit ei amen amen dico tibi nisi quis natus
fuerit de nouo non potest uidere regnum dei
Dicit ad eum nicodemus quomodo potest
homo nasci cum senex sit numquid potest
in uentrem matris suae rursus introire.

erenasci· Respondit ihs amen amen dico ti
bi nisi quis renatus fuerit ex aqua et sp̄u sc̄o
non potest introire in regnum dī quod natum
est ex carne caro est quia de carne natum
est et quod natum est ex sp̄u sp̄s est quia ds̄
sp̄s est et ex dō natus est non mireris quia dixi
tibi oportet uos nasci denouo sp̄s ubi uult
aspirat et uocem eius audis sed non scis unde
ueniat et quo uadat sic est omnis qui natus est
ex sp̄u· Respondit nicodemus et dixit ei quo
modo possunt haec fieri· Respondit ihs et
dixit ei tu es magister in israhel et haec ignoras
amen amen dico tibi quia quod scimus loqui
mur et quod uidimus testamur et testimoniū
nostrum non accipitis si terrena dixi uobis
et non creditis quomodo si dixero uobis cae
lestia credetis et nemo ascendit in caelo nisi
qui discendit de caelo filius hominis qui est

in caelo : Et sicut exaltauit moyses serpentem
in deserto ita exaltari oportet filium hominis
ut omnis qui credit in ipso non pereat sed ha-
beat uitam aeternam : Sic enim dilexit
ds hunc mundum ut filium suum unigenitum
daret ut omnis qui credit in eum non pereat
sed habeat uitam aeternam · Non enim mi-
sit ds filium suum in mundum ut iudicet
mundum sed ut saluetur mundus per ipsum
Qui credit in eum non iudicatur qui autem
non credit iam iudicatus est quia non credidit
in nomine unigeniti filii di hoc est autem iu-
dicium quia lux uenit in mundum et dilexe-
runt homines magis tenebras quam lucem
erant enim eorum mala opera : Omnis enim
qui male agit odit lucem et non uenit ad lu-
cem ut non arguantur opera eius qui autem
facit ueritatem uenit ad lucem ut manifeste-
tur

eius opera quia in dō sunt facta :-

Post haec uenit ihs & discipuli eius in iudeam
terram & illic demorabatur cum eis & bab
tizabat :- :- :- non iuxta salim

Erat autem & iohannis baptizans in ae
quia aquae multae erant illic & adueni-
bant multa & baptizabantur :- iohannis

Nondum enim misus fuerat in carcere

Facta est ergo quaestio ex discipulis iohan
nis cum iudaeis de purificatione & ue
nerunt ad iohannem & dixerunt ei rab
bi qui erat tecum trans iordanen cui tu tes
timonium perhibuisti ecce hic baptizat
& omnes ueniunt ad eum :- Respondit
iohannis & dixit non potest homo accipe
re quicquam nisi fuerit ei datum de celo :-

Ipsi uos testimonium mihi perhibetis
quod dixerim ego non sum xps sed quia

misussum ante illum :· :· autem

Qui habet sponsam sponsus est amicus
sponsi qui stat et audit eum et gaudio
gaudet propter uocem sponsi. Hoc ergo gau
dium meum impletum est illum oportet cres
cere me autem minui · Qui desursum uenit
supra omnes est qui est de terra de terra est
et de terra loquitur qui de caelo uenit supra
omnes est et quod uidit et audit hoc testatur
et testimonium eius nemo accipit qui accipit
eius testimonium signauit quia ds uerax est
quem enim misit ds uerba dei loquitur non
enim ad mensuram dat ds spm :·

Pater diligit filium et omnia dedit in
manu eius :· qui autem incredulus

Qui credit in filium habet uitam aeternam
est filio non uidebit uitam sed ira dei ma
net super eum :· Ut ergo cognouit ihs quia

Cap. iv

audierunt pharisaei quia ihs plures disci
pulos facit et baptizat quam iohannis
quamquam ihs non baptizaret sed discipu
li eius. Reliquit iudaeam

Et abiit iterum in galileam

Oportebat autem eum transire per
samariam uenit ergo in ciuitatem sama
riae quae dicitur sichar iuxta praedi
um quod dedit iacob ioseph filio suo erat au
tem ibi fons iacob. Ihs ergo fatigatus ex
itinere sedebat sic super fontem hora
erat quasi sexta. uenit mulier de samaria
aurire aquam. Dicit ei ihs da mihi bibere
discipuli enim eius abierant in ciuitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo mulier illa
samaritana quomodo tu iudaeus cum sis
bibere a me poscis quae sum mulier sam
ritana non enim coutuntur iudaei samari

tanis — Respondit ihs et dixit ei si scires
donum dī et quis est qui dicit tibi da mihi bibe-
re tu forsitan petisses ab eo et dedisset
tibi aquam uiuam : Dicit ei mulier dne neque
in quo aurias habes et puteus altus est
unde ergo habes aquam uiuam numquid
tu maior es patre nostro iacob qui dedit
nobis puteum et ipse ex eo bibit et filii
eius et pecora eius : Respondit ihs et
dixit ei omnis qui bibit ex aqua hac sitiet
iterum qui autem biberit ex aqua quam
ego dabo ei non sitiet in aeternum sed aqua
quam ego dabo ei fiet in eo fons aquae sali
entis in uitam aeternam : Dicit ei mulier
dne da mihi hanc aquam ut non sitiam neq;
ueniam huc aurire : Dicit ei ihs uade uo
ca uirum tuum et ueni huc : Respondit
ei mulier et dixit non habeo uirum

Dicit ei ihs bene dixisti quia non habes non
uirum quinque enim uiros habuisti et nunc
quem habes non est tuus uir hoc uere
benedixisti. Dicit ei mulier dne uideo
quia propheta es tu. patres nostri in mon
te hoc adorauerunt et uos dicitis quia in
hierusolimis est locus ubi adorare oport[et]
Dicit ei ihs mulier crede mihi quia uenit
hora quando neque in monte hoc neque
in hierusolymis adorabitis patrem uos
adoratis quod nescitis nos autem adora
mus quod scimus quia salus ex iudaeis
est sed uenit hora et nunc est quando
ueri adoratores adorabunt patrem
in spu et ueritate nam et pater tales
quaerit qui adorent eum sps est ds
et eos qui adorant eum in spu et ueritate
te oportet adorare. Dicit ei mulier

scio quia messias uenit qui dicitur xps cum
ergo uenerit ille nobis adnuntiabit omnia
Dicit ei ihs ego sum qui loquor tecum Et con
tinuo uenerunt discipuli eius et mirabantur
tur quia cum muliere loquebatur nemo
tamen dixit ei quid quaeris aut quid loque
ris cum ea Reliquit ergo hydriam suam
mulier et abiit in ciuitatem et dicit illis
hominibus uenite et uidete hominem qui
dixit mihi omnia quaecumque feci num
quid ipse est xps Exierunt de ciuitate et
ueniebant ad eum Interea rogabant eum
discipuli dicentes rabbi manduca Ille au
tem dixit eis Ego cibum habeo manducare
quem uos nescitis Dicebant ergo disci
puli ad inuicem numquid aliquis adtulit
ei manducare Dicit eis ihs meus est
cibus ut faciam uoluntatem eius qui misit

mei ut perficiam opus eius. Nonne uos dicitis
quod adhuc quattuor menses sunt et messis
uenit. Ecce dico uobis leuate oculos uestros
et uidete regiones quia albae sunt iam
ad messem. Et qui metit mercedem accipit
et congregat fructum in uitam aeternam
ut et qui seminat simul gaudeat et qui me-
tit. In hoc enim est uerbum uerum quia ali-
us est qui seminat et alius est qui metit.
Ego misi uos metere quod uos non laboratis
alii laborauerunt et uos in labores
eorum introisitis. Ex ciuitate autem illa
multi crediderunt in eum samaritano-
rum propter uerbum mulieris testimoni-
um perhibentis quia dixit mihi omnia quae-
cumque feci. Cum uenissent ergo ad illum
samaritani rogauerunt eum ut ibi ma-
neret. Et mansit ibi duos dies et multo

plures crediderunt propter sermonem
eius et mulieri dicebant quia iam non prop
ter tuam loquellam credimus: Ipsi enim
audiuimus et scimus quia hic est uere
saluator mundi in galileam:
Post duos autem dies exiit inde et abiit
Ipse enim ihs testimonium perhibuit quia
propheta in sua patria honorem non habet
Cum ergo uenisset in galileam exceperunt
runt eum galilaei cum omnia uidissent
quae fecerat in hierusolimis in die festo et
ipsi enim uenerunt ad diem festum uenit
ergo iterum in chana galilaeae ubi fecit
aquam uinum.
Erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur in capharnaum
hic cum audisset quia ihs adueniret a
iudea in galileam abiit ad eum et rogabat

ad eum ut discenderet et sanaret filium eius
incipiebat enim mori dixit ergo ihs ad eum
nisi signa et prodigia uideretis non creditis.
Dicit ad eum regulus dne discende prius
quam moriatur filius meus. Dicit ei ihs
uade filius tuus uiuit credidit homo ser
moni quem dixit ei ihs et ibat. Iam autem
eo discendente serui occurrerunt ei et nun
tiauerunt dicentes quia filius eius uiueret
Interrogabat ergo horam ab eis in qua me
lius habuerat et dixerunt ei quia heri ho
ra septima reliquit eum febris. Cognouit
ergo pater quia illa hora erat in qua dixit
ei ihs filius tuus uiuit et credidit ipse et
domus eius tota. Hoc iterum secundum
signum fecit ihs cum uenisset a iudaea
in galilaeam

Post haec erat dies festus iudaeorum

Et ascendit ihs hierusolimis est autem hie
rusolimis super probatica piscina quae
cognominatur hebraice bethsaida u
porticos habens · In his iacebat multitu
do magna languentium caecorum clau
dorum aridorum exspectantium para
liticorum aquae motum · Angelus
autem dni secundum tempus discende
bat in piscinam et mouebatur aqua qui
cumque ergo prior discendisset in pisci
na post motionem aquae sanus fiebat
a languore quacumque detinebatur
Erat autem ibi quidam homo xxxuiii
annos habens in infirmitate sua · hunc cu
cum uidisset ihs iacentem et cognouisset
quia iam multum tempus habet · dicit
ei uis sanus fieri · Respondit ei langui
dus dne hominem non habeo ut cum turb

bata fuerit aqua mittat me in piscinam
dum uenio enim ego alius ante me discendit
Dicit ei ihs surge et tolle grabattum tuum
et ambula. Et statim sanus factus est ho
mo et sustulit grabattum suum et ambu
labat. Erat autem sabbatum in ille
die. dicebant iudaei illi qui sanatus fuerat
sabbatum est non licet tibi tollere grab
attum tuum
Et respondit eis qui me fecit sanum
ille mihi dixit tolle grabattum
tuum et ambula. Interrogauerunt ergo
eum quis est ille homo qui dixit tibi tolle
grabattum tuum et ambula. is autem qui
sanus fuerat effectus nesciebat quis ess
Ihs enim declinauit turbam constitutam
in loco. postea inuenit eum ihs in templo
et dixit illi ecce sanus factus es iam noli

peccare ne deterius tibi aliquid contingat
Abiit ille homo et nuntiauit iudaeis
quia ihs esset qui fecit eum sanum prop
ter ea persequebantur iudaei ihm quia
haec faciebat in sabbato · Ihs autem
respondens ait eis pater meus usque mo
do operatur et ego operor ergo magis q
rebant eum iudaei interficere quia non
solum soluebat sabbatum · Sed et patrem
suum dicebat dm aequalem se faciens
do. Respondit itaque ihs et dixit eis · Amen
amen dico uobis non potest filius a se
facere quicquam nisi quod uiderit patrem
facientem · Quaecumque enim ille fece
rit haec et filius similiter facit · Pater
enim diligit filium et omnia demonstra
uit ei quaecumque ipse facit et maiora
his demonstrabit ei opera ut uos miremini

sicut enim pater suscitat mortuos et uiui
ficat sic et filius quos uult . uiuificat ne
que enim pater iudicat quemquam
sed iudicium omne dedit filio ut omnes
honorificent filium sicut honorificant
patrem
Qui non honorificat filium non hono
rificat pa
trem qui misit illum
Amen amen dico uobis quia qui uer
bum meum audit et credit ei qui
me misit habet uitam aeternam et in iu
dicium non uenit sed transit a morte
ad uitam. Amen amen dico uobis
quia uenit hora et nunc est quando
mortui audient uocem fi di . et qui audie
rint uiuent sicut enim pater habet
uitam in semet ipso sic dedit et filio
uitam habere in semet ipso et potestat

tem dedit ei & iudicium facere qui filius
hominis est Nolite mirari hoc quia uenit
hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient uocem eius & procedent
qui bona fecerunt in resurrectionem
uitae qui uero mala egerunt in resur
rectionem iudicii · Non possum ego a me
ipso facere quicquam sicut audio iudi
co & iudicium meum iustum est
Quia non quaero uoluntatem meam
sed uoluntatem eius qui me misit
Si ego testimonium perhibeo de me tes
timonium meum non est uerum
alius est uerum qui testimonium per
hibet de me & scio quia uerum est tes
timonium quod perhibet de me Uos
misistis ad iohannem & testimonium
perhibuit ueritati Ego autem non ab

homine testimonium accipio sed haec dico
ut uos salui sitis ille erat lucerna ardens
et lucens uos autem uoluistis exultare
ad horam in luce eius. Ego autem habeo
testimonium maius iohanne opera enim
quae dedit mihi pater ut perficiam ea
ipsa opera quae ego facio testimonium
perhibent de me quia pater me misit et
qui misit me pater ipse testimonium per
hibuit de me que speciem eius uidistis
Neque uocem eius umquam audistis ne
Uerbum eius non habetis in uobis
manens quia quem misit ille
huic uos non creditis scrutamini scriptu
ras quia uos putatis in ipsis uitam aeter
nam habere. Et illae sunt quae testi
monium perhibent de me. Et non uultis
uenire ad me ut uitam habeatis claritatem

tem abhominibus nonaccipio · Sedcogno
uiuos quiadilectionem dī nonhabetis in
uobis egoueni innomine patris mei · Et
nonaccipistis me · Si autem alius uene
rit innomine suo illum accipietis quo
modo potestis uos credere quigloriā
abinuicem accipitis etgloriam quae
asolo est dō nonquaeritis · Nolite pu
tare quiaego accussaturus sim uos a
put patrem est quiaccussat uos mo
ses inquo uos speratis sienim crederitis
moysi crederitis forsitan etmihi · De me
enim ille scripsit siautem illius literis
noncreditis quomodo uerbis meis creditis:·
Post haec abiit ihs trans mare galileae
quod est tiberiadis et sequebatur eum
multitudo magna quia uidebant sig
na quae faciebant super his qui infir

Subiit ergo in montem ihs et ibi sede-
bat cum discipulis suis
Erat autem proximum pascha
dies festus iudaeorum
Cum leuasset ergo oculos ihu et uidis
set quia multitudo maxima uenit
ad eum dicit ad philippum unde ememus
panes ut manducent hii hoc autem dice-
bat temptans eum Ipse enim sciebat
quod esset facturus Respondit ei phi
lippus ducentorum denariorum panes
non sufficiunt eis ut unus quisque modi
cum quid accipiat dicit ei unus ex disci
pulis eius andreas frater simonis pe
tri est puer unus hic qui habet .u. pa
nes ordiacios et duos pisces sed haec
quid sunt inter tantos homines dicit

ergo ihs facite homines discumbere·
Erat autem multum faenum in loco·
Discubuerunt ergo uiri numero quasi·u·
milia :· Accipit ergo ihs panes et cum
gratias egisset distribuit discumbenti
bus similiter et ex piscibus quantum
uolebant ut autem inpleti sunt dixit
discipulis suis colligite quae superaue
runt fragmenta ne pereant· Colli
gerunt ergo et impleuerunt ·xii· cophi
nos fragmentorum ex quinque panib;
ordiaceis quae superauerunt his qui
manducauerunt :· Illi ergo homines
cum uidissent quod fecerat signum
dicebant quia hic est uere propheta
qui uenturus est in hunc mundum :· Ihs
ergo cum cognouisset quia uenturi essent
ut raperent eum et facerent eum regem

Fugit iterum in montem ipse solus ut
autem sero factum est discenderunt
discipuli eius ad mare Et cum as
cendissent navem venerunt trans
mare in capharnaum et tenebrae
iam facte erant et non venerat ad eos
ihs mare autem vento magno flante
exurgebat Cum remigassent ergo qua
si stadia viginti quinque aut xxx
vident ihm ambulantem super mare
et proximum navi fieri et timuerunt
ille autem dicit eis ego sum nolite time
re revoluerunt ergo accipere eum in
navi et statim fuit navis ad terram
ad quam ibant
Altera die turba quae stabat trans
mare vidit quia navicula alia non
erat ibi nisi una illa et quia non intro

isset cum discipulis suis ihs in nauem
sed soli discipuli eius abissent Aliae
uero superuenerunt naues a tiberiade
iuxta locum ubi manducauerunt panem
gratias agentes dno :: Cum ergo uidisset
turba quia ihs non esset ibi neque disci
puli eius ascenderunt nauiculas et ue(runt)ne
capharnaum quaerentes ihm Et cum
inuenissent eum trans mare dixeru
nt ei rabbi quando uenisti huc :: Respo(n)
dit eis ihs et dixit amen amen dico uobis
quaeritis me non quia uidistis signa sed
quia manducastis ex panibus et saturati
estis operamini non cibum qui perit sed
qui permanet in uitam aeternam
quem filius hominis uobis dabit :: hunc
enim pater signauit ds :: Dixerunt ergo
ad eum quid faciemus ut operemur opera

di· Respondit ihs et dixit eis hoc est opus
dī ut credatis in eum quem misit ille·

Dixerunt ergo ei quod ergo tu facis sig
num ut videamus et credamus tibi
quid operaris· runt in deserto

Patres nostri mannam manducaverunt
sicut scriptum est panem caeli dedit
eis manducare Dixit ergo eis ihs amen
amen dico vobis non moyses dedit vobis
panem de caelo sed pater meus dat vobis
panem de caelo verum panis enim dī est
qui discendit de caelo et dat vitam mun
do Dixerunt ergo ad eum dne semper
nobis da panem hunc

Dixit autem eis ihs ego sum panis vitae
qui venit ad me non esuriet et qui credit
in me non sitiet umquam sed dixi vobis
quia et vidistis me et non credidistis

Omne · quod dat mihi pater ad me ·
ueniet — et eum qui ad me uenit non eiciam
foras :: Uoluntatem meam
Quia discendi de caelo non ut faciam
sed uoluntatem eius qui me · misit ::
Haec est autem uoluntas eius qui m
sit me pateris ut omne · quod dedit
mihi non perdam ex eo sed resuscitem
illum in nouissimo die · Haec est enim
uoluntas patris mei qui misit me · ut om
nis qui uidet filium et credit in eum ha
beat uitam aeternam et resuscitabo
eum in nouissimo die
Murmurabant ergo iudaei de illo
quia dixisset — Ego sum panis qui de
caelo discendi et dicebant nonne · hic
est ihs filius ioseph cuius nos nouimus
patrem et matrem quomodo ergo dicit

309

hic qui de caelo discendi :· murmurare

Respondit ergo ihs & dixit eis nolite
inuicem nemo potest uenire ad me ni
si pater qui misit me traxerit eum & ego
resuscitabo eum in nouissimo die· Scrip
tum est in profetis & erunt omnes doce
biles dí omnis qui audiuit a patre & di
dicit uenit ad me ·: Nisi is qui est
Non quia patrem uidit quisquam
a dō hic uidit patrem :·
Amen amen dico uobis qui credit
in me habet uitam aeternam
Ego sum panis uitae patres uestri
manducauerunt manna in deser
to & mortui sunt:· &ex ipso mandu
Hic est panis de caelo discens ut si quis
cauerit non moriatur cendi
Ego sum panis uiuus qui de caelo dis

siquis manducauerit exhoc pane uiuet
inaeternum et panis quem ego dabo caro
meaest promundi uita

Litigabant ergo iudaei adinuicem dicen
tes quomodo potest hicnobis carnem
suam dare admanducandum dixit ergo
eis ihs amen amen dico uobis nisi mandu
cauerutis carnem fili hominis et biberi
tis eius sanguinem nonhabebitis uitam
innobis quimanducat meam carnem et
bibit meum sanguinem habet uitam
aeternam et ego resuscitabo eum innouis
simo die ∴ ∴ ∴ guis meus uere est
Caro enim mea uere est cibus et san
potus meum sanguinem
Qui manducat meam carnem et bibi
in me manet et ego in illo sicut mi
sit me uiuens pater et ego uiuo propter

patrem et qui manducat me et ipse uiuet
hic est panis qui de caelo discendit non si
cut manducauerunt patres uestri in man
nam et mortui sunt qui manducat hunc
panem uiuet in aeternum haec dixit ihs in sy
nagoga docens in capharnaum Multi
ergo audientes ex discipulis eius dixerunt
durus est hic sermo quis potest eum audi
re Sciens autem ihs apud semet ipsum
quia murmurarent de hoc discipuli eius
dixit eis hoc uos scandalizat
Si ergo uideritis filium hominis ascen
dentem ubi erat prius
Sps est qui uiuificat caro non prodest
quicquam Et uita sunt sed
Uerba quae ego locutus sum uobis sps
sunt quidam ex uobis qui non credunt
Sciebat enim ab initio ihs qui essent

credentes et quis traditurus esset eum ::
Et dicebat propterea dixi uobis quia
nemo potest uenire ad me nisi fuerit
ei datum a patre meo ex hoc multi discipu
lorum eius abierunt retro et iam non cum
illo ambulabant :: Dixit ergo ihs ad
xii numquid et uos uultis abire
Respondit ergo ei simon petrus dne ad
quem ibimus uerba uitae aeternae
habes et nos credidimus et cognouimus
quia tu es xps filius di
Respondit eis ihs nonne ego uos xii elegi
et unus ex uobis zabulus est dicebat
autem iudam simonis scariothis hic enim
erat traditurus eum cum esset unus ex xii
Post haec autem ambulabat ihs in ga
lileam non enim uolebat in iudeam
ambulare quoniam quaerebant eum

iudaei interficere :: Erat autem in proxi
mo dies festus iudaeorum scenophegia·

Dixerunt autem ad eum fratres eius
transi hinc et uade in iudeam ut et disci
puli tui uideant opera tua quae facis
nemo quippe in occulto aliquid facit
et quaerit ipse in palam esse si haec fa
cis manifesta ipsum mundo neque enim
fratres eius credebant in eum

Dicit ergo eis ihs tempus meum nondum
aduenit tempus autem uestrum semper
est paratum non potest mundus o
disse uos me autem odit quia ego testimo
nium perhibeo de illo quia opera eius ma
la sunt uos ascendite ad diem festum
istum quia meum tempus nondum in
pletum est

Haec cum dixisset ipse mansit

in galileam ut autem ascenderunt fra
tres eius tunc et ipse ascendit ad diem
festum non manifeste sed quasi in occulto
Judaei ergo quaerebant eum in die festo
et dicebant ubi est ille et murmur mul
tus erat de eo in turba quidam enim dice
bant quia bonus est alii autem dice
bant non sed seducit turbas nemo tamen
palam loquebatur de illo propter metum
iudaeorum Jam autem die festo mediante
te ascendit ihs in templum et docebat
et mirabantur iudaei dicentes quomo
do hic litteras scit cum non didicerit
Respondit eis ihs et dixit mea doctri
na non est mea sed eius qui misit me si
quis uoluerit uoluntatem eius facere
cognoscit de doctrina utrum ex deo sit
an ego a me ipso loquor qui a semet
ipso loquitur gloriam propriam

quaerit qui autem quaerit gloriam
eius qui misit illum hic uerax est et
iniustitia in illo non est· Nonne
moyses dedit uobis legem et nemo ex uobis
facit legem quid me quaeritis interficere
Respondit turba et dixit daemonium
habes quis te quaerit interficere
Respondit ihs et dixit eis unum opus
feci et omnes miramini propterea moy
ses dedit uobis circumcisionem non quia
ex moyse est sed ex patribus et in sabba
to circumciditis hominem si autem
circumcisionem accipit homo in sab
bato ut non soluatur lex moysi mihi
indignamini quia totum hominem sal
uum feci in sabbato nolite iudicare
secundum faciem sed iustum iudicium
iudicate· Dicebant ergo quidam ex hi
erusolimis nonne hic est quem quaerunt

interficere Et ecce palam loquitur
et nihil ei dicunt numquid cognouerunt
principes quia hic est xps sed hunc sci-
mus unde sit xps autem cum uenerit
nemo scit unde sit

Clamabat ergo docens in templo ihs
et dicens et me scitis et unde sim sci-
tis et a me ipso non ueni sed est uerus
qui misit me quem uos non scitis ego h
scio eum et si dixero quia nescio eum
ero similis uobis mendax et scio eum
quia ab ipso sum et ipse me misit

Quaerebant ergo eum adpraehen-
dere et nemo misit in illum manus
quia nondum uenerat hora eius

De turba autem multi crediderunt
in eum et dicebant xps cum uenerit
numquid plura signa faciet quamg:

hic facit Audierunt pharisaei turbā
murmurantem de illo haec
Et miserunt principes et pharis
saei ministros ut adpraehende
rent eum pus uobiscum sū
Dixit ergo ihs adhuc modicum tem
Et uado ad eum qui misit me
Quaeretis me et non inuenietis et
ubi sum ego uos non potestis uenire
Dixerunt ergo iudaei ad semet ipsos
quo hic iturus est quia non inuenimus
eum numquid in dispersionem gentiū
iturus est et docturus gentes quis est
hic sermo quem dixit quaeretis me
et non inuenietis et ubi sum ego uos non
potestis uenire In nouissimo h' die
magno festiuitatis stabat ihs et
clamabat dicens si quis sitit ueniat

ad me et bibat qui credit in me sicut
dixit scriptura flumina de uentre eius
fluent aquae uiuae Hoc autem
dixit de spu quem accepturi erant cre-
dentes in eum Nondum enim erat
sps datus quia ihs nondum fuerat
glorificatus hosser
Ex illa ergo turba cum audissent
sermones eius dicebant hic est uere
propheta alii dicebant hic est xps
Quidam autem dicebant numquid
a galilea xps uenit nonne scrip
tura dicit quia ex semine dauid et
de bethlem castello ubi erat dauid
uenit xps
Dissensio itaque facta est in turba
propter eum adprachen
Quidam autem ex ipsis uolebant

dere eum sed nemo misit super illum
manus :- :- ces & pharisaeos
Venerunt igitur ministri ad pontifi
& dixerunt eis illi quare non adduxistis
eum :- Responderunt ministri num
quam sic locutus est homo sicut hom
loquitur — Responderunt ergo
eis pharisaei numquid & uos seducti
estis numquid aliquis ex principibus
credidit in eum aut ex pharisaeis :- :-
Sed turba haec quae non nouit legem
maledicti sunt Dicit nicodemus ad
eos ille qui uenit ad eum nocte qui
unus erat ex ipsis numquid lex nos
tra iudicat hominem nisi audierit
prius ab ipso & cognouerit quid faci
at Responderunt & dixerunt ei
numquid & tu galilaeus es scrutare

scripturas et uide quia profeta a ga
lilaea non surgit Et reuersi sunt
unusquisque in domum suam ihs
perrexit in montem oliueti Et dilu
culo iterum uenit in templum et om
nis populus uenit ad eum et sedens
docebat eos : Adducunt autem scri
bae et pharisaei mulierem in adulte
rio deprachensam et statuerunt eam
in medio et dixerunt ei magister haec
mulier modo deprachensa est in ad
ulterio In lege autem moyses manda
uit nobis huiusmodi lapidare tu
ergo quid dicis haec autem dicebant
temptantes eum ut possint accussare
eum : Ihs inclinans se deorsum digi
to scribebat in terram Cum autem
perseuerarent interrogantes eum.

315

ergat se et dixit eis · Quis sine peccato
est uestrum primum in illam lapidem
mittat · Et iterum se scribebat in terra
audientes autem unus post unum ex
iebant incipientes a senioribus et reman
sit solus et mulier in medio stans ere
gens se autem ihs dixit ei mulier ubi sunt
qui te accussabant nemo te condempna
uit quae dixit nemo dne · dixit autem
ihs nec ego te condemnabo · uade et
amplius iam noli peccare · Iterum
ergo locutus est ihs dicens ego sum
lux mundi qui sequitur me non am
bulabit in tenebris sed habebit lu
men uitae · Dixerunt ergo ei pha
risaei tu de te ipso testamonium perhibes
testamonium tuum non est uerum
Respondit ihs et dixit eis et si ego

testimonium perhibeo de me ipso uerum
est testimonium meum. Quia scio un
de ueni et quo uado uos autem nescitis
unde uenio aut quo uado.
Uos secundum carnem iudicatis. Ego
non iudico quemquam et si iudico ego iu
dicium meum uerum est quia solus
non sum sed ego et qui me misit pater.
Et in lege uestra scriptum est quia duo
rum hominum testimonium uerum est.
ego sum qui testimonium perhibeo de me
ipso et testimonium perhibet de me pa
ter qui misit me. Dicebant ergo ei ubi
est pater tuus.
Respondit eis ihs neque me scitis neque
patrem meum si me sciretis forsi
tan et patrem meum sciretis.
Haec uerba locutus est ihs in gaza

philacio docens in templo et nemo ad
praehendit eum quia necdum uenerat
hora eius

Dixit ergo iterum eis ihs ego uado et
quaeritis me et in peccato uestro mori
emini quo ego uado uos non potestis
uenire

Dicebant ergo iudaei numquid in
terficiet semet ipsum quia dicit
quo ego uado uos non potestis uenire
Et dicebat eis uos deorsum estis ego de
supernis sum uos estis de hoc mundo
ego non sum de hoc mundo dixi ergo uo
bis quia moriemini in peccatis uestris
Si enim non credideritis quia ego sum mo
riemini in peccato uestro dicebant er
go ei tu quis es

Dixit eis ihs principium quia et loquor

uobis multa habeo de uobis loqui et iu
dicare sed qui misit me uerax est et ego
quae audiui ab eo haec loquor in mun
do et non cognouerunt quia patrem
eis dicebat Dixit ergo eis ihs cum exal
taueritis filium hominis tunc cognosce
tis quia ego sum et a me ipso facio nihil
sed sicut docuit me pater haec loqu
or et qui misit me mecum est non re
liquit me solum quia ego quae placita
sunt ei facio semper haec illo loquen
te multi crediderunt in eum
Dicebat ergo ihs ad eos qui crediderunt
ei iudaeos si uos permanseritis in ser
mone meo uere discipuli mei eritis et
cognoscetis ueritatem et ueritas libe
rabit uos responderunt ei semen
abrahae sumus et nemini seruiuimus

umquam quomodo tu dicis liberi eritis
Respondit eis ihs amen amen dico uobis
quia omnis qui facit peccatum seruus
est peccati seruus autem non manet in
domo in aeternum si ergo filius uos libe
rauerit uere liberi eritis scio quia fili
abrahae estis sed quaeritis me inter
ficere quia sermo eius non capit in uobis
Ego quod audiui apud patrem loqu
or et uos quae audistis apud patrem
uestrum facitis Responderunt et
dixerunt ei pater noster abraham
est dicit eis ihs si fili abrahae estis
Opera abrahae facite nunc autem
quaeritis me interficere hominem
qui ueritatem uobis locutus sum quam
audiui a do hoc abraham non fecit
uos facitis opera patris uestri Dix

erunt itaque ei nos ex fornicatione non
sumus nati unum patrem habemus dm̄
Dixit ergo eis ihs̄ si ds̄ pater uester esset
diligeritis me utique ego enim a dō pro
cessi et ueni neque enim a me ipso ueni
sed ille me misit quare loquellam
meam non cognoscitis quia non potestis
audire sermonem meum uos ex patre
diabulo estis et desideria patris ues
tri uultis facere ille homicida erat
ab initio et in ueritate non stetit quia
non est ueritas in eo cum loquitur
mendacium ex propris loquitur quia
mendax est et pater eius Ego autem
quia ueritatem dico non creditis mihi
quis ex uobis arguit me de peccato si
ueritatem dico quare uos non creditis
mihi qui ex dō est uerba dī audit prop ter

uos non audias quia ex dō non estis

Responderunt igitur iudaei et dixeru
nt ei Nonne bene dicimus nos quia
samaritanus es tu et daemonium
habes Respondit ihs ego daemoniu
non habeo sed honorifico patrem meū
et uos inhonorificatis me Ego autem
non quaero gloriam meam est qui quae
rat et iudicat Amen amen dico uo
bis si quis sermonem meum seruaue
rit mortem non uidebit in aeternum
Dixerunt ergo iudaei nunc cognoui
mus quia daemonium habes Abra
cham mortuus est et prophetae mo
tui sunt et tu dicis si quis sermonem
meum seruauerit non gustabit mor
tem in aeternum Numquid tu maior
es patre nostro abracham qui mortuus

est et prophetae mortui sunt quem te
ipsum facis :: Respondit ihs si ego
honorifico me ipsum honor meus nihil
est est pater meus qui glorificat me
quem uos dicitis quia deus noster est et non
cognouistis eum :: Ego autem noui eum
et si dixero quia non noui eum ero similis
uobis mendax sed scio eum et seruo ::
Abracham pater uester exultauit
ut uideret diem meum et uidit et gauisus
Dixerunt ergo iudaei ad eum quinqua
ginta annos nondum habes et abra
cham uidisti
Dixit eis ihs amen amen dico uobis
antequam abracham fieret ego
sum :: Tulerunt ergo lapides ut iacea
rent in eum ihs abscondit se et exiuit
de templo et praeteriens uidit hominem

caecum anatiuitate· Et interrogaue-
runt eum discipuli sui rabbi quis pecca-
uit hic aut parentes eius ut caecus nas
ceretur· Respondit eis ihs neque hic pec
cauit neque parentes eius sed ut manife
stentur opera dni in illo me operari opera
eius qui misit me donec dies est uenit nox
quando nemo potest operari quamdiu
in mundo sum lux sum mundi haec cum
dixisset exspuit in terram et fecit lu
tum ex sputo et liniuit lutum super
oculos eius· Et dixit ei uade et laua
in natatoria siloe· quod interpretatur
missus· Abiit ergo et lauit et uenit uide-
ns itaque uicini et qui uiderant eum
quia prius mendicus erat· dicebant
nonne hic est qui sedebat et mendica
bat· Alii dicebant quia hic est alii n

nequaquam sed similis est eius ille dice
bat quia ego sum. Dicebant ergo iu
daei quomodo aperti sunt oculi tibi
Respondit ille homo qui dicitur ihs lu
tum fecit et unxit oculos meos et dixit
mihi uade ad natatoriam siloe et la
ua et abii et laui et uidi. Et dixerunt
ei ubi est ille ait nescio adducunt eum
ad pharisaeos qui caecus fuerat erat
autem sabbatum quando lutum fecit
ihs et aperuit oculos eius iterum ergo
interrogabant eum et pharisaei quomo
do uidisset. Ille autem dixit eis lutum
possuit super oculos et laui et uideo.
Dicebant ergo ex pharisaeis quidam
non est hic homo a do quia sabbatum
non custodit alii dicebant quomodo
potest homo peccator haec signa face

Re-

&scisma erat in eis :· Dicunt ergo cae-
co iterum tu quid dicis de eo qui aper
it oculos tuos · Ille autem dixit quia
propheta est non crediderunt ergo iu
daei de illo quia caecus fuisse& & uidis
se& donec uocauerunt parentes eius
qui uiderat & interrogauerunt eos
dicentes hic est filius uester quem uos
dicitis quia caecus natus est quomodo
ergo nunc uide& :· Responderunt eis
parentes eius & dixerunt scimus
quia hic est filius noster & quia cae-
cus natus est quomodo autem nunc
uideat nescimus aut quis aperuit
oculos eius nos nescimus :· Ipsum in
terrogate aetatem habe& ipse de se
loquatur haec dixerunt parentes
eius quia timebant iudaeos Iam enim

conspirauerant iudaei ut si quis eum
confiteretur xpm extra sinagogam fie
ret. propterea parentes eius dixerunt
quia aetatem habet ipsum interrogate
uocauerunt ergo rursum hominem qui
fuerat caecus et dixerunt ei da glo
riam dō. nos scimus quia hic homo pecca
tor est. dixit ergo ille si peccator est
nescio unum scio quia caecus cum essem
modo uideo

Dixerunt ergo illi quid fecit tibi quo
modo aperuit tibi oculos. Respondit
eis dixi uobis iam et audistis quid iterum
uultis audire. Numquid et uos uultis
discipuli eius fieri. maledixerunt ei et di
xerunt tu discipulus illius es. Nos autem
discipuli sumus moysi. nos scimus
quia moysi locutus est ds hunc autem

nescimus unde sit · Respondit ille
homo et dixit eis in hoc enim mirabile est
quia uos nescitis unde sit et aperuit
oculos meos oculos scimus autem qui
peccatores ds non audit · Sed si quis di
cultor est et uolumtatem eius facit hu
nc exaudit a saeculo non est auditum
quia aperuit quis oculos caeci nati ni
si esset hic a do non poterat facere
quicquam · Responderunt et dixeru
nt ei in peccatis natus es totus et tu doces
nos et eiecerunt eum foras
Audiuit autem ihs quia eiecerunt eum
foras et cum inuenisset eum dixit ei tu
credis in filium di · Respondit ille et dix
it quis est dne ut credam in eum et dixit
ei ihs et uidisti eum et qui loquitur tecum
ipse est at ille ait credo dne et procedens

adorauit eum et dixit ei ihs in iudicium
Ego in hunc mundum ueni ut qui non uident
uideant et qui non uident caeci fiant
Et audierunt quidam ex phariseis qui
cum ipso erant et dixerunt ei numquid
et nos caeci sumus Dixit eis ihs si caeci
essetis non haberetis peccatum nunc ue
ro dicitis quia uidemus peccatum ues
trum manet

Amen amen dico uobis qui non intrat
per ostium in ouile ouium sed
ascendit illi unde ille fur est
et latro qui autem intrat per ostium
pastor est ouium huic ostiarius ape
rit et oues uocem eius audiunt et pro
prias oues uocat nominatim et edu
cit eas et cum proprias oues emiserit
ante eas uadit et oues illum sequn

tur quia sciunt uocem eius
Alienum autem non secuntur sed
fugiunt ab eo quia non nouerunt uocē
alienorum. Hoc prouerbium dixit
eis ihs̄ illi autem non cognouerunt quid
loqueretur eis dixit ergo eis iterum ihs̄
Amen amen dico uobis quia ego sum
ostium ouium omnes quotquot uene-
runt fures sunt et latrones sed non
cognouerunt eos oues ego sum ostium
per me si quis introierit saluabitur
et ingredietur et egredietur et pascua
inueniet fur non uenit nisi ut furetur
et mactet et perdet ego ueni ut uitam
habeant et abundantius habeant
Ego sum pastor bonus bonus pastor
animam suam ponit pro ouibus
suis mercennarius et qui non est pastor

cuius non sunt oues propriae uidit lu
pum uenientem et dimittit oues et fu
git et lupus rapit et dispergit oues
mercennarius autem fugit quia mer
cennarius est et non pertinet ad eum
de ouibus as

Ego sum pastor bonus et cognosco me
Et cognoscunt me meae
Sicut nouit me pater et ego agnosco
patrem et animam meam pono
pro ouibus meis

Et alias oues habeo quae non
sunt ex hoc ouili et illas opor
tet me adducere et uocem meam audi
ent et fiet unum ouile et unus pastor
propterea me pater diligit quia ego po
no animam meam ut iterum sumam eam
Nemo tollit eam a me sed ego pono eam

ame ipso potestatem habeo ponendi eam
et potestatem habeo iterum sumendi eam
hoc mandatum accepi a patre meo · Dis
sensio iterum facta est inter iudaeos
propter sermones hos dicebant autem
multi ex ipsis daemonium habet et insa
nit quid eum auditis alii dicebant haec
uerba non sunt daemonium habentis
numquid daemonium potest caecorum
oculos aperire
Facta sunt autem encenia in hierusoli
mis et hiems erat et ambulabat ihs in
templo in porticu salomonis · Circum
dederunt ergo eum iudaei et dicebant
ei · Quousque animam nostram tollis
si tu es xps dic nobis palam
Respondit eis ihs loquor uobis et non
creditis opera quae ego facio in nomine

patris mei. Haec testimonium perhi-
bent de me sed uos non creditis quia non es-
tis ex ouibus meis. Oues meae uocem
meam audiunt et ego cognosco eas et se-
quuntur me et ego uitam aeternam do eis
et non peribunt in aeternum et non ra-
piet eas quisquam de manu mea. Pater
meus quod dedit mihi maius omnibus est et nemo
potest rapere de manu patris mei.
Ego et pater unum sumus. Sustulerunt
ergo lapides iudaei ut lapidarent eum.
Respondit eis ihs multa opera bona
ostendi uobis ex patre meo propter
quod eorum opus me lapidatis.
Responderunt ei iudaei de bono
opere non lapidamus te sed de blas-
femia et quia tu homo cum sis facis
teipsum dm̄. Respondit eis ihs non[ne]

scriptum est in lege uestra quia ego dixi
dii estis si illos dixit deos ad quos sermo
dei factus est et non potest solui scrip
tura quem pater sanctificauit et misit
in mundum uos dicitis quia blasphemas
quia dixi filius dei sum

Si non facio opera patris mei nolite
credere mihi si autem facio et si mihi
non uultis credere operibus credite
ut cognoscatis et credatis quia in me
pater et ego in patre

Quaerebant ergo eum adpraehen
dere et exiuit de manibus eorum
et abiit iterum trans iordanen
in eum locum ubi erat iohannis baptiza
ns primum et mansit illic

Et multi uenerunt ad eum et dice
bant quia iohannis quidem sig

num fecit nullum omnia autem quaecu;
quae dixit iohannis de hoc uera erant
Et multi crediderunt in eum
Erat autem quidam languens laza
rus a bethania de castello mariae
et marthae sororum eius maria autem
erat quae unxit dnm unguento et exter
sit pedes eius capillis suis cuius frater
lazarus infirmabatur miserunt er
go sorores eius ad eum dicentes dne
ecce quem amas infirmatur
Audiens autem ihs dixit eis infir
mitas haec non est ad mortem sed pro
gloria di ut glorificetur filius di per
eam diligebat ihs martham et sororem
eius mariam et lazarum ut ergo audiuit
quia infirmabatur tunc quidem man
sit in eodem loco duobus diebus de hoc

post haec dicit discipulis suis eamus in iu
deam iterum · Dicunt ei discipuli rabbi
nunc quaerebant te iudaei lapidare · et
iterum uadis illuc ·
Respondit ihs nonne xii horae · sunt
diei siquis ambulauerit in die non of
fendit quia lux non est in eo ·
Haec ait et post hoc dicit eis · Lazarus
amicus noster dormit sed uado ut a som
no exsuscitem eum mit saluus erit
Dixerunt ergo discipuli eius dne · si dor
Dixerat autem ihs de morte eius illi
autem putauerunt quia de dormitio
ne · somni diceret · Tunc ergo dixit eis
ihs manifeste · lazarus mortuus est
Et gaudeo propter uos ut credatis quo
niam non eram ibi sed eamus ad eum
Dixit ergo thomas qui dicitur didimus

ad condiscipulos suos eamus et nos ut
moriamur cum eo. uenit itaque ihs et in
uenit eum quattuor dies iam in monu
mento habentem

Erat autem bethania iuxta hieruso
lyma quasi stadis quindecim

Multi autem ex iudaeis uenerant ad
martham et mariam ut consularentur
eas de fratre suo martha ut audiuit
quia ihs uenit occurrit illi maria autem
domi sedebat

Dixit ergo martha ad ihm domine si fuis
ses hic frater meus non fuisset mortuus
sed et nunc scio quia quaecumque po
posceris a deo dabit tibi ds

Dicit ei ihs resurget frater tuus

Dicit ei martha scio quia resurget in
resurrectione in nouissimo die

Dicit ei ihs ego sum resurrectio et uita
qui credit in me etiam si mortuus uiuit
et omnis qui uiuit et credit in me non mo-
rietur in aeternum. Credis hoc. ait illi
que domine ego credidi quia tu es xps filius
di qui in hunc mundum uenisti
Et cum haec dixisset abiit et uocauit
mariam sororem suam silentio dicen
tio dicens magister adest et uocat te
illa autem ut audiuit surrexit cito et uenit
ad eum nondum enim uenerat ihs in cas
tellum sed erat adhuc in illo loco ubi
occurrerat ei martha
Iudaei igitur qui erant cum ea in domo
et consulabantur eam cum uidissent
mariam cito surrexit et exiit secuti sunt
eam dicentes quia uadit ad monumentum
ut ploret ibi. Maria uero cum

uenisset ubi erat ihs uidens eum cecidit
ad pedes eius et dixit ei dne si fuisses hic
non esset mortuus frater meus
Ihs uero uidit eam plorantem et
iudaeos qui uenerant cum ea plorantes
infremuit spu et turbauit semet ipsum
et dixit ubi possuistis eum
Dicunt ei dne ueni et uide et lacrima
tus est ihs. Dixerunt ergo iudaei ecce
quomodo amabat eum quidam autem
dixerunt ex eis non poterat hic qui ape
ruit oculos caeci facere ut et hic non
moreretur. Ihs ergo rursum fremens
in semet ipso uenit ad monumentum
erat autem spelunca et lapis superpos
situs erat. Ait ihs tollite lapidem
Dicit ei martha soror eius qui fuerat
mortuus dne iam fetet quatriduanus

enim est· Dicit ei ihs nonne dixi tibi
quoniam si credideris videbis gloriam dī
sustulerunt ergo lapidem ihs autem ele
vatis sursum oculis dixit pater gratias
ago tibi quoniam audisti me· Ego autem
sciebam quia semper me audis sed prop
ter populum qui circumstat dixi ut cre
dant quia tu me misisti· [illegible]
Haec cum dixisset voce magna excla
mavit lazare veni foras Et statim pro
diit qui fuerat mortuus ligatus pedibus
Et manibus institis et facies illius sudari
erat alligata· Dicit eis ihs solvite
eum et sinite abire·
Multi ergo ex iudaeis qui venerant
ad mariam et viderant quae fecit cre
diderunt in eum quidam autem ex ipsis
abierunt ad pharisaeos et dixerunt

eis quae fecit ihs collegerunt ergo ponti
fices et pharisaei concilium et dice-
bant quid facimus quia hic homo mul
ta signa facit si dimittimus eum sic
omnes credent in eum et uenient roma
ni et tollent nostrum et locum et gentem
unus autem ex ipsis caiphas cum esset
pontifex anni illius dixit eis
Uos nescitis quicquam nec cogitatis quia
expedit uobis ut unus moriatur homo
pro populo et non tota gens pereat
hoc autem a se non dixit sed cum
esset pontifex anni illius profetauit
quia ihs moriturus erat pro gente et
non tantum pro gente sed ut filios di
qui erant dispersi congregaret in unum
Ab illo ergo die cogitauerunt ut
interficerent eum ihs ergo iam

non in palam ambulabat apud iude-
os sed abiit in regionem iuxta desertum
in ciuitatem quae dicitur ephrem et
ibi morabatur cum discipulis suis
Proximum autem erat pascha iudeorum
et ascenderunt multi in hierusolimam
de regione ante pascha ut sc̄ificarent
se ipsos quaerebant ergo ihm̄ et conloque-
bantur ad inuicem in templo stantes quid
putatis quia non uenit ad diem festum
Dederant autem pontifices et phari-
saei mandatum ut si quis cognouerit
ubi sit indicet ut adprehendatur
Ihs̄ ergo ante sex dies paschae uenit
in bethaniam ubi lazarus fuerat mor-
tuus quem suscitauit ihs̄
Fecerunt autem ei cenam ibi et mar-
tha ministrabat lazarus uero erat

unus ex discumbentibus cum eo

Maria ergo accepit libram unguenti
nardi pistici pretiosi et unxit pedes
ihu et extersit capillis suis pedes eius
et domus inpleta est ex odore unguenti.

Dixit ergo unus ex discipulis eius iudas
scariothis qui erat eum traditurus qua-
re hoc unguentum non uenit trecentis
denariis et datum est egenis dixit
autem hoc non quia de egenis pertinebat
ad eum sed quia fur erat et loculos
habens ea quae mittebantur portabat

Dixit ergo ihs sine illam ut in diem
sepulturae meae seruet illud paupe-
res enim semper habebitis uobiscum
me autem non semper habebitis

Cognouit ergo turba multa ex iudae-
is quia illic esset et uenerunt

non propter ihm tantum sed ut lazarū
viderent quem suscitavit a mortuis
Cogitaverunt autem principes sa
cerdotum et lazarum ut interficerent
quia multi propter illum abibant
ex iudaeis et credebant in ihm
In crastinum autem turba multa
quae venerat ad diem festum cum
audissent quia venit ihs in hier
solyma acceperunt ramos palmarū
et processerunt obviam ei : et cla
mabant ossanna . benedictus qui ve
nit in nomine dni rex israhel
Invenit ihs asellum et sedit
super eum sic scriptum est noli
timere filia sion ecce rex tuus venit se
dens super pullum asinae
Haec non cognoverunt discipuli eius

primum sed quando glorificatus est ihs
tunc recordati sunt quia haec erant scrip
ta de eo et haec fecerunt ei testimonium
ergo perhibebat turba quae erat cum eo
quando lazarum uocauit de monumen
to et suscitauit eum a mortuis propter
ea et obuiam uenit ei turba quia audie
runt eum fecisse hoc signum pharisaei
autem dixerunt ad semet ipsos uidetis
quia nihil proficimus ecce mundus to
tus post eum abiit erant autem genti
les quidam ex his qui ascenderant ut
adorarent in die festo hi ergo ad phi
lippum qui erat a bethsaida galileae
et rogabant eum dicentes dne uolumus
ihm uidere uenit philippus et dicit an
dreae andreas rursum et philip
pus dixerunt ihu

IHS autem respondit eis dicens uenit
hora ut clarificetur filius hominis
Amen amen dico uobis nisi gra-
num frumenti cadens in terram
mortuum fuerit ipsum solum manet
si autem mortuum fuerit multum fruc-
tum adfert
Qui amat animam suam perdet eam
Et qui odit animam suam in hoc mun-
do in uitam aeternam custodit eam
Si quis mihi ministrat me sequatur
Et ubi sum ego illic et minister meus
erit si quis mihi ministrauerit honorifi-
cabit pater meus
Nunc anima mea turbata est et quid di-
cam pater saluifica me ex hac hora
Sed propterea ueni in horam hanc
Pater clarifica tuum nomen. et

Amen amen dico vobis qui accipit
si quem misero me accipit qui
autem me accipit accipit eum qui me mi
sit
Cum haec dixisset ihs turbatus est sp
et protestatus est et dixit amen amen
dico vobis quia unus ex vobis me tradet
Aspiciebant ergo ad invicem dis
cipuli hesitantes de quo diceret
Erat ergo recumbens unus ex discipu
lis eius in sinu ihu quem diligebat ihs
innuit ergo huic simon petrus et dicit ei
quis est de quo dicit itaque cum recubu
isset ille supra pectus ihu dicit ei dne
quis est. Respondit ihs ille est cui
ego intinctum panem porrexero
Et cum intinxisset panem dedit
iudae simonis scariothis et p

bucellam tunc introiuit in illum satanas
Dicit ei ihs quod facis fac citius hoc.
autem nemo sciuit discumbenti
um ad quid dixerit ei quidam enim puta
bant quia loculos habebat iudas quia
dicit ei ihs eme ea . quae opus sunt nobis.
ad diem festum aut egenis ut aliquid daret.
Cum ergo accepisset · ille · bucellam ex
iuit continuo erat autem nox cum .
ergo exisset dicit ihs nunc clarificatus
est filius hominis et ds clarificatus est
in eo si ds clarificatus est in eo et ds .
clarificabit eum in semet ipso et con .
tinuo clarificabit eum .
Filioli adhuc modicum sum uobiscum quaere .
tis me et sicut dixi iudaeis quo ego
uado uos non potestis uenire et
uobis dico modo mandatum nouum .

do uobis ut diligatis inuicem sicut dilexi
uos ut et uos diligatis inuicem
In hoc cognoscent omnes quia mei disci
puli estis si dilectionem habueritis ad inuicem
cem
Dicit ei simon petrus domine quo uadis Res
pondit ihs quo ego uado non potes me
modo sequi sequeris autem postea
Dicit ei petrus quare non possum sequi
te modo animam meam pro te ponam
Respondit ihs animam tuam pro me
pones Amen amen dico tibi non canta
bit gallus donec ter me neges
Non turbetur cor uestrum credite in deum
Et in me credite in domo patris mei
mansiones multae sunt si quo minus
dixissem uobis quia uado parare uob
locum Et si abiero et pre parau

uobis locum iterum uenio et accipiam
uos ad me ipsum ut ubi sum ego et uos sitis
et quo ego uado scitis et uiam scitis
Dicit ei thomas dne nescimus quo uadis
et quomodo possumus uiam scire
Dicit ei ihs ego sum uia et ueritas et uita
Nemo uenit ad patrem nisi per me si cog
nouistis me et patrem meum cognoui
setis utique et amodo cognoscetis eum
et uidistis eum Dicit ei philippus dne
ostende nobis patrem et sufficit nobis
Dicit ei ihs tanto tempore uobiscum sum
et non cognouistis me philippe qui uidit me
uidit et patrem quomodo tu dicis osten
de nobis patrem non credis quia ego in
patre et pater in me est uerba quae ego
loquor uobis a me ipso non loquor pa
ter autem in me manens ipse facit opera

noncreditis quiaegoinpatre etpater
inmeestalioquin propteripsaopera
credite. Amenamendicouobis quicre
ditinme operaquaeegofacio etipse
faciet etmaiora horumfaciet
Quiaego adpatrem uado etquodcumq;
petieritis innomine meo hocfaciam
utglorificetur paterinfilio siquidpe
tieritisme innominemeo hocfaciam sidi
ligitisme mandatamea seruate
Egorogabo patrem etalium para
clitum dabituobis utmaneat uobiscum
inaeternum spm ueritatis quemmundus
nonpotest accipere quianonuidet eum
nesciteum uosautem cognoscetis eum
quiaapuduos manebit etinuobis erit
nonrelinquam uos orfanos ueniam
aduos adhuc modicum etmundusme

iam non uidet · uos autem uidetis me · quia
ego uiuo et uos uiuetis in illo die · uos cognos
cetis quia ego sum in patre meo et uos in
me · et ego in uobis qui habet mandata
mea et seruat ea ille est qui diligit me

Qui autem diligit me diligitur a patre
meo et ego diligam eum et manifesta
bo meipsum

Dicit ei iudas non ille scarioth is dne
quid factum est quia nobis manifesta
turus es te ipsum et non mundo

Respondit ihs dixit ei si quis diligit
me sermonem meum seruabit et pa
ter meus diligit eum et ad eum ueniemus
et mansionem apud eum faciemus qui
non diligit me sermones meos non seruat

Et sermo quem audistis non est me
us sed eius qui me misit patris

haec locutus sum uobis apud uos manens.
Paraclitus autem sps scs quem mitet
pater in nomine meo ille uos docebit
omnia. Et suggeret uobis omnia quaecumq;
que dixero uobis pacem relinquo uobis
pacem meam do uobis. Non quomodo mun
dus dat ego do uobis. Non turbetur cor
uestrum neque formidet audistis quia
ego dixi uobis uado et uenio ad uos.
Si diligeretis me gauderetis utique quia
uado ad patrem quia pater maior me est.
Et nunc dixi uobis priusquam fiat ut
cum factum fuerit credatis iam non mul
ta loquar uobiscum.
Uenit enim princeps mundi huius et
in me non habet quicquam sed ut cognos
cat mundus quia diligo patrem et sicut
mandatum dedit mihi pater sic facio.

begyn ye chapter here

Surgite eamus ego sum uitis uera et pater
meus agricola est Omnem palmitem in
me non ferentem fructum tollet eum
pater et omnem qui adfert fructum
purgabit eum ut fructum plus adferat
Iam uos mundi estis propter sermonem
quem locutus sum uobis manete in me
et ego in uobis sicut palmes non potest
facere fructum a semet ipso nisi man
serit in uite sic nec uos nisi in me manseritis
Ego sum uitis uos autem palmites
qui manet in me et ego in eo hic ad
fert fructum multum quia sine me
nihil potestis facere si quis in me non
manserit mittetur foras sicut palmes
et aruit et colligent eos et in ignem
mittuntur et ardet
Si manseritis in me et uerba mea in

I Geralde Plunket of Dublin wrot the contents of every chapter
I meane where every chapter dothe begine
1568

the volume contayneth ... leaves ... 1621 ... and found them to be in number 344

uus domino suo

Si me persecuti sunt et uos persequen-
tur si sermonem meum seruauerunt
et uestrum seruabunt

Haec omnia facient uobis propter
nomen meum

Quia nesciunt eum qui misit me
issem peccatum non
Si non uenissem et locutus eis non fu
haberent nunc autem excussatio
nem non habent de peccato suo

Qui me odit et patrem meum odit
no alius fecit pecca
Opera non fecissem in eis quae ne
tum non haberent nunc autem et
uiderunt et oderunt et me et patrem
meum sed ut impleatur sermo qui in
lege eorum scriptus est quia odio

habuerunt me gratis. Cum uenerit para
clitus quem ego mittam uobis a patre spiritum
ueritatis qui a patre procedit ille testi
monium perhibet de me. Et uos testimoni
um perhibetis quia ab initio mecum estis

Ioh. xvi

Haec locutus sum uobis ut non scan
dalizemini absque synagogis fa
cient uos. Sed uenit hora ut omnis
qui interficit uos arbitretur obsequium
se praestare deo. Et haec facient quia
non nouerunt patrem neque me. Sed hae
c locutus sum uobis ut cum uenerit ho
ra eorum reminiscamini quia ego dixi uobis
Haec autem uobis ab initio non dixi
quia uobiscum eram. Et nunc uado
ad eum qui me misit. Et nemo ex uobis inter
rogat me quo uadis. Sed quia haec locutus
sum uobis tristitia impleuit cor uestrum

uobis manserint quodcumque uolue
ritis et petieritis fiet uobis
In hoc clarificatus est pater meus ut
fructum plurimum adferatis et
efficiamini mei discipuli sicut dilexit
me pater et ego dilexi uos manete in
dilectione mea si praecepta mea seru
averitis manebitis in dilectionem mea si
cut et ego praecepta patris mei ser
uaui et maneo in eius dilectione. Haec lo
cutus sum uobis ut gaudium meum in uo
bis sit et gaudium uestrum impleatur hoc
est praeceptum meum ut diligatis inui
cem sicut dilexi uos
Maiorem hanc dilectionem nemo
habet ut animam suam quis
ponat pro amicis suis praecipio uobis
Uos amici mei estis si feceritis quae ego

iam non dico uos seruos quia seruus nescit
quid faciat dns eius uos autem dixi amicos
quia omnia quaecumque audiui a patre
meo nota feci uobis non uos me elegistis
sed ego elegi uos et posui uos ut eatis
et fructum adferatis et fructus uester
maneat
Ut quodcumque petieritis patrem
in nomine meo det uobis
Haec mando uobis ut diligatis in
uicem si mundus uos odit scitote
quia me priorem uos odio habuit si de mun
do fuissetis mundus quod suum erat
diligeret quia uero de mundo non estis
sed ego elegi uos de mundo propterea
odit uos mundus
Mementote sermonis mei quem
ego dixi uobis non est maior ser

here lacketh a leafe, beinge the beginninge of the xvi chapt of St John
This Leaf found ...

sed ego ueritatem dico uobis expedit uo
bis ut ego uadam. Si enim ego non abiero
paracletus non ueniet ad uos si autem
abiero mittam eum ad uos Et cum uenie
rit ille arguet mundum de peccato et
de iustitia et de iudicio de peccato quidem
quia non crediderunt in me
De iustitia uero quia ad patrem uado
et iam non uidebitis me De iudicio
autem quia princeps huius mundi iudi
catus est adhuc multa habeo uobis di
cere sed non potestis portare modo
Cum autem uenerit ille sps ueritatis
docebit uos omnem ueritatem non enim
loquitur a semet ipso sed quaecumque
audiet loquitur et quae uentura sunt
adnuntiabit uobis ille me clarificabit
quia de meo accipiet et adnuntiabit
uobis

Omnia quaecumque habet pater
mea sunt
Propterea dixi quia de meo accipiet
et adnuntiabit uobis modicum et
iam non uidebitis me· Et iterum modicum
Et uidebitis me· quia uado ad patrem
Dixerunt ergo discipuli eius ad inuicem
quid est quod dicit nobis modicum et
non uidebitis me· Et iterum modicum
Et uidebitis me· Et quia uado ad patrem
Dicebant ergo quid est hoc quod dicit
modicum nescimus quid loquitur.
Cognouit ergo ihs quia uolebant eum
interrogare Et dixit eis de hoc quaeri
tis inter uos quia dixi modicum et non
uidebitis me Et iterum modicum et ui
debitis me Amen amen dico uobis
quia plorabitis et flebitis uos mundus

autem gaudebit uos autem contrista
bemini sed tristitia uestra uertetur in
gaudium. Mulier cum parit tristiti
am habet quia uenit hora eius
Cum autem pepererit puerum iam non
meminit pressurae propter gaudium
quia natus est homo in mundum et uos
igitur nunc quidem tristitiam habebi
tis iterum autem et uidebo uos et gaude
bit cor uestrum et gaudium uestrum ne
mo tollet a uobis et in illo die me non
interrogabitis quicquam
Amen amen dico uobis si quid petie
ritis patrem in nomine meo dabit uobis
usque modo non petistis quicquam
in nomine meo. Petite et accipietis ut
gaudium uestrum sit plenum
Haec in proverbis locutus sum uobis.

There lacketh in this and other booke iiii [illegible]
being in other booke [illegible]

uenit hora cum iam non in prouerbis lo
quar uobis sed palam de patre nuntiabo
uobis illo die in nomine meo petetis et
non dico uobis quia ego rogabo patrem
de uobis · Ipse enim pater amat uos
quia uos me amastis et credidistis quia
ego a deo exiui exiui a patre et ueni in mun
dum et iterum relinquo mundum et uad
do ad patrem

Dicunt ei discipuli eius ecce nunc pala
loqueris et prouerbium nullum
dicis nunc scimus quia scis omnia et non
opus est ut quis te interroget in
hoc credimus quia a deo existi

Respondit eis ihs modo credis ecce
uenit hora et iam uenit ut dispergamini
unusquisque in propria et
me solum relinquatis et non sum

solus quia pater mecum est.
haec locutus sum uobis ut in me pacem ha
beatis in mundo pressuram habebi
tis sed confidite ego uici mundum haec lo
cutus est ihs et subleuatis oculis in cae
lum dixit pater uenit hora clarifica
filium tuum ut filius tuus clarificet te
sicut dedisti ei potestatem omnis carnis
ut omne quod dedisti ei det ei uitam aeternam
haec est autem uita aeterna ut cogno
scant te solum dm uerum et quem misisti
ihm xpm ego te clarificaui super ter
ram opus consummaui quod dedisti
mihi ut faciam et nunc clarifica me tu
pater apud temet ipsum claritatem
quam habui priusquam mundus esset
apud te manifestaui nomen tuum ho
minibus quos dedisti mihi de mundo